

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

ul. Akademicka 13, 20-950 Lublin

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Leśnictwo

1. Poziom studiów: studia pierwszego stopnia
2. Formy studiów: studia stacjonarne i niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek: nauki leśne 100%

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela
NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Załącznik nr 2a do Uchwały nr 51/2022-2023
Senatu UP w Lublinie z dnia 29 maja 2023 r.

Opis efektów uczenia się

Nazwa kierunku studiów: **Leśnictwo**

Poziom studiów: **pierwszego stopnia**

Profil studiów: **praktyczny**

Leśnictwo to kierunek studiów dający możliwość zdobycia wiedzy potrzebnej do zrozumienia praw biologii, ekologii oraz zjawisk przyrodniczych zachodzących w środowisku leśnym. Zadania nauk leśnych polegają na badaniu zjawisk, procesów i praw istniejących w lesie i gospodarstwie leśnym, a także opracowaniu metod i sposobów realizacji celów gospodarstwa leśnego jak: zachowanie, pomnażanie, doskonalenie sposobów gospodarowania zasobami leśnymi zależnie od warunków i potrzeb. Nauki leśne korzystają z wiedzy nauk przyrodniczych, technicznych i ekonomicznych.

Dyscyplina albo dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się: dyscyplina naukowa wiodąca: dziedzina nauk leśnych: dyscypliny: nauki leśne

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Opis zakładanych efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk i drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
WIEDZA absolwent/absolwentka zna i rozumie:		
LE_W01	pojęcia i zagadnienia z zakresu matematyki, fizyki, chemii i nauk pokrewnych niezbędne do rozumienia zjawisk przyrodniczych oraz technicznych związanych z leśnictwem	P6S_WG

LE_W02	zasady ergonomii pracy, zasady oraz podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny pracy, choroby zawodowe w leśnictwie, a także uwarunkowania etyczne i prawne dotyczące ochrony własności intelektualnej, zwłaszcza w odniesieniu do leśnictwa	P6S_WK
LE_W03	terminy, pojęcia i procesy z zakresu ekologii i ochrony środowiska oraz ochrony przyrody z uwzględnieniem ekosystemów leśnych	P6S_WG
LE_W04	wybrane zagadnienia z zakresu taksonomii, biologii i ekologii zwierząt, roślin i grzybów, ich roli w ekosystemach leśnych, a także gatunki roślin, zwierząt i grzybów wchodzące w skład ekosystemów leśnych oraz najważniejsze zbiorowiska leśne Polski	P6S_WG
LE_W05	budowę i funkcję komórki roślinnej, tkanek i organów, budowę drewna oraz jego właściwości w zależności od gatunku i warunków siedliskowych	P6S_WG
LE_W06	wybrane zagadnienia z zakresu genetyki ogólnej, zmienności głównych gatunków drzew leśnych, rozmnażania roślin w kulturach in vitro i podstawowych technik molekularnych wykorzystywanych w leśnictwie: markery molekularne, transformację roślin	P6S_WG
LE_W07	wybrane zagadnienia z zakresu klimatologii i hydrologii, budowę i zasady działania przyrządów pomiarowych oraz metody opracowywania wyników obserwacji meteorologicznych i hydrologicznych	P6S_WG
LE_W08	obsługę edytorów tekstu, arkuszy kalkulacyjnych, a także narzędzia statystyczne i przestrzenne oraz bazy danych wykorzystywane do charakterystyki środowiska leśnego i procesów w nim zachodzących	P6S_WG
LE_W09	zasady produkcji materiału sadzeniowego, programy selekcji i ochrony zasobów genowych, zasady planowania, wykonywania i kontrolowania prac hodowlanych z zakresu odnowienia naturalnego i sztucznego; a także metody inwentaryzacji oraz obliczania etatów dostosowane do postaci lasu wynikającej ze stosowanego sposobu zagospodarowania lasu	P6S_WG
LE_W10	budowę i działanie maszyn i narzędzi stosowanych w hodowli, ochronie lasu, pozyskiwaniu i transporcie drewna, sprzęt i technologie oraz obliczenia związane z pracami geodezyjnymi i urządzeniowymi na obszarach leśnych	P6S_WG
LE_W11	biologię i ekologię zwierząt łownych i chronionych oraz różnorodne metody inwentaryzacji zwierząt, zasady prowadzenia gospodarki łowieckiej oraz szkody powodowane przez zwierzynę i metody ich zapobiegania	P6S_WG
LE_W12	szkodniki i patogeny drzew leśnych, a także typy uszkodzeń i objawów chorobowych powodowane przez nie oraz sposoby ich zwalczania	P6S_WG
LE_W13	znaczenie podstawowych surowców drzewnych oraz pozyskiwanych z ubocznej produkcji leśnej, jak i zrównoważone wykorzystywanie tych surowców	P6S_WG
LE_W14	typy siedliskowe lasu i zasady podziału siedlisk leśnych oraz	P6S_WG

	właściwości gleby i procesy w niej zachodzące	
LE_W15	znaczenie obszarów i gospodarki leśnej w gospodarce narodowej, organizację i zarządzanie gospodarstwem leśnym i finansami w leśnictwie	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
absolwent/absolwentka potrafi:		
LE_U01	zastosować metody matematyczne, fizyczne i chemiczne przy opisie i analizie zjawisk przyrodniczych, wykonać podstawowe obliczenia chemiczne i związane z obliczeniem etatów rębnych i przedrębnych	P6S_UW
LE_U02	praktycznie wykorzystać informacje dotyczące własności intelektualnej oraz ocenić stanowisko pracy w aspekcie ergonomii oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, wykorzystać dostępne metody do planowania profilaktyki bezpieczeństwa pracy w leśnictwie	P6S_UW
LE_U03	identyfikować i prawidłowo interpretować podstawowe cechy morfologiczne i anatomiczne roślin istotne pod względem taksonomicznym, rozpoznawać rodzime i najważniejsze introdukowane gatunki drzew, podstawowe gatunki krzewów leśnych oraz gatunki runa ze szczególnym uwzględnieniem objętych ochroną prawną	P6S_UW
LE_U04	stosować metody mikrotechniczne i mikroskopowe oraz interpretować procesy fizjologiczne zachodzące w środowisku leśnym	P6S_UW
LE_U05	interpretować parametry użytkowe wybranych maszyn i urządzeń stosowanych w hodowli, ochronie lasu oraz pozyskiwaniu, transporcie drewna, a także ocenić ich zagrożenie dla ludzi	P6S_UW
LE_U06	wyszukiwać i analizować oraz wykorzystać informacje pochodzące z literatury, formatować i tworzyć dokumenty, wykorzystywać arkusz kalkulacyjny oraz tworzyć i obsługiwać bazy danych, a także posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym z użyciem terminologii specjalistycznej, czytać ze zrozumieniem nieskomplikowane teksty specjalistyczne	P6S_UK P6S_UR
LE_U07	rozdzielić typy siedlisk i zbiorowisk leśnych na podstawie cech glebowych, drzewostanowych oraz roślinności runa, właściwie dobrać gatunki drzew do określonych drzewostanów a także rozpoznać przyczyny, przebieg i następstwa zagrożeń przyrody	P6S_UW
LE_U08	wykorzystać wiedzę z zakresu leśnictwa w planowaniu kształtowania i ochrony środowiska oraz wykorzystania leśnictwa dla rozwoju gospodarki kraju	P6S_UW
LE_U09	rozpoznać skały macierzyste i profile podstawowych typów gleb leśnych, wykonać podstawowe analizy właściwości fizycznych, fizykochemicznych i chemicznych gleb	P6S_UW
LE_U10	interpretować obrazy satelitarne oraz mapy synoptyczne i inne dostępne dane i na ich podstawie prognozować możliwe zmiany	P6S_UW

	typów pogody, a także pozyskiwać, przetwarzać, integrować i prezentować informacje z zakresu leśnictwa posługując się technologiami informacyjnymi	P6S_UO
LE_U11	określić stan równowagi Hardy'ego-Weinberga w populacjach kojarzących się losowo oraz przeanalizować czynniki wpływające na ten stan, oszacować zysk genetyczny, ustalić plastyczność, stabilność oraz odziedziczalność cech	P6S_UW
LE_U12	wykonać izolację DNA, określić jego ilość i jakość, a następnie wykonać odpowiednią analizę, która pozwoli rozwiązać problem badawczy, założyć kulturę in vitro i wykonać pasaż wybranego gatunku w warunkach sterylnych	P6S_UW
LE_U13	rozpoznawać nasiona i siewki gatunków drzewiastych oraz zaplanować i zorganizować produkcję szkółkarską, wskazać metody pielęgnacji drzewostanu oraz innych elementów biocenozy leśnej i siedliska, jak i doboru odpowiednich zadrzewień, dokonać wyboru odpowiedniej formy rębni, zaplanować i zastosować właściwe metody odnowienia lasu	P6S_UW
LE_U14	wykonać pomiary w terenie z użyciem odpowiedniego sprzętu geodezyjnego, a następnie odpowiednio zinterpretować i udokumentować wyniki, wykonać pomiar drzew i drzewostanów z wykorzystaniem odpowiednich metod inwentaryzacji lasu	P6S_UW
LE_U15	wykonywać zadania projektowe i planistyczne wykorzystując istniejące zasoby geodezyjno-kartograficzne, posługiwać się urządzeniami elektronicznymi	P6S_UW
LE_U16	sporządzać i analizować łowieckie Plany Hodowlane oraz opracować sposób zagospodarowania łowisk; projektować hodowlę zamkniętą zwierząt przeznaczonych do introdukcji, rozwiązywać zadania związane z wyliczaniem optymalnego zagęszczenia zwierzyny, planować dawki dokarmiania oraz przeprowadzić inwentaryzację zwierzyny	P6S_UW
LE_U17	rozpoznać szkodniki i patogeny środowiska leśnego oraz typy uszkodzeń i objawy chorobowe (w tym wykonać analizę struktury oraz funkcji populacji szkodników i na tej podstawie samodzielnie przygotować prognozę nasilenia ich występowania), a także zaprojektować metody ich profilaktyki i zwalczania	P6S_UW
LE_U18	opracować plan ochrony dla różnych obszarów oraz wykorzystać podstawowe procedury analityczne stosowane w monitoringu lasu i dokonać prawidłowej interpretacji wyników	P6S_UW
LE_U19	dokonać analizy naturalnych stanowisk i wybrać optymalne metody pozyskiwania surowców z użytkowania głównego i ubocznego	P6S_UW
LE_U20	zaplanować marketing produktów leśnych oraz przeprowadzić analizę ekonomiczną, społeczną i prawną podejmowanych działań	P6S_UW
KOMPETENCJE		
absolwent/absolwentka jest gotów do:		
LE_K01	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów	P6S_KK

	poznawczych i praktycznych, jak i krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności oraz uznawania ciągłego rozwoju dziedzin związanych z leśnictwem	
LE_K02	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy oraz precyzyjnego formułowania pytań służących pogłębianiu własnego zrozumienia procesów i zagadnień z zakresu leśnictwa i ochrony zasobów leśnych	P6S_KO P6S_KK
LE_K03	współdziałania w grupie i odpowiedzialności za bezpieczeństwo pracy własnej i innych, odpowiedniego pełnienia różnych funkcji w zespole i konieczności systematycznej pracy w celu rozwijania dorobku zawodu	P6S_KO
LE_K04	podjęcia działań związanych z odpowiednim gospodarowaniem zasobami przyrody żywej i nieżywej oraz kształtowania świadomości społecznej i wspierania inicjatyw społecznych, samorządowych oraz programów środowiskowych o przesłaniu edukacyjnym.	P6S_KO
LE_K05	przestrzegania zasad etyki zawodowej w działaniach własnych i innych osób, praw autorskich oraz poniesienia konsekwencji kradzieży własności intelektualnej.	P6S_KR

Załącznik nr 2b do Uchwały nr 51/2022-2023
Senatu UP w Lublinie z dnia 29 maja 2023 r.

Opis efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich.

Nazwa kierunku studiów: **Leśnictwo**

Poziom studiów: **pierwszego stopnia**

Profil studiów: **praktyczny**

Symbol	Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
absolwent/absolwentka zna i rozumie:		
InzA_W01	procesy zachodzące w cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych typowych dla leśnictwa	P6S_WG
InzA_W02	metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy	P6S_WG

	rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu leśnictwa	
InzA_W03	zasady i metody utrzymania obiektów i systemów typowych dla leśnictwa	P6S_WG
InzA_W04	społeczne, ekonomiczne, prawne i inne pozatechniczne uwarunkowania działalności inżynierskiej oraz potrzebę ich uwzględniania w działalności inżynierskiej	P6S_WK
InzA_W05	zagadnienia z zakresu zarządzania i prowadzenia działalności gospodarczej	P6S_WK
UMIĘTNOŚCI absolwent/absolwentka potrafi:		
InzA_U01	planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	P6S_UW
InzA_U02	wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne	P6S_UW
InzA_U03	integrować wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich, właściwych dla leśnictwa oraz stosować podejście systemowe, uwzględniając także aspekty pozatechniczne	P6S_UW
InzA_U04	dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	P6S_UW
InzA_U06	dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w powiązaniu z leśnictwem – istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy	P6S_UW
InzA_U07	rozwiązywać praktyczne zadania inżynierskie wymagające korzystania ze standardów i norm inżynierskich w leśnictwie oraz stosowania technologii właściwych dla leśnictwa	P6S_UW

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Barbara Kołodziej	Prof. dr hab. / profesor / Dziekan
Sylwia Andruszczak	Dr hab. / prof. uczelni / Prodziekan
Danuta Urban	Prof. dr hab. / Przewodnicząca Rady Programowej kierunku Leśnictwo
Beata Kołodziej	Dr hab. / prof. uczelni
Danuta Sugier	Dr hab. / prof. uczelni / Członkini Rady Programowej
Maria Król	Mgr / starszy specjalista / Koordynator Dziekanatu

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Prezentacja uczelni	9
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	10
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	10
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	22
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	41
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	52
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	69
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	80
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	82
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	97
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	118
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	121
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	131
Część III. Załączniki	133
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	133
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	144

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie jest jednym z najstarszych w powojennej Polsce, wywodząc się z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej utworzonego 23 października 1944 r. W charakterze samodzielnej uczelni publicznej rozpoczął swą działalność jako Wyższa Szkoła Rolnicza w 1955 r., przekształcona w Akademię Rolniczą w 1972 r., a w 2008 r. w struktury obecnego Uniwersytetu. Uczelnię tworzy 7 Wydziałów: Agrobioinżynierii, Medycyny Weterynaryjnej, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, Inżynierii Produkcji, Nauk o Żywności i Biotechnologii oraz Biologii Środowiskowej. W ostatnich latach nastąpił znaczny rozwój infrastruktury, wybudowano m.in.: Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowego Nowych Techniki i Technologii w Inżynierii Rolniczej, Innowacyjne Centrum Patologii i Terapii Zwierząt (2022), Stację Badawczą i Ośrodek Dydaktyczno-Szkoleniowy Jeździectwa i Hipoterapii (2022), Centrum Badawczo-Wdrożeniowe i Dydaktyczne Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie (2022) oraz doposażono laboratoria w najnowszą aparaturę wykorzystywaną do badań i w procesie dydaktycznym.

Wydział Agrobioinżynierii prowadzi działalność zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz.1668 z późn. zm.) i Statutem Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W ciągu niemal 80 lat istnienia uległ wielu przekształceniom, dostosowując zarówno ofertę dydaktyczną, jak i pola zainteresowań naukowych do potrzeb rynku i nowych uwarunkowań. W 1944 roku powstał jako Wydział Rolny w ramach Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. W 1955 roku zmieniono jego nazwę na Wydział Rolniczy. Od utworzenia Wyższej Szkoły Rolniczej w 1955 roku Wydział Rolniczy funkcjonował w ramach UMCS, a od 1972 r. stał się częścią Akademii Rolniczej. W 2007 roku Wydział Rolniczy zmienił nazwę na Wydział Agrobioinżynierii, aby w 2008 roku wejść w struktury Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W czasie swojego istnienia Wydział przekazał część kadry oraz wyposażenia laboratoryjnego na rzecz nowo utworzonych wydziałów: Biologii i Hodowli Zwierząt (1955), Inżynierii Produkcji (1970), Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (1970), Nauk Żywności i Biotechnologii (2005), Nauk Rolniczych (2007, Zamość). Obecnie Wydział składa się z 11 jednostek organizacyjnych, w tym 2 Instytutów (Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin oraz Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska) i 9 Katedr (Chemii Rolnej i Środowiskowej, Ekonomii i Agrobiznesu, Herbologii i Techniki Uprawy Roślin, Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu, Mikrobiologii Środowiskowej, Roślin Przemysłowych i Leczniczych, Technologii Produkcji Roślinnej i Towaroznawstwa, Turystyki i Rekreacji, Zarządzania i Marketingu), a wśród nich wydzielono kilka pracowni i zakładów (m.in. Zakład Gospodarki Leśnej funkcjonujący w ramach Katedry Roślin Przemysłowych i Leczniczych i Zakład Przyrodniczych Podstaw Leśnictwa włączony w struktury Instytutu Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska). Ww. jednostki zlokalizowane są w budynku Agrotechniki oraz Rektoratu przy ulicy Akademickiej 15 i 13 oraz budynkach: przy ulicy Leszczyńskiego 7 i ulicy Doświadczalnej 50A. Większość jednostek jest związana z dydaktyką i badaniami z zakresu szeroko pojętego leśnictwa. Ponadto kilka modułów zajęć prowadzą pracownicy z innych Wydziałów UP w Lublinie. Kierunek Leśnictwo realizowany jest od 2010 roku na Wydziale Agrobioinżynierii (początkowo jak profil ogólnoakademicki, a od 2017 r. - jako praktyczny) i w pełni wpisuje się w misję i strategię UP w Lublinie oraz Wydziału Agrobioinżynierii. Na Wydziale Agrobioinżynierii pracuje 108 nauczycieli akademickich, w tym 9 z tytułem profesora oraz 38 ze stopniem doktora habilitowanego. Kierunek Leśnictwo jest przyporządkowany do dziedziny nauki rolnicze - dyscyplina naukowa: nauki leśne (100%). Rada Dyscypliny Rolnictwo i Ogrodnictwo posiada pełne uprawnienia akademickie w zakresie nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Dyscyplina ta podczas ostatniej ewaluacji działalności naukowej uzyskała kategorię naukową B+. Dyscyplina nauki leśne nie jest ewaluowana w UP w Lublinie. Obecnie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Agrobioinżynierii studiuje ponad 800 studentów, a na kierunku Leśnictwo - 327.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni

Koncepcja kształcenia na powołanym w 2010 roku kierunku Leśnictwo jest zgodna z dziedziną nauk rolniczych, dyscypliną naukową - nauki leśne (100%) i profilem praktycznym. Realizowany program studiów zawiera także elementy wiedzy i umiejętności z zakresu nauk przyrodniczych, technicznych i społecznych. Wydział Agrobiotechnologii sformułował koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się zgodnie z funkcjonującym Wewnętrznym Systemem Zarządzania Jakością Kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (WSZJK) (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dydaktyka/>) oraz Uchwałą Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie nr 53/2019-2020 z dnia 28 lutego 2020 r. (<https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202019-2020/053/053.pdf>).

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Leśnictwo w pełni wpisują się w strategię rozwoju UP w Lublinie (Strategia Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2019-2030 – <https://up.lublin.pl/universytet/misja-i-strategia/>) oraz w cele postawione w strategii Wydziału Agrobiotechnologii (Strategia Rozwoju Wydziału Agrobiotechnologii na lata 2021-2030 – <https://up.lublin.pl/agrobio/wydzial/strategia-rozwoju/>).

Do zasadniczych celów UP w Lublinie należy prowadzenie działalności edukacyjnej zgodnej z potrzebami rynku, współpraca krajowa i międzynarodowa w obszarze dydaktycznym oraz stałe doskonalenie Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Obszarem wspieranym przez Uczelnię są realizowane przez nią badania w zakresie oceny, adaptacji i zastosowania nowych technik oraz technologii jest m.in. zrównoważone wykorzystywanie zasobów naturalnych oraz ustawiczne podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, a także produkcja żywności w czystym i bezpiecznym środowisku. Ma to szczególne znaczenie na Lubelszczyźnie, charakteryzującej się dość niską lesistością – 24,9% i jednocześnie znacznym zróżnicowaniem zarówno pod względem rozmieszczenia, jak i wielkości kompleksów leśnych. Uczelnia kształci wykwalifikowane kadry w zakresie kształtowania i ochrony środowiska i wspiera różnorakie działania na rzecz środowiska, w tym edukację w zakresie jego ochrony. Rozwój sektora leśnego, wspomagany badaniami i studiami prowadzonymi w Uczelni, przyczynia się do aktywizacji i rozwoju całego obszaru Polski Wschodniej. Misja i cele strategiczne Wydziału są zbieżne ze strategią Uczelni. Najważniejszym celem Wydziału Agrobiotechnologii jest dynamiczny rozwój pozwalający na wzrost znaczenia Jednostki i możliwość wykorzystania jej potencjału w przestrzeni naukowej, dydaktycznej i gospodarczej regionu i kraju. Dbałość o jak najwyższą jakość działalności dydaktycznej i powiązanej z nią działalności badawczej jest priorytetem całej społeczności Wydziału. Kierunek Leśnictwo jest ściśle powiązany z prowadzoną działalnością naukową na Wydziale Agrobiotechnologii, głównie w dyscyplinie nauki leśne, do której jest przyporządkowany. W koncepcji kształcenia uwzględniono również cele Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego (<https://strategia.lubelskie.pl/srwl.html>), ukierunkowane na działania zmierzające do ochrony walorów środowiska oraz rozwoju oferty ośrodków łączących funkcje edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne, wykorzystujących nowe trendy w turystyce.

Koncepcja kształcenia na kierunku Leśnictwo zakłada praktyczny profil kształcenia, gwarantujący absolwentom studiów I stopnia nabywanie umiejętności i kompetencji, które przełożą się na dobre

przygotowanie do pracy zawodowej. Absolwenci kierunku Leśnictwo posiadają wiedzę inżynierską w zakresie nauk leśnych, ukierunkowaną na wykonywanie zadań o charakterze projektowym, inwestycyjnym i użytkowym, dotyczących szeroko pojętego leśnictwa. Potrafią zaplanować, wykonać i nadzorować zabiegi związane z ochroną i użytkowaniem lasu przy zastosowaniu najnowszych osiągnięć z zakresu nauk leśnych. Są przygotowani do dalszej edukacji lub do podjęcia pracy zawodowej. Studia na kierunku Leśnictwo dają możliwość zatrudnienia m.in. w jednostkach Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, w lasach komunalnych, w Biurach Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, w parkach narodowych i krajobrazowych, w organach zajmujących się ochroną przyrody i środowiska, a także w administracji samorządowej w gminach i starostwach jako specjalista ds. gospodarki leśnej oraz w gałęziach gospodarki związanych z leśnictwem, np. w Zakładach Usług Leśnych, w przemyśle drzewnym. Z tego względu działalność Wydziału Agrobiotechnologii UP w Lublinie ukierunkowana jest na wspieranie aktywnego udziału studentów i absolwentów w życiu Uczelni i społeczeństwa oraz przygotowanie absolwentów do osiągania sukcesów i świadomego kierowania swoim rozwojem osobistym i zawodowym. Obecny program studiów przyjęty został przez Senat UP w dniu 29 maja 2023 r. Uchwałą nr 51/2022-2023 w sprawie doskonalenia programów studiów pierwszego stopnia dla kierunku Leśnictwo (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/uchwala-lesnictwo.pdf>). Oferta dydaktyczna na kierunku Leśnictwo obejmuje studia inżynierskie I stopnia, 7-semestralne w formie stacjonarnej oraz 8-semestralne w formie niestacjonarnej. Na kierunku tym oferowane są obecnie dwie specjalności: gospodarka leśna oraz ochrona zasobów leśnych i środowiska. Wybór specjalności na studiach stacjonarnych następuje po czwartym semestrze, zaś na studiach niestacjonarnych po szóstym semestrze na podstawie deklaracji studenta. W ramach specjalności Gospodarka leśna przygotowani są specjaliści do pracy w jednostkach administracji Lasów Państwowych oraz w firmach związanych z leśnictwem i gałęziami pokrewnymi. Absolwent posiada wiedzę niezbędną dla zapewnienia wielostronnej funkcji lasu, z zakresu gospodarki leśnej i ochrony środowiska, a także dotyczącą projektowania, urządzania, organizowania i zarządzania gospodarstwem leśnym. Profil kształcenia na specjalności Ochrona zasobów leśnych i środowiska nastawiony jest zaś na przygotowanie specjalistów do pracy w obszarach szczególnie chronionych, w administracji państwowej i samorządowej na stanowiskach specjalistów ochrony środowiska, w parkach narodowych, parkach krajobrazowych oraz na obszarach objętych siecią Natura 2000. Poza przedmiotami ogólnymi, podstawowymi i leśnymi znaczną część w programie studiów na tej specjalności zajmują zagadnienia specjalistyczne, takie m.in. jak np.: ochrona leśnych zasobów genowych, flora i fauna chroniona oraz przygotowanie do prowadzenia szeroko pojętej edukacji ekologicznej.

Związek kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku

Studia na kierunku Leśnictwo o profilu praktycznym skierowane są głównie do osób zainteresowanych zagadnieniami z dyscypliny nauki leśnej, które rozwijając pasje przyrodnicze i łącząc je z wiedzą przyswojoną na przedmiotach zawodowych, przygotowującą do pracy leśnika zdobywają szerokie możliwości zatrudnienia nie tylko w leśnictwie, ale również w ochronie środowiska, czy ochronie przyrody. Znaczną część zajęć stanowią ćwiczenia terenowe oraz praktyka zawodowa, realizowane w nadleśnictwach przy wsparciu leśników praktyków. Poprzez elastyczną organizację studiów uczelnia stwarza dogodne warunki do studiowania, również osobom pracującym zawodowo, niezamężnym i pochodzącym z małych miejscowości regionu. Każdy student w uzasadnionych przypadkach może skorzystać z indywidualnej organizacji studiów. Uczelnia świadczy pomoc

materialną oraz umożliwia rozwijanie kontaktów zawodowych w kraju i za granicą. Kształcenie na kierunku Leśnictwo o specjalności Gospodarka leśna oraz Ochrona zasobów leśnych i środowiska jest zgodne z obszarami działalności zawodowej i gospodarczej właściwymi dla kierunku i jest wysoko oceniane przez pracodawców. Potwierdzają to ich opinie i oceny wystawiane studentom podczas egzaminów poprzedzających roczne staże zawodowe. Efekt ten został osiągnięty dzięki wykwalifikowanej kadrze dydaktycznej, wśród której znaczna część osób ma doświadczenie w praktyce gospodarczej lub współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, służąc swoją wiedzą ekspercką (więcej informacji w opisie Kryterium 4). Studenci kończąc studia na kierunku Leśnictwo otrzymują wystarczający zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uwzględniających postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku, co pozwala im osiągać odpowiednią pozycję konkurencyjną na rynku pracy.

Ważną składową w kształceniu praktycznym jest praktyka zawodowa i zajęcia nieobjęte formalną procedurą kształcenia, realizowane m.in. w ramach działających na Wydziale kilku Studenckich Kół Naukowych (SKN): Studenckie Koło Naukowe Leśników (<https://www.facebook.com/skn.lesnikow.up.lublin/>), Koło Naukowe Agronomów (<https://pl-pl.facebook.com/sknagronomow/>), Studenckie Koło Analityków Środowiska (<https://up.lublin.pl/agrobio/skn-analitikow-srodowiska/>), Studenckie Koło Mikrobios (<https://up.lublin.pl/agrobio/skn-mikrobios/>), Studenckie Koło Naukowe Turystyczno-Krajoznawcze (<https://up.lublin.pl/agrobio/studenckie-kolo-naukowe-turystyczno-krajoznawcze/>), Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Środowiska (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe), Studenckie Koło Naukowe Biogeochemików (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe), Koło Naukowe Rachunkowości i Finansów (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe), Międzywydziałowe Studenckie Koło Naukowe Zarządzania Jakością (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe), Studenckie Koło Naukowe Bioinżynierów i Biotechnologów BioGen (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe) oraz Studenckie Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej (<https://pl-pl.facebook.com/SKNGP/>). Ponadto studenci kierunku Leśnictwo czynnie uczestniczą w działalności Studenckiego Koła Biologii, Hodowli i Użytkowania Drobiu (<https://up.lublin.pl/biologia/ksztalcenie/skn-biologii-hodowli-i-uzytkowania-drobiu/>), działającego przy Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki. Aktualnie ww. SKN zrzeszają ponad 400 studentów. Studenci aktywnie włączający się w badania naukowe prezentują swoje wyniki na konferencjach naukowych, np.: na corocznie organizowanym przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie Międzynarodowym Sympozjum Studenckich Kół Naukowych (<https://up.lublin.pl/blog/miedzynarodowe-sympozjum-studenckich-kol-naukowych-oraz-ogolnopolska-konferencja-doktorantow/>), w ramach którego (od 2017 r.) mają również możliwość publikacji swoich wyników w monografii naukowej wydawanej przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie (<https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2021/06/Miedzynarodowe-sympozjum-studenckich-kol-naukowych.pdf>). Członkowie SKN corocznie uczestniczą także w międzynarodowych i krajowych seminariach studenckich kół naukowych w różnych ośrodkach akademickich (Poznań, Wrocław, Rogów, Białystok, Lwów), zdobywając liczne nagrody i wyróżnienia. W latach 2017-2022 studenci SKN działających na Wydziale byli autorami lub współautorami 4 publikacji w czasopiśmie naukowych, 33 monografii/rozdziałów w monografii naukowej oraz 197 doniesień konferencyjnych, posterów i referatów, za które zdobyli 27 wyróżnień (Zal_Cz1_01_01). Ponadto studenci ocenianego kierunku działający w SKN Leśnictwa i Hodowli i Użytkowania Drobiu opublikowali 17 oryginalnych prac naukowych (w tym 4 z listy JCR), 15 monografii/rozdziałów w monografii naukowej, 22

doniesienia konferencyjne, 1 artykuł popularno-naukowy oraz 9 posterów (Zal_Cz1_01_02). Studenci SKN biorą czynny udział w promocji Uczelni i Wydziału poprzez organizację Dni Otwartych Drzwi Uczelni, udział w zbiorkach charytatywnych (np. dla Leśnego Pogotowia czy Leśnego Przytuliska), udział w projektach realizowanych w ramach Lubelskiego Festiwalu Nauki oraz spotkań z uczniami szkół podstawowych, liceów i techników na Lubelszczyźnie prowadząc zajęcia edukacyjne związane z szeroko pojętą gospodarką leśną i ochroną lasu (Zal_Cz1_01_03). Propagują także kulturę łowiecką wchodząc w skład Zespołu Sygnalistów Myśliwskich ORION Uniwersytetu Przyrodniczego. W okresie oceny czworo studentów z kierunku Leśnictwo otrzymało stypendium Marszałka Województwa Lubelskiego (2019 i 2020). Kilkoro studentów rozwija swoje zainteresowania w Zespole Pieśni i Tańca „Jawor” lub działa w sekcjach sportowych AZS (piłka nożna, unihokej, piłka ręczna mężczyzn, bieg przełajowy, pływanie). Uzyskali oni szereg zaświadczeń i certyfikatów, poświadczających uczestnictwo w szkoleniach, kursach czy warsztatach, mieli także możliwość uczestniczenia w ponadprogramowych stażach lub praktykach.

Studenci ocenianego kierunku działają w ramach wolontariatu w różnych wydarzeniach i pracach terenowych, odbywają dodatkowe staże i praktyki (np. w Kołach Łowieckich), pozyskują dodatkowe certyfikaty i kwalifikacje m.in. biorąc udział w pracach badawczych związanych z odbudową populacji kuropatwy (*Perdix perdix*) na terenie Nadleśnictwa Lubartów. Mogą również uczestniczyć w cieszącym się dużym zainteresowaniem dodatkowych zajęciach nt. „Edukacja leśna w Parku Narodowym” czy „Edukacja leśna w Nadleśnictwie” organizowanych cyklicznie w Poleskim oraz Roztoczańskim Parku Narodowym, a także w wybranym Nadleśnictwie na terenie działania RDLP w Lublinie. Mają również możliwość udziału w wykładach i warsztatach poszerzających ich specjalistyczną wiedzę oraz rozwijających umiejętności, jak np.: „Agroleśnictwo – nowy kierunek produkcji w rolnictwie” (<https://up.lublin.pl/agrobio/agrolesnictwo-nowy-kierunek-produkcji-w-rolnictwie/>) czy też „Zastosowanie nowoczesnych technologii do pozyskiwania i przetwarzania danych w leśnictwie” (<https://up.lublin.pl/agrobio/wyklad-otwarty-pana-rafala-sosnowskiego-pt-zastosowanie-nowoczesnych-technologii-do-pozyskiwania-i-przetwarzania-danych-w-lesnictwie/>) lub podczas Dni Kierunku.

Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

W tworzeniu koncepcji kształcenia na kierunku Leśnictwo uczestniczyli zarówno interesariusze wewnętrzni (tj. nauczyciele akademicki, którzy opracowywali koncepcję i program kształcenia dla kierunku Leśnictwo, a także studenci, którzy wchodzi w skład Rady Programowej, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Kolegium Wydziału), jak i interesariusze zewnętrzni (tj. podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Wydział Agrobiotechnologii prowadzi współpracę). W tworzeniu koncepcji kształcenia na kierunku Leśnictwo wykorzystano również doświadczenie pracowników Wydziału zdobyte w trakcie współpracy naukowej i dydaktycznej z uczelniami krajowymi i zagranicznymi w trakcie odbytych staży i wizyt studyjnych. Uwzględniając potencjał pracowników, bazę naukowo-dydaktyczną i zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego, opracowano program kształcenia o profilu praktycznym z podziałem na dwie specjalności.

Przygotowana i realizowana na kierunku Leśnictwo koncepcja kształcenia i programu studiów jest zgodna z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy. Podstawą do jej określenia były wnioski wynikające z dyskusji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego

i obserwacji rozwijającej się produkcji leśnej, świadczące o zapotrzebowaniu rynku pracy na absolwentów studiów Leśnictwo posiadających wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne do pracy w sektorze rolniczym i leśnym. Wydział prowadzi współpracę z interesariuszami (Rada Interesariuszy Zewnętrznych, <https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Regulamin-Rady-Interesariuszy-2.pdf>), którzy m.in. wspomagają i wpływają na aktualizację oraz doskonalenie praktycznego aspektu kształcenia na kierunku Leśnictwo m.in. podczas corocznie organizowanych Dni Kierunku (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/>). Na tej podstawie określono cele kształcenia i sylwetkę absolwenta/teki, posiadającego pogłębioną wiedzę i umiejętności dotyczące wszelkich aspektów prowadzenia produkcji leśnej, podbudowane wiedzą z zakresu nauk podstawowych oraz z zakresu ochrony środowiska. Uczestniczą oni też w dostosowywaniu treści programowych na kierunku Leśnictwo do realnych potrzeb rynku pracy - na zasadach określonych w Procedurze WA-S11 współpracy z otoczeniem zewnętrznym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się na kierunku studiów (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S11_Procedura_wspolpracy_z_otoczeniem_zewnetrznym....pdf). Wnioski i zalecenia z przeprowadzonych konsultacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym są poddawane analizie przez Radę Programową i Dziekana. Natomiast studenci jako interesariusze wewnętrzni biorą udział w procesie doskonalenia koncepcji kształcenia ocenianego kierunku przez udział swoich przedstawicieli w pracach Rady Programowej kierunku Leśnictwo (obecnie student III roku studiów stacjonarnych, zgodnie z Zarządzeniem nr 10 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 1 lutego 2021 r. w sprawie powołania rad programowych na kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Agrobiotechnologii; <https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/02/20.pdf>), Kolegium Wydziału (trzech przedstawicieli studentów Wydziału, wskazanych przez Wydziałowy Samorząd Studentów) i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (przedstawiciel Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego). Formą uczestnictwa interesariuszy wewnętrznych w procesie doskonalenia koncepcji kształcenia jest także ankietyzacja dyplomantów i absolwentów ocenianego kierunku, zgodnie z Zarządzeniem Nr 20/2020 Rektora UP w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia procedur funkcjonowania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia oraz określenia wzorów ankiet oceniających jakość kształcenia w UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/02/020.pdf>). Anonimowa ankieta jest narzędziem służącym pozyskiwaniu opinii studentów i absolwentów na temat programu kształcenia.

Efektom współpracy z przedstawicielami instytucji zewnętrznych (np. Nadleśnictwa Parczew, Janów Lubelski, Świdnik, Zwierzyniec, Kraśnik, Biłgoraj, Chełm, Gościeradów, Józefów, Radzyń Podlaski, Włodawa, Lubartów, Międzyrzec, Rudnik z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, Opoczno, Gostynin, Kutno, Radomsko z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi, Narol, Baligród, Kolbuszowa z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, czy Bielsk z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku) jest zwiększenie atrakcyjności zajęć dydaktycznych oraz współpraca m.in. w zakresie przygotowywania prac/projektów inżynierskich, co poszerza umiejętności i kompetencje istotne na rynku pracy. Instytucje zewnętrzne uczestniczyły w konsultacjach przy projektowaniu kierunkowych efektów uczenia się, zwracając przede wszystkim uwagę na kształcenie umiejętności wykorzystania wiedzy w praktyce oraz biorąc czynny udział w doskonaleniu programu studiów podczas corocznych Dni Kierunku.

Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Absolwent/ka kierunku Leśnictwo posiada zaawansowaną wiedzę i umiejętności dotyczące wszelkich aspektów prowadzenia produkcji leśnej, podbudowane wiedzą z zakresu nauk podstawowych oraz z zakresu ochrony środowiska.

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku Leśnictwo ma zaawansowaną wiedzę z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych umożliwiającą analizowanie i rozwiązywanie problemów związanych z leśnictwem. Ponadto dysponuje wiedzą z zakresu podstaw taksonomii, biologii i ekologii zwierząt, roślin i grzybów ich roli w ekosystemach leśnych, zna również najważniejsze zbiorowiska leśne Polski. Ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą podstaw ekologii i ochrony środowiska oraz ochrony przyrody z uwzględnieniem ekosystemów leśnych. Posiada wiedzę na temat budowy i funkcji komórki roślinnej, tkanek i organów, budowę drewna oraz jego właściwości w zależności od gatunku i warunków siedliskowych. Zna również podstawy genetyki ogólnej oraz zmienność głównych gatunków drzew leśnych i podstawowe techniki molekularne wykorzystywane w leśnictwie: markery molekularne, transformację roślin oraz rozmnażanie roślin w kulturach *in vitro*. Posiada wiedzę na temat podstaw klimatologii i hydrologii, budowy i zasady działania przyrządów pomiarowych oraz metod opracowywania wyników obserwacji meteorologicznych i hydrologicznych, a także zna właściwości gleby i procesy w niej zachodzące. Zna również obsługę edytorów tekstu, arkuszy kalkulacyjnych oraz podstawowe narzędzia przestrzenne oraz bazy danych wykorzystywane do charakterystyki środowiska leśnego i procesów w nim zachodzących. Posiada wiedzę z zakresu zasady produkcji materiału sadzeniowego, programów selekcji i ochrony zasobów genowych oraz zasad planowania, wykonywania i kontrolowania prac hodowlanych z zakresu odnowienia naturalnego i sztucznego. Potrafi dobrać metodę inwentaryzacji lasu oraz metody obliczania etatów dostosowane do postaci lasu wynikającej ze stosowanego sposobu zagospodarowania. Dysponuje wiedzą na temat budowy i działania maszyn i narzędzi stosowanych w hodowli, ochronie lasu, pozyskiwaniu i transporcie drewna, zna sprzęt i technologie oraz obliczenia związane z pracami geodezyjnymi i urządzeniowymi na obszarach leśnych. Ma wiedzę na temat podstawowych szkodników i patogenów drzew leśnych, a także typów uszkodzeń i objawów chorobowych powodowanych przez nie oraz sposobów ich zwalczania. Zna znaczenie podstawowych surowców drzewnych oraz pozyskiwanych z ubocznej produkcji leśnej, jak i zrównoważone wykorzystywanie tych surowców. Ma wiedzę na temat znaczenia obszarów i gospodarki leśnej w gospodarce narodowej, oraz organizacji i zarządzania gospodarstwem leśnym i finansami w leśnictwie. Posiada wiedzę na temat znaczenia ruchu turystycznego dla lasów oraz organizacji i dostosowania ekosystemów leśnych na jego przyjęcie. Zna także zasady ergonomii pracy, zasady oraz podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny pracy, choroby zawodowe w leśnictwie a także podstawowe uwarunkowania etyczne i prawne dotyczące ochrony własności intelektualnej, zwłaszcza w odniesieniu do leśnictwa.

Absolwent studiów pierwszego stopnia potrafi zastosować metody matematyczne, fizyczne i chemiczne przy opisie i analizie zjawisk przyrodniczych oraz wykonać podstawowe obliczenia chemiczne i związane z obliczeniem etatów rębnych i przedrębnych. Potrafi identyfikować i prawidłowo interpretować podstawowe cechy morfologiczne i anatomiczne roślin istotne pod względem taksonomicznym, rozpoznawać rodzime i najważniejsze introdukowane gatunki drzew, gatunki krzewów leśnych oraz gatunki runa ze szczególnym uwzględnieniem objętych ochroną prawną. Potrafi również sporządzać i analizować łowieckie Plany Hodowlane oraz opracować sposób zagospodarowania łowisk; projektować hodowlę zamkniętą zwierząt przeznaczonych do introdukcji, rozwiązywać zadania związane z wyliczaniem optymalnego zagęszczenia zwierzyny, planować dawki

dokarmiania oraz przeprowadzić inwentaryzację zwierzyny. Umie interpretować procesy fizjologiczne zachodzące w środowisku leśnym. Potrafi także interpretować parametry użytkowe wybranych maszyn i urządzeń stosowanych w hodowli i ochronie lasu oraz pozyskiwaniu i transporcie drewna, a także ocenić ich zagrożenie dla ludzi. Umie rozróżnić typy siedlisk i zbiorowisk leśnych na podstawie cech gleby, drzewostanów oraz roślinności runa, właściwie dobrać gatunki drzew do określonych warunków siedliskowych, a także rozpoznać przyczyny, przebieg i następstwa zagrożeń przyrody. Pod kierunkiem opiekuna potrafi interpretować obrazy satelitarne i inne dostępne dane a także pozyskiwać, przetwarzać, integrować i prezentować informacje z zakresu leśnictwa posługując się technologiami informacyjnymi. Potrafi także wykonać izolację DNA, określić jego ilość i jakość, a następnie wykonać odpowiednią analizę, która pozwoli rozwiązać problem badawczy, założyć kulturę *in vitro* i wykonać pasaż wybranego gatunku w warunkach sterylnych. Potrafi wykonać pomiary w terenie z użyciem odpowiedniego sprzętu geodezyjnego, a następnie odpowiednio zinterpretować i udokumentować wyniki oraz wykonać pomiar drzew i drzewostanów. Potrafi również rozpoznać szkodniki i patogeny środowiska leśnego oraz typy uszkodzeń i objawy chorobowe, a także zaprojektować metody ich profilaktyki i zwalczania. Jest w stanie dokonać analizy naturalnych stanowisk i wybrać optymalne metody pozyskiwania surowców z użytkowania głównego i ubocznego oraz przeprowadzić analizę ekonomiczną, społeczną i prawną podejmowanych działań. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu leśnictwa w planowaniu kształtowania i ochrony środowiska oraz wykorzystania leśnictwa dla rozwoju gospodarki kraju. Absolwent studiów pierwszego stopnia posiada wiedzę zapewniającą możliwość realizacji wielostronnych funkcji lasu, wynikających zarówno z założeń gospodarki leśnej, jak i potrzeb ochrony przyrody i środowiska. Posiada umiejętności i kompetencje dotyczące projektowania, urządzania, organizowania i zarządzania gospodarstwem leśnym. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy w zakresie zagadnień szczegółowych z obszaru leśnictwa, potrafi korzystać z literatury fachowej w języku obcym oraz wykonywać prace pisemne, posługując się nim. Posiada także umiejętność posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu leśnictwa.

Absolwenci są przygotowani do podjęcia pracy w administracji rządowej i samorządowej oraz innych instytucjach związanych z gospodarką leśną i ochroną środowiska (jednostkach Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, w lasach komunalnych, w Biurach Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, w parkach narodowych i krajobrazowych), a także w gałęziach gospodarki związanych z leśnictwem, np. w Zakładach Usług Leśnych, w przemyśle drzewnym (Perspektywy zawodowe: <https://up.lublin.pl/rekrutacja/lesnictwo/>). Po studiach inżynierskich I stopnia absolwenci będą mogli podjąć naukę na studiach II stopnia.

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia, wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Przy tworzeniu programu kształcenia na kierunku Leśnictwo uwzględniono przede wszystkim założenia Polskiej Ramy Kwalifikacji. Koncepcję kształcenia na kierunku Leśnictwo o profilu praktycznym, wyróżnia silne powiązanie z praktycznym charakterem badań, osadzonych w aktualnych realiach funkcjonowania sektora leśnego, prowadzonych na Wydziale Agrobiotechnologii. Bardzo istotnym efektem kształcenia, ściśle związanym z problematyką prowadzonych w jednostce badań, jest zdobycie wiedzy z zakresu genetyki ogólnej, czynników warunkujących zróżnicowanie genetyczne i zmienność drzew leśnych oraz podstawowych technik molekularnych wykorzystywanych w leśnictwie (markery molekularne, transformacje i rozmnażanie roślin w kulturach *in vitro*), a także z zakresu geoinformatyki i łowiectwa. Ponadto cechami wyróżniającymi jest interdyscyplinarne i wyspecjalizowane kształcenie, dostosowane do potrzeb zmieniającego się

otoczenia społeczno-gospodarczego regionu, rynku pracy oraz interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, nowoczesna baza badawczo-dydaktyczna o bogatym wyposażeniu, umożliwiającym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych oraz wysoko wykwalifikowana, posiadająca ogromne doświadczenie zawodowe kadra. Dodatkowo, praktyki zawodowe w wymiarze 24 tygodni są obowiązkowe i stanowią integralny element programu nauczania. Cele, programy i terminy praktyk są zharmonizowane z procesem kształcenia. Program kształcenia na ocenianym kierunku jest stale doskonalony, zarówno w zakresie merytorycznym, jak i praktycznym, w oparciu o wyniki aktualnie prowadzonych badań oraz wciąż rozwijane doświadczenie praktyczne kadry, wynikające z jej wieloletniej współpracy z podmiotami branży leśnej.

Opracowany program studiów oraz efekty uczenia się są nowatorskie w edukacyjnej ofercie polskich uczelni przyrodniczych. Podobne programy kształcenia oferują: Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Politechnika Białostocka, Uniwersytet Łódzki, Filia w Tomaszowie Mazowieckim, Uniwersytet Opolski, PWSZ w Sanoku. Zbliżone programy kształcenia, lecz w zakresie studiów o profilu ogólnoakademickim, oferują trzy uczelnie w kraju: Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Opracowując koncepcję kształcenia na kierunku Leśnictwo wzorowano się także na ramach kwalifikacji opracowanych w Technische Universität München.

W kształceniu na tym kierunku wykorzystuje się również współpracę i wspólne osiągnięcia naukowe i dydaktyczne pracowników Wydziału Agrobiotechnologii oraz polskich i zagranicznych uczelni m.in.: Aslan Imran (Bingol University), Aka Kacar (University of Cukurova), Viti Domenico (University of Foggia), Izdemir Fehti Ahmet (Bingol University), Adamaviciene Aida, Honorata Danilchenko i Taraseviiciene Živilė (Vytautas Magnus University Agriculture Academy), Yimlaz Hasan (Isparta University of Applied Sciences), Tetiana Datsko, Ivan Shuvar, Rulitska Karolina (Lviv National Environmental University, Dublany). Współpraca ta zaowocowała wymianą wykładowców w ramach projektu Erasmus+ oraz wspólnymi konsultacjami i publikacjami nauczycieli z partnerami z uczelni zagranicznych, również jako profesorowie wizytujący: Honorata Danilchenko (Vytautas Magnus University Agriculture Academy), Ivan Shuvar (Lviv National Environmental University, Dublany). Prowadzili oni dla studentów wykłady z m.in. zakresu ubocznej gospodarki leśnej. Również studenci mogą uczestniczyć w zorganizowanych wyjazdach zagranicznych (np. Erasmus+) i krajowych (MostAR).

Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się i ich związek z koncepcją studiów oraz dyscyplinami naukowymi, do których kierunek jest przyporządkowany

Kierunek Leśnictwo, studia I stopnia, jest przyporządkowany do dziedziny nauk rolniczych w dyscyplinie nauki leśne. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się oddają interdyscyplinarną specyfikę kierunku. Zakładane efekty uczenia się dla kierunku Leśnictwo uwzględniają uniwersalne charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.). Liczba zdefiniowanych efektów uczenia się wynosi 40, w tym 15 z zakresu wiedzy, 20 z zakresu umiejętności i 5 z zakresu kompetencji społecznych.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów zaawansowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz kompetencji inżynierskich, niezbędnych na rynku pracy i w działalności badawczej (<https://up.lublin.pl/bip/wp->

[content/uploads/sites/9/2023/05/Zal-2a-opis-efektow-uczenia-sie.pdf](https://up.lublin.pl/content/uploads/sites/9/2023/05/Zal-2a-opis-efektow-uczenia-sie.pdf)). Osiągnięcie efektów uczenia się na studiach I stopnia pozwala absolwentom podjąć dalszą edukację na studiach II stopnia lub podyplomowych. Efekty uczenia się dla poszczególnych przedmiotów zostały określone w taki sposób, aby były mierzalne i pozwalały na stworzenie systemu ich weryfikacji w formie wskazanej w modułach oraz możliwe do osiągnięcia w zdefiniowanym przez program studiów czasie. Do założonych efektów uczenia się dostosowane są cele oraz merytoryczne treści poszczególnych przedmiotów. Kierunkowe efekty uczenia się są realizowane w trakcie wielu przedmiotów, a także w czasie przygotowywania projektu inżynierskiego i umożliwiają studentom zdobywanie zaawansowanej wiedzy aktualizowanej w oparciu o najnowsze osiągnięcia naukowe, korespondując z badaniami prowadzonymi na Wydziale.

Kierunkowe efekty uczenia się są sprawdzane pod względem ich realnego osiągnięcia z wykorzystaniem Procedury WA-K3 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-K3-Procedura-weryfikacji-efektow-uczenia-sie.pdf>). Moduły zajęć są powiązane z prowadzonymi na Wydziale Agrobiotechnologii badaniami naukowymi w dyscyplinie nauki leśnej, dzięki czemu szczegółowe efekty uczenia się określone dla tych modułów mieszczą się w tej dyscyplinie. Kolejność treści modułów zawartych w programie studiów tworzy spójny układ szczegółowych efektów uczenia się, co pozwala osiągnąć studentom kierunkowe efekty uczenia się, w tym efekty z języka obcego, określone dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/Zal-1-ogolna-charakterystyka-studiow.pdf>, <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/Zal-2a-opis-efektow-uczenia-sie.pdf>).

W trakcie realizacji treści kształcenia na kierunku Leśnictwo studenci osiągają efekty uczenia się w zaawansowanym stopniu w zakresie wiedzy dotyczącej m.in. roli i znaczenia środowiska naturalnego, zachowania bioróżnorodności oraz jego zrównoważonego wykorzystania i wpływu na prowadzenie działalności leśnej (LE_W03, LE_W04, LE_W11, LE_W15), zasad produkcji materiału sadzeniowego, programów selekcji i ochrony zasobów genowych, zasad planowania, wykonywania i kontrolowania prac hodowlanych z zakresu odnowienia naturalnego i sztucznego, a także metod inwentaryzacji oraz obliczania etatów, dostosowane do postaci lasu wynikającej ze stosowanego sposobu zagospodarowania lasu, metod zwalczania szkodników i patogenów drzew leśnych oraz budowę i działanie maszyn i narzędzi stosowanych w hodowli, ochronie lasu, pozyskiwaniu i transporcie drewna (LE_W09, LE_W10, LE_W12), genetyki ogólnej, zmienności głównych gatunków drzew leśnych, rozmnażania roślin w kulturach *in vitro* i podstawowych technik molekularnych wykorzystywanych w leśnictwie (LE_W06). Efekty te realizowane są m.in. w ramach modułów: Ekologia, Fitopatologia leśna, Entomologia leśna, Mykologia i mikrobiologia leśna, Ogólna hodowla lasu, Ochrona bioróżnorodności, Fizjologia roślin drzewiastych, Fitosocjologia leśna, Ochrona lasu, Ochrona środowiska, Typologia leśna, Genetyka drzew, Biotechnologia leśna, Maszyny i transport leśny. Niezwykle ważne są też uwarunkowania etyczne i prawne wiążące się z działalnością naukową, dydaktyczną i wdrożeniową (LE_W02) realizowane m.in. w takich modułach jak: Ochrona własności intelektualnej, ergonomia i BHP w leśnictwie, Podstawy prawa, Geodezja leśna, Urządzanie lasu, Finanse i ekonomika leśnictwa, Zarządzanie w leśnictwie, Zrównoważony rozwój i zagrożenia środowiskowe, Komunikacja medialna, Inżynieria leśna.

Na ocenianym kierunku studenci nabywają umiejętności praktyczne. W programie kształcenia znajduje się duża ilość zajęć laboratoryjnych, projektowych i terenowych. Kształtowanie umiejętności praktycznych uwzględniających zastosowanie odpowiednich metod przy opisie i analizie zjawisk

przyrodniczych, wykonanie podstawowych obliczeń i związanych z obliczeniem etatów rębnych i przedrębnych czy też interpretację obrazów satelitarnych lub procesów fizjologicznych, zachodzących w środowisku leśnym (LE_U01, LE_U02, LE_U04, LE_U10, LE_U14) odbywa się podczas realizacji takich przedmiotów jak m.in.: Podstawy klimatologii i meteorologii leśnej, Szczegółowa hodowla lasu, Użytkowanie lasu, Uboczne użytkowanie lasu, Siedliskoznawstwo leśne, Fitopatologia leśna. Kształtowanie umiejętności praktycznych następuje także m.in. poprzez ocenę stanu i ochronę środowiska, zaplanowanie i zorganizowanie produkcji szkółkarskiej, wskazanie metody pielęgnacji drzewostanu, opracowanie planu ochrony oraz innych elementów biocenozy leśnej i siedliska oraz prowadzenia działalności leśnej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju (LE_U13, LE_U16, LE_U17, LE_U18) w czasie realizacji takich przedmiotów jak m.in.: Entomologia leśna, Nasiennictwo i szkółkarstwo leśne, Ogólna hodowla lasu, Fenologia, Hodowla i restytucja gatunków zagrożonych, Monitoring lasu. Metody i formy prowadzenia zajęć, jak np.: realizacja projektów na ćwiczeniach pod kontrolą nauczyciela, czy samodzielnie wykonanie projektu, składające się z elementów takich jak: planowanie, wykonanie i weryfikacja również służą do uzyskania umiejętności praktycznych.

Przykładowo w ramach modułu Geodezja leśna, realizowanego na trzecim semestrze studiów stacjonarnych studenci wykonują pomiary w terenie (m.in. drzew i drzewostanów) z użyciem odpowiedniego sprzętu geodezyjnego, a następnie interpretują i dokumentują wyniki z wykorzystaniem metod inwentaryzacji lasu opracowując odnośny projekt (LE_U14, LE_U15). Natomiast w module Szczegółowa hodowla lasu studenci nabywają umiejętności projektowania upraw leśnych (LE_U13). Kształtowanie i nabywanie umiejętności praktycznych odbywa się także w trakcie Seminariów dyplomowych 1 i 2 oraz realizacji projektu inżynierskiego. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych studenci osiągają m.in. podczas prac zespołowych, prowadząc dyskusje na specjalistyczne tematy, dbając o aspekt etyczny planowanych działań w zakresie leśnictwa oraz samodzielnie zdobywając i poszerzając swoją wiedzę (LE_K01, LE_K03, LE_K05) uczestnicząc w zajęciach przewidzianych w programie studiów oraz ponadprogramowych (m.in. w nadleśnictwach lub parkach narodowych).

W ramach wszystkich prowadzonych przedmiotów, realizowanych na ocenianym kierunku zakłada się ciągłe podnoszenie jakości kształcenia poprzez udoskonalanie programów w treści wynikające z aktualnych osiągnięć współczesnej nauki.

Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich

Na kierunku Leśnictwo zdefiniowano 11 efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich – 5 w kategorii wiedzy i 6 w kategorii umiejętności (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/Zal-2b-opis-efektow-inzynierskich.pdf>). Dobór treści i metod kształcenia zapewnia osiągnięcie przez studentów, w ramach zajęć przewidzianych planem i programem studiów, wszystkich zakładanych efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich na kierunku Leśnictwo z hodowli lasu, urządzania lasu, ochrony i monitoringu lasu, produkcji surowca drzewnego, teledetekcji lub innych działów związanych z leśnictwem realizowane są w szerokiej grupie przedmiotów m.in. Szczegółowa hodowla lasu, Dendrometria, Maszyny i transport leśny, Urządzanie lasu, Nasiennictwo i szkółkarstwo leśne, Teledetekcja i GIS (geomatyka), Pozyskiwanie drewna, Zarządzanie w leśnictwie, Ochrona lasu, Budownictwo leśne, Inżynieria leśna, Geodezja leśna, Pozyskanie drewna, Urządzanie gospodarstw

łowieckich, Biotechnologia leśna, SILP, Technologia drewna i inne. Przedmioty, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich, realizowane są w formie wykładów oraz ćwiczeń audytoryjnych i laboratoryjnych, np.: wykonywanie projektów zespołowych na ćwiczeniach lub samodzielnie, na które składają się planowanie, wykonanie i weryfikacja służące uzyskaniu i utrwaleniu umiejętności praktycznych. Potwierdzeniem ich uzyskania jest weryfikacja efektów uczenia się opisana w module, np.: zaliczenie projektu, ćwiczeń, czy oceny wystawiane w trakcie realizacji przedmiotu. Bardzo ważną rolę w kształtowaniu kompetencji inżynierskich spełnia 24 tygodniowa praktyka zawodowa, odbywana w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych, parkach narodowych czy w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, seminarium dyplomowe oraz projekt inżynierski.

Treści nauczania prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich w zakresie wiedzy odnoszą się do: poznania i zrozumienia procesów zachodzących w cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych typowych dla leśnictwa oraz rozumienia w zaawansowanym stopniu zasad i metod utrzymania obiektów i systemów typowych dla leśnictwa (InzLE_W01, InzLE_W03), poznania metod, technik narzędzi i materiałów stosowanych przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu leśnictwa (InzLE_W02), poznania społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej (InzLE_W04) oraz zagadnień z zakresu zarządzania i prowadzenia działalności gospodarczej (InzLE_W05). W przypadku kompetencji inżynierskich kluczowe znaczenie mają umiejętności praktyczne, które studenci uzyskują w trakcie całego okresu kształcenia, tj. potrafi samodzielnie planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki oraz wyciągać wnioski (InzLE_U01), wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne (InzLE_U02) oraz integrować wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich, właściwych dla leśnictwa oraz stosować podejście systemowe, uwzględniając także aspekty pozatechniczne (InzLE_U03). Nabywane w trakcie kształcenia umiejętności pozwalają studentom włączyć się w badania naukowe prowadzone przez pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Realizacja przykładowych zagadnień stanowiących istotę i rozwinięcie efektu InzLE_W02 oraz InzLE_U02 odbywa się w ramach przedmiotów kierunkowych oraz kierunkowych do wyboru, które zostaną omówione poniżej.

W ramach modułu Urządzanie lasu, należącego do pierwszej grupy przedmiotów, student potrafi wykonać charakterystykę siedliska leśnego oraz leśnego zespołu roślinnego, wykonać taksację wydzielenia leśnego oraz sporządzić opis taksacyjny, a także wykonać pomiary na powierzchni próbnej „kołowej” w ramach inwentaryzacji zasobów drzewnych dla obrębu leśnego zgodnie z procedurą Instrukcji Urządzania Lasu cz. 1. Potrafi także wykonać charakterystykę nadleśnictwa na podstawie analizy struktury dokumentacji kartograficznej wykonywanej w ramach planu urządzenia lasu (InzLE_U02). Poznaje także przyrodnicze podstawy urządzania lasu, elementy podziału gospodarczego lasu oraz podziały lasu według sposobów zagospodarowania, etapy i zakres inwentaryzacji lasu oraz oprogramowanie wykorzystywane w trakcie prac urządzeniowych oraz podstawowe pojęcia w zakresie użytkowania lasów oraz metodykę wyliczania etatu (InzLE_U02). Podczas realizacji modułu Szczegółowa hodowla lasu studenci zgłębiają wiedzę nt. problemów organizacyjnych i technicznych związanych z planowaniem pozyskiwania surowca drzewnego i odnawianiem powierzchni leśnych (InzLE_W02) oraz potrafią zaplanować i zorganizować prace odnowieniowe i zalesieniowe w Lasach Państwowych i niepaństwowych oraz poprawki, uzupełnienia

i dolesienia oraz zabiegi pielęgnacyjne w lasach wszystkich własności (InzLE_U03). Studenci realizują w ramach tego przedmiotu samodzielne, kompleksowe projekty odnowienia lasu (uprawy leśnej). Z kolei kształcenie w ramach modułu Geodezja leśna pozwala studentowi osiągnąć zaawansowaną wiedzę na temat budowy i działania sprzętu oraz technologii i obliczeń związanych z pracami geodezyjnymi i urządzeniowymi na obszarach leśnych (InzLE_W02). Potrafi także wykonać pomiary w terenie z użyciem odpowiedniego sprzętu geodezyjnego (tj. niwelatora, tachimetru elektronicznego, geodezyjnych odbiorników GNSS oraz odbiorników GNSS wykorzystywanych w pomiarach leśnych (Taxus IT), a następnie odpowiednio zinterpretować i udokumentować wyniki oraz wykonać pomiar drzew i drzewostanów z wykorzystaniem odpowiednich metod inwentaryzacji lasu w wyniku czego wykonuje zadanie projektowe i planistyczne (InzLE_U01, InzLE_U02). Realizując moduł Teledetekcja i GIS (geomatyka) studenci nabywają pogłębioną wiedzę z zakresu praktycznego zastosowania danych teledetekcyjnych w leśnictwie (InzLE_W01), co udowadniają wykonując tematyczne analizy przestrzenne na podstawie samodzielnie pobranych danych teledetekcyjnych wybranego obszaru, udostępnionych w otwartych repozytoriach danych przestrzennych z zastosowaniem algorytmów oprogramowania komputerowego (InzLE_U01, InzLE_U02). Moduł Fitopatologia leśna umożliwia nabycie zaawansowanej wiedzy dotyczącej identyfikacji czynników chorobotwórczych roślin zielnych i drzewiastych oraz metod wykorzystywanych w diagnostyce fitopatologicznej (InzLE_W01).

W ramach przedmiotu SILP, z grupy przedmiotów do wyboru, student poznaje funkcje przestrzenne bazy danych SILP z wykorzystywaniem charakterystyki środowiska leśnego i procesów w nim zachodzących (InzLE_W01). Student sporządza projekt, w którym wyszukuje i analizuje oraz wykorzystuje informacje pochodzące z aplikacji wchodzącymi w skład SILP a następnie je przetwarza, integruje i prezentuje (InzLE_U01, InzLE_U03). W ramach modułu Inżynieria leśna student poznaje rolę i funkcje infrastruktury technicznej na terenach leśnych oraz ogólną budowę budynków, dróg leśnych i urządzeń wodno-melioracyjnych (InzLE_W01, InzLE_W03). Student potrafi interpretować dane zawarte na planach i rysunkach obiektów budowlanych oraz zaplanować odpowiednią do warunków konstrukcję nawierzchni drogi leśnej (InzLE_U02). Podczas realizacji modułu Maszyny i transport leśny student zapoznaje się z budową i działaniem maszyn i narzędzi stosowanych przy pozyskiwaniu i transporcie drewna (InzLE_W01) i potrafi przeprowadzić proste zadania inżynierskie dotyczące podstawowych parametrów eksploatacyjnych maszyn i podzespołów roboczych wykorzystywanych w leśnictwie (InzLE_U02). Natomiast na przedmiocie Ochrona bioróżnorodności studenci nabywają pogłębioną wiedzę nt. problematyki ochrony różnorodności biologicznej oraz technik i narzędzi badawczych stosowanych w tym zakresie (InzLE_W02) oraz na podstawie dostarczonych danych, potrafią dokonać oceny zagrożeń bioróżnorodności oraz zaproponować środki zapobiegawcze, zaplanować, przeprowadzać analizy bogactwa gatunkowego, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski (InzLE_U01). Dzięki realizacji modułu Metody ochrony przed szkodami łowieckimi studenci mają zaawansowaną wiedzę z zakresu funkcjonowania populacji zwierząt dzikich i wykorzystywania tej wiedzy w praktyce zarządzania populacjami (InzLE_W01) oraz posiadają umiejętności oceny środowiska pod względem zagrożeń ze strony zwierząt dzikich i potrafią zaplanować działalność ograniczającą niekorzystne zjawiska zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju przygotowując referat tematyczny w formie projektu (InzLE_U02). Natomiast w przypadku przedmiotu Siedliskoznawstwo leśne studenci, nabywając kompetencji inżynierskich, potrafią zinterpretować właściwości gleby i wyznaczyć dla niej Siedliskowy Indeks Glebowy, klasę bonitacyjną i kompleks przydatności rolniczej gleb i na tej podstawie ocenić potencjał produkcyjny i dobrać kierunki zagospodarowania siedliska leśnego (InzLE_U01, InzLE_U02, InzLE_U03). Z kolei podczas realizacji modułu Entomologia leśna studenci poznają mechanizmy

odporności roślin na fitofagi oraz rozwiązania umożliwiające regulację liczebności szkodników w uprawach leśnych (InzLE_W01) oraz potrafią zaplanować działania ograniczające ich liczebność (InzAL_U03). Przedstawione powyżej metody zdobywania kompetencji inżynierskich przez studentów są jedynie wybranymi przykładami, które uzupełnione o pozostałe formy, mogą dać pełny obraz kształcenia w kierunku osiągnięcia kwalifikacji inżynierskich.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dobór kluczowych treści kształcenia

Na studiach I stopnia o profilu praktycznym kierunku Leśnictwo dla naboru w roku akademickim 2022/2023 oferowany był poprzedni program kształcenia. Aktualnie dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2023/2024 obowiązuje udoskonalony program studiów, zatwierdzony Uchwałą nr 51/2022-2023 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 29 maja 2023 r. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/uchwala-lesnictwo.pdf>). Wygasający program studiów został przedstawiony w załączniku Zał_Cz1_02_01. Studia były realizowane w ramach trzech specjalności: Gospodarka leśna, Ochrona zasobów leśnych i środowiska oraz Gospodarka łowiecka. Wybór indywidualnej ścieżki kształcenia w ramach poszczególnych specjalności sprowadzał się do oferowania studentom dwóch przedmiotów obligatoryjnych oraz pięciu przedmiotów do wyboru, których treści merytoryczne w sposób szczególny nawiązywały do tematyki wybranej specjalności. Z uwagi na pewne niedoskonałości w planie studiów wskazywane przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych oraz w trosce o zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia i konkurencyjności absolwentów na rynku pracy podjęto wysiłek dokonania zmian w programie studiów pod kątem dostosowania go do wymagań praktyki i wyzwań współczesności (Zał_Cz1_02_02). Obecnie obowiązujący program studiów został opracowany w oparciu o wytyczne zatwierdzone przez Senat UP w Lublinie Uchwałą Nr 13/2019-2020 z dnia 29 listopada 2019 roku (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwały%202019-2020/013/13 - prog. stud..pdf>), które implementują zapisy Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.), Ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218) oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861 z późn. zm.).

Aktualnie w nowoczesnej gospodarce leśnej dominuje koncepcja kształtowania lasu wielofunkcyjnego, zapewniająca jego trwały i zrównoważony rozwój w aspekcie ekologicznym, społecznym i ekonomicznym oraz zaspokajająca potrzeby różnych grup interesariuszy. Obecnie od leśników oczekuje się skutecznej ochrony ekosystemów, możliwości czerpania rozmaitych korzyści z funkcji pozaprodukcyjnych lasów, przy jednoczesnym zapewnieniu produkcji drewna. Przy realizacji koncepcji lasu wielofunkcyjnego wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne inżyniera leśnictwa muszą uwzględniać wymienione uwarunkowania i powinien je reprezentować każdy z absolwentów. Kierując się tymi przesłankami zrezygnowano ze specjalności Gospodarka łowiecka, pozostawiając jednocześnie dwie specjalności do wyboru przez studentów, tj. Gospodarka leśna oraz Ochrona zasobów leśnych i środowiska. Na studiach stacjonarnych są one realizowane od semestru piątego, a na studiach niestacjonarnych w trakcie semestrów siódmego i ósmego. Moduły, które w poprzednim programie studiów były realizowane jako przedmioty specjalizacyjne w ramach specjalności Gospodarka łowiecka, zostały uwzględnione w udoskonalonym planie studiów jako przedmioty do wyboru. Jednocześnie wprowadzono nowe przedmioty, takie jak: Gospodarowanie wodą w lesie, Ekologia zwierząt leśnych, Zrównoważony rozwój i zagrożenia środowiskowe, Ochrona środowiska, Komunikacja społeczna, Komunikacja medialna, Inżynieria leśna, Siedliskoznawstwo leśne, Monitoring ptaków, Postępowania przetargowe, Ochrona bioróżnorodności, Turystyka łowiecka w lasach oraz przedmiot realizowany w języku angielskim Forest entomology.

W aktualnie obowiązującym programie kształcenia uwzględniono wszystkie treści niezbędne do wykonywania zawodu leśnika. Dobór treści programowych, w tym treści przewidzianych dla kształcenia w zakresie znajomości języka obcego, jest spójny z kierunkowymi efektami uczenia się określonymi w planie studiów oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy i metodyki badań związanych z zakresem ocenianego kierunku. Dostosowany jest on do realiów społecznych i gospodarczych oraz konsultowany z interesariuszami zewnętrznymi. Program studiów jest ściśle powiązany z działalnością wysoko wykwalifikowanej kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej, co zapewnia zdobycie wiedzy i umiejętności pod kątem ich praktycznego wykorzystania. Jednocześnie dobór treści, metod kształcenia, form zajęć i liczebności grup studenckich umożliwiają uzyskanie kompetencji inżynierskich. W planie studiów wyraźnie dominują zajęcia ćwiczeniowe, z dużym udziałem zadań o charakterze inżynierskim (Zal_Cz3_Z2_1).

Dobór treści programowych na studiach I stopnia obejmuje trzy główne grupy przedmiotów, tj. przedmioty ogólne, przedmioty kierunkowe wprowadzające i przedmioty zawodowe zawierające treści specjalistyczne. W programie studiów uwzględniono również zajęcia z języka obcego, pozwalające na rozwinięcie kompetencji językowych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenie Językowego, ze szczególnym uwzględnieniem słownictwa specjalistycznego (kierunkowy efekt uczenia się LE_U06). W aktualnym programie studiów przedmioty ogólne zapewniają realizację treści z zakresu ekologii, statystyki matematycznej, technologii informacyjnych, fizyki, chemii, ochrony własności intelektualnej, ergonomii i BHP w leśnictwie, podstaw prawa, ochrony środowiska/zrównoważonego rozwoju i zagrożeń środowiskowych, ekonomii/socjologii. W ramach przedmiotów kierunkowych wprowadzających oferowane są: Podstawy klimatologii i meteorologii leśnej, Botanika leśna I i II, Propedeutyka leśnictwa, Gleboznawstwo leśne, Dendrologia leśna, Fitosocjologia leśna, Mykologia i mikrobiologia leśna, Dendrometria, Genetyka drzew, Fizjologia roślin drzewiastych, Teledetekcja i GIS (geomatyka), Hydrologia leśna/Gospodarowanie wodą w lesie, Zoologia leśna/Ekologia zwierząt leśnych, Biotechnologia leśna/Forest biotechnology. Do przedmiotów kierunkowych zaliczono również Seminarium dyplomowe 1 i 2, w ramach którego

studenci pogłębiają wiedzę w zakresie obszarów tematycznych dotyczących realizacji projektu inżynierskiego oraz zdobywają umiejętności definiowania złożonych problemów koncepcyjnych lub analitycznych, dobierania metod odpowiednich do zadania postawionego w ramach wybranego tematu projektu inżynierskiego i formułowania wniosków.

Za kluczowe treści na studiach I stopnia kierunku Leśnictwo należy uznać przede wszystkim te, które nauczane są w ramach przedmiotów zawodowych, realizowanych jako moduły obowiązkowe lub wybierane przez studentów. Wśród nich można wyróżnić:

- grupę przedmiotów związanych z inżynierią leśną (Geodezja leśna, Maszyny i transport leśny, Budownictwo leśne/Inżynieria leśna, Melioracje wodne w lasach/Rekultywacja terenów zdegradowanych),
- grupę przedmiotów związanych z hodowlą lasu (Ogólna hodowla lasu, Szczegółowa hodowla lasu, Nasiennictwo i szkółkarstwo leśne, Typologia leśna/Siedliskoznawstwo leśne),
- grupę przedmiotów związanych z ochroną lasu (Fitopatologia leśna, Ochrona lasu, Entomologia leśna/Forest entomology, Gospodarka łowiecka, Gospodarowanie populacjami zwierzyny),
- grupę przedmiotów związanych z użytkowaniem lasu (Uboczne użytkowanie lasu, Nauka o surowcu drzewnym, Pozyskiwanie drewna),
- grupę przedmiotów związanych z regulacją i zarządzaniem lasem (Urządzanie lasu, Zarządzanie w leśnictwie, Finanse i ekonomika leśnictwa, SILP),
- grupę przedmiotów związanych z ochroną przyrody (Hodowla i restytucja gatunków zagrożonych, Edukacja przyrodniczo-leśna, Ochrona przyrody/Ochrona bioróżnorodności).

W programie studiów położono bardzo silny akcent na indywidualizację kształcenia, czego odzwierciedleniem jest wprowadzenie we wszystkich semestrach studiów przedmiotów do wyboru. Spośród 48 przedmiotów fakultatywnych (w tym Seminarium dyplomowe i 4 języki obce: angielski, niemiecki, francuski i rosyjski) studenci wybierają 24. W ofercie przedmiotów do wyboru studenci mają również możliwość realizacji wybranych treści w języku angielskim. W tej grupie uwzględniono następujące moduły: Forest entomology, Forest biotechnology, Forest plants. Istotnym elementem indywidualizacji programu studiów jest wybór seminarium dyplomowego i zakresu projektu inżynierskiego.

W semestrach V i VII na studiach stacjonarnych oraz VII i VIII na studiach niestacjonarnych, poza treściami dedykowanymi wszystkim studentom realizowane są przedmioty w ramach wybranych specjalności. Program kształcenia na kierunku Leśnictwo specjalność Gospodarka leśna obejmuje dodatkowo dwa przedmioty obowiązkowe, tj. Technologia drewna i Turystyka łowiecka w lasach oraz sześć modułów do wyboru: Leśna baza nasienna/Turystyczne zagospodarowanie lasu, SILP/Postępowania przetargowe, Ekologiczne uwarunkowania produktywności lasu/Monitoring lasu. W ramach specjalności Ochrona zasobów leśnych i środowiska studenci obowiązkowo realizują przedmioty Ochrona i kształtowanie krajobrazów leśnych oraz Gatunki inwazyjne flory i fauny w lasach, natomiast jako przedmioty wybieralne: Program „Natura 2000” w lasach/Ochrona leśnych zasobów genowych, SILP/Prawo w ochronie lasu, Flora i fauna leśna chroniona/Monitoring lasu.

Treści poszczególnych przedmiotów odnoszą się do kierunkowych efektów uczenia się oraz są odzwierciedleniem działalności naukowo-badawczej kadry realizującej zajęcia na ocenianym kierunku. Wykładowcy posiadają bogaty i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie

realizowanych przedmiotów oraz duże doświadczenie zawodowe. Prowadzona przez nich działalność naukowa umożliwia prezentowanie na zajęciach wyników badań własnych, jak również angażowanie studentów do udziału w pracach badawczych jako forma przygotowania do realizacji projektu inżynierskiego. W ten sposób implementowane są w dydaktyce wyniki badań realizowanych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych, zgodnie z ich specjalizacją. Za dobór treści programowych poszczególnych przedmiotów odpowiada osoba wyznaczana przez kierowników jednostek organizacyjnych UP w Lublinie w porozumieniu z Dziekanem. Osoba odpowiedzialna za dany moduł tworzy efekty przedmiotowe, które dobierane są w taki sposób, aby umożliwić studentom zrealizowanie wszystkich kierunkowych efektów uczenia się, również pod kątem ich praktycznego zastosowania w zakresie dyscypliny nauki leśnej. Jednocześnie prowadzący określa metody weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się, a także wymagania i warunki niezbędne do zaliczenia przedmiotu. Karty opisu zajęć są prezentowane studentom i szczegółowo omawiane na początku każdego semestru oraz zamieszczane na stronie internetowej Wydziału w zakładce Kształcenie – Karty kierunków (https://intranet.up.lublin.pl/Dokument/Find/0940570b-7fac-4b18-b90c-f7c45c74adb3/agrobio/Lesnictwo_stacjonarne_sylabusy_2023-2024.pdf; https://intranet.up.lublin.pl/Dokument/Find/52bc6e19-f729-4e3c-bbfa-3c5bbf4a16de/agrobio/Lesnictwo_niestacjonarne_sylabusy_2023-2024.pdf).

Treści opisane w sylabusach przedmiotów zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Są one kompleksowe i spójne z najnowszymi badaniami naukowymi. Przedmioty, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich realizowane są w formie wykładów oraz ćwiczeń audytoryjnych, laboratoryjnych i terenowych. Ich treści w zakresie wiedzy odnoszą się m.in. do rozumienia w zaawansowanym stopniu zjawisk i teorii wyjaśniających zależności zachodzące w środowiskach leśnych oraz znajomości metod i technik stosowanych przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich. Przykładowe treści kształcenia powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się prowadzącymi do uzyskania kompetencji inżynierskich opisano w ostatniej części Kryterium 1.

W programie kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych szczególną uwagę przywiązuje się do zajęć o charakterze praktycznym. Umożliwiają one zdobycie umiejętności niezbędnych do realizacji zadań z zakresu leśnictwa, ze szczególnym uwzględnieniem procesów hodowlanych prowadzonych w sposób zrównoważony oraz realizacji funkcji produkcyjnych i pozaprodukcyjnych w gospodarstwie leśnym i na leśnych obszarach chronionych. Łączna liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne na studiach stacjonarnych wynosi 1965, a na niestacjonarnych 1226, co odpowiada 184 punktom ECTS i stanowi odpowiednio 81,9% i 85,1% całkowitej liczby godzin przewidzianych w programie studiów (Tabela 4, Zał. 1, Część III Raportu).

Poniżej przedstawiono wybrane przykłady przedmiotowych efektów uczenia się umożliwiających nabycie umiejętności praktycznych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się.

Tabela 1. Przykłady przedmiotowych efektów uczenia się kształtujących umiejętności praktyczne

Przedmiotowe efekty uczenia się umożliwiające nabycie umiejętności praktycznych	Nazwa zajęć	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
Posługiwanie się programami statystycznymi do	Statystyka matematyczna	LE_U01

analizy zjawisk przyrodniczych.		
Obsługa sprzętu laboratoryjnego i wykonywanie prostych doświadczeń chemicznych i fizycznych.	Fizyka Chemia	LE_U01
Rozpoznawanie gatunków roślin (rodzimych i introdukowanych), umiejętność identyfikacji cech morfologicznych i anatomicznych roślin istotnych pod względem taksonomicznym.	Botanika leśna I i II Dendrologia leśna Uboczne użytkowanie lasu Nauka o surowcu drzewnym	LE_U03
Stosowanie technik mikroskopowych w celu identyfikacji struktur roślinnych czy grzybów patogenicznych.	Botanika leśna I i II Mykologia i mikrobiologia leśna Fizjologia roślin drzewiastych	LE_U04
Komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenie Językowego.	Język obcy	LE_U06
Umiejętność określania typu siedliska, wykonania zdjęcia fitosocjologicznego i rozpoznania zbiorowiska roślinnego, zaplanowania odpowiednich stanowisk dla podstawowych drzew i krzewów uprawianych w Polsce.	Fitososjologia leśna Typologia leśna/Siedliskoznawstwo leśne Dendrologia leśna	LE_U07
Wykonanie odkrywki glebowej oraz analizy wybranych właściwości fizycznych, chemicznych i fizykochemicznych gleb.	Gleboznawstwo leśne	LE_U09
Interpretacja map synoptycznych i prognozowanie szkodliwych zjawisk pogodowych.	Podstawy klimatologii i meteorologii leśnej	LE_U10
Umiejętność przetwarzania, integrowania i prezentowania informacji z zakresu leśnictwa z wykorzystaniem technologii informatycznych związanymi z SILP.	SILP	LE_U10
Przeprowadzanie badań molekularnych drzew leśnych, w tym izolacji DNA, zakładanie kultur <i>in vitro</i> .	Biotechnologia leśna	LE_U12
Rozpoznawanie nasion i siewek, umiejętność ustalania podstawowych parametrów żywotności materiału siewnego, oceny wydajności i zapasu materiału sadzeniowego, klasyfikacji jakości sadzonek oraz planowania produkcji szkółkarskiej.	Nasiennictwo i szkółkarstwo leśne	LE_U13
Planowanie zabiegów hodowlanych i projektowanie upraw leśnych.	Szczegółowa hodowla lasu	LE_U13
Pozyskiwanie danych dendrometrycznych, określanie miąższości drzewa i drzewostanu.	Dendrometria	LE_U14
Umiejętność wykonania taksacji wydzielenia leśnego oraz sporządzenia opisu taksacyjnego, a także dokonania charakterystyki nadleśnictwa na podstawie analizy elaboratu urzędniowego i struktury dokumentacji kartograficznej wykonywanej w ramach planu urzędniowego lasu.	Urządzanie lasu	LE_U14
Umiejętność wykonania pomiarów w terenie z użyciem sprzętu geodezyjnego.	Geodezja leśna	LE_U14 LE_U15
Umiejętność interpretacji planów i rysunków obiektów budowlanych.	Inżynieria leśna	LE_U15

Posługiwanie się oprogramowaniem desktop-GIS, umiejętność przetwarzania danych LiDAR-ALS, obliczanie wybranych wskaźników wegetacyjnych.	Teledetekcja i GIS (geomatyka)	LE_U15
Rozpoznawanie szkodników i patogenów środowiska leśnego, umiejętność oceny typów uszkodzeń i objawów chorobowych, analizy danych kontrolnych uzyskiwanych w ramach prowadzonego monitoringu czynników szkodliwych oddziałujących na ekosystemy leśne, oraz odpowiedniego doboru metod ochrony adekwatnych do zaistniałej szkody.	Entomologia leśna Fitopatologia leśna Ochrona lasu	LE_U17
Rozpoznawanie roślin leczniczych, owoców jadalnych i grzybów, wskazywanie możliwości użytkowania zasobów dolnego piętra lasu.	Uboczne użytkowanie lasu	LE_U19
Przeprowadzanie analizy informacji w procesie zarządzania podmiotem gospodarczym, umiejętność sporządzenia sprawozdania finansowego przedsiębiorstwa oraz wyliczenia ekonomicznych kategorii produkcji w leśnictwie.	Zarządzanie w leśnictwie Finanse i ekonomika leśnictwa	LE_U20

W trosce o zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia i konkurencyjności absolwentów na rynku pracy program studiów podlega stałej weryfikacji i jest dostosowywany na bieżąco do aktualnego stanu wiedzy. Powołana przez Rektora Rada Programowa okresowo dokonuje przeglądu sylabusów pod kątem ich zgodności z kierunkowymi efektami uczenia się, a także w zakresie aktualności przekazywanej wiedzy. W szczególności zwraca się uwagę na kompletność metod weryfikacji wszystkich efektów uczenia się. Kluczowe znaczenie mają również opinie i uwagi formułowane przez interesariuszy zewnętrznych, pracowników Wydziału, osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku oraz studentów uczestniczących w procesie kształcenia. Rada Programowa kierunku Leśnictwo raz w roku organizuje „Dzień kierunku”, podczas którego ma miejsce wymiana poglądów i opinii z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie doskonalenia procesu i efektów uczenia się (ZaI_Cz1_02_02). W czasie tych spotkań są poruszane problemy dotyczące m.in. doskonalenia jakości kształcenia, co równocześnie wpływa na kompleksowość, różnorodność i aktualność treści programowych. Proponowane zmiany w planie studiów są opiniowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, zatwierdzane przez Kolegium Wydziału, a następnie opiniowane przez Uczelnianą Komisję ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia i zatwierdzane przez Senat UP w Lublinie.

Dobór metod kształcenia

Zajęcia dydaktyczne na kierunku Leśnictwo są realizowane w formie wykładów oraz ćwiczeń audytoryjnych, laboratoryjnych i terenowych. Metody kształcenia wykorzystywane w ramach poszczególnych modułów są zróżnicowane i dobrane w taki sposób, aby zapewnić osiągnięcie założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a w szczególności umożliwić rozwijanie umiejętności praktycznych w warunkach właściwych dla zakresu działalności związanej z ocenianym kierunkiem.

W procesie kształcenia podającą metodą przekazywania wiedzy jest wykład realizowany w formie informacyjnej lub problemowej, natomiast z metod aktywizujących stosuje się pracę indywidualną, pracę w grupach, wykonanie projektu czy rozwiązywanie zadań. Wykłady prowadzone są z

wykorzystaniem prezentacji multimedialnych czy filmów dydaktycznych. Pozwalają na wszechstronne omówienie tematu z uwzględnieniem najnowszej wiedzy pochodzącej z własnej pracy badawczej, bieżącej literatury, a także informacji zdobytych przez wykładowców podczas udziału w międzynarodowych i krajowych konferencjach, sympozjach i seminariach. Wykłady, w połączeniu z samodzielną pracą studenta związaną ze studiowaniem zalecanej literatury umożliwiają przede wszystkim osiągnięcie przez studentów efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, niezbędnej m.in. do rozumienia zjawisk przyrodniczych zachodzących w środowisku leśnym .

Istotną formą zajęć umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych są ćwiczenia, stanowiące 61% wszystkich zajęć (zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych). Podczas ćwiczeń audytoryjnych wykorzystuje się następujące metody kształcenia: pogadanka, prezentacja multimedialna, metoda projektów, zadania do samodzielnego rozwiązania, moderowane dyskusje dydaktyczne, studium przypadku, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, metody programowe z wykorzystaniem komputera.

W programie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych odpowiednio 46,7% oraz 49,7% ćwiczeń jest realizowana w grupach laboratoryjnych, co umożliwia studentom indywidualną pracę i większe zaangażowanie w zgłębianie tematyki danego przedmiotu. W ramach ćwiczeń laboratoryjnych studenci wykonują analizy właściwe dla danego przedmiotu oraz zadania obliczeniowe, projektowe i planistyczne, a wykonane czynności zwykle kończą się sporządzeniem sprawozdania (indywidualnie lub w grupach) oraz wyciągnięciem wniosków o charakterze ekspertyz. Zakres zadań inżynierskich w ramach realizowanych prac projektowych i planistycznych wskazuje prowadzący zajęcia lub oparty jest wprost na pomiarach wykonanych w czasie zajęć terenowych. Prace projektowe mogą dotyczyć np. określania przyrostu drzew i drzewostanów na podstawie uzyskanych danych dendrometrycznych (LE_U14), wykonania projektu graficznego w oparciu o pozyskane dane geodezyjno-kartograficzne (LE_U15), wykonania obliczeń i rysunków obiektów budowlanych związanych z leśną infrastrukturą drogową, wodną i produkcyjną (LE_U05), opracowywania projektów dotyczących inwentaryzacji zwierzyny i zagospodarowania łowisk (LE_U16), hodowli lasu oraz planowania i organizacji produkcji szkółkarskiej (LE_U13), zakładania plantacji roślin użytkowych (LE_W04, LE_W13) czy wykonania kompozycji mapowej w oparciu o oprogramowanie GIS (LE_U06, LE_U15).

Metody kształcenia prowadzące do nabywania umiejętności praktycznych przede wszystkim uwzględniają udział studentów w zajęciach realizowanych w specjalistycznych pracowniach i laboratoriach. W trakcie tych zajęć studenci nabywają umiejętności stosowania zaawansowanych technik, obsługi narzędzi pomiarowych, urządzeń laboratoryjnych i analitycznych, wykonywania pomiarów, planowania i przeprowadzania eksperymentów oraz opracowania, interpretacji i prezentacji uzyskanych wyników, w tym graficznych metod prezentacji danych. Metody te wpisują się w efekty uczenia się w zakresie wiedzy (LE_W06, LE_W07, LE_W08, LE_W10) i umiejętności (LE_U01, LE_U04, LE_U05, LE_U09, LE_U10, LE_U12, LE_U14, LE_U15, LE_U18). Ważnym elementem jest umiejętność rozpoznawania taksonów, objawów chorobowych czy identyfikacji patogenów. Kształceniu w tym zakresie służą okazy mikroskopowe, zbiory zielnikowe, zbiory owadów, grzybów, nasion, świeży materiał roślinny, zakonserwowane okazy, tablice, modele organizmów, wypreparowane okazy zwierząt, gabloty, nagrania z odgłosami zwierząt, próbki drewna. Praktyczne zajęcia z wykorzystaniem wymienionych pomocy dydaktycznych umożliwiają realizację następujących efektów uczenia się: w zakresie wiedzy LE_W04, LE_W05, LE_W12 oraz w zakresie umiejętności LE_U03, LE_U07, LE_U13, LE_U17 i LE_U19.

Studenci biorą również udział w ćwiczeniach terenowych w wymiarze odpowiednio 183 godziny na studiach stacjonarnych (7,6% ćwiczeń) i 114 godzin na studiach niestacjonarnych (7,9% ćwiczeń). Są one realizowane w warunkach właściwych dla zakresu danego przedmiotu, w sposób umożliwiający połączenie wiedzy teoretycznej nabytej podczas wykładów i ćwiczeń w siedzibie Uczelni z jej praktycznym zastosowaniem, a także nabycie umiejętności pracy w zespole przy wykonywaniu zadań związanych z leśnictwem. W ramach tych zajęć studenci mają okazję wykonania prac pomiarowych i inwentaryzacyjnych oraz zapoznania się z budową i działaniem specjalistycznych przyrządów pomiarowych, maszyn i narzędzi stosowanych w hodowli lasu, ochronie oraz pozyskiwaniu i transporcie drewna. Ćwiczenia terenowe wpisują się w efekty uczenia się w zakresie wiedzy (LE_W07, LE_W09, LE_W10, LE_W11, LE_W12, LE_W14), umiejętności (LE_U03, LE_U05, LE_U07, LE_U09, LE_U13, LE_U14, LE_U16, LE_U17, LE_U19) i kompetencji społecznych (LE_K03).

W przygotowaniu studentów do precyzyjnego formułowania pytań służących pogłębieniu własnego rozumienia procesów i zagadnień z zakresu leśnictwa oraz uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych istotną rolę odgrywa dyskusja. Udział w merytorycznej dyskusji w zakresie poruszanej problematyki pozwala na samodzielne kształtowanie poglądów, formułowanie wniosków, dokonanie krytycznej oceny faktów oraz proponowanie twórczego rozwiązania problemu powiązanego z programem studiów (efekty kierunkowe LE_K01, LE_K02). Przygotowanie to w szczególności zapewnia Seminarium dyplomowe 1 i 2. Kluczowe jest również inspirowanie studentów do udziału w badaniach naukowych realizowanych we współpracy z pracownikami badawczo-dydaktycznymi Uczelni, których wyniki są prezentowane podczas konferencji naukowych oraz sympozjów krajowych i międzynarodowych. Włączanie studentów w badania naukowe odbywa się również poprzez wspieranie inicjatyw i stymulowanie działalności w Studenckich Kołach Naukowych (SKN) funkcjonujących na Uczelni (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#kola_naukowe), czego efektem jest współautorstwo publikacji naukowych (w tym posiadających współczynnik IF), rozdziałów monografii naukowych, materiałów konferencyjnych, posterów czy artykułów popularno-naukowych (Za1_Cz1_01_02). Działalność w ramach SKN daje studentom możliwość ugruntowania osiągniętych efektów uczenia się, a także poszerzenia wiedzy i rozwijania swoich zainteresowań.

Kluczową formą kształcenia na studiach I stopnia jest praca własna, w ramach której studenci zobowiązani są do pogłębienia wiedzy na podstawie wskazanej literatury, co wpisuje się w efekt kierunkowy LE_U06. Zakres indywidualnego uzupełniania wiedzy przez studentów w ramach danego przedmiotu określają osoby prowadzące. Dodatkowym efektem pracy własnej studentów jest doskonalenie językowe, ponieważ prowadzący niekiedy wymagają wykorzystania literatury obcojęzycznej. Studenci mają również możliwość rozwijania technik komunikacji społecznej poprzez wygłaszanie referatu lub prezentacji multimedialnej. Przygotowując referaty studenci nabierają biegłości w prezentowaniu wiedzy oraz krytycznego spojrzenia na wyniki jednostkowych badań (efekty kierunkowe LE_K01 i LE_K02), a także doskonałą umiejętność wyszukiwania i analizowania informacji pochodzących z literatury (LE_U06) oraz z baz danych charakteryzujących środowisko leśne i procesy w nim zachodzące (LE_W08). Pomocne są tu bogate zasoby Biblioteki Głównej UP w Lublinie, dające dostęp do około 390 000 woluminów książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Biblioteka, poprzez udział w licznych konsorcjach bibliotek naukowych, umożliwia dostęp do pełnych tekstów kilkudziesięciu tysięcy tytułów książek i czasopism, z komputerów podłączonych do serwerów Uniwersytetu Przyrodniczego (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/>). Studenci mają możliwość rozwijania swoich umiejętności w zakresie poszukiwania i selektywnego

wykorzystania zasobów informacyjnych uczestnicząc w szkoleniach organizowanych przez pracowników Biblioteki. Jednocześnie, studenci mają stały dostęp do komputerów i Internetu wykorzystując pracownie ogólnouczelniane, a także dostęp do sieci internetowej w domach studenckich.

W ramach zajęć z Języka obcego studenci nabywają umiejętności sprawnej komunikacji w środowisku zawodowym, czytania ze zrozumieniem i analizowania obcojęzycznych tekstów źródłowych z zakresu reprezentowanej dziedziny naukowej (kompetencje językowe na poziomie B2 CEFR). Stosowane na zajęciach z Języka obcego metody kształcenia to konwersacja, metoda gramatyczno-tłumaczeniowa (teksty specjalistyczne), metoda komunikacyjna i bezpośrednia ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności komunikowania się. Zastosowane metody kształcenia wpisują się w efekt kierunkowy LE_U06.

Stosowane metody kształcenia, zwłaszcza zajęcia praktyczne i seminaria dyplomowe, pozwalają na indywidualne podejście do potrzeb studentów. Pomocne w tym zakresie są również organizowane na Wydziale poza obowiązkującym programem studiów seminaria i wykłady otwarte, prowadzone przez uznanych badaczy z ośrodków naukowych w kraju i za granicą, a także przez osoby zawodowo związane z leśnictwem (Zal_Cz1_02_03)

Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Program studiów I stopnia na kierunku Leśnictwo nie przewiduje obowiązku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W związku z sytuacją epidemiczną w kraju związaną z COVID-19 zgodnie z zarządzeniami Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (Zarządzenie Nr 115 z dnia 15 października 2020 r. <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/115/115.pdf>; Zarządzenie Nr 120 z dnia 28 października 2020 r. <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/120/120.pdf>; Zarządzenie Nr 18 z dnia 10 lutego 2021 roku <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/018/18.pdf>) w roku akademickim 2020/2021 wprowadzono kształcenie na odległość realizowane z wykorzystaniem infrastruktury informatycznej i oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między uczestnikami zajęć a nauczycielami. Do prowadzenia kształcenia w formie zdalnej wykorzystywano platformę Eduportal (<https://platformaeducacyjna.up.lublin.pl/logowanie>) lub inne platformy (np. MS Teams). W dyspozycji pracowników Wydziału znajdował się przenośny sprzęt służący do transmisji bezpośredniej zajęć oraz spotkań. W okresie poprzedzającym pracę zdalną wprowadzono rozwiązania organizacyjne wspomagające zdalne kształcenie, w ramach których wdrożono cykl szkoleń dla pracowników naukowo-dydaktycznych i studentów z zakresu obsługi wykorzystywanych do nauki zdalnej platform edukacyjnych. Jednocześnie na stronie Uczelni zamieszczono materiały pomocnicze z praktycznymi wskazówkami odnośnie obsługi platform edukacyjnych do kształcenia na odległość (<https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/#teams>).

Proces kształcenia przy wykorzystaniu zalecanych platform edukacyjnych realizowano zgodnie z rozkładami zajęć zamieszczonymi na stronie internetowej Wydziału. Poza udziałem studentów w wykładach i ćwiczeniach prowadzący wyznaczał uczestnikom zajęć różnego rodzaju zadania, polegające na przygotowaniu sprawozdań, raportów, referatów czy prezentacji. Taka asynchroniczna forma kontaktu prowadzącego ze studentem dawała możliwość zadawania pytań i rozwiązywania problemów merytorycznych, ale również pozwalała na wymianę informacji o charakterze organizacyjnym. Prowadzący zajęcia mieli obowiązek monitorowania udziału uczestników zajęć w zdalnych formach kształcenia i zapewnienia materiałów dydaktycznych opracowanych w formie

elektronicznej. Dodatkowo studenci mieli zdalny dostęp do zasobów bibliotecznych UP w Lublinie oraz korzystali z możliwości dostępu do fachowego piśmiennictwa. Biorąc pod uwagę konieczność zrealizowania wymaganych efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, wybrane ćwiczenia laboratoryjne realizowano w formie tradycyjnej z wykorzystaniem infrastruktury Uczelni w ścisłym reżimie sanitarnym (zajęcia w grupach 7-8 osobowych). Takie rozwiązanie wprowadzono m.in. w odniesieniu do przedmiotów: Botanika leśna, Fizyka, Chemia, Fizjologia roślin drzewiastych, Dendrometria, Geodezja leśna, Mykologia i mikrobiologia leśna, Uboczne użytkowanie lasu, Biotechnologia leśna, Ochrona lasu.

W trosce o wysoką jakość nauki zdalnej po okresie kształcenia na odległość Kolegium Dziekańskie Wydziału Agrobiotechnologii opracowało ankietę skierowaną do studentów Wydziału, która pozwoliła na zdiagnozowanie najważniejszych problemów pojawiających się w trakcie realizacji procesu dydaktycznego prowadzonego w formie zdalnej oraz dodatkowo pozwoliła ocenić kształcenie w tym zakresie. Wyniki ankiety analizowano w trakcie audytu wewnętrznego zleconego przez Rektora UP w Lublinie.

Od 1 października 2021 roku Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie powrócił do realizacji kształcenia w siedzibie Uczelni, a zajęcia odbywają się wyłącznie w sposób tradycyjny w formie kontaktu bezpośredniego zgodnie z harmonogramem zajęć.

Dostosowanie procesu uczenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Studia I stopnia na kierunku Leśnictwo zapewniają studentom możliwość profilowania swojej ścieżki kształcenia oraz sprzyjają rozwijaniu indywidualnych zainteresowań naukowych i zawodowych poprzez wybór przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych, wybór miejsca odbywania praktyki zawodowej oraz wybór tematyki projektu inżynierskiego. Z 35 przedmiotów oferowanych jako fakultety studenci wybierają 17 (obejmujących łącznie 578 godzin zajęć na studiach stacjonarnych i 350 godzin na studiach niestacjonarnych), co odpowiada 41 punktom ECTS. Dodatkowo w semestrach V i VII na studiach stacjonarnych oraz VII i VIII na studiach niestacjonarnych studenci realizują przedmioty związane z wybraną specjalnością. W ramach tych zajęć w planie studiów przewidziane są dwa przedmioty obligatoryjne odpowiadające 6 punktom ECTS (1. Technologia drewna, 2. Turystyka łowiecka w lasach – dla specjalności Gospodarka leśna; 1. Ochrona i kształtowanie krajobrazów leśnych, 2. Gatunki inwazyjne flory i fauny w lasach – dla specjalności Ochrona zasobów leśnych i środowiska) oraz po sześć przedmiotów fakultatywnych, z których studenci wybierają trzy (6 ECTS). Ponadto, do zajęć podlegających wyborowi zaliczono również Seminarium dyplomowe 1 i 2 związane z wyborem zakresu projektu inżynierskiego (3 punkty ECTS; 45 godzin na studiach stacjonarnych i 35 godzin na studiach niestacjonarnych) oraz Język obcy (8 ECTS; odpowiednio 105 i 63 godziny). Łącznie przedmioty wybierane przez studenta obejmują na obu formach kształcenia po 64 ECTS, co stanowi 30,5% całego programu studiów.

W celu dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów pracownicy Wydziału zobowiązani są do wyznaczenia godzin konsultacji, w czasie których w kontakcie bezpośrednim udzielają studentom merytorycznego wsparcia, natomiast za pośrednictwem poczty elektronicznej lub platformy MS Teams konsultacje mogą być realizowane w dowolnym czasie. Kontakt w formie elektronicznej pozwala na wymianę informacji o charakterze organizacyjnym, daje możliwość zadawania pytań, rozwiązywania problemów oraz udostępniania materiałów

dydaktycznych. Taka forma komunikacji jest szczególnie ważna dla studentów uzdolnionych, z niepełnosprawnościami, a także dla studentów studiów niestacjonarnych.

W odpowiedzi na indywidualne potrzeby odnośnie procesu kształcenia, Uczelnia zapewnia studentom możliwość realizacji zajęć według indywidualnej organizacji studiów (IOS), której warunki są określone w Regulaminie studiów UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>). Indywidualna organizacja studiów polega na modyfikacji tygodniowego terminarza zajęć dydaktycznych poprzez wybór grupy zajęciowej i godziny zajęć w sposób umożliwiający studentowi realizację wszystkich efektów uczenia się wynikających z obowiązującego programu studiów. W porozumieniu z prowadzącym przedmiot zmianie mogą ulec również terminy egzaminów i zaliczeń. Wprowadza to pewną elastyczność w realizacji procesu kształcenia, zwłaszcza dla studentów szczególnie uzdolnionych, studentów wyróżniających się w działalności samorządowej, kulturalnej lub sportowej, studentów z niepełnosprawnością czy znajdujących się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej. Podstawą przyznania studentowi indywidualnej organizacji studiów może być również studiowanie równoległe dwóch lub więcej kierunków studiów oraz realizacja części studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych. Z tej formy zajęć na studiach stacjonarnych mogą również skorzystać studentki w ciąży oraz studenci będący rodzicami.

Indywidualizację procesu kształcenia zapewnia stworzenie możliwości uczestniczenia studentów w kołach naukowych (zwłaszcza SKN Leśników czy SKN Biologii Hodowli i Użytkowania Drobiu). Studenckie koła naukowe umożliwiają studentom prowadzenie badań i poszerzanie wiedzy i zainteresowań, szczególnie związanych z kierunkiem studiów. W trakcie spotkań sekcji kół naukowych studenci mogą uczestniczyć w warsztatach i spotkaniach z zaproszonymi gośćmi z otoczenia społeczno-gospodarczego. Szczególnie zaangażowani i zainteresowani studenci są włączani do prac w ramach podpisanych porozumień lub projektów badawczych, są współautorami publikacji naukowych oraz doniesień konferencyjnych. Studenci mogą również uzupełniać swoje kompetencje społeczne i umiejętności poprzez wybieranie dodatkowych aktywności realizowanych w ramach zajęć ponadprogramowych, np. w Chórze Akademickim, Zespole Pieśni i Tańca „Jawor” lub rozmaitych sekcjach sportowych AZS. Studenci mają również możliwość uczestniczenia w wykładach otwartych i innych wydarzeniach organizowanych na Uczelni. Wybitni studenci motywowani są stypendiami Rektora UP w Lublinie. W latach 2018/2019 – 2022/2023 stypendium Rektora uzyskało 174 studentów studiów stacjonarnych oraz 44 studentów podejmujących kształcenie na ocenianym kierunku w formie niestacjonarnej (Za1_Cz1_02_04).

Uczelnia jest przygotowana do realizacji indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością, eliminując bariery architektoniczne i mentalne oraz organizując działania, których celem jest ułatwienie studentom z niepełnosprawnością funkcjonowanie w społeczności akademickiej (warsztaty, szkolenia, obozy, zajęcia rehabilitacyjne itp.). Dysponuje odpowiednią infrastrukturą (np. windy, podjazdy) umożliwiającą poruszanie się w budynkach, specjalnymi stanowiskami do pracy dla osób z niepełnosprawnościami znajdującymi się w Bibliotece Głównej UP (stanowisko komputerowe w strefie wolnej od barier architektonicznych, wyposażone w komputer, drukarkę, lupę powiększającą, fotel) oraz wypożyczalnią specjalistycznego sprzętu (powiększalniki, dyktafony, notebooki). W Bibliotece Głównej UP w Lublinie funkcjonuje czytelnia, w której studenci mają do dyspozycji 31 stanowisk z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line. W Informatorium BG znajduje się 37 miejsc z dostępem do stałego łącza internetowego. Ponadto Biblioteka dysponuje czytelnią, w której znajdują się 3 pokoje przeznaczone do pracy indywidualnej, 2

pokoje ze sprzętem multimedialnym do pracy w grupach oraz dwie kabiny akustyczne przystosowane do pracy 1-4 osób. W bibliotece przygotowane zostały przyjazne strefy z wygodnymi sofami, fotelami i pufami. Uczelnia posiada również bazę noclegową dostosowaną do osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo, na Uczelni są podejmowane działania na rzecz dostosowania stron internetowych oraz wewnętrznych systemów informatycznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Studenci z niepełnosprawnością mają zapewnione odpowiednie warunki kształcenia, wsparcie dydaktyczne, naukowe i materialne. W czasie realizacji procesu kształcenia mogą korzystać ze wsparcia asystenta w czynnościach związanych z nauką, których nie mogą wykonać samodzielnie. Za zgodą prowadzącego zajęcia mają możliwość korzystania ze środków technicznych w celu utrwalenia treści przekazywanych na zajęciach w formie obrazu lub dźwięku. Możliwa jest również zmiana (dostosowanie) formy zajęć, formy zaliczenia lub egzaminu oraz wydłużenia czasu jego trwania, z uwzględnieniem rodzaju dysfunkcji. Jednocześnie studenci z niepełnosprawnością mogą korzystać z indywidualnych konsultacji z pracownikami naukowo-dydaktycznymi Wydziału.

Na Uczelni funkcjonuje Biuro do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami, które podejmuje działania związane ze stwarzaniem warunków zapewniających studentom pełny udział w procesie kształcenia. Biuro systematycznie organizuje szkolenia dla studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz naukowej i administracyjnej kadry akademickiej, które pomagają rozwijać potencjał i zwiększać świadomość społeczną. Opiekę nad studentami sprawuje powołany przez Rektora Pełnomocnik ds. Osób z Niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnosprawni/kontakt/>), który monitoruje potrzeby oraz udziela konsultacji i doraźnej pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów studentów z niepełnosprawnościami. Zasady udzielania wsparcia w procesie kształcenia studentom z niepełnosprawnościami, zmierzającego do zapewnienia równych szans w realizacji programu studiów są określone Zarządzeniem Nr 109 Rektora UP w Lublinie z dnia 8 listopada 2021 roku w sprawie wprowadzenia procedury dostosowania procesu kształcenia do potrzeb studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/11/z-109-2021.pdf>).

Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie realizowany jest projekt „Dostępny UPL” – nr POWR.03.05.00-00-A002/21, którego celem jest dostosowanie UP do potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez realizację działań zapewniających dostępność komunikacyjną, dostępność stron internetowych Uczelni i narzędzi informatycznych, a także wprowadzenie do programów kształcenia modyfikacji zapewniających ich dostępność dla studentów z niepełnosprawnościami. W ramach projektu osoby z orzeczoną niepełnosprawnością mają możliwość skorzystania z indywidualnych porad psychologicznych oraz prawnych. Konsultacje psychologiczne umawiane są bezpośrednio z psychologiem, co przyczynia się do zwiększenia anonimowości osób z niepełnosprawnościami korzystających z porad. Konsultacje są również realizowane za pośrednictwem dostępnych komunikatorów internetowych.

Harmonogram realizacji studiów

Na kierunku Leśnictwo prowadzone jest kształcenie na studiach I stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, a liczba godzin poszczególnych zajęć dydaktycznych w planach studiów obu form kształcenia zachowuje możliwie jednolitą proporcję. Harmonogram realizacji studiów wynika bezpośrednio z programu studiów, a liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów wynosi 210 (zgodnie z Uchwałą nr 3/2023-2024 Senatu UP w Lublinie z dnia 27 października 2023 r. w

sprawie wytycznych dotyczących przygotowania i doskonalenia programów studiów w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie; <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/11/3.pdf>).

Czas kształcenia w pełni umożliwia realizację treści programowych i osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla tego kierunku studiów, z uwzględnieniem nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS. Studia stacjonarne trwają 7 semestrów, a plan zajęć dla tej formy studiów obejmuje łącznie 2400 godzin (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/11/Lesnictwo-stacj-l-st-2023_2024-v2.pdf). Studia niestacjonarne trwają o jeden semestr dłużej, a łączna liczba godzin wynikająca z planu studiów niestacjonarnych wynosi 1440, co stanowi 60% godzin studiów stacjonarnych (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/11/Lesnictwo-niest-l-st-2023_2024-v3.pdf) (Zal_Cz3_Z2_1). Integralną częścią programu studiów są praktyki zawodowe realizowane w VI semestrze studiów w wymiarze 24 tygodni (32 ECTS).

Harmonogram realizacji studiów uwzględnia zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów. W sylabusach poszczególnych przedmiotów prowadzący wskazują liczbę punktów ECTS przypisaną do zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego oraz punkty ECTS odpowiadające pracy własnej studentów. Jako tzw. godziny kontaktowe zalicza się wykłady, ćwiczenia audytorne, laboratoryjne i terenowe oraz seminaria, a także konsultacje z prowadzącym zajęcia (w wymiarze 1-3 godzin) i obecność na egzaminie. W kartach opisu zajęć (sylabusach) nakład pracy studentów został określony odrębnie dla wykładów i ćwiczeń, co daje gwarancję, że nakłady pracy niezbędne do uzyskania wszystkich zakładanych efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są właściwie oszacowane. W programie studiów stacjonarnych liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich przekracza połowę wszystkich punktów ECTS dla kierunku i wynosi 128,72 (61,3%), natomiast w przypadku studiów niestacjonarnych 94,08 ECTS (44,8%).

Harmonogram kształcenia na ocenianym kierunku dostosowany jest do efektów uczenia się oraz umożliwia realizację treści programowych. W planie studiów uwzględniono przedmioty umożliwiające zdobywanie kompetencji inżynierskich. Łączna liczba punktów ECTS przypisana tym zajęciom wynosi 137, co stanowi 65,2% wszystkich punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów na kierunku Leśnictwo (Tab. 5, Zał. 1, Część III Raportu). Program studiów obejmuje również zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, przygotowujące studentów do wykonywania zawodu leśnika (Tab. 4, Zał. 1, Część III Raportu). Zajęcia te mają wartość 184 punktów ECTS, co stanowi 87,6% wszystkich punktów ECTS uzyskiwanych w toku studiów na kierunku Leśnictwo.

W harmonogramie realizacji studiów położono bardzo silny nacisk na indywidualizację kształcenia. W każdym semestrze studiów realizowanych zarówno w formie stacjonarnej, jak i niestacjonarnej przewidziano przedmioty wybierane przez studentów. Z 48 modułów oferowanych jako przedmioty do wyboru studenci realizują 24 (w tym Seminarium dyplomowe, Język obcy oraz przedmioty związane z wybraną specjalnością studiów), co stanowi łącznie 64 pkt ECTS dla tego kierunku (30,5%).

Istotnym elementem indywidualizacji programu studiów jest wybór seminarium dyplomowego i zakresu projektu inżynierskiego. Na studiach stacjonarnych Seminarium są realizowane w V i VII semestrze, natomiast na studiach niestacjonarnych w semestrach VII i VIII. Za Projekt inżynierski i egzamin dyplomowy, wymagające dużej samodzielności i nakładu pracy, studentom przyznano 6 pkt. ECTS.

Kompetencje językowe są rozwijane na zajęciach z Języka obcego (8 ECTS). Spośród czterech oferowanych języków obcych (j. angielski, francuski, niemiecki i rosyjski) studenci wybierają jeden, który na studiach stacjonarnych realizowany jest w semestrach II – IV w wymiarze 105 godzin, a na studiach niestacjonarnych w semestrach I – IV w wymiarze 63 godzin. Podczas zajęć studenci rozwijają umiejętności poprawnej komunikacji w środowisku zawodowym, stosowania zaawansowanych struktur gramatycznych oraz technik pracy z obcojęzycznym tekstem źródłowym. Dodatkowo studenci mogą realizować przedmioty w języku angielskim, oferowane jako moduły do wyboru. W aktualnie obowiązującym planie studiów są to: Forest entomology (5 ECTS), Forest biotechnology (5 ECTS) i Forest plants (2 ECTS). W semestrze zimowym 2023/2024 studenci III roku uczestniczą w zajęciach z przedmiotu Nature and forest education (2 ECTS), który był oferowany jako przedmiot do wyboru w poprzednio obowiązującym planie studiów (Tab. 6, Zał. 1, Część III Raportu). Studenci zachęceni są również do udziału w ponadprogramowych wykładach organizowanych na Wydziale, na które zapraszani są wykładowcy z uczelni zagranicznych (Za1_Cz1_02_03). Niezależnie od tego wprowadza się różne formy aktywizujące studentów do doskonalenia umiejętności językowych poprzez zachęcanie do udziału w międzynarodowych konferencjach naukowych i sympozjach studenckich kół naukowych czy studiowanie obcojęzycznej literatury naukowej.

Dobór form zajęć, liczba godzin przypisana poszczególnym formom, liczebność grup studenckich oraz organizacja procesu kształcenia, harmonogram zajęć

Aktualny plan zajęć na studiach stacjonarnych I stopnia kierunku Leśnictwo obejmuje łącznie 2400 godzin, na które składają się: wykłady (928 godzin – 38,67%), ćwiczenia audytoryjne (683 godziny – 28,46%), ćwiczenia laboratoryjne (561 godzin – 23,37%; w tym 105 godzin z Języka obcego), Seminarium dyplomowe 1 i 2 (45 godzin – 1,88%) oraz ćwiczenia terenowe (183 godziny – 7,62%). W przypadku studiów niestacjonarnych łączna liczba godzin wynikająca z planu studiów wynosi 1440, co stanowi 60% godzin studiów stacjonarnych. W programie studiów niestacjonarnych 558 godzin stanowią wykłady (38,75%), 438 godzin – ćwiczenia audytoryjne (30,42%), 295 godzin – ćwiczenia laboratoryjne (20,49%, w tym 63 godziny, tj. 2,62% stanowią lektoraty z Języka obcego), 35 godzin – seminaria dyplomowe (2,43%) oraz 114 godzin – zajęcia terenowe (7,92%).

Moduły do wyboru, stanowiące 30,5% ogólnej liczby ECTS, wybierane są przez studentów w trakcie semestrów poprzedzających ich realizację. Ostateczną decyzję o uruchomieniu modułu podejmuje Dziekan. Studenci mogą dokonać zmiany wybranego przedmiotu fakultatywnego składając podanie w terminie do 2 tygodni od rozpoczęcia semestru.

Liczebność grup studenckich w powiązaniu z formami zajęć, zakładanymi efektami uczenia się i profilem kształcenia na kierunku Leśnictwo wynika z Zarządzenia Nr 84 Rektora UP w Lublinie z dnia 14 września 2021 roku (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/09/z-84-2021.pdf>). Zgodnie z powyższym Zarządzeniem obowiązuje następująca liczebność studenckich grup dydaktycznych: ćwiczenia audytoryjne 30-34 osoby, ćwiczenia laboratoryjne, projektowe oraz lektoraty z języków obcych 15-17 osób, seminarium dyplomowe 12 osób, zajęcia z wychowania fizycznego 15 osób (na pływalni) i 30-34 osoby (pozostałe zajęcia). Taka liczebność grup uwzględnia zachowanie zasad BHP, dostępność do aparatury oraz efektywną pracę wszystkim studentom.

Organizacja roku akademickiego, w tym terminy rozpoczęcia i zakończenia semestru oraz sesji egzaminacyjnej ustalana jest w drodze Zarządzenia Rektora UP w Lublinie i podawana do wiadomości studentów co najmniej na trzy miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego (<https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2023/03/ZARZADZENIE-NR-35-organizacja-roku->

[akademickiego.pdf](#)). Zajęcia na studiach stacjonarnych są planowane od poniedziałku do piątku i realizowane w semestrach I – VI w ramach 15 tygodni. W semestrze VII, z uwagi na zaplanowane w pierwszej połowie lutego egzaminy dyplomowe, zajęcia trwają 13 tygodni, a godzina dydaktyczna jest wydłużona do 52 minut. W roku akademickim 2023/2024 zajęcia na studiach stacjonarnych w II i VI semestrze trwają 14 tygodni, a godzina dydaktyczna wynosi 48 minut. Takie rozwiązanie umożliwia przeznaczenie 1 tygodnia zajęć (20-24 maja 2024 r.) na ćwiczenia terenowe (Zarządzenie Nr 50 Rektora UP w Lublinie z dnia 3 kwietnia 2023 roku; <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/04/Zarzadzenie-nr-50.pdf>).

Na studiach niestacjonarnych kształcenie w poszczególnych semestrach odbywa się podczas dziesięciu zjazdów sobotnio-niedzielnymi. Terminy zjazdów podawane są do wiadomości co najmniej na pięć miesięcy przed rozpoczęciem semestru. W czasie zjazdów nauczyciele realizujący poszczególne przedmioty pełnią dyżury dając możliwość studentom skorzystania z konsultacji.

Szczegółowe informacje dotyczące procesu kształcenia na studiach stacjonarnych (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/11/Lesnictwo-stacj-i-st-2023_2024-v2.pdf) i niestacjonarnych (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/11/Lesnictwo-niest-i-st-2023_2024-v3.pdf) określa udostępniony plan studiów. Zawiera on semestralny wykaz przedmiotów, z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi, formę realizacji zajęć, liczbę godzin i punktów ECTS przypisanych do poszczególnych modułów oraz formę zaliczenia końcowego. W planie studiów w ostatnim semestrze przewidziano złożenie projektu inżynierskiego i egzamin dyplomowy.

Rozkłady zajęć poszczególnych etapów kształcenia są opracowywane przed rozpoczęciem semestru przez pracownika Wydziału, zatwierdzone przez Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki i podawane do wiadomości co najmniej 2 tygodnie przed rozpoczęciem semestru. Informacje te są udostępniane studentom zarówno przez stronę internetową Uczelni i Wydziału, jak i przez indywidualne konta studentów w Wirtualnym Dziekanacie. Takie rozwiązanie usprawnia przepływ informacji i umożliwia studentom efektywne planowanie i wykorzystywanie czasu przeznaczanego na naukę i odpoczynek.

Ważnym elementem organizacji procesu kształcenia jest rozliczenie przedmiotów w poszczególnych sesjach, podczas których nauczyciel akademicki odpowiedzialny za dany moduł jest zobowiązany do potwierdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się według wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, zgodnie z procedurą WA-K3 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-K3-Procedura-weryfikacji-efektow-uczenia-sie.pdf>).

Terminy zaliczeń końcowych i egzaminów ustala osoba prowadząca zajęcia w porozumieniu ze starostą roku. W przypadku negatywnych wyników egzaminów/zaliczeń mają zastosowanie zapisy Regulaminu Studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Dokumentacja (prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, projekty oraz inne materiały) potwierdzająca zdobycie przez studentów założonych w programie studiów efektów uczenia się, jest archiwizowana przez osoby odpowiedzialne za poszczególne przedmioty przez okres nie krótszy niż rok po zakończeniu cyklu kształcenia. Protokoły z egzaminów i zaliczeń końcowych są archiwizowane i przechowywane w teczkach studentów w dziekanacie zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi archiwizacji tego typu dokumentów.

Po spełnieniu wszystkich wymogów objętych prawem - Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 1668), Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z

dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. 1861) i Regulaminem studiów, związanych z przystąpieniem studenta do egzaminu dyplomowego, Dziekan wyznacza termin egzaminu dyplomowego.

Program i organizacja praktyk

Na kierunku Leśnictwo obowiązuje praktyka zawodowa w wymiarze 24 tygodni (32 ECTS), którą studenci odbywają w trakcie szóstego semestru studiów. Koncepcja, program i termin praktyki są zharmonizowane z procesem kształcenia. Celem praktyki jest połączenie wiedzy teoretycznej nabytej w toku studiów z jej praktycznym zastosowaniem oraz uzyskanie umiejętności pracy w zespole. Miejsce odbywania praktyki wybiera student w porozumieniu z Biurem Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, zgodnie z Regulaminem Krajowych Studenckich Praktyk Zawodowych UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/praktyki/>). Miejsce realizacji praktyki stanowi wybór indywidualnej ścieżki uczenia się studenta. Praktyka przebiega według ramowego programu, którego zakres wykonania uzależniony jest od aktualnych możliwości terenowych, organizacyjnych i technologicznych wybranej jednostki (https://up.lublin.pl/edukacja/student/praktyki/#programy_ramowe). Szczegółowy program praktyk ustalany jest indywidualnie przez opiekuna z instytucji przyjmującej i zainteresowanego studenta, zwracając szczególną uwagę na zapewnienie studentowi zapoznania się z możliwie szerokimi i różnorodnymi aspektami funkcjonowania danej jednostki.

Nadrzędnym celem praktyki jest zapoznanie studentów z zawodem leśnika w codziennej pracy w jednostkach gospodarujących, zarządzających i monitorujących zasoby leśne, dysponujących odpowiednią infrastrukturą organizacyjną i techniczną, a także w organach zajmujących się ochroną przyrody i środowiska, instytucjach i przedsiębiorstwach związanych z sektorem leśnym i jednostkach samorządowych. Podczas praktyki studenci mają możliwość praktycznego wykorzystania efektów kierunkowych przewidzianych w programie studiów w realizacji konkretnych zadań i rozwiązywaniu rzeczywistych problemów inżynierskich, a także zweryfikowaniu zdobytej w toku studiów wiedzy akademickiej i skonfrontowaniu jej z wymogami stawianymi przez pracodawców.

Przedstawione w karcie opisu zajęć (sylabusie) przedmiotowe efekty uczenia się są zgodne z efektami przypisanymi do pozostałych grup zajęć, w szczególności zaś odnoszą się do znajomości i rozumienia najważniejszych zagadnień nauk przyrodniczych umożliwiających rozwiązywanie problemów związanych z leśnictwem, w tym również na poziomie lokalnym, podejmowanie standardowych działań w zakresie produkcji leśnej oraz zarządzania środowiskiem i ochroną przyrody oraz stosowania zdobytej wiedzy z zakresu technologicznych aspektów produkcji leśnej w praktyce.

Praktyki powinny odbywać się w Regionalnych Dyrekcjach Lasów Państwowych (w nadleśnictwach), Biurach Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej, zakładach usług leśnych, Parkach Narodowych, Zespołach Parków Krajobrazowych, Regionalnych Dyrekcjach Ochrony Środowiska, Urzędach Wojewódzkich, Starostwach Powiatowych, Urzędach Gmin, Wojewódzkich Funduszach Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, kołach łowieckich Polskiego Związku Łowieckiego oraz przedsiębiorstwach zajmujących się przeróbką surowca drzewnego i przedsiębiorstwach produkcji leśnej (wykaz przykładowych miejsc odbywania praktyki zawodowej przedstawiono w załączniku Zał_Cz1_02_05.

Podczas praktyki w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych studenci poszerzają umiejętności praktyczne i wiedzę w zakresie gospodarki nasiennej, szkółkarstwa, odnowień naturalnych i sztucznych, pielęgnowania lasu, prognozowania stopnia zagrożenia drzewostanów, technologii stosowanych przy pozyskiwaniu drewna, zasad organizacji pracy w Państwowym

Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe oraz sposobów definiowania i rozwiązywania problemów technicznych i organizacyjnych. Celem praktyki realizowanej w Parkach Narodowych jest zapoznanie studentów z prawnymi aspektami ochrony flory i fauny oraz przyrody nieożywionej na terenie Parku i jego otuliny oraz zasadami udostępniania Parków dla turystów. Ponadto studenci zapoznają się z florą i fauną charakterystyczną dla danego Parku, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków rzadkich i prawnie chronionych. Celem praktyki odbywanej w Biurach Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej jest zapoznanie studentów z oprogramowaniem wykorzystywanym do prac terenowych oraz kameralnych w ramach Urządzania Lasu, m.in. ze sprzętem pomiarowym, odbiornikami GPS, oprogramowaniem wykorzystywanym podczas prac Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu (WISL), jak i oprogramowaniem mobilnym do prac taksacyjnych. Ponadto studenci zapoznają się z pracami terenowymi podczas zakładania powierzchni kołowych oraz opracowaniem bazy danych taksacyjnych w programie TAKSATOR. Podczas praktyki realizowanej w firmach sektora leśnego i jednostkach administracji samorządowej studenci zapoznają się z elementami systemu zarządzania przedsiębiorstwem/instytucją, schematem organizacyjnym, misją, organizacją stanowisk pracy, dyscypliną i kulturą pracy. Poznają zasady obiegu dokumentów, składania i przyjmowania zleceń oraz ich realizacji, elementy logistyki przedsiębiorstw, dystrybucji materiałów i usług, także nowoczesne programy komputerowe stosowane w przedsiębiorstwie. Bardzo istotną rolę pełni także zapoznanie się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.

W semestrze poprzedzającym realizację praktyk Dziekan i pracownicy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego organizują spotkania ze studentami, podczas których przedstawiany jest regulamin odbywania praktyk oraz ramowy program praktyk, a także udostępniane są materiały informacyjne, dzienniczki praktyk i inne wymagane dokumenty. Nadzór nad przebiegiem praktyki zawodowej sprawuje Prodziekan odpowiedzialny za kierunek Leśnictwo oraz pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Uczelnia zobowiązuje się do wskazania miejsca odbywania praktyki zawodowej każdemu studentowi zobowiązanemu do jej zrealizowania, a także do ubezpieczenia studentów odbywających praktyki zawodowe od następstw nieszczęśliwych wypadków.

Rektor lub pisemnie upoważniony przez niego pracownik Uczelni zawiera z instytucją przyjmującą Porozumienie w sprawie organizacji praktyk zawodowych. Student ma obowiązek dostarczenia podpisanego przez instytucję przyjmującą Porozumienia do Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem praktyki. W przypadku odbywania praktyki w jednostkach Lasów Państwowych studenci zobowiązani są do złożenia oświadczenia woli odbycia praktyki w konkretnym nadleśnictwie co najmniej 3 miesiące przed terminem rozpoczęcia praktyk. Następnie sporządzane jest zestawienie zbiorcze uwzględniające wskazane przez studentów nadleśnictwa i przekazywane do Generalnej Dyrekcji LP w Warszawie, na podstawie Porozumienia z dnia 7 lipca 2022 roku (Za1_Cz1_02_06).

Przyjmuje się, że student przebywa w miejscu praktyki 6-8 godzin dziennie. Łącznie, praktyka zawodowa obejmuje 720 godzin pracy w instytucji przyjmującej, co stanowi 28,8 pkt. ECTS. Pozostałe godziny są przeznaczone na wypełnianie dzienniczka praktyk (54 godziny), studiowanie literatury (25 godzin) oraz egzamin (1 godzina). Studenci sporządzają indywidualne sprawozdania (dzienniczki praktyk) z przebiegu praktyki, których treść jest potwierdzana przez zakład pracy i stanowi podstawę do uzyskania zaliczenia. Nadzór nad realizacją praktyk sprawuje pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, natomiast w zakładzie pracy jest to zakładowy opiekun praktyk. Podczas praktyk pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego może kontaktować się z

wybranym zakładem pracy w celu zasięgnięcia informacji o przebiegu praktyki.

Zaliczenie praktyki zawodowej odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana, w skład której wchodzi Prodziekan jako przewodniczący, dwóch nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na danym kierunku studiów oraz pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Zaliczenie praktyki zawodowej przeprowadzane jest w formie egzaminu ustnego, podczas którego następuje kompleksowa weryfikacja osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Przystępując do zaliczenia praktyki student przedstawia uzupełniony dzienniczek praktyk, którego treść jest potwierdzana przez zakład pracy i stanowi podstawę do uzyskania zaliczenia. W dzienniczku zawarta jest również ocena praktycznej umiejętności organizacji i wykonania powierzonych prac poświadczona przez opiekuna praktyk. Jednocześnie student wypełnia anonimową ankietę, w której zamieszcza opinię na temat zgodności przebiegu, warunków i trybu realizacji praktyki z uzgodnionym programem praktyk, możliwości zrealizowania założonych efektów uczenia się, jak również zgłasza ewentualne trudności mające wpływ na właściwy przebieg praktyki. Po zdaniu egzaminie dzienniczek wraz z protokołem komisja egzaminacyjna przekazuje do dziekanatu. Dzienniczek jest przechowywany w teczce akt osobowych studenta. Student, który nie uzyskał zaliczenia praktyki zawodowej ma obowiązek powtórzenia semestru.

Dobór treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć lub grup zajęć, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich

Na studiach I stopnia zdefiniowano 11 efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich – 5 w kategorii wiedzy i 6 w kategorii umiejętności. Treści nauczania prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich w zakresie wiedzy odnoszą się do: poznania i rozumienia procesów zachodzących w cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych oraz zasad i metod utrzymania obiektów i systemów typowych dla leśnictwa (InzLE_W01; InzLE_W03), poznania i rozumienia metod, technik, narzędzi i materiałów stosowanych przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu leśnictwa (InzLE_W02), poznania społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej (InzLE_W04) oraz zagadnień z zakresu zarządzania i prowadzenia działalności gospodarczej (InzLE_W05).

W przypadku kompetencji inżynierskich kluczowe znaczenie mają umiejętności praktyczne, które studenci uzyskują w trakcie całego okresu kształcenia, tj. potrafią samodzielnie planować i przeprowadzać eksperymenty i symulacje komputerowe, wykonywać pomiary, interpretować uzyskane wyniki oraz wyciągać wnioski (InzLE_U01), wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne (InzLE_U02), integrować wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich właściwych dla leśnictwa (InzLE_U03), dokonać analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich (InzLE_U04), dokonać krytycznej oceny istniejącego rozwiązania technicznego, funkcjonowania urządzeń, obiektów i systemów (InzLE_U06) oraz rozwiązywać praktyczne zadania inżynierskie w oparciu o standardy i normy inżynierskie w leśnictwie oraz stosować technologie właściwe dla leśnictwa (InzLE_U07). Zestawienie zajęć służących zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich zawarte jest w Tabeli 5, Zał. 1 Części III Raportu.

W przekonaniu twórców programu studiów na kierunku Leśnictwo dobór treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich oraz proporcje godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się

prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty te są uzyskiwane w kategorii wiedzy – głównie na wykładach (wykład problemowy, dyskusja), a w kategorii umiejętności – w trakcie zajęć ćwiczeniowych (praca w laboratorium, wykonanie doświadczeń, metoda projektu, analiza przypadków, studiowanie i analiza materiałów źródłowych, dyskusja). Nabywanie i doskonalenie kompetencji inżynierskich jest realizowane również podczas zajęć terenowych, a także w czasie Seminarium dyplomowego oraz w trakcie przygotowywania Projektu inżynierskiego.

Zasadniczą formą kształcenia na studiach I stopnia prowadzącą do uzyskania kompetencji inżynierskich są ćwiczenia laboratoryjne, stanowiące 25,2% i 22,9% wszystkich godzin zajęć odpowiednio na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Są one realizowane w małych grupach (15-17 osób), co przyczynia się do lepszego osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Ćwiczenia laboratoryjne umożliwiają uzyskanie umiejętności zawodowych, pozwalają nabyć umiejętności kreatywnego podejścia do zagadnień inżynierskich oraz wypracować metodologię przy rozwiązywaniu problemów z zakresu studiowanego kierunku.

Kluczowe znaczenie dla uzyskania kompetencji inżynierskich mają ćwiczenia terenowe, które na studiach stacjonarnych realizowane są w wymiarze 183 godzin (7,6% całkowitej liczby godzin), a na studiach niestacjonarnych – 114 godzin (7,9%). Taka forma zajęć została wprowadzona m.in w ramach przedmiotów: Gleboznawstwo leśne, Dendrologia leśna, Fitopatologia leśna, Dendrometria, Geodezja leśna, Maszyny i transport leśny, Typologia leśna/Siedliskoznawstwo leśne, Gospodarka łowicka/Urządzenie gospodarstw łowieckich, Szczegółowa hodowla lasu, Urządzenie lasu, Nasiennictwo i szkółkarstwo leśne, Entomologia leśna, Ochrona lasu, Pozyskiwanie drewna.

Istotnym elementem programu kształcenia prowadzącym do uzyskania kompetencji inżynierskich jest wykonanie przez studenta projektu inżynierskiego. Zakres tematyczny, cel i koncepcję projektu ustala student w porozumieniu z opiekunem Seminarium dyplomowego. Projekty inżynierskie dotyczą zagadnień z zakresu m.in.: gospodarki nasiennej, szkółkarstwa, odnowień naturalnych i sztucznych, pielęgnacji lasu, prognozowania stopnia zagrożenia drzewostanów ze strony szkodników owadzych i chorób grzybowych, ochrony czynnej i biologii rzadkich i objętych ochroną prawną gatunków roślin i zwierząt występujących w lasach, siedlisk przyrodniczych ekosystemów leśnych, gospodarki łowieckiej, gospodarki zasobami wodnymi i poprawy warunków siedliskowych w lasach, turystycznego i rekreacyjnego zagospodarowania lasu, rekultywacji w kierunku leśnym terenów zdegradowanych i innych. Zasady realizacji projektu inżynierskiego reguluje Procedura dyplomowania WA-S8a (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-S8a-Procedura-dyplomowania-I-stopien.pdf>).

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia. Zasady rekrutacji na stacjonarne i niestacjonarne studia wyższe, I i II stopnia, na dany rok akademicki są zatwierdzane na posiedzeniu Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i ogłaszane na stronie internetowej UP (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/rekrutacjanastudia/>). Warunki, tryb oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich w UP w Lublinie w roku akademickim 2023-2024 określa Uchwała nr 56/2021-2022 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 24 czerwca 2022 w sprawie określenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w UP w Lublinie w roku akademickim 2023-2024 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/06/Uchwala-nr-56.pdf>).

Informacje o wymaganiach stawianych kandydatom, warunkach rekrutacji na studia oraz kryteriach kwalifikacji dostępne są na stronie internetowej Uczelni w zakładce „Rekrutacja” (<https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2023/03/Informator-UP-w-Lublinie-2023.pdf>), zaś informacje dla kandydatów dotyczące kierunku są zamieszczone na stronie Wydziału Agrobiotechnologii w zakładce „Kierunki studiów” (<https://up.lublin.pl/agrobio/kierunki-studiow/>) w kafelku „Leśnictwo” (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/lesnictwo/>). Rekrutacja na studia na kierunek Leśnictwo prowadzona jest, podobnie jak na inne kierunki studiów w UP w Lublinie, z wykorzystaniem Systemu Internetowej Rekrutacji Kandydatów, w którym kandydaci dokonują rejestracji na wybrany kierunek oraz formę studiów (IRK; <https://irk.up.lublin.pl/>).

Kierunek Leśnictwo jest adresowany do osób zainteresowanych naukami leśnymi, przyrodniczymi oraz inżynieryjno-technicznymi. Kandydatem/kandydatką do podjęcia studiów może być absolwent/absolwentka szkoły średniej ogólnokształcącej lub technikum. Do wymagań wstępnych stawianych kandydatom/kandydatkom na studia I stopnia należy uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu maturalnego, posiadanie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do podjęcia nauki na kierunku oraz uzyskanie kompetencji zgodnych z wymogami rekrutacji przedstawionymi w Uchwale Senatu UP w Lublinie. Wymagania szczegółowe w postępowaniu rekrutacyjnym obejmują język obcy nowożytny oraz jeden przedmiot do wyboru: biologia, chemia, fizyka, geografia, informatyka, matematyka oraz wiedza o społeczeństwie.

Zgodnie z Uchwałą nr 31/2022-2023 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie określenia liczby miejsc na pierwszym roku na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie na rok akademicki 2023-2024 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/04/Uchwala-nr-31.pdf>) liczba miejsc na pierwszym roku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia na kierunku Leśnictwo została określona na 60.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innych uczelniach, w tym w uczelniach zagranicznych

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych na innej uczelni wyższej są określone w §8 Regulaminu studiów UP w Lublinie, który jest opublikowany na stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>). Studenci innej uczelni, po zaliczeniu co najmniej pierwszego semestru, mogą być przyjęci na studia na kierunku Leśnictwo za zgodą Dziekana Wydziału Agrobiotechnologii, wyrażoną w drodze decyzji, jeżeli dostarczyli zaświadczenie potwierdzające status studenta i informujące o wypełnieniu wszystkich obowiązków wynikających z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszczają i ponadto spełniają wymagania rekrutacyjne na kierunku Leśnictwo. Dziekan stwierdza zbieżność uzyskanych przez studentów efektów uczenia się z efektami określonymi w programie studiów na kierunku Leśnictwo UP w Lublinie oraz przypisuje im taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk na Wydziale Agrobiotechnologii UP w Lublinie. W przypadku stwierdzenia różnic programowych odpowiadających nie więcej niż 24 punktom ECTS, Dziekan wyznacza przedmioty w celu uzupełnienia brakujących w programie efektów uczenia się. Realizacja przedmiotów uzupełniających odbywa się w trakcie pierwszych dwóch semestrów po przeniesieniu.

Studenci kierunku Leśnictwo mogą realizować część programu studiów poza UP w Lublinie, w innej uczelni polskiej lub zagranicznej, w szczególności na podstawie porozumień międzyuczelnianych wynikających z uczestnictwa UP w Lublinie w krajowych (MostAR) (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/mostar/>) lub międzynarodowych programach wymiany studentów (program Erasmus+) (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Realizacja określonej części programu studiów poza macierzystą uczelnią odbywa się za zgodą Dziekana według procedur obowiązujących dla poszczególnych programów (§10 Regulaminu studiów).

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się w procesie uczenia się poza systemem studiów

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się (PEU) uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów oraz powoływania i sposobu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się określa §19 Regulaminu studiów (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>) oraz Uchwała nr 69/2018-2019 Senatu UP w Lublinie z dnia 24 maja 2019 r. w sprawie zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się oraz powoływania i sposobu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202018-2019/069/69.pdf>; załącznik ([https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202018-2019/069/zalacznik do 69.pdf](https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202018-2019/069/zalacznik_do_69.pdf))).

Kandydat może zapoznać się z ogólnymi zasadami dotyczącymi PEU zamieszczonymi na stronie internetowej Uczelni oraz skontaktować się z konsultantem PEU (pracownik Działu Organizacji i Toku Studiów), który pełni rolę pierwszego kontaktu w procedurze PEU na poziomie Uczelni. Konsultant wyjaśnia kandydatowi zasady, warunki i tryb postępowania przy potwierdzaniu efektów uczenia się, weryfikuje spełnienie warunków formalnych, wstępnie rozpoznaje kierunki, poziomy i profile, dla

których efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone, wskazuje sposób postępowania w procedurze PEU oraz kieruje do właściwego pełnomocnika Dziekana ds. PEU. Weryfikacji efektów uczenia się dokonuje Wydziałowa Komisja PEU powołana przez Pełnomocnika Dziekana ds. PEU w trybie określonym w cytowanym wyżej Załączniku do uchwały Senatu nr 69/2018-2019 z dnia 24 maja 2019 r. Na podstawie PEU studentowi można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji na kierunku Leśnictwo. Do dnia sporządzenia raportu kandydaci na studia nie korzystali z tej formy potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Warunki i tryb dyplomowania są określone w Regulaminie studiów UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>) w paragrafach 33-38 Praca dyplomowa oraz 39-43 Egzamin dyplomowy. Zasady prowadzenia seminarium dyplomowego i przebiegu egzaminu dyplomowego dla cykli studiów pierwszego stopnia, które rozpoczęły się w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie od roku akademickiego 2019/2020 określa Zarządzenie nr 45 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 19 kwietnia 2021 r, Załącznik nr 2 oraz zmieniające je Zarządzenie nr 69 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 17 maja 2023 r. Dziekan tworzy grupę seminaryjną (12 osobową) i wyznacza nauczyciela akademickiego, odpowiedzialnego za prowadzenie danej grupy, posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Zaleca się ciągłość w prowadzeniu seminarium przez tego samego nauczyciela akademickiego (dwa semestry). Studenci opracowują projekt inżynierski zgodnie z procedurą dyplomowania na Wydziale Agrobiotechnologii (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-S8a-Procedura-dyplomowania-I-stopien.pdf>). Projekt inżynierski jest wykonywany pod opieką nauczyciela prowadzącego seminarium (w uzasadnionych przypadkach, za zgodą Dziekana zagadnienie może być konsultowane przez nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora). Projekt inżynierski przygotowywany jest w oparciu o posiadaną wiedzę i umiejętności studenta z uwzględnieniem specyfiki kierunku studiów. Wybrana tematyka projektu inżynierskiego powinna być spójna z efektami uczenia się oraz sylwetką absolwenta.

Studenci mogą przystąpić do egzaminu dyplomowego po udokumentowanym zaliczeniu wszystkich semestrów oraz złożeniu projektu inżynierskiego. Egzamin dyplomowy jest przeprowadzany w formie ustnej i składa się z dwóch części - praktycznej i teoretycznej. Po uzyskaniu pozytywnej oceny z części praktycznej, student przystępuje do części teoretycznej egzaminu dyplomowego (Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 45 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 19 kwietnia 2021 r.).

Egzamin dyplomowy na kierunku Leśnictwo odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana zgodnie z Zarządzeniem nr 45 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 19 kwietnia 2021 – załącznik nr 1 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/04/zal.-nr-1-1.pdf>). Komisji przewodniczy Prodziekan albo upoważniony przez Dziekana profesor lub doktor habilitowany. Oprócz przewodniczącego w skład komisji wchodzi opiekun seminarium oraz nauczyciel akademicki. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i stanowi sprawdzian wiedzy studentów związanej z kierunkiem Leśnictwo oraz tematem projektu inżynierskiego. Egzamin składa się z prezentacji projektu przez studenta, dyskusji z zakresu projektu inżynierskiego oraz odpowiedzi studenta na pytania komisji. Wymagania dotyczące przygotowania i prezentacji projektu inżynierskiego określa Rada Programowa (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#egzamin_dyplomowy). W trakcie egzaminu studenci

odpowiadają na pytania wylosowane lub sformułowane przez komisję. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, w którym wpisuje się zadane pytania i oceny z egzaminu dyplomowego. Protokół podpisywany jest przez przewodniczącego oraz członków komisji.

Ocenę końcową ze studiów określa się zgodnie z obowiązującym aktualnie Regulaminem studiów UP w Lublinie, § 46, ust. 3. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieuzasadnionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego, postępowanie prowadzone jest zgodnie z Regulaminem studiów, § 43. Prace dyplomowe w formie pisemnej i elektronicznej przechowywane są przez okres 1 roku w Dziekanacie Wydziału, a następnie przekazywane do Archiwum Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i Repozytorium Prac Dyplomowych.

Wynik ukończenia studiów jest sumą uzyskaną przez dodanie: 3/5 średniej ważonej wszystkich ocen z egzaminów i zaliczeń wpisanych do protokołów w okresie studiów i odpowiadającym im punktom ECTS w ramach kierunku, 1/5 z części praktycznej egzaminu (obrona projektu inżynierskiego) i 1/5 oceny z części teoretycznej egzaminu. Na dyplomie ukończenia studiów i w suplemencie wpisuje się ostateczny wynik ukończenia studiów według zasady: jeśli uzyskana suma wynosi poniżej 3,20 – dostateczny, od 3,20 do 3,60 – dostateczny plus, od 3,61 do 4,10 – dobry, od 4,11 do 4,50 – dobry plus, 4,51 i powyżej – bardzo dobry. Studenci kierunku Leśnictwo, na wniosek Dziekana, mogą otrzymać przyznawany przez Rektora Dyplom wyróżniającego się absolwenta, po spełnieniu warunków określonych w §50 Regulaminu studiów. Po zdaniu egzaminu dyplomowego studenci uzyskują dyplom i tytuł inżyniera.

Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów i ich liczby oraz działania podejmowane na podstawie tych informacji

Monitorowanie postępów studentów jest realizowane w sposób ciągły przez nauczycieli prowadzących zajęcia i wiąże się z weryfikacją osiągania modułowych i kierunkowych efektów uczenia się. Jednym z narzędzi monitorowania i oceny postępów studentów jest analiza uzyskanych ocen końcowych z danego modułu. Nauczyciel odpowiedzialny za przedmiot prowadzony na kierunku Leśnictwo w danym roku akademickim sporządza do 30 września zestawienie ocen końcowych z przedmiotu, które po każdym terminie zaliczenia/egzaminu wpisuje do protokołu. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia w zakresie monitorowania działa zgodnie z instrukcjami Wydziałowymi (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#procedury>) i uczelnianymi (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dydaktyka/>). Komisja corocznie sporządza raport z oceny efektów uczenia się i jakości kształcenia, który omawiany jest na Kolegium Wydziału, a następnie kierowany do analizy w Radach Programowych (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/11/Raport_2022-2023_WKJK_Wydzial_Agrobioinzynierii.pdf).

Monitoring liczby kandydatów oraz osób przyjętych na studia prowadzony jest na podstawie przygotowywanych dla MEiN corocznych sprawozdań z liczby kandydatów oraz przyjętych na pierwszy rok studiów. Studenci przyjęci na I rok studiów pierwszego stopnia na kierunku Leśnictwo mogą być skreśleni z listy w sytuacji niepodjęcia studiów czy rezygnacji z nauki w trakcie pierwszego semestru. Inne przypadki skreślenia z listy studentów określa §28 Regulaminu studiów. Od początku funkcjonowania kierunku Leśnictwo o profilu praktycznym od 2018/2019 liczba kandydatów zainteresowanych studiami mieściła się w przedziale od 224 do 377. Liczba osób przyjętych na poszczególne lata była zróżnicowana i kształtowała się na poziomie od 111 do 187 osób. Liczba osób skreślonych z listy studentów na przestrzeni w/w lat była znaczna i wahała się od 24 do 93 (Tabela 2). Powody skreśleń studentów są niezależne od działań Wydziału Agrobioinżynierii, ponieważ ich

przyczynami są np. niepodjęcie studiów, rezygnacja, przeniesienie na inną uczelnię, niezaliczenie semestru, brak postępów w nauce oraz niezłożenie projektu inżynierskiego. W semestrze pierwszym najczęstszą przyczyną skreślenia jest niepodjęcie studiów lub rezygnacja. Liczba osób które kończyły studia (zdecydowanie najczęściej w terminie) to 101 (2021 r.) i 91 (2022 r.).

Wszystkie dane liczbowe, takie jak liczba studentów zaliczających poszczególne semestry, kończących studia, dane kierowane do GUS, czy systemu POL-on, są statystycznie opracowywane przez pracowników dziekanatu. Bieżąca analiza liczby studentów oraz wyników przez nich uzyskiwanych jest prowadzona z wykorzystaniem elektronicznego systemu Wirtualny Dziekanat. Informacje te służą do wyznaczania konieczności wprowadzania ewentualnych działań naprawczych lub modyfikacji liczby i liczebności grup studenckich.

Tabela 2. Liczba kandydatów, liczba przyjętych na studia, liczba studentów skreślonych z listy studentów oraz liczba absolwentów wg naboru

Nabór na rok akademicki	Liczba kandydatów	Liczba przyjętych na dzień pierwszego października	Liczba skreślonych z listy studentów	Absolwenci
2018/2019	377	187	93	101
2019/2020	293	138	70	91
2020/2021	259	132	70	Obecny 7 semestr
2021/2022	289	137	50	Absolwenci 2025
2022/2023	224	111	45	Absolwenci 2026
2023/2024	225	112	24	Absolwenci 2027

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku Leśnictwo regulują rozwiązania przyjęte przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie dotyczące procesu kształcenia: Regulamin studiów, Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia oraz procedury przyjęte na Wydziale Agrobiotechnologii (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-K3-Procedura-weryfikacji-efektow-uczenia-sie.pdf>). Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu uczenia się) oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się założonych w poszczególnych modułach określone są w kartach opisu zajęć (sylabusach), znajdujących się w zakładce „Karty kierunków/leśnictwo” (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#karty_kierunkow). Studenci informowani są o nich na pierwszych zajęciach w semestrze. Zastosowanie konkretnej metody zależne jest od zakładanych efektów uczenia się, a wybór metody zależy od prowadzącego zajęcia. Dokumenty potwierdzające osiągnięcie przez studenta założonych w programie efektów uczenia się (prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, testy, projekty, sprawozdania, konspekty, prezentacje, dziennik prowadzącego oraz inne materiały) są archiwizowane przez nauczycieli w teczkach przedmiotów lub w formie cyfrowej przez okres nie krótszy niż rok po zakończeniu cyklu kształcenia w celu dokonywania cyklicznych przeglądów.

Zasady zaliczenia poszczególnych etapów studiów przez studenta określają §20 Zaliczenie semestru, §22 Zaliczenie zajęć i §23–26 Egzamin w Regulaminie Studiów UP w Lublinie. Okresem zaliczeniowym jest semestr. Zajęcia wynikające z programu studiów mogą kończyć się egzaminem lub zaliczeniem.

Nauczyciele odpowiedzialni za przedmiot w porozumieniu ze starostą roku ustalają terminy zaliczeń i egzaminów. Informacja o terminach egzaminów jest podawana do wiadomości studentów najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. W czasie egzaminów i zaliczeń nauczyciele stosują następujące oceny: bardzo dobry (5,0), dobry plus (4,5), dobry (4,0), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3,0) i niedostateczny (2,0). Po zrealizowaniu każdego terminu zaliczenia lub egzaminu nauczyciele wprowadzają wyniki egzaminu/zaliczenia do Wirtualnego Dziekanatu, co jest równoznaczne z ogłoszeniem wyników dla studentów oraz przekazują prawidłowo wypełnione protokoły do dziekanatu w terminie do pięciu dni roboczych od daty przeprowadzonego zaliczenia/egzaminu.

Studentom przysługuje prawo wglądu do ocenionej pisemnej pracy egzaminacyjnej w okresie poprzedzającym kolejny termin egzaminu, zaś w przypadku drugiego terminu poprawkowego w okresie 2 tygodni po jego przeprowadzeniu. W przypadku uzyskania na egzaminie/zaliczeniu oceny niedostatecznej, studentowi przysługuje prawo do dwukrotnego przystąpienia do egzaminu/zaliczenia poprawkowego z każdego modułu, przy założeniu, że drugi termin poprawkowy jest ostateczny. Regulamin Studiów UP w Lublinie w §27 zawiera również uregulowania dotyczące przeprowadzania egzaminów komisyjnych.

Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie przez studenta efektów uczenia się przez zaliczenie zajęć przewidzianych w programie studiów, którym przypisano punkty ECTS, w terminach określonych w organizacji roku akademickiego. Student, który uzyskał zaliczenie semestru, zostaje zarejestrowany decyzją Dziekana na kolejny semestr. Działania prowadzone na rzecz studentów będących osobami niepełnosprawnymi koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych. Organizacja i sposób realizacji procesu dydaktycznego, w tym zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się, uwzględniają szczególne potrzeby studentów będących osobami z niepełnosprawnością. W sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się studenci proszą o pomoc opiekuna roku, którego powołuje Dziekan z grona nauczycieli akademickich na cały okres studiów danego rocznika lub bezpośrednio Dziekana/Prodziekana. W sytuacji, gdy zachowanie studenta lub prowadzącego jest nieetyczne lub niezgodne z prawem, sprawa kierowana jest do Rzecznika Dyscyplinarnego ds. studentów lub ds. nauczycieli akademickich (<https://up.lublin.pl/universytet/wladze/rzeczniczy-dyscyplinarni/>).

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie do weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się służą: egzaminy, testy, prace pisemne, prace dyplomowe i egzamin dyplomowy, referaty, eseje, projekty, prezentacje, obserwacje i ocena aktywności studentów w pracy indywidualnej, grupowej i dyskusjach, ocena sposobu zadawania pytań i argumentacji oraz umiejętności wyciągania wniosków.

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się są zależne od treści merytorycznych danego przedmiotu oraz form prowadzenia zajęć. Wybór metod dokonywany jest przez prowadzącego i przedstawiany studentom na początku semestru. Szczegółowe informacje dotyczące form i metod weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się podane są w opisach modułów (sylabusach).

W celu sprawdzenia osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku Leśnictwo, prowadzący zajęcia stosują m.in. następujące sposoby weryfikacji:

- w zakresie wiedzy: egzamin, sprawdzian pisemny testowy lub opisowy, karty pracy, zaliczenie zielników, ocena pracy na ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych, projekty zaliczeniowe, zadania projektowe i problemowe, prezentacje multimedialne, sprawdzian praktyczny, np. egzamin z praktyk. Formy dokumentowania to: archiwizowanie pisemnych prac studentów, oceny i zaliczenia w dzienniku prowadzącego.
- w zakresie umiejętności: ocena wykonania zadania badawczego lub projektowego i interpretacja uzyskanych przez studenta wyników; obserwacja studenta podczas wykonywania zadań; ocena rozpoznawania owoców i nasion drzew i krzewów, grzybów, roślin runa leśnego w tym roślin leczniczych, gatunków owadów leśnych i ich żerowisk, najważniejszych chorób drzew leśnych, na podstawie objawów chorobowych i oznak etiologicznych, próbek różnych rodzajów drewna, ocena wykonanych pomiarów w czasie ćwiczeń laboratoryjnych i terenowych, ocena przygotowanych referatów tematycznych i prezentacji multimedialnych. Oceniana jest także umiejętność przygotowania wystąpienia ustnego prezentowanego projektu. Formy dokumentowania to: oceny i zaliczenia odnotowane w dzienniku prowadzącego, projekty, opracowania w formie papierowej lub elektronicznej, karty pracy, prezentacje multimedialne archiwizowane w wersji elektronicznej.
- w zakresie kompetencji społecznych: obserwacja studentów w trakcie realizacji zadań; ocena zaangażowania i gotowości do współpracy; ocena inicjatywy, kreatywności i aktywności na ćwiczeniach; ocena pracy indywidualnej i zespołowej; praca pisemna; ocena prowadzenia prezentacji; ocena argumentowania, udziału w dyskusji, formułowania opinii i sposobu wypowiedzania się; ocena w zakresie samodzielnego zdobywania wiedzy; ocena pracy studenta w charakterze członka zespołu przygotowującego raporty z badań, opracowanie, projekt, itp.

Główną formą dokumentowania są oceny i zaliczenia odnotowane w dzienniku prowadzącego.

W procesie dydaktycznym szczególną wagę przykładana się do osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odnoszących się do umiejętności praktycznych. Dla przykładu na przedmiocie Szczegółowa hodowla lasu oceniane są umiejętności praktyczne z zakresu właściwego diagnozowania potrzeb hodowlanych w drzewostanach, planowania zabiegów hodowlanych i techniki ich wykonania oraz projektowania upraw leśnych. W ramach przedmiotu Urządzanie lasu oceniane są umiejętności opracowania charakterystyki siedliska leśnego oraz leśnego zespołu roślinnego w oparciu o wytyczne Instrukcji Urządzania Lasu – część 2, wykonania taksacji wydzielenia leśnego oraz sporządzania opisów taksacyjnych zgodnie z procedurą Instrukcji Urządzania Lasu cz. 1 i przeprowadzenia pomiarów na powierzchni próbnej kołowej w ramach inwentaryzacji zasobów drzewnych dla obrębu leśnego zgodnie z procedurą Instrukcji Urządzania Lasu cz. 1. Na przedmiocie Nasiennictwo i szkółkarstwo leśne oceniane są umiejętności rozpoznawania nasion i siewek iglastych i liściastych gatunków drzew i krzewów leśnych oraz opracowania przez studentów projektu z zakresu planowania i organizacji produkcji szkółkarskiej. W ramach przedmiotu Fitosocjologia leśna oceniane są umiejętności praktyczne dotyczące wykonania zdjęć fitosocjologicznych oraz rozpoznania najważniejszych zbiorowisk leśnych, natomiast na przedmiocie Entomologia leśna rozpoznawania gatunków owadów leśnych (szkodników) i ich żerowisk. Na przedmiocie Fitopatologia leśna oceniane są umiejętności rozpoznania najważniejszych chorób, na podstawie objawów chorobowych i oznak etiologicznych, a także umiejętność identyfikacji grzybów patogenicznych i oceny stanu sanitarnego lasu oraz metod zwalczania chorób. Z kolei na przedmiocie Ochrona lasu oceniana jest umiejętność analizy danych kontrolnych uzyskiwanych w ramach prowadzonego monitoringu czynników

szkodliwych oddziałujących na ekosystemy leśne oraz umiejętność odpowiedniego doboru metod ochrony adekwatnych do zaistniałej szkody (zagrożenia szkodą) oraz umiejętność praktycznego wykonania wybranych kontroli i zabiegów ochronnych realizowanych standardowo w ramach prowadzonej gospodarki leśnej. W ramach przedmiotu Biotechnologia leśna oceniana jest umiejętność prowadzenia badań molekularnych drzew leśnych, w tym wykonywania izolacji DNA, reakcji PCR oraz elektroforezy agarozowej, a także umiejętność zakładania kultur *in vitro* drzew, w tym umiejętność pobierania eksplantatów, odkażania materiału biologicznego oraz pasażowania (więcej informacji w opisie Kryterium 1).

Wielu nauczycieli weryfikuje osiągnięcia efektów uczenia się odnoszących się do umiejętności praktycznych poprzez ocenę raportów z przygotowanych projektów, ich prezentacji multimedialnej, a także umiejętności przygotowania wystąpienia ustnego prezentującego projekt. Efekty uczenia zdobyte podczas praktyk zawodowych potwierdza opiekun w Dzienniczku praktyk, oceniając stopień realizacji efektów uczenia się. Zaliczenia praktyki zawodowej dokonuje właściwy Prodziekan na podstawie dokumentacji z realizacji praktyk zawodowych (Dzienniczek praktyk) oraz egzaminu złożonego przed powołaną przez Dziekana komisją.

W przypadku przedmiotów z wykorzystaniem zawansowanych technologii informacyjno-komunikacyjnych oceniane są umiejętności z zakresu obsługi programów komputerowych do informatycznego wsparcia różnych sfer działalności gospodarczej, a także rozwiązanie zadania w oparciu o systemy wspomagania decyzji dostępne w zasobach internetowych (edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny oraz oprogramowanie do przygotowywania baz danych i prezentacji multimedialnych). Dużą uwagę przykładana się do rozwijania umiejętności praktycznych, stąd studenci poznają m.in. możliwości wykorzystania systemów operacyjnych Windows i Excel, nabywają umiejętności obsługi oprogramowania desktop-GIS w zakresie wizualizacji otwartych danych przestrzennych (BDL oraz geoportal.gov.pl), przetwarzania danych LiDAR-ALS oraz obliczania wybranych wskaźników wegetacyjnych. Oceniane są również umiejętności posługiwania się technologiami informatycznymi związanymi z SILP w zakresie wyszukiwania, analizowania oraz wykorzystywania informacji pochodzących z aplikacji wchodzących w skład SILP. Sprawdzenie i ocenianie efektów uczenia się następuje poprzez ocenę umiejętności z zakresu obsługi programów komputerowych, w postaci przygotowanych przez studentów dokumentów tekstowych, arkuszy kalkulacyjnych, prezentacji multimedialnych.

Kompetencje językowe studenci osiągają przez udział w ćwiczeniach, dyskusjach, konwersacjach, wykonując prezentacje i studiując teksty specjalistyczne metodą gramatyczno-tłumaczeniową. Lektorzy duży nacisk kładą na doskonalenie umiejętności komunikowania się. Weryfikacja osiąganych przez studentów kompetencji językowych odbywa się w formie testów i kartkówek obejmujących słownictwo ogólne i specjalistyczne oraz gramatykę. Oceniane są także wypowiedzi i prezentacje ustne, czytanie, słuchanie, przygotowanie do zajęć i aktywność na ćwiczeniach oraz wygłaszane prezentacje.

Końcowe oceny z przedmiotów, określające stopień osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się, zawarte są w protokołach zaliczeń i egzaminów, zamieszczonych w Wirtualnym Dziekanacie.

Ocena efektów uczenia się osiąganych w końcowym procesie kształcenia obejmuje przygotowanie i ocenę projektu inżynierskiego oraz egzamin dyplomowy. Poprawnie opracowany projekt inżynierski potwierdza nabycie przez studenta kompetencji w postaci umiejętności takich jak: sformułowanie problemów badawczych o charakterze praktycznym, zaproponowanie sposobów ich rozwiązania,

wykorzystanie wiedzy zdobytej w trakcie studiów inżynierskich, dobór i wykorzystanie literatury przedmiotu, pozyskiwanie informacji z różnych źródeł, stosowanie uznanych w naukach leśnych metod analitycznych, napisanie pracy poprawnym językiem polskim. Potwierdzeniem tych kompetencji jest pozytywna ocena zaprezentowanego projektu inżynierskiego, uzyskana w trakcie części praktycznej egzaminu dyplomowego oraz poprawne odpowiedzi na zadane przez komisję pytania w trakcie części teoretycznej tego egzaminu. Prezentacja projektu inżynierskiego (w formie drukowanej i elektronicznej) oraz protokoły z egzaminów dyplomowych przechowywane są w teczce studenta w dziekanacie, a następnie w Archiwum Uczelni.

Oceny z egzaminów, zaliczeń, sprawdzianów, kolokwium, ćwiczeń i projektów są udostępniane w sposób najbardziej dogodny dla studentów – bezpośrednio w trakcie zajęć, a także po uprzednich konsultacjach, m.in. po uzyskaniu zgody studentów i zakodowaniu danych osobowych (numer albumu), na stronie platformy edukacyjnej (Eduportal lub MS Teams) lub za pomocą e-maila grupowego. Dodatkowo, prowadzący zajęcia wyznaczają godziny konsultacji, podczas których studenci mogą uzyskać szczegółowe informacje na temat swoich postępów w nauce.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych

Rodzaje oraz tematyka prac etapowych, egzaminacyjnych i projektów stosowanych do weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się zależy od specyfiki poszczególnych modułów oraz działalności naukowej i dydaktycznej realizowanej przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Leśnictwo. Tematyka prac etapowych związana z prowadzeniem przedmiotów kierunkowych uwzględnia między innymi klimatologię i meteorologię leśną, botanikę leśną, gleboznawstwo leśne, dendrologię, dendrometrię, fitosocjologię, fitopatologię i entomologię leśną, genetykę drzew, nasiennictwo i szkółkarstwo leśne, hodowlę i użytkowanie lasu i jego ochronę, a także urządzenie i zarządzanie przestrzenią leśną z wykorzystaniem najnowocześniejszych technik i technologii. Tematyka tych prac obejmuje także pozyskiwanie drewna, maszyny i transport leśny, uboczne użytkowanie lasu i gospodarkę łowiecką.

Prace etapowe związane z przedmiotami kierunkowymi dotyczą również aspektów inżynierskich, m.in. projektowania upraw leśnych, zagospodarowania przestrzenno-czasowego szkółki leśnej, planowania zabiegów hodowlanych w drzewostanach, posługiwanie się oprogramowaniem desktop-GIS w zakresie wizualizacji otwartych danych przestrzennych, przetwarzania danych LiDAR-ALS oraz obliczania wybranych wskaźników wegetacyjnych.

Oprócz tradycyjnych metod sprawdzania wiedzy, takich jak egzaminy czy prace pisemne, znaczącą część prac etapowych stanowią projekty oraz zadania realizowane w grupach. Projekty przygotowywane są w małych grupach (2-3 - osobowych) często z wykorzystaniem oprogramowania i prezentowane na zajęciach (mają one formę obrony przygotowanego projektu). Ocena z projektu grupowego jest jedną ze składowych oceny końcowej z przedmiotu. Dla każdego przedmiotu obowiązuje ostatecznie jedna ocena końcowa, która w przypadku prowadzenia zajęć w różnych formach (wykład, ćwiczenia, ćwiczenia komputerowe) jest składową wielu elementów. Dla przedmiotów podstawowych prowadzonych w formie wykładu oraz ćwiczeń ocena końcowa wystawiana jest na podstawie egzaminu końcowego (pisemnego) oraz pracy studenta w trakcie całego semestru zajęć, która podlega ewaluacji, np. na podstawie przygotowanych prezentacji, referatów, aktywności, czy pisemnych prac etapowych. W przypadku przedmiotów kierunkowych często znaczącą składową oceny końcowej są realizowane projekty i prace grupowe. W przypadku

zajęć realizowanych tylko w formie wykładów, podstawową formą sprawdzania wiedzy są pisemne egzaminy lub zaliczenia końcowe.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych

Ogólne zasady prowadzenia seminarium dyplomowego i przebiegu egzaminu dyplomowego na studiach pierwszego stopnia kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera reguluje Zarządzenie nr 45 Rektora UP w Lublinie z dnia 19 kwietnia 2021 r. (załącznik nr 1 do Zarządzenia). Projekt inżynierski wykonywany przez studentów kierunku Leśnictwo powinien obejmować zagadnienia z zakresu m.in.: gospodarki nasiennej, szkółkarstwa, odnowień naturalnych i sztucznych, pielęgnacji lasu, prognozowania stopnia zagrożenia drzewostanów ze strony szkodników owadzych i chorób grzybowych, ochrony czynnej i biologii rzadkich i objętych ochroną prawną gatunków roślin i zwierząt występujących w lasach, siedlisk przyrodniczych ekosystemów leśnych, gospodarki łowieckiej, gospodarki zasobami wodnymi i poprawy warunków siedliskowych w lasach, turystycznego i rekreacyjnego zagospodarowania lasu, rekultywacji terenów zdegradowanych w kierunku leśnym.

Wszyscy uczestnicy seminarium dyplomowego mają obowiązek przygotowania projektu inżynierskiego – prezentacji w programie multimedialnym, np. Power Point i zapisania go na nośniku elektronicznym umożliwiającym odczytanie na dostępnych komputerach w dziekanacie Wydziału Agrobiotechnologii oraz w formie papierowej. Przykłady zrealizowanych projektów inżynierskich na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych zawiera załącznik (Za1_Cz3_Z2_6).

Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów

Dokumentacja osiągania efektów uczenia się przez studentów w postaci testów, pisemnych prac etapowych, raportów, projektów i innych zadań przez nich wykonywanych, jak też kolokwium oraz prac egzaminacyjnych jest w posiadaniu wykładowców prowadzących dane zajęcia i ich macierzystych jednostek. Protokoły z zaliczeń lub egzaminów są dostępne w Dziekanacie Wydziału Agrobiotechnologii (wersja papierowa) lub w Wirtualnym Dziekanacie (wersja elektroniczna). Z kolei protokoły egzaminów dyplomowych znajdują się w Dziekanacie Wydziału Agrobiotechnologii, natomiast projekty inżynierskie i prace dyplomowe przechowywane są w Archiwum Uczelni.

Wyniki monitoringu losów absolwentów

MEiN oraz ZUS wprowadziły ogólnopolski system badania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA). Przygotowywaniem analiz i ocen sytuacji studentów i absolwentów na rynku pracy oraz informowaniem władz Uczelni i jej wydziałów o tendencjach na rynku pracy mogących mieć wpływ na profil kształcenia oraz badaniem losów i monitorowaniem karier zawodowych absolwentów Uczelni zajmuje się Biuro Karier funkcjonujące w strukturze Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Biuro prowadzi również ankietyzację wysyłając ankiety do absolwentów wszystkich kierunków po upływie roku od momentu ukończenia przez nich studiów.

Badanie losów absolwentów zostało przeprowadzone za pomocą ankiety internetowej. Wiadomości z informacją o badaniu z załączonym linkiem do aktywnej ankiety zostały wysłane do absolwentów kierunku Leśnictwo w granicznych datach: 15-28 lutego 2023 r. (semestr zimowy) oraz 1-15 września 2023 r. (semestr letni). W semestrze zimowym uzyskano odpowiedzi od 15 absolwentów kierunku Leśnictwo (25% wszystkich absolwentów). Wśród nich jedna osoba była właścicielem firmy, ośmiu absolwentów było zatrudnionych na umowę o pracę, natomiast pięć osób pozostawało bez

zatrudnienia. Sześciu respondentów zadeklarowało, że ich praca jest zgodna z kierunkiem wykształcenia w znacznym stopniu, natomiast dziewięć osób zaznaczyło „raczej nie” i „nie”, co stanowi 60% odpowiedzi. Na pytanie: czy absolwenci tego kierunku są poszukiwani na rynku pracy zdania były podzielone: siedmiu absolwentów raczej zgadza się z tą opinią, a osiem osób jest odmiennego zdania. Ośmiu na piętnastu absolwentów jest zdania, że studia na tym kierunku dobrze przygotowują do pracy zawodowej, natomiast 2/3 respondentów uznało, że ukończenie kierunku Leśnictwo daje możliwości uzyskania satysfakcjonujących zarobków. W odpowiedzi na pytanie dotyczące zadowolenia z ukończonych studiów jedenaście osób odpowiedziało twierdząco. Zdaniem sześciu osób wiedza, umiejętności i kompetencje uzyskane w czasie studiów umożliwiają zdobycie zadowalającej pracy, odmienną opinię wyraziło dziewięć osób, zaznaczając w tym pytaniu odpowiedź „raczej nie”. Spośród absolwentów, którzy odpowiedzieli na ankietę jedynie pięć osób (33% odpowiedzi) kontynuuje naukę na drugim stopniu studiów. Absolwenci korzystali z innych form podnoszenia kwalifikacji: studia podyplomowe – dwie osoby, kursy językowe – jedna osoba, kursy i szkolenia zawodowe – dwie osoby. Pozostali respondenci rezygnowali z innych form podnoszenia kwalifikacji. Większość odpowiadających na pytania uznało, że program studiów powinien być doskonalony tak, aby bardziej spełniał oczekiwania pracodawców poprzez lepsze przygotowanie z przedmiotów podstawowych i kierunkowych (100% odpowiedzi) oraz znajomości języka specjalistycznego (66,7% odpowiedzi), a także umiejętności praktycznych (100% odpowiedzi). Absolwenci mieli odmienne zdania na temat konieczności doskonalenia programu studiów. Niemal połowa respondentów nie widzi potrzeby zwiększenia ilości zajęć przygotowujących do samodzielnego realizowania projektów, pracy zespołowej, czy aktywności rozwijających kreatywność. Zdaniem 67% ankietowanych zmiany w programie studiów powinny obejmować eliminację przedmiotów całkowicie zbędnych. Osiem osób potwierdziło również, że są przedmioty lub zajęcia, których treści należałoby gruntownie zmienić. Jednocześnie dziewięciu absolwentów zwróciło uwagę, że w programie studiów były przedmioty, które okazały się bardzo przydatne w pracy zawodowej. Absolwenci kierunku Leśnictwo zauważyli również potrzebę zwiększenia wymiaru zajęć praktycznych.

W semestrze letnim odnotowano niewielki odzew ze strony absolwentów kierunku Leśnictwo, system wygenerował tylko 1 ankietę, stąd też, wnioski z niej wypływające nie są miarodajne.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia oraz ich kompetencje dydaktyczne

Liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami, ich kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Obecnie kadra nauczycieli akademickich na Wydziale Agrobiotechnologii liczy 108 osób, w tym: 9 z tytułem profesora, 38 ze stopniem doktora habilitowanego, 58 – doktora oraz 3 – magistra (Załącznik 01). Wśród kadry 64 pracowników zdobyło stopnie naukowe w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, 17 – ekonomia i finanse, 10 – nauki leśne, 2 – inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, 2 – nauki o zarządzaniu, 2 – socjologia, 2 – gospodarka przestrzenna, 2 – geografia, 2 – technologia żywności i żywienia, 2 – prawo oraz po jednym w dyscyplinach: towaroznawstwo, architektura i urbanistyka, nauki o zdrowiu (Załącznik 2). W roku 2022/2023 i 2023/2024 na kierunku Leśnictwo w skład kadry nauczycieli odpowiedzialnych za moduły wchodzi 3 osoby z tytułem profesora, 29 ze stopniem doktora habilitowanego, 32 ze stopniem doktora oraz 12 magistrów (w przeważającej części lektorów języków obcych). W obsadzie znajdują się nauczyciele z Wydziału Agrobiotechnologii i z Wydziałów: Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki (3 osoby), Biologii Środowiskowej (9 osób), Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (7 osób), Inżynierii Produkcji (4 osoby), Nauk o Żywności i Biotechnologii (1 osoba) oraz z Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji. Szczegółowe dane potwierdzające kompetencje kadry zamieszczono w załączniku (Załącznik 4).

Wśród nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale Agrobiotechnologii, w tym w: Instytucie Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska (10 osób – 13,16% ogółu nauczycieli), Instytucie Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin (6 osób – 7,89%), Katedrze Roślin Przemysłowych i Leczniczych (11 osób – 14,47%, w tym 7 osób, tj. 9,21% w Zakładzie Gospodarki Leśnej), Katedrze Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu (2 osoby – 2,63%), Katedrze Herbolgii i Technik Uprawy Roślin (3 osoby – 3,95%), Katedrze Mikrobiologii Środowiskowej (1 osoba – 1,32%), Zakładzie Meteorologii przy Katedrze Produkcji Roślinnej i Towaroznawstwa (2 osoby – 2,63%), Katedrze Ekonomii i Agrobiznesu (2 osoby – 2,63%) i Katedrze Zarządzania i Marketingu (2 osoby – 2,63%). Dodatkowo na kierunku prowadzą zajęcia nauczyciele akademicy zatrudnieni na:

- Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki: w Katedrze Etologii Zwierząt i Łowiectwa (3 osoby – 3,95%),
- Wydziale Biologii Środowiskowej: w Katedrze Zoologii i Ekologii Zwierząt (2 osoby – 2,63%), Katedrze Botaniki i Fizjologii Roślin (4 osoby – 5,26%), Katedrze Biofizyki (2 osoby – 2,63%),
- Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu: w Katedrze Ochrony Roślin (5 osób – 6,58%) i Zakładzie Roślin Ozdobnych i Dendrologii Instytutu Produkcji Ogrodniczej (2 osoby – 2,02%),
- Wydziale Inżynierii Produkcji: w Katedrze Maszyn Rolniczych, Leśnych i Transportowych (3 osoby – 3,95%) i Katedrze Zastosowań Matematyki i Informatyki (1 osoba – 1,32%),
- Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii: w Katedrze Chemii (1 osoba – 1,32%).

Ponadto zajęcia na kierunku Leśnictwo z języków obcych prowadzą nauczyciele akademicki zatrudnieni w: Studium Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji (9 osób – 11,84%) oraz jako specjaliści zatrudnieni na umowę–zlecenie. Należy przy tym zaznaczyć, że mając na uwadze zapewnienie jak najlepszej jakości kształcenia, w bieżącym roku akademickim, podobnie jak w latach poprzednich, zajęcia na kierunku Leśnictwo z wiodących przedmiotów: Szczegółowa hodowla lasu, Użytkowanie lasu, Nauka o surowcu drzewnym, Ochrona lasu, Nature and forest education, Edukacja przyrodniczo-leśna, SILP, Typologia leśna, Leśna baza nasienna, Technologia drewna, Monitoring lasu, Ornitologia, Finanse i ekonomika leśnictwa (NS), Propedeutyka leśnictwa (NS) prowadzili/ą wieloletni pracownicy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, czy Instytutu Badawczego Leśnictwa, którzy często oprócz doświadczenia praktycznego z zakresu tych przedmiotów posiadają dodatkowo stopień naukowy doktora/doktora habilitowanego nauk leśnych. Strukturę kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku zestawiono poniżej w Tabeli 3.

Tabela 3. Liczba nauczycieli akademickich i struktura ich kwalifikacji na dzień 30.10.2023 r.

<i>Stopień/tytuł naukowy</i>	<i>Liczba pracowników</i>	<i>Struktura kadry dydaktycznej (w %)</i>
Profesor	3	3,95
Doktor habilitowany	29	38,16
Doktor	32	42,11
Magister	12	15,78
Razem	76	100

Spośród nauczycieli akademickich i innych osób realizujących zajęcia na kierunku Leśnictwo, najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele ze stopniem doktora i doktora habilitowanego (w sumie 80,27%). Kadra z tytułem naukowym profesora stanowi 3,95% ogółu nauczycieli, a z tytułem zawodowym magistra 15,78%. Spośród nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku Leśnictwo, 32,9% należy do dyscypliny nauki leśne. Dyscyplina rolnictwo i ogrodnictwo, która jest dominująca dla Wydziału Agrobioinżynierii, podczas ewaluacji za lata 2017-2021 otrzymała kategorię B+, zaś podczas wcześniejszej oceny przeprowadzonej w 2017 r. Wydział Agrobioinżynierii uzyskał kategorię A. Dyscyplina nauki leśne nie jest ewaluowana w UP w Lublinie.

Prawidłową realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku gwarantują nauczyciele akademicki o potwierdzonych kompetencjach. Posiadają oni dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w zakresie dyscypliny naukowej, do których odnoszą się efekty uczenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich jest odpowiednia dla kierunku studiów o profilu praktycznym. Doskonale przygotowana kadra prowadząca zajęcia na kierunku Leśnictwo, oprócz publikacji wyników badań naukowych (w postaci 667 publikacji z JCR, 338 publikacji bez IF i 670 innych opracowań) przygotowała również, w okresie 2017-2023, 22 monografie naukowe oraz 157 rozdziałów w monografiach (Zal_Cz1_04_02), z których część polecana jest studentom w procesie dydaktycznym. Pracownicy realizujący zajęcia na kierunku Leśnictwo są również autorami patentów i wzorów użytkowych (Zal_Cz1_04_13). Do istotnych osiągnięć dydaktycznych Wydziału Agrobioinżynierii należy również aktywność pracowników i studentów na polu popularyzacji nauki. Jest ona prowadzona bardzo aktywnie, w szeroki sposób, angażując zarówno nauczycieli, jak i studentów. Popularyzacja nauki prowadzona jest m.in. przez: prowadzenie

wykładów w szkołach, pogadank na wystawach, festynach lokalnych, festiwalach tematycznych (np. Lubelski Festiwal Nauki), popularnonaukowe prezentowanie problemów rolniczych na targach, wystawach, konkursach tematycznych, a także wywiady i materiały filmowe przygotowywane dla szerokiego kręgu odbiorców (niemal 400 spotkań w latach 2017-2022, w tym: 82 wykłady/projekty na LFN, 95 prelekcji/wywiadów na wystawach/targach rolniczych, itp.) (Zal_Cz1_04_03). Dodatkowo osoby spoza Wydziału Agrobioinżynierii wchodzące w skład kadry kierunku Leśnictwo wskazują ponad 100 tego typu działań (Zal_Cz1_04_04).

W ciągu ostatnich 5 lat nastąpił rozwój kadry akademickiej realizującej zajęcia na ocenianym kierunku studiów: 2 pracowników uzyskało tytuł profesora, 15 pracowników uzyskało stopień doktora habilitowanego i 1 osoba w dyscyplinie nauki leśne, 4 – stopień doktora w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo lub nauki o zarządzaniu i jakości, natomiast 2 osoby w dyscyplinie nauki leśne. W tym czasie na Wydziale Agrobioinżynierii 3 pracowników uzyskało tytuł profesora, 24 stopień doktora habilitowanego, a 16 stopień doktora w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo (Zal_Cz1_04_01; Zal_Cz1_04_05). Ponadto 3 osoby mają otwarty przewód doktorski.

Wśród kadry akademickiej włączonej w proces dydaktyczny na ocenianym kierunku studiów znajdują się nauczyciele, którzy pełnią bądź pełnili funkcję kierowników projektów. Tematy pozyskiwanych projektów są ściśle związane ze specyfiką ocenianego kierunku i wiążą się z działalnością dydaktyczną. Pracownicy realizujący zajęcia na kierunku Leśnictwo w latach 2017-2023 uczestniczyli/ą w realizacji wielu projektów badawczych oraz badawczo-wdrożeniowych. Do najważniejszych projektów realizowanych przez pracowników w największym stopniu zaangażowanych w kształcenie na ocenianym kierunku studiów zaliczyć można m.in.:

- Projekt realizowany w latach 2018-2020 nt. „Preferencje siedliskowe i liczebność wybranych gatunków ptaków wymagających ochrony wynikającej z wyznaczenia obszarów Natura 2000 w Poleskim Parku Narodowym” finansowany z Funduszu Leśnego, realizowany przez dr hab. G. Grzywaczewskiego prof. uczelni. W ramach projektu badano preferencje siedliskowe i liczebność wybranych gatunków ptaków wymagających ochrony wynikającej z wyznaczenia obszarów Natura 2000 w Poleskim Parku Narodowym. Badania dotyczyły ptaków leśnych, wodnych i wodno-błotnych i krajobrazu rolniczego. Określono liczebność 41 gatunków ptaków i opisano ich preferencje siedliskowe.
- Projekt: Ochrona *ex situ* chronionego gatunku mącznica lekarska *Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng.”, finansowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie (dr hab. Sugier D. prof. uczelni, prof. dr hab. Urban D.). Badania mające na celu określenie warunków siedliskowych mącznicy lekarskiej przeprowadzono na 32 powierzchniach w SE Polsce. Mącznicę notowano w zróżnicowanych sukcesyjnie zbiorowiskach roślinnych z dynamicznego kręgu borów sosnowych *Dicrano-Pinion*. Kolejnym celem projektu, oprócz charakterystyki warunków abiotycznych, oceny różnorodności genetycznej badanych populacji, była charakterystyka fitochemiczna. Ten element badań pozwala na wyselekcjonowanie osobników o najwyższym poziomie zróżnicowania genetycznego, najlepiej przystosowanych do warunków środowiska i jednocześnie cechujących się wysoką zawartością metabolitów wtórnych. Badania obejmowały charakterystykę fitochemiczną ekstraktów z surowca zielarskiego pochodzącego ze środowiska naturalnego – liścia mącznicy lekarskiej (*Uvae ursi folium*) jako elementu ochrony *ex situ* tego gatunku. Dokonano oceny profilu głównych metabolitów oraz potencjału przeciwutleniającego *in vitro*.

- Projekt „Ochrona czynna szczególnie zagrożonych gatunków roślin reliktowych z rodziny *Salicaceae* w siedliskach torfowiskowych” nr POIS.02.04.00-00-0008/17 realizowany w latach 2017-2020 przy udziale dr hab. B. Hawrylak-Nowak, prof. uczelni. Projekt współfinansowany był w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, działania 2.4 Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna, typ projektu 2.4.1 Ochrona *in-situ* lub *ex-situ* zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych, podtyp projektu 2.4.1.a Działania o charakterze dobrych praktyk, związane z ochroną zagrożonych gatunków i siedlisk. Celem projektu było podjęcie działań zmierzających do ochrony różnorodności biologicznej siedlisk podmokłych we wschodniej Polsce (Poleski Park Narodowy i Puszcza Knyszyńska) przez zachowanie, wspomaganie i odtwarzanie populacji rzadkich i zagrożonych gatunków roślin reliktowych z rodzaju *Salicaceae* (wierzby lapońskiej *Salix lapponum* i wierzby borówkolistej *S. myrtilloides*) poprzez ich namnażanie *ex situ*, oraz ich przywracanie na stanowiska naturalne przez reintrodukcję lub zasilanie populacji.
- Badania zlecone przez Gminę Lublin nt. „ Analiza krajobrazowa i kulturowa dla obszaru-część lasu Stary Gaj w Lublinie (oddział leśny 177 i 178) w celu ustanowienia go jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy. W badaniach realizowanych w 2023r. brała udział dr inż. M. Michalik-Śnieżek.
- Badania zlecone przez Firmę Handlowo-Usługową Eko-Różanka Kinga Kaliszuk z Okuninki nt. „Innowacyjny proces wycinki drzew i oczyszczania terenu zrębu podczas świadczenia usług pod liniami energetycznymi”. W badaniach realizowanych w 2023 r. brał udział dr N. Leszczyński.
- Badania zlecone przez Zakład Usług Leśnych i Melioracyjnych Lucjan Paterek z Jamnicy nt. „Maszynowy proces pozyskiwania drewna metodą sortymentową w warunkach trudnych”. W badaniach realizowanych w 2020r. brał udział dr N. Leszczyński
- Badania zlecone przez AZ Pollen GmbH, Austria nt. „Dostarczanie danych dotyczących dziennego stężenia pyłków *Alnus*(ALNU), *Corylus* (CORY), *Betula* (BETU) i *Quercus* (QUER) z 1 stacji poboru próbek (PLLUBL) przez okres 5,5 miesiąca w sezonie. W badaniach realizowanych w 2020r. brała udział dr hab. K. Piotrowska-Weryszko prof. uczelni.
- Projekt realizowany w latach 2022-2024 w ramach programu ogłoszonego przez Ministra Edukacji i Nauki „Nauka dla Społeczeństwa” nt. „Badanie oraz promowanie idei polskości i tradycji regionalnych w wioskach tematycznych Polski Wschodniej” przy udziale dr N. Korcz. Celem projektu jest badanie promocji idei polskości i tradycji regionalnych w 13 wioskach tematycznych w 3 województwach Polski Wschodniej. Efektami projektu będą: przewodnik-album po wioskach tematycznych Polski Wschodniej z ujęciem dodatkowych atrakcji w okolicy, wydany w 4 językach w otwartym dostępie, oferty produktów turystycznych obejmujące wycieczki szlakiem wiosek tematycznych dla 5 segmentów turystów oraz 2 monografie naukowe.
- Projekt pt. „Introdukcja chamedafne północna *Chamedaphne calyculata* na obszarze Natura 2000 Lasy Janowskie. 2020”. Kierownikiem projektu była prof. dr hab. D. Urban, a celem projektu była ochrona czynna chamedafne północna, w tym: zachowanie na istniejącym stanowisku poprzez poprawę warunków świetlnych oraz eliminację gatunków konkurencyjnych, a także zabezpieczenie populacji tego gatunku poprzez introdukcję na wybrane obiekty wodno-torfowiskowe. W celu oceny warunków siedliskowych na stanowisku istniejącym i stanowiskach potencjalnych wykonano szereg pomiarów fizyko-chemicznych oraz opracowano metody rozmnażania chamedafne północna w warunkach *ex situ*. Uzyskane sadzonki reintrodukowano na

przygotowane siedliska na kilku torfowiskach przejściowych na obszarze Natura 2000 Lasy Janowskie. Oceniono stan chamedafne północna na stanowisku bazowym i stanowiskach zastępczych (m.in. ilość pędów, długość pędów, ilość liści i ich długość).

- Projekt pt. „Introdukcja i czynna ochrona chamedafne północna *Chamedaphne calyculata* na obszarze Natura 2000 lasy Janowskie – etap II” realizowany w 2021 r. przy udziale prof. dr hab. D. Urban jako kierownika. Zaplanowane działania obejmowały: ochronę czynną polegającą na: ocenie efektów wsiedlenia chamedafne na stanowiska zastępcze; korektę wsiedleń poprzez ewentualne wsiedlenie nowych sadzonek (z pędów pobranych do namnożenia 2020 r. lub z pędów i kęp, które pobranych w 2021 r.); usuwanie gatunków konkurencyjnych na stanowiskach zastępczych. Oceniono także stan populacji na stanowisku bazowym i stanowiskach zastępczych. W celu oceny warunków siedliskowych na stanowisku istniejącym i stanowiskach potencjalnych wykonano szereg pomiarów fizyko-chemicznych.
- Projekt pt. „Monitoring chamedafne północna *Chamedaphne calyculata* na obszarze Natura 2000 lasy Janowskie” realizowany w latach 2022-2023 przez prof. dr hab. D. Urban jako kierownika. W latach 2022-23 monitorowano stan chamedafne północna na stanowisku bazowym i na stanowiskach zastępczych. Wykonano pomiary tj.: temperatura i warunki świetlne otoczenia, stopienia uwodnienia, wilgotności i temperatury podłoża i odczynu (pomiar pH). Oceniono także stan populacji chamedafne północna na stanowisku bazowym i stanowiskach zastępczych jak: ilość pędów, długość pędów, ilość liści i ich długość.
- Projekt pt. „Czynna ochrona i reintrodukcja zagrożonych gatunków flory torfowiskowej rosiczek (*Drosera intermedia*, *D. anglica*) na Pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim” realizowany w latach 2020-21 przy udziale prof. dr hab. D. Urban i dr M. Różańskiej - Boczuli. Celem projektu było utrzymanie różnorodności gatunkowej rosiczek na wybranych obiektach wodno-torfowiskowych Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego oraz zachowanie istniejących i stworzenie nowych mikrosiedlisk oraz reintrodukcja gatunków rosiczek na siedliska zachowane we właściwym stanie. W celu oceny warunków siedliskowych na stanowiskach istniejących i potencjalnych wykonano szereg pomiarów fizyko-chemicznych. Opracowano metody rozmnażania rosiczki długolistnej *D. anglica* i rosiczki pośredniej *D. intermedia* w warunkach *ex situ*. Uzyskane siewki rosiczek reintrodukowano na przygotowane siedliska na kilku torfowiskach przejściowych na terenie Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego.
- Badania stanu zachowania sosnowego boru bagiennego *Vaccinio uliginosi-Pinetum* w województwie lubelskim realizowane w latach 2018-2023 przez dr K. Masternak i prof. dr hab. D. Urban. Celem badań było określenie aktualnego stanu zachowania boru sosnowego *Vaccinio uliginosi-Pinetum* we wschodniej Polsce oraz określenie czynników mających największy wpływ na odnowienie sosny na tym siedlisku. Na wyznaczonych powierzchniach próbnych wykonano zdjęcia fitosocjologiczne. Do oceny wybranych wskaźników ekologicznych (wskaźnik świetlny, wilgotności i żyzności siedliska) wykorzystano ekologiczne liczby wskaźnikowe roślin Ellenberga [1978]. Oszacowano zagęszczenie nalotów i podrostów sosny oraz zmierzono ich wysokość. Określono potencjał regeneracyjny sosny zwyczajnej i jej zmienność genetyczną.
- Badania nt. „Wpływ rodzaju podłoża na wzrost sadzonek: sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris*, dębu szypułkowego *Quercus robur* i świerka pospolitego *Picea abie*” realizowane w latach 2021-2022 przez zespół: prof. dr hab. D. Urban, dr hab. S. Ligęza prof. uczelni, dr J. Gmitrowicz-Iwan. Badania dotyczące porównania wpływu czterech różnych podłoży (z dodatkiem opoki, opoki i podkładu słomianego spod pieczarek, podkładu z słomianego spod pieczarek, bez dodatków – próba zerowa) na wzrost sadzonek: sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris*, dębu szypułkowego *Quercus robur*

i świerka pospolitego *Picea abies* prowadzono na terenie szkółki leśnej w Nadleśnictwie Parczew. Oceniono wpływ zastosowanych podłoży na parametry wzrostowe sadzonek.

- Monitoring efektów działań ochronnych siedliska 91D0-2 Sosnowy bór bagienny *Vaccinio uliginosi-Pinetum* w Lasach Janowskich (2018r.). Projekt „W zgodzie z naturą LIFE+ dla Lasów Janowskich” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Instrumentu Finansowego LIFE+ oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizowany m.in. przez prof. dr hab. D. Urban. W badaniach dokonano oceny efektów działań ochronnych w kilkunastu płatach siedliska 91D0-2 Sosnowy bór bagienny *Vaccinio uliginosi-Pinetum*
- Monitoring efektów działań ochronnych na 43 płatach siedlisk torfowiskowych: 7110* torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*) oraz 7150 obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion* (2018r.) w ramach projektu „W zgodzie z naturą LIFE+ dla Lasów Janowskich” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Instrumentu Finansowego LIFE+ oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizowanego m.in. przez prof. dr hab. D. Urban. Badania obejmowały monitoring trzech typów siedlisk torfowiskowych, występujących w obszarze Lasów Janowskich: 7110* torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*), 7150 obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*, w obrębie których przeprowadzono zabiegi ochronne w ramach działania Usunięcie drzew i krzewów oraz ich podrostów na terenie siedlisk 7110*, 7140 i 7150
- Operat ochrony siedlisk przyrodniczych, szaty roślinnej, grzybów wielkoowocnikowych i porostów, Plan ochrony Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego wykonany m.in. przez prof. dr hab. D. Urban w latach 2018-2021 na zlecenie Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych. Był to projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020 w ramach projektu „Opracowanie planów ochrony parków krajobrazowych: Kazimierskiego, Nadwieprzańskiego i Szczebrzeszyńskiego oraz modernizację i wyposażenie Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Sobieszynie” [RPLU.07.02.00-06-0002/17], Oś Priorytetowa 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego, Działanie 7.2 Ochrona Różnorodności Przyrodniczej. Operat ochrony siedlisk przyrodniczych, szaty roślinnej, grzybów wielkoowocnikowych i porostów jest jednym z 6 operatów szczegółowych stanowiących wraz z Operatem generalnym dokumentację do Planu ochrony dla Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego (NPK lub Park). Jego zasadniczym celem jest wskazanie działań na rzecz ochrony i zrównoważonego wykorzystywania tych walorów w perspektywie najbliższych 20. lat. Składa się on z dwóch zasadniczych części: diagnostycznej, charakteryzującej zasoby szaty roślinnej, grzybów wielkoowocnikowych i porostów oraz strategicznej, w której zapisano proponowane cele i działania ochronne.
- Projekt „Planowanie pozyskania zwierzyny na podstawie ogólnokrajowej sieci monitoringu szkód (2015-2018), zlecony przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych. Celem projektu, w którego realizacji brał udział dr S. Beeger, było oszacowanie uszkodzeń drzewostanów przez jeleniowate wg metody obowiązującej oraz metody „bawarskiej” i określenie zależności pomiędzy uszkodzeniami drzewostanów z czynnikami środowiskowymi i wskazanie zależności pomiędzy szkodami, a pozyskaniem jeleniowatych. Projekt obejmował również charakterystykę siedlisk bytowania jeleniowatych, analizę gospodarowania ich populacjami oraz ocenę warunków klimatycznych. W projekcie chodziło o uzyskanie wyników na podstawie badań ogólnokrajowych

dlatego, też do jego realizacji tematu wyznaczono 17 powierzchni położonych w różnych Krainach Przyrodniczo-Leśnych na terenie całego kraju.

- Projekt „Monitoring płazów i gadów na terenie Lasów Janowskich w latach 2018-2019”. Celem była ocena występowania fauny płazów i gadów w zbiorniku wodnym w dolinie rzeki Czartusowa na obszarze rezerwatowej hodowli koni biłgorajskich w miejscowości Szklarnia i w stawach Radełko i Imielty Ług, położonych na terenie rezerwatu Imielty Ług oraz ocena siedliska po realizacji działań polegających na renowacji grobli oraz odbudowie mnicha na stawie Imielty Ług oraz odtworzenia miejsca rozrodu traszki grzebieniastej *Triturus cristatus*, wynikających z projektu LIFE13 NAT/PL/000032 „W zgodzie z naturą – LIFE+ dla Lasów Janowskich”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Instrumentu Finansowego LIFE+ oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (wykonawcy: dr S. Beeger, dr hab. P. Czyżowski, prof. uczelni).
- Projekty: „Ochrona żółwia błotnego-pomiary telemetryczne”, w ramach realizacji „Lubelska Natura 2000 – wdrażanie planów zadań ochronnych” (2019r.)/ „Ochrona żółwia błotnego-pomiary telemetryczne” (2020)/ „Ochrona żółwia błotnego-pomiary telemetryczne” (2021) zlecone przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie. Powyższe trzy zadania badawcze, realizowane przez dr S. Beegera i dr hab. P. Czyżowskiego prof. uczelni w kolejnych latach dotyczyły przeprowadzenia badań telemetrycznych na 40 osobnikach żółwia błotnego *Emys orbicularis*, którym przymocowano nadajniki telemetryczne. Zadanie to realizowane było w pięciu lokalizacjach na terenie Lasów Sobiborskich: 1) okolice Hańska, w pobliżu wsi Konstantynówka, 2) okolice wsi Kosyń, 3) okolice rzeki Tarasienka, 4) tereny rezerwatu Żółwiowe Błota, 5) teren umownie nazywany „Wysokie Napięcie”.
- Projekt „Monitoring żółwi błotnych w wybranych stanowiskach” (2021r.) zlecony przez Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie. Badania te prowadzone są cyklicznie, co trzy lata i są wykonywane w trzech stanowiskach występowania żółwi błotnych na Lubelszczyźnie (m.in. przy udziale dr S. Beegera). Monitoring prowadzony jest zgodnie z metodyką GIOŚ, w ściśle określonym terminie i z wykonaniem zdjęć z geolokalizacją. W przyszłym roku te badania będą prowadzone po raz kolejny.
- Opracowanie planów ochrony dla trzech parków krajobrazowych województwa lubelskiego (2021r.) – badania zlecone przez Narodową Fundację Ochrony Środowiska (wykonawca dr S. Beeger). Podjęto prace w zakresie przygotowania planów ochrony dla Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego, Szczebrzeszyńskiego Parku Krajobrazowego oraz Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego w części dotyczącej płazów i gadów. Celem prac było wskazanie działań na rzecz ochrony i zrównoważonego wykorzystywania walorów tych parków na najbliższe 20. lat. Podjęte działania dotyczyły zarówno części diagnostycznej, charakteryzującej zasoby zwierząt oraz strategicznej, w której określono proponowane cele i działania ochronne dla płazów i gadów na tych terenach.
- Projekt „Monitoring żółwi błotnych na terenie PPN” (2023 r., wykonawca dr S. Beeger). W ramach tego projektu sfinansowanego przez Fundusz Leśny określono preferencje żółwi błotnych w wybranych lokalizacjach każdego z obwodów ochronnych Poleskiego Parku Narodowego z rozpoznaniem lokalizacji siedlisk użytkowanych przez ten gatunek. Prace prowadzono z wykorzystaniem drona, w związku z tym dodatkowo dokonano zweryfikowania przydatności lotów dronem do inwentaryzacji żółwi błotnych w trudnych siedliskach.
- Projekt „Określenie różnorodności w populacji modliszki zwyczajnej (*Mantis religiosa*) w Polsce” (2017-2020). Projekt zlecony przez MNiSW, wykonawcą był dr hab. P. Czyżowski prof. uczelni. W

związku z rozbieżnościami w literaturze, w kontekście istnienia lub nie podgatunku *Mantis religiosa polonica* na terenie Polski, wykonano analizę genetyczną owadów pochodzących z różnych części Polski: woj. lubelskie, woj. opolskie, woj. podlaskie. W tym celu pozyskano owady z potwierdzonych stanowisk występowania tych owadów za zgodą Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Z pozyskanych części owadów wyizolowano materiał genetyczny w celu określenia poziomu zróżnicowania genetycznego w obrębie populacji z różnych części kraju na podstawie analizy markerów DNA jądrowych i mitochondrialnych. Dodatkowo określono pokrewieństwo filogenetycznego pomiędzy populacjami modliszek. Obecnie sekwencje zbadanych populacji zostały zgłoszone do GenBanku.

- Projekt pn. „Innowacyjne badania geobotaniczne mokradeł Lubelszczyzny z wykorzystaniem metod teledetekcyjnych”, finansowany przez MEiN z programu Nauka dla Społeczeństwa II w ramach obszaru „Nauka dla innowacyjności”. Projekt będzie realizowany w latach 2023 – 2026, a jego celem jest ocena geobotaniczna mokradeł Lubelszczyzny metodami tradycyjnymi oraz z wykorzystaniem innowacyjnych metod teledetekcyjnych, określenie zasobów wodnych zbiorowisk szuwarowych oraz możliwości wiązania węgla w postaci materii organicznej z CO₂ z atmosfery oraz określenie obecności w obrębie badanych fitocenozy gatunków klasyfikowanych jako chronione, rzadkie lub zagrożone wyginięciem w skali regionu. Wykonawcą w projekcie są dr hab. prof. uczelni S. Andruszczak, dr hab. prof. uczelni Beata Kołodziej, dr Ewa Kwiecińska-Poppe i dr inż. Szymon Chmielewski.

Pracownicy UP realizujący zajęcia na kierunku Leśnictwo w latach 2017-2022 byli laureatami szeregu nagród i wyróżnień, zarówno za działalność naukową, jak i dydaktyczną (Zal_Cz1_04_06). Prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk znalazł się w prestiżowym gronie członków Europejskiej Akademii Nauki i Sztuki (European Academy of Sciences and Arts). 1 października 2023r. Gruziński Uniwersytet Techniczny w Tbilisi przyznał rektorowi Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr. hab. Krzysztofowi Kowalczykowi tytuł doktora *honoris causa*. W 2022 roku wręczono medal im. Wiktora Godlewskiego „Za działania na rzecz przyrody” dr. hab. Marianowi Flisowi prof. uczelni za całokształt działalności w zakresie ochrony przyrody oraz propagowanie jej idei wśród społeczności akademickiej oraz poza nią, zaś w 2018 roku otrzymał on Srebrny Medal Za Zasługi Dla Łowiectwa Okręgowej Rady Łowieckiej w Nowym Sączu. Dr inż. Natalia Korcz z Zakładu Przyrodniczych Podstaw Leśnictwa zajęła III miejsce podczas wojewódzkiego finału Plebiscytu Edukacyjnego 2021 „Nauczyciel na medal” w kategorii „Nauczyciel Akademicki”. W 2017 roku dr hab. Grażyna Żukowska prof. uczelni wspólnie z zespołem pracowników UP w Lublinie i Politechniki Lubelskiej otrzymała Nagrodę Polskiej Izby Gospodarczej jako Laureatka Konkursu „Zielony Laur – 2017” dla członka Zespołu Wdrożeniowego Innowacyjnej Metody Rekultywacji Wyrobisk po Eksploatacji Surowców Mineralnych. W 2022 r. dr hab. Elżbieta Patkowska, prof. uczelni otrzymała Nagrodę Kapituły Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego za dorobek publikacyjny polskiego naukowca – członka Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego.

W 2019 r. Minister Rolnictwa odznaczył 14 pracowników Odznaką honorową – Zasłużony dla Rolnictwa, zaś dr hab. Izabela Joško prof. uczelni w 2016r. otrzymała prestiżowe stypendium START dla młodych aktywnych naukowców przyznane przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej oraz w 2018 r. stypendium dla Wybitnych Młodych Naukowców przyznawane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zaś dr Łukasz Sęczyk został laureatem Nagrody Prezesa Oddziału PAN w Lublinie dla młodych pracowników naukowych za najlepszą pracę naukową za rok 2022. W latach 2017-2022 Minister Edukacji i Nauki docenił zasługi na polu aktywności dydaktycznej 8 pracowników Wydziału odznaczając ich Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Ponadto w 2021 r. prof. dr hab. Marian

Wesołowski odebrał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, zaś prof. dr hab. Elżbieta Jolanta Bielińska została w 2022 r. uhonorowana godnością profesora honorowego przez Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie. Pracownicy Wydziału byli również wyróżniani licznymi nagrodami indywidualnymi oraz zespołowymi JM Rektora UP w Lublinie za działalność dydaktyczną, naukową, organizacyjną i popularyzującą wiedzę.

Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku Leśnictwo pełnili/ią także ważne funkcje m.in. członka/przewodniczącego w Radzie Naukowo-Społecznej Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Janowskie”, Radzie Naukowej Poleskiego Parku Narodowego, Radzie Naukowej Roztoczańskiego Parku Narodowego, Radzie Społeczno-Naukowej Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych, Regionalnej Radzie Ochrony Przyrody w Lublinie.

Kadra realizująca zajęcia na kierunku Leśnictwo pełniła rolę redaktorów specjalnych zeszytów w czasopismach naukowych, m.in.: *Agriculture, Horticulturae, Plants*, lub pełni funkcję redaktorów naczelnych/pomocniczych albo członków rad redakcyjnych czasopism: *Agronomy Science, Ukrainian Journal of Ecology, North-Western Journal of Zoology, Polish Journal of Entomology, Biharean Biologist, Acta Agrobotanica, Acta Scientiarum Polonorum Hortorum Cultus, Frontiers in Environmental Microbiology, Journal of Agricultural Research, Journal of Basic & Applied Sciences*.

Nauczyciele akademicy są członkami m.in. Polskiego Towarzystwa Leśnego, Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego, Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, Polskiego Towarzystwa Genetycznego, Polskiego Towarzystwa Biometrycznego, International Biometric Society, Polskiego Towarzystwa Mykologicznego, Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, Polskiego Towarzystwa Agronomicznego, Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika, Polskiego Towarzystwa Biofizycznego, Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego, Państwowej oraz Regionalnej Rady Ochrony Przyrody, Polskiego Towarzystwa Zoologicznego, Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Lubelskiego Towarzystwa Ornitologicznego, Polskiego Towarzystwa Hydrobiologicznego, International Union of Soil Science, Stowarzyszenia Naukowego *Pro Scientia Iuridica*, Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, International Society for Plant Pathology.

Istotnym czynnikiem kształtującym doświadczenie dydaktyczne oraz kompetencje naukowe nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku Leśnictwo są wyjazdy krajowe i zagraniczne. W ramach programu Erasmus+ od 2017 roku pracownicy zatrudnieni na Wydziale Agrobioinżynierii uczestniczyli w zagranicznych wyjazdach naukowych i dydaktycznych, głównie do: Czech, Turcji, Włoch, Grecji, Słowacji, Portugalii, Litwy, Bułgarii, Niemiec, Hiszpanii, (Za1_Cz1_04_07). Ponadto nauczyciele wyjeżdżali w ramach innych źródeł finansowania do Niemiec, Austrii, Turcji, Litwy, Szwecji, Anglii, Ukrainy, Kanady, Hiszpanii, Węgier (Za1_Cz1_04_08).

Szczegółowe dane potwierdzające dorobek naukowy, posiadane stopnie i tytuły oraz kompetencje dydaktyczne zawarte są w kartach charakterystyki nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Leśnictwo (Za1_Cz1_Z2_4).

Obsada zajęć dydaktycznych

Dobór obsady zajęć dydaktycznych realizowanych na kierunku Leśnictwo odbywa się w oparciu o dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich. Kadra realizująca zajęcia dydaktyczne na kierunku Leśnictwo utożsamia się z realizowaną koncepcją kształcenia i posiada

odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia powierzonych zajęć dydaktycznych, poparte bogatym dorobkiem naukowym i dydaktycznym. Prawidłowość obsady kadrowej zajęć dydaktycznych ujętych programem studiów nadzoruje Rada Programowa kierunku Leśnictwo oraz Kolegium Wydziału Agrobiotechnologii, zgodnie z Procedurą zatrudniania pracowników badawczo-dydaktycznych (WA-S3e) (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S3e_Procedura-zatrudniania-pracownikow-badawczo-dydaktycznych.pdf). Rada Programowa rekomenduje obsadę kadrową do prowadzenia poszczególnych zajęć dydaktycznych na podstawie monitorowania zgodności dorobku naukowego i kwalifikacji osób przewidywanych do realizacji zajęć dydaktycznych. Znajduje to odzwierciedlenie w kartach charakterystyki nauczycieli akademickich, w których nauczyciele są zobowiązani do umieszczania wykazu swoich prac naukowych/popularnonaukowych związanych z tematyką zajęć. Ponadto do zadań Rady Programowej i Kolegium Wydziału należy monitorowanie obsady zajęć dydaktycznych pod kątem spełnienia wymagań określonych w art. 73 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r., poz. 1668 z późn. zm.). Przydział czynności nauczyciela akademickiego zatwierdza Dziekan Wydziału Agrobiotechnologii, Dyrektor Instytutu lub Kierownik Katedry oraz Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki.

Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne i seminaria dyplomowe prowadzone są wyłącznie przez osoby posiadające dorobek naukowy lub doświadczenie w pracy zawodowej, które w pełni odpowiadają tematyce prowadzonych przedmiotów. Prowadzone badania naukowe oraz doświadczenie dydaktyczne, poparte bogatym dorobkiem publikacyjnym, pozwalają na przekazywanie studentom wiedzy dotyczącej najnowszych osiągnięć w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie nauki leśnej i inne nauki pokrewne. Szerokie zainteresowania naukowe pracowników realizujących zajęcia dydaktyczne na kierunku Leśnictwo pozwalają na uczestnictwo studentów w działalności naukowej. Przykładem włączania studentów w prace badawcze jest udział studentów Leśnictwa w projekcie związanym z odbudową populacji kuropatwy na terenie Nadleśnictwa Lubartów. Praca naukowa studentów w głównej mierze realizowana jest w czasie wykonywania prac dyplomowych. Studenci ocenianego kierunku działający w Studenckich Kołach Naukowych (SKN) w latach 2017-2023 opublikowali 17 oryginalnych prac naukowych (4 z listy JCR) i 15 rozdziałów w monografiach naukowych (Zal_Cz1_01_02).

Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych

Wśród prowadzących zajęcia znajdują się osoby posiadające bogate doświadczenie zdobyte w rzeczywistości gospodarczej, zarówno poprzez pracę zawodową w szeroko rozumianym leśnictwie, prowadzenie własnej działalności gospodarczej, jak również poprzez współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Sprzyja to osiągnięciu zwłaszcza efektów uczenia się o charakterze praktycznym (Zal_Cz1_04_14).

Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową, włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej oraz doskonalenie kompetencji dydaktycznych przez kadre

W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii opublikowali łącznie 636 prac z listy JCR uzyskując 51 409 punktów o łącznym IF 1 930,555, 513 prac w czasopiśmie naukowych bez IF uzyskując 15 019 punktów, 35 publikacji w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science (590 pkt.), 49 monografii (4 160 pkt.), 281 rozdziałów w monografiach (5 145 pkt.), 10 redakcji monografii naukowej (350 pkt.), 26 patentów, 710

materiałów konferencyjnych oraz 159 publikacji popularno-naukowych. Co roku notuje się dynamiczny wzrost liczby publikacji w czasopiśmie objętych współczynnikiem wpływu IF.

Osoby prowadzące zajęcia na kierunku Leśnictwo posiadają dorobek naukowy i dydaktyczny w zakresie dyscyplin, których dotyczą prowadzone zajęcia. Są oni autorami lub współautorami publikacji, w tym głównie artykułów naukowych i rozdziałów w monografiach oraz podręczników i skryptów, które są wykorzystywane w trakcie prowadzenia zajęć dydaktycznych. Do najważniejszych pozycji można zaliczyć (podkreślono nazwiska osób realizujących zajęcia na ocenianym kierunku):

- Flis M. 2017. Rozdział w podręczniku pt. Podstawowe choroby zwierząt łownych i bezpieczeństwo żywności w obrocie dziczyzną. [w:] Dziczyzna, pozyskanie, przetwórstwo, kulinaria. Oficyna Wydawnicza FOREST. Józefów.
- Flis M. 2017. Rozdział w podręczniku pt. Charakterystyka myśliwskiej broni palnej oraz amunicji. [w:]. Myśliwska broń palna. Oficyna Wydawnicza FOREST. Józefów.
- Flis M. 2011. Redakcja naukowa dwutomowego podręcznika „Łowiectwo”.
- Flis M. 2015. Autorstwo lub współautorstwo 7 rozdziałów w podręczniku dla myśliwych pt. Szkody łowieckie – podręcznik.
- Czyżowski P. 2019. Autorstwo rozdziału w: Behawior zwierząt / pod redakcją Iwony Janczarek i Mirosława Karpińskiego. Lublin, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, 336 s.
- Durlak W. 2017. Współautorstwo rozdziału w publikacji: Durlak W., Zastosowanie tomografii komputerowej w badaniach kondycji drzew zieleni publicznej. Roślinność pasów przydrożnych Lublina. Potencjał i zagrożenia. Red. E. Trzaskowska. Wyd. Urząd Miasta Lublin: 237-246.
- Praca zesp. pod red. Kołodziej B. 2018. współautorzy: D. Sugier, B. Król 2010. Uprawa ziół. Podręcznik dla plantatorów. PWRiL Poznań. Wydanie II.
- Podr pod red B. Kołodziej i M. Matyki 2012. Współautor: D. Sugier. Odnawialne źródła energii. Rolnicze surowce energetyczne. PWRiL Poznań.
- M. Bojanowska, R. Czeczko, P. Muszyński, A. Skrzypek. 2007. Chemia ogólna w zadaniach. Wydawnictwo AR w Lublinie.
- Bielińska E., Futa B., Kołodziej B., Mocek-Płóćiniak A., Kaczmarek Z. 2016. Przeobrażenia ekochemicznego stanu gleb leśnych na pożarzystym wielkoobszarowym w wieloletiu. Lublin : Towarzystwo Wydawnictw Naukowych „Libropolis”.
- Agrobiotechnologia, 2013, Red. Kowalczyk K., Wydawnictwo UP w Lublinie, Lublin, współautorstwo rozdziałów: Zapalska M., Paczos-Grzęda E. Metody uwalniania od wirusów roślin rozmnażanych wegetatywnie, Paczos-Grzęda E., Olek A. Wykorzystanie kultur *in vitro* w hodowli roślin, Grądzielewska A., Paczos-Grzęda E. Markery DNA w taksonomii oraz ocenie tożsamości gatunkowej i odmianowej, Paczos-Grzęda E. Budowa i właściwości kwasów nukleinowych, Replikacja, transkrypcja, translacja – przebieg i znaczenie. Grądzielewska A., Paczos-Grzęda E. 2013. Markery DNA w taksonomii oraz ocenie tożsamości gatunkowej i odmianowej.
- Przewodnik do ćwiczeń z biotechnologii leśnej 2020. Red. K. Kowalczyk. K. Kowalczyk, M. Sozoniuk, K. Masternak, J. Gawroński, K. Głębocka, M. Dyduch-Siemińska. 2020
- Jastrzębowski S. Gil W., Czech I. 2022. Atlas nasion i siewek roślin drzewiastych (w druku)
- Jastrzębowski S., Janek M. Guziejko A. 2022. Biologiczne i antropogeniczne czynniki kształtujące zmienność genetyczną nasion. W: Genetyczne uwarunkowania prowadzenia i wykorzystania leśnej bazy nasiennej. Postępy Techniki w Leśnictwie, 156: 23-30

- Beeger S. 2011. współautor, łowiecki podręcznik selekcjonera. Oficyna Wydawnicza Forest, Jastrzębowski S., Klisz M. 2016. Praktyczne uwagi do zakładania doświadczeń testujących i opieki nad doświadczeniami w terenie oraz promocja programu, *Postępy Techniki w Leśnictwie*, 134: 18-27
- Jastrzębowski S., Wesoły W., Furdyna R. 2009. Norma siewu. W: „Szkółkarstwo leśne od A do Z”. CILP.
- *Przeżuwacze w czynnej ochronie środowiska* (red. T.M. Gruszecki, A. Junkuszew). 2017. Lublin, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, współautorstwo rozdziałów: Greguła-Kania M., Dudko P., Kulik M., Warda M., Grzywaczewski G., Gruszecki T.M., Junkuszew A., Patkowski K., Tomczuk K., 2017. Wpływ wypasu na środowisko przyrodnicze; Bielińska J.E., Chmielewski S., Greguła-Kania M., Gruszecki T.M., Kulik M., Patkowski K., Szymanowska A., Warda M., Szczepaniak K., *Funkcje gleb w środowisku przyrodniczym*; Warda M., Kulik M., Bielińska J.E., Gruszecki T.M., Florek M., Junkuszew A., Szymanowska A., Chmielewski S., Dudko P., *Szata roślinna cennych siedlisk przyrodniczych*; Chmielewski S., Chmielewski T.J., Bielińska J.E., Warda M., Florek M., Gruszecki T.M., Kulik M., Szymanowska A., 2017. Współczesne potrzeby ochrony i kształtowania krajobrazu; Drozd L., Tajchman K., Patkowski K., Greguła-Kania M., Grzywaczewski G., Chmielewski S., Kulik M., Warda M., 2017. Zwierzęta w ochronie przyrody.
- *Podstawy rachunkowości finansowej: zbiór zadań.* [Aut.] Anna Kobiątka, Renata Kubik. 93 s. Lublin 2017, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego, 978-8372592682.
- Chmielewski Sz., Chmielewski T.J., Mazur A. 2009. Grafika inżynierska w ochronie środowiska, architekturze krajobrazu i planowaniu przestrzennym. Lublin, Wydawnictwo UP w Lublinie.
- Górska-Drabik E., 2016. Prostoskrzydłe (*Orthoptera*), Przylżeńce (*Thysanoptera*), Motyle (*Lepidoptera*) [W]: Zeszyt do ćwiczeń z entomologii dla studentów ogrodnictwa– współautorstwo rozdziałów
- Żukowska G. Współautorstwo podręcznika, 2011 „Przyrodnicze wykorzystanie odpadów. Podstawy teoretyczne i praktyczne” pod red. Baran S., Łabętowicz J., Krzywy E. . PWRiL.
- Baran S., Bielińska E.J., Smal H., Wójcikowska-Kapusta A., Paluszek J., Pranagal J., Żukowska G., Chmielewski Sz., Futa B., 2014. Innowacyjne metody ochrony i rekultywacji gleb. Monografie Komitetu Inżynierii Środowiska PAN., vol 120 s. 1-260
- *Podstawy rachunkowości finansowej: zbiór zadań.* 2020. A. Kobiątka, R. Kubik. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego, wyd II popr.

Pracownicy realizujący zajęcia na kierunku Leśnictwo uczestniczyli również w projektach mających na celu podniesienie kompetencji dydaktycznych i organizacyjnych. Jedna osoba uczestniczyła w szkoleniu „Kreatywne metody w edukacji na poziomie wyższym”, jedna brała udział w szkoleniu „Innowacyjne narzędzia edukacyjne i techniki pracy z grupą”, kolejnych pięć osób brało udział w szkoleniu „Neuronauka w dydaktyce”, a dwie osoby uczestniczyły w szkoleniu „Decentralizacja”. Szkolenia te były zorganizowane w ramach projektu „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, opracowanego przez Centrum Nauki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w ramach podnoszenia kwalifikacji kadry badawczo-dydaktycznej. Dwie osoby brały udział w szkoleniu „Tworzenie treści e-learningowych”, kolejne cztery brały udział w specjalistycznym kursie języka angielskiego z terminologią nauk przyrodniczych, realizowanych w ramach projektu „Przyrodniczy MIT program dostosowania Uniwersytetu

Przyrodniczego w Lublinie do wyzwań Nauki 2.0”, następną osobą uczestniczącą w pakiecie 3 szkoleń podnoszących kompetencje komunikacyjne i społeczne „Szkolenie z zakresu komunikacji międzykulturowej, zarządzania czasem, stresem i emocjami” w ramach projektu „Podniesienie kompetencji kadry akademickiej i potencjału instytucji w przyjmowaniu osób z zagranicy – Welcome to Poland”. Dwie osoby uczestniczyły w szkoleniu „Kompetencje międzykulturowe we współczesnym świecie” oraz „Zarządzanie stresem i kontrola emocji w sytuacjach trudnych” oraz warsztatach „Zarządzanie czasem” a także 1 osoba brała udział w szkoleniu „Studenci zagraniczni w polskich uczelniach. Kompendium wiedzy obsługi studenta zagranicznego od rekrutacji po ukończenie studiów” w ramach projektu „Instytucjonalne wsparcie UP w Lublinie w obszarze umiędzynarodowienia poprzez niwelowanie barier komunikacyjnych w wielokulturowym środowisku akademickim Let ME know YOU – Welcome to ULSL”, finansowanego w ramach programu Welcome to Poland z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Jedna osoba brała udział w szkoleniu „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy nauczyciela” edycja 2022_1, w ramach projektu "wzMOOCnij swoje kompetencje!" nr POWR.03.01.00-00-W054/18, UAM w Poznaniu, na platformie edukacyjnej Navoica, należącej do MEiN, oraz „Współczesne narzędzia ICT i innowacyjne metody kreatywnej edukacji” edycja 2022_4, projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego „MOOC dla nauk o edukacji” POWR.03.01.00-00-W027/18, UŚ w Katowicach, na platformie edukacyjnej Navoica, należącej do MEiN oraz "Metodyka zdalnego nauczania - tworzenie kursów e-learningowych" edycja 2022_1, Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie, na platformie edukacyjnej Navoica, należącej do Ministerstwa Edukacji i Nauki (Za1_Cz1_04_09, Za1_Cz1_04_10).

Ponadto nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku Leśnictwo posiadają kompetencje w zakresie metod kształcenia na odległość. Wsparcie szkoleniowe i techniczne dla nauczycieli akademickich UP z zakresu tworzenia kursów i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewnia uczelniane Centrum Informatyki (<https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/#teams>). Wszyscy nauczyciele mieli możliwość skorzystania ze szkolenia w zakresie obsługi i wykorzystania platformy komunikacyjnej MS Teams oraz przeszli obowiązkowe szkolenie z zakresu obsługi i wykorzystania platformy edukacyjnej dla nauczycieli akademickich Eduportal. Powyższe szkolenia zostały zapewnione przez Uczelnię, a stały dostęp do materiałów szkoleniowych jest możliwy pod adresem: <https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/eduportal/>. Wszyscy studenci Wydziału mają zapewniony dostęp do platformy komunikacyjnej MS Teams i platformy edukacyjnej Eduportal, co umożliwi ich uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych realizowanych z wykorzystaniem środków i technik kształcenia na odległość. Na stronie Wydziału i na stronie Uczelni (w zakładce Student) znajduje się link do instrukcji posługiwania się dostępnymi platformami edukacyjnymi oraz kontakt do help-desk (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/>; <https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/eduportal/>).

Kadra prowadzi samodoskonalenie kompetencji dydaktycznych do realizacji poszczególnych przedmiotów przez: kursy, warsztaty, szkolenia czy studia podyplomowe, jak np. „Użytkowanie Lasu i Transport Leśny”, „WRB Soil Classification Intensive Workshop”, „Wizualna diagnoza drzew zagrażających bezpieczeństwu – metody i sposoby usprawniające kontrolę”, „Ocena statyki i kondycji drzew w terenach zurbanizowanych”, „Analiza danych”, „Systemy Informacji Przestrzennej”, „Szkolenie w zakresie obrotu i konfekcjonowania środków ochrony roślin, stosowania środków ochrony roślin przy użyciu spryskiwaczy”, „Prawne aspekty funkcjonowania Lasów Państwowych”, „Technologie bezwykopowe i ich stosowanie w strefach ochronnych drzew”, „Praktyczne wykorzystanie technik spektrometrii mas (LC-Q/TOF-MS) w analizie związków bioaktywnych w

produktach żywnościowych”, „Ochrona obiektów budowlanych przed wilgocią i korozją biologiczną”, „Molecular diagnosis: sequence and signal amplification in studies of DNA”, „Genotypowanie” (PCR II)”, „Grzyby Micromycetes–kultury akseńniczne, genomy, identyfikacja molekularna”, „Mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów”, „Powdery Mildew Summer School”, „Wykroczenia i przestępstwa przeciwko środowisku: gospodarka odpadami”. Pracownicy zdobyli także szereg uprawnień oraz certyfikatów potwierdzających ich umiejętności, np. certyfikaty: „Metodyka szacowania szkód – szacowanie szkód łowieckich”, Er-Mapper; ArcGIS Geostatistical Analysis; Community Maps; TLS Scanning; ArcGIS for Server; ArcGIS Network Analyst, ArcGIS 3D Analyst; City Engine (Esri Polska), „Real Time PCR”, doradca leśny, specjalista Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego w Rzeszowie. Przedstawiciele kadry są biegłymi sędziowymi m.in. z zakresu leśnictwa, gospodarki łowieckiej oraz ochrony przyrody i środowiska, instruktorami ścinki i obalania drzew, brakarzami II klasy (klasyfikacja drewna) itp. (Za1_Cz3_Z2_4, Za1_Cz1_04_14).

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku Leśnictwo sprawują opiekę nad studenckimi kołami naukowymi. W ramach tej działalności studenci mają możliwość pogłębiania swojej wiedzy oraz poszerzania zainteresowań i kształtowania umiejętności prowadzenia prac naukowych. Członkowie kół naukowych uczestniczą w różnych wydarzeniach o charakterze naukowym oraz mających na celu popularyzację nauki. Do najczęstszych aktywności w tym zakresie należy czynny udział w konferencjach naukowych, szkoleniach, wystawach, targach, itp. Studenci angażowani są również w działalność wspierającą promowanie kierunku podczas różnych wydarzeń organizowanych przez Wydział Agrobiotechnologii.

Założenia, cele i skuteczność polityki kadrowej

Polityka kadrowa Wydziału Agrobiotechnologii jest ukierunkowana na umacnianie jego pozycji naukowej i dydaktycznej oraz powiązana z prowadzonymi kierunkami studiów. Podstawą prowadzonej polityki kadrowej Wydziału, w stosunku do kadry prowadzącej zajęcia na kierunku Leśnictwo, jest wymóg realizacji przez nauczycieli badań w dyscyplinie nauki leśne lub/i rolnictwo i ogrodnictwo. Ponadto wymagane są kompetencje i umiejętności w tym zakresie. Takie założenie jest fundamentalnym czynnikiem warunkującym dobre przygotowanie potencjalnej kadry do realizacji programu studiów na kierunku Leśnictwo. Polityka kadrowa na Wydziale umożliwia dobór odpowiedniej kadry prowadzącej kształcenie i uwzględnia systematyczną jej ocenę. Promowanie rozwoju kadry realizowane jest m.in. poprzez finansowanie tematów badawczych w ramach subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz badawczego powiązanych z kierunkiem Leśnictwo, promowaniem i nagradzaniem osób, które pozyskują projekty badawcze, promowaniem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym powiązanych z szeroko pojętym leśnictwem. Ponadto pracownicy są wspierani i zachęceni przez władze Wydziału oraz Uczelni do uzyskiwania stopni i tytułów naukowych. Dzięki tym działaniom zapewniono stabilną sytuację kadrową powiązaną z badaniami i kształceniem na kierunku Leśnictwo. Polityka kadrowa władz Wydziału jest zgodna z celami polityki kadrowej zawartej w Strategii Rozwoju Wydziału Agrobiotechnologii na lata 2021-2024 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wydzial/strategia-rozwoju/>).

Pracownicy zatrudniani są na drodze konkursów na dane stanowisko (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S3e_Procedura-zatrudniania-pracownikow-badawczo-dydaktycznych.pdf). Muszą posiadać wykształcenie i umiejętności adekwatne do wymagań podanych w ogłoszeniu konkursowym. Dodatkowo wiele przedmiotów na kierunku Leśnictwo prowadzą specjaliści z wieloletnim doświadczeniem zawodowym pracujący w PGL

Lasy Państwowe, BULiGL lub innych przedsiębiorstwach zajmujących się działalnością z zakresu szeroko rozumianego leśnictwa. Są oni zatrudniani wg procedury zatrudniania specjalistów (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S3f_Procedura-zatrudniania-specjalistow.pdf).

Wszyscy nauczyciele akademicki podlegają okresowej ocenie, uwzględniającej działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną; poszczególne osiągnięcia zestawia się w arkuszu oceny. Ocena okresowa nauczycieli akademickich odbywa się według ustaleń przyjętych w Zarządzeniu 103/2021 z dnia 29.10.2021 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/11/zarzadzenie.pdf>). Ocenę przeprowadzają powoływane przez Dziekanów Wydziałów Komisje oceniające wydziałów, Komisja oceniająca Uczelnię, której przewodniczy Prorektor wyznaczony przez Rektora, oraz Komisja odwoławcza, której przewodniczy Rektor. Każdy nauczyciel akademicki jest poddawany ocenie okresowej średnio co 2 lata, jednak nie rzadziej niż raz na 4 lata.

Ocena nauczyciela akademickiego dotycząca wypełniania obowiązków dydaktycznych przeprowadzana jest po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych. Ocenę wystawioną przez studentów ustala się na podstawie wyników przeprowadzonej ankiety. Sposób jej realizacji określa Zarządzenie nr 20/2020 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia procedur funkcjonowania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia oraz określenia wzorów ankiet oceniających jakość kształcenia w UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/020/020.pdf>). Wyniki tej ankiety wpisywane są w arkuszu oceny okresowej nauczyciela. Wyniki okresowej oceny nauczyciela akademickiego mogą mieć wpływ na: przedłużenie zatrudnienia na zajmowanym stanowisku; wysokość uposażenia; awanse i wyróżnienia oraz powierzanie stanowisk kierowniczych. Ocena okresowa może być pozytywna lub negatywna. W przypadku oceny negatywnej, kolejna ocena okresowa jest dokonywana nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od dnia zakończenia poprzedniej oceny. Rektor może rozwiązać za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania negatywnej oceny okresowej, zgodnie z art. 123 ust. 1 pkt 1 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.). Rektor rozwiązuje za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania dwóch kolejnych negatywnych ocen okresowych, zgodnie z art. 123 ust. 2.

Pracownik podlega również ocenie bezpośredniego przełożonego oraz Dziekana/Prodziekana na podstawie hospitacji w czasie zajęć ze studentami (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/WA-K1-Procedura-hospitacji-zajec-1.pdf>). Celem hospitacji zajęć dydaktycznych na kierunkach realizowanych na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, w tym kierunku Leśnictwo, jest ocena jakości kształcenia studentów oraz dążenie do jej systematycznej poprawy. Hospitację zajęć dydaktycznych przeprowadza się nie rzadziej niż raz na dwa lata. W przypadku negatywnej oceny z hospitacji przełożony/Dziekan przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem. Ogólne wnioski z przeprowadzonych w danym roku akademickim hospitacji zajęć dydaktycznych przedstawione zostają na Kolegium Wydziału i są podstawą do doskonalenia procesu kształcenia.

Jak wspomniano wyżej, w arkuszu oceny okresowej nauczyciela są wpisywane punkty, które przyznają studenci w ankietach (w skali od 2 do 5). Studenci w anonimowej ankiecie oceniają sposób prowadzenia przedmiotów przez nauczyciela akademickiego (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-A4_Procedura-oceny-zajec-dydaktycznych-przez-studentow-i-

[doktorantow.pdf](#)). Ocena przeprowadzana z udziałem studentów dostarcza wyniki, które są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju. Nauczyciel otrzymujący niskie noty jest motywowany do większej staranności w prowadzeniu zajęć przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, bezpośredniego przełożonego, Dziekana. Wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych są przedstawiane na obradach Kolegium Wydziału i stanowią podstawę doskonalenia procesu kształcenia. Studenci otrzymują informacje zwrotne na temat sposobu wykorzystania wyników badań na corocznie organizowanych Dniach Kierunku. Uogólnione wyniki z ankiet są także udostępniane na stronie internetowej Wydziału.

Ponadto Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia wraz z Radą Programową ocenianego kierunku corocznie analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku, a także inne osoby biorące udział w procesie kształcenia, mają odpowiednie kwalifikacje, tj. czy posiadany dorobek naukowy odpowiada dziedzinie nauki, do której przypisany jest kierunek Leśnictwo. Nauczyciel akademicki ma obowiązek na bieżąco uzupełniać informacje o swoim dorobku naukowym i doświadczeniu zawodowym, zgodnym z profilem kształcenia na kierunku Leśnictwo w Karcie Nauczyciela, która zgodnie z procedurą WA-S12 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S12-Procedura-gromadzenia-i-udostepniania-informacji-o-jakosci-kształcenia.pdf>) jest aktualizowana do 30 września każdego roku, oraz na bieżąco przekazać spis swoich publikacji do ogólnie dostępnego systemu bibliotecznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://publikacje.up.lublin.pl/bpp/uczelnia/UP/>).

Zatrudnienia nauczycieli akademickich w UP odbywają się w drodze konkursowej (zatrudnienie na umowę o pracę), a szczegółowe zasady postępowania konkursowych zapisane są w Statucie Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Nauczyciele akademicy będący pracownikami Uczelni są zatrudniani w grupach: pracowników badawczych, pracowników badawczo-dydaktycznych oraz pracowników dydaktycznych. Szczegółowe obowiązki nauczycieli akademickich zapisane są w Regulaminie Pracy UP w Lublinie (zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 66 z dnia 9 października 2019r.). W celu zapewnienia najlepszej jakości kształcenia na kierunku Leśnictwo, dopuszcza się również zatrudnienie specjalistów w określonej dziedzinie spoza Uczelni na podstawie umowy cywilno-prawnej po pozytywnym zaopiniowaniu przez Kolegium Wydziału (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S3f_Procedura-zatrudniania-specjalistow.pdf), przy czym wymiar kadry zatrudnianej spoza Uczelni do obsady zajęć dydaktycznych jest zgodny z zapisami art. 73 ust. 1 i 2 Ustawy PSWiN (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.). Obecnie na kierunku Leśnictwo zatrudniono według tej procedury dwóch pracowników. Działalność naukowa i dydaktyczna nauczycieli akademickich podlega systematycznej ocenie przez bezpośrednich przełożonych (ocena okresowa, hospitacje zajęć) oraz przez studentów (ankiety studenckie po zakończeniu każdego semestru).

W pełnieniu obowiązków dydaktycznych oraz dążeniu do własnego rozwoju, nauczyciele akademicy zobowiązani są do poszanowania i przestrzegania uniwersalnych zasad etycznych zgodnie z Kodeksem Etyki Pracownika Naukowego wprowadzonego uchwałą nr 10/2012 Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Akademii Nauk (<https://up.lublin.pl/bip/kodeks-etyki-pracownika-naukowego/>).

System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Elementem polityki kadrowej Uczelni jest system motywowania pracowników przez finansowanie badań naukowych, projektów badawczych i artystycznych, a także wspieranie w uzyskiwaniu

kolejnych stopni naukowych. Polityka kadrowa uczelni zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć. Władze Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz Wydziału wspierają i motywują pracowników do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Co roku przyznawane są nagrody JM Rektora za działalność naukową, dydaktyczną, organizacyjną i całokształt dorobku zgodnie z Zarządzeniem nr 34 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Przyznawania Nauczycielom Akademickim Nagród Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/04/34-1.pdf>).

W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału zostali nagrodzeni 166 razy (niektórzy kilkakrotnie) za swoje osiągnięcia naukowe, organizacyjne lub naukowe, w tym w roku 2022 JM Rektor UP w Lublinie przyznał pracownikom Wydziału 40 nagród (w tym 19 nagród za działalność naukową, 10 nagród za działalność dydaktyczną i 11 nagród za działalność organizacyjną). W ubiegłym roku w ten sposób zostało nagrodzonych 11 nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku (4 nagrody za działalność naukową, 4 nagrody za działalność dydaktyczną oraz 8 nagród za działalność organizacyjną oraz 3 osoby spoza Wydziału (Zal_Cz1_04_06). Dodatkowo Rektor przyznaje nagrody naukowe w trzech kategoriach: za publikację o największej liczbie cytowań, za publikację z największym IF oraz za badania aplikacyjne im. Stanisława Staszica (§14, Załącznik do Zarządzenia Rektora UP w Lublinie Nr 34/2021, Regulamin Przyznawania Nauczycielom Akademickim Nagród Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie).

Od 2017 r. 10% pracowników każdego Wydziału/dyscypliny otrzymuje nagrody projakościowe. Nagroda projakościowa przyznawana jest na podstawie §46 Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2020/10/statut_up.pdf) oraz w oparciu o listy rankingowe przygotowane przez Oddział Informacji Naukowej Biblioteki Głównej UP. Ranking uwzględnia sumaryczną punktację publikacji w czasopiśmie, materiałach i monografiach powyżej 70 punktów w przypadku kiedy pracownik był pierwszym lub korespondencyjnym autorem, a publikacja przypisana jest do dyscypliny, w której pracownik zadeklarował co najmniej 50% czasu pracy. W latach 2018-2021 16 osobom prowadzącym zajęcia na ocenianym kierunku przyznano dodatki projakościowe (niektórzy pracownicy otrzymali je wielokrotnie), przy czym 13 osób to pracownicy Wydziału Agrobioinżynierii i jedna osoba spoza Wydziału (Zal_Cz1_04_06).

Pracownicy mogą korzystać ze środków funduszu szkoleniowego Prorektora ds. Organizacji i Rozwoju Uczelni na dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Co roku z tego sposobu wsparcia podnoszenia własnych kwalifikacji korzysta około 10 osób z Wydziału (w latach 2017-2021 dofinansowano w ten sposób 49 szkoleń dla pracowników, natomiast w 2022 r. – 9 pracowników Wydziału otrzymało dofinansowanie do szkoleń specjalistycznych lub językowych) Dodatkowo kadra spoza Wydziału Agrobioinżynierii otrzymała takie dofinansowania pięciokrotnie (Zal_Cz1_04_11).

W celu podniesienia kwalifikacji naukowych/badawczych i dydaktycznych coraz częściej pracownicy uczestniczą w różnych kursach, szkoleniach oraz wyjeżdżają w ramach programu Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) i Erasmus+ na uczelnie zagraniczne. W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału Agrobioinżynierii 138 razy wyjeżdżali za granicę w celach służbowych, zaś osoby spoza Wydziału – 28 razy (Zal_Cz1_04_07; Zal_Cz1_04_08).

Regularne przeprowadzanie hospitacji zajęć dydaktycznych, okresowa ocena nauczycieli, ankiety oceny dokonywane przez studentów, nominacje przyznawane przez studentów oraz w ramach

wojewódzkiego Plebiscytu Edukacyjnego 2021 „Nauczyciel na medal” w kategorii „Nauczyciel Akademicki” oraz odznaczenia państwowe (Medale KEN) mobilizują pracowników do podnoszenia kompetencji dydaktycznych.

Od 2018 r w ramach programu finansowanego z funduszy Unii Europejskiej POWR.03.05.00-00-Z232/17 „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” dostępne są szkolenia dla pracowników naukowych w bardzo szerokim zakresie, m.in.: doszkalające z zakresu języka angielskiego, kreatywnych metod w edukacji, wykorzystania multimediiów w procesie dydaktycznym. Do chwili obecnej, podnosząc swoje kwalifikacje dydaktyczne, z tej oferty kadra kierunkowa z Wydziału Agrobiotechnologii skorzystała 30-krotnie, a 23 razy pracownicy naukowci prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku spoza Wydziału.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

W polityce kadrowej Wydziału uwzględniana jest również aktywność pracowników szczególnie zaangażowanych w działalność dydaktyczną, zwłaszcza w zakresie zaangażowania w opiekę nad studentami w licznych sekcjach kół naukowych. Kolegium Wydziału wnioskuje do JM Rektora o przyznanie nagród za działalność organizacyjną dla osób wyróżniających się w tym zakresie. Władze Wydziału dbają również o pozyskiwanie i rozwój młodej kadry naukowo-dydaktycznej. W dobie trudności w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych na prowadzenie badań, Wydział prowadzi wewnętrzny konkurs projektów badawczych dla młodych naukowców, a najlepszym przyznaje fundusze (w latach 2019-2022 w ten sposób dofinansowano 8 projektów) (Zal_Cz1_04_12). Procedurę konkursową przydzielania funduszy, a następnie kontrolę zgodności ich wykorzystania z założonym i zaakceptowanym planem przeprowadza Komisja ds. Rozwoju Młodych Naukowców.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej

W procesie kształcenia na kierunku Leśnictwo wykorzystywana jest przede wszystkim baza dydaktyczno-naukowa Wydziału Agrobiotechnologii. Realizują w niej swoje przedmioty poszczególne instytuty, katedry i zakłady. Na bazę tę składają się sale wykładowe będące w użytkowaniu ogólnouczelnianym oraz sale ćwiczeniowe, laboratoria i pracownie przystosowane do potrzeb prowadzonych przedmiotów i profilu badawczego. Studenci kierunku Leśnictwo mają możliwość korzystania ze wszystkich laboratoriów i aparatury (pod nadzorem pracownika), pracowni (w tym

komputerowych) należących do poszczególnych jednostek organizacyjnych Wydziału oraz Uczelni. Wykorzystują tę możliwość podczas przygotowywania projektów, zbierania materiałów i opracowywania wyników do prac dyplomowych oraz pracy w kołach naukowych. Wydział Agrobiotechnologii dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, a także prowadzenie badań naukowych. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych, jest dostosowana do potrzeb kształcenia na kierunku Leśnictwo.

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku odbywają się głównie w budynku „Collegium Agronomicum – Agro I i Agro II” przy ul. Akademickiej 15, gdzie do dyspozycji Wydziału znajduje się 11 sal wykładowych o pojemności od 60 do 300 osób, 14 sal ćwiczeniowych oraz 3 pracownie komputerowe z pełnym wyposażeniem i oprogramowaniem. W budynku Agro I znajdują się ponadto 2 sale laboratoryjne i 8 nowoczesnych laboratoriów specjalistycznych. Zajęcia na kierunku Leśnictwo są w części realizowane również w budynku Collegium Zootechnicum/Rektorat UP w Lublinie przy ul. Akademickiej 13. Część zajęć dydaktycznych odbywa się w budynku przy ul. Leszczyńskiego 7 (w 3 salach ćwiczeniowych i 16 laboratoriach), gdzie studenci ocenianego kierunku korzystają również z sal ćwiczeniowych i laboratoryjnych Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Zajęcia na kierunku Leśnictwo są także realizowane w budynku przy ul. Dobrzańskiego 37 na Felinie (w 2 salach wykładowych, 4 salach ćwiczeniowych i pracowni komputerowej z 15 stanowiskami). Wykorzystywane są także sale ćwiczeniowe i laboratoria Wydziału Inżynierii Produkcji oraz laboratoria językowe Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji (6 sal dla 10-20 osobowych grup studentów o łącznej pow. ponad 200 m²) w budynku Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowego (CIW) Nowych Technik i Technologii UP w Lublinie, przy ulicy Głębokiej 28. Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w niezbędny do realizacji zajęć sprzęt, a w szczególności rzutniki multimedialne, ekrany, tablice suchościeralne, mikrofony, itp. (Zal_Cz3_Z2_5a; Zal_Cz3_Z2_5b). Część sal jest klimatyzowana i posiada regulowane oświetlenie. Do dyspozycji studentów i pracowników Wydziału jest również Centrum Kongresowe UP w Lublinie z aulą (561 miejsc). W poszczególnych jednostkach Wydziału znajdują się sale seminaryjne oraz pomieszczenia dla dyplomantów i doktorantów.

W ramach realizowanych przedmiotów kierunkowych zajęcia laboratoryjne prowadzone są w nowoczesnych i dobrze wyposażonych laboratoriach. Rodzaj wyposażenia jest dostosowany do specyfiki danego przedmiotu oraz do działalności naukowej prowadzącego przedmiot. Jednostki prowadzące proces dydaktyczny na kierunku Leśnictwo umożliwiają poszerzenie wiedzy i umiejętności w licznych laboratoriach i pracowniach. Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania i zdobywać doświadczenie zawodowe uczestnicząc m.in. w badaniach realizowanych w laboratorium właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych gleby oraz w pracowni torfoznawstwa i analiz paleobotanicznych Instytutu Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska, a także w pracowni kultur tkankowych *in vitro*, pracowni fenotypowania cyfrowego, laboratorium analizy genomu roślinnego, laboratorium genomiki i transkryptomiki oraz laboratorium bionanotechnologii Instytutu Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin. Dużym zainteresowaniem cieszą się również laboratoria Katedry Mikrobiologii Środowiskowej, przeznaczone do chemicznej, biochemicznej, molekularnej i toksykologicznej analizy bakterii i grzybów, a także laboratorium dendrologiczne oraz analiz fitochemicznych należące do Katedry Roślin Przemysłowych i Leczniczych. Badania i obserwacje z zakresu ochrony roślin, w tym także leśnych realizowane są w 4 laboratoriach:

fitopatologicznym, bakteriologicznym, biologii molekularnej i entomologicznym oraz pracowni mikroskopowej. Wyposażenie poszczególnych laboratoriów i pracowni w sprzęt, aparaturę badawczą i pomiarową oraz inne pomoce dydaktyczne, bez wątpienia w znacznym stopniu przyczyniają się do kształtowania umiejętności praktycznych studentów kierunku Leśnictwo. Ćwiczenia laboratoryjne prowadzone są w nowoczesnych laboratoriach wyposażonych w niezbędną specjalistyczną aparaturę, dostosowaną do ich działalności naukowo-dydaktycznej, dzięki czemu oferuje się studentom i dyplomantom szeroki zakres badań eksperymentalnych (Za1_Cz3_Z2_5b). Bogate wyposażenie poszczególnych jednostek realizujących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku pozwala na prowadzenie badań naukowych na wysokim poziomie, co bezpośrednio przekłada się na jakość kształcenia.

Zajęcia z wykorzystaniem technik informatycznych realizowane są w pracowniach, w których znajdują się łącznie 63 stanowiska komputerowe (Za1_Cz3_Z2_5a). Na terenie Uczelni i Wydziału studenci mają okazję do korzystania z wielu kolekcji i ekspozycji. Dostęp do nich jest nieograniczony (ekspozycja na korytarzach) lub ograniczony (konieczność kontaktu z pracownikami odpowiadającymi za kolekcje lub ekspozycje). W ramach współpracy z przedstawicielami instytucji zewnętrznych (np. Nadleśnictwa Parczew, Janów Lubelski, Świdnik, Zwierzyniec, Kraśnik, Biłgoraj, Chełm, Gościeradów, Józefów, Radzyń Podlaski, Włodawa, Lubartów, Międzyrzec, Rudnik z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, Opoczno, Gostynin, Kutno, Radomsko z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi, Narol, Baligród, Kolbuszowa z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, czy Bielsk z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku), studenci odbywający zajęcia terenowe i praktyki korzystają z infrastruktury jaka znajduje się w jednostkach, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne i praktyki zawodowe.

Ważnym uzupełnieniem bazy dydaktycznej jest nowo wybudowane Centrum Badawczo-Wdrożeniowe i Dydaktyczne Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie przy ulicy Doświadczalnej 50 na terenie Gospodarstwa Doświadczalnego Felin. Nowoczesna infrastruktura umożliwi lepsze przygotowanie studentów w zakresie umiejętności praktycznych i podniesie jakość kształcenia oraz pozwoli na prowadzenie zaplanowanych wysoce specjalistycznych badań naukowych, np. *kontrola kiełkowania nasion wybranych gatunków drzew podczas stresu suszy; badania mechanizmu przyczyniającego się do zwiększenia potencjału adaptacyjnego drzew w kontekście zmian klimatycznych; wpływ zacienienia na wzrost i rozwój siewek wybranych gatunków drzew*. W ramach inwestycji wybudowano szklarnię wielonawową typu Venlo, obejmującą 4 ogrzewane nawy o wymiarach: 8 m x 32 m x 6,3 m każda. Szklarnie wyposażono w automatyczny system sterowania klimatem, komputerowy system dozowania płynnej pożywki (fertygacji) w tzw. obiegu zamkniętym z możliwością recyrkulacji oraz możliwością regulacji koncentracji dwutlenku węgla. W szklarniach zamontowano nowoczesny niezależny system doświetlania roślin światłem LED (Plantalux). Część szklarni podzielono na mniejsze przestrzenie, umożliwiające równoległe prowadzenie kilkunastu niezależnych doświadczeń. Obok ogrzewanych naw szklarni wybudowano szklarnię nieogrzewaną z częścią otwartą, tzw. halą wegetacyjną wyposażoną w system przesuwanych stołów uprawowych, system automatycznego zamgławiania i doświetlania roślin. Rozpoczęcie pierwszego cyklu doświadczeń w opisywanym Centrum miało miejsce w II kwartale ubiegłego roku.

Nowatorskim w skali kraju rozwiązaniem będzie zainstalowanie systemu w pełni zautomatyzowanego wielowymiarowego fenotypowania roślin. Będzie to pierwszy tego rodzaju system zainstalowany w Polsce. Jedną ze szklarni, w której będzie on zlokalizowany, wyposażona zostanie w rozwiązania umożliwiające zarządzanie klimatem, takie jak regulacja temperatury, regulacja wilgotności,

dokarmianie roślin CO₂ oraz oświetlenie systemem lamp LED z możliwością zmiany barwy i intensywności światła wraz z symulacją warunków świtu i zmierzchu. Czyni to realizowaną inwestycję jedną z najnowocześniejszych tego rodzaju instalacji na świecie. Fenotypowanie cyfrowe pozwala na prowadzenie prac badawczych związanych z określaniem stanu roślin w odpowiedzi na szerokie spektrum czynników na poziomie dotychczas niemożliwym do realizacji. Otrzymywane wyniki są obiektywne, a zastosowanie szeregu kamer pozwala na ocenę roślin nie tylko w świetle widzialnym, ale również analizę fluorescencji, luminescencji czy obrazowanie hiperspektralne w zakresie od podczerwieni do ultrafioletu. System taki pracuje w trybie ciągłym, co oznacza, że dane dotyczące konkretnej rośliny zbierane są przez cały czas trwania doświadczenia. Dodatkowo wyposażony jest w zautomatyzowaną stację nawadniania, która utrzymuje stały poziom wilgoci w glebie oraz umożliwia podawanie roztworów substancji, których wpływ na roślinę ma być przedmiotem badań (np. sole metali czy pestycydy). System do fenotypowania cyfrowego wyposażony będzie również w zaawansowane oprogramowanie do analizy i obróbki uzyskiwanych danych wspierane przez uczenie maszynowe oraz algorytmy sztucznej inteligencji, co pozwoli na bardzo dokładne badanie wybranych cech czy parametrów rośliny. System ten wykorzystywany będzie w realizacji prac i projektów badawczych o zasięgu krajowym i międzynarodowym, umożliwiając również publikację wyników badań w prestiżowych wydawnictwach z deklaracją dostępu do pełnych danych uzyskanych w toku ich realizacji. Instalacja systemu do fenotypowania cyfrowego pozwoli nie tylko na realizację zaawansowanych projektów badawczych, ale również znacząco podniesie prestiż uczelni na arenie krajowej i międzynarodowej. Obecnie trwają przetargi na dostarczenie niezbędnego wyposażenia stacji fenotypowania roślin, a jej pełne uruchomienie planowane jest w połowie bieżącego roku.

Zaplecze techniczne szklarni stanowi budynek o powierzchni około 690 m² wykorzystywany przy prowadzeniu badań naukowych oraz częściowo w procesie dydaktycznym oraz prowadzenia doświadczeń i analizy zebranych wyników do prac dyplomowych. W budynku znajdują się pomieszczenia laboratoryjne wraz z wyposażeniem do prowadzenia bezpośrednich pomiarów wody i pożywek, pomieszczenia techniczne dla obsługi szklarni, pomieszczenia socjalne dla pracowników oraz studentów, sanitariaty, wymiennikownia, rozdzielnia elektryczna oraz serwerownia. Sale wielofunkcyjne wyposażono w sprzęt audiowizualny z możliwością przeprowadzania zajęć dydaktycznych na miejscu. Na budynku zamontowano ogniwa fotowoltaiczne, a w pobliżu znajdują się zbiorniki na wodę opadową z możliwością wykorzystania do nawadniania roślin. Powstała baza, szklarnie wraz z fitotronami i zautomatyzowanym systemem do cyfrowego obrazowania roślin oraz infrastrukturą laboratoryjną z zakresu kultur *in vitro* i badań molekularnych, pozwoli na realizację nowatorskich badań nad roślinami modelowymi i użytkowymi oraz istotnie wpłynie na podniesienie poziomu kształcenia studentów uczących się na różnych kierunkach Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, w tym na kierunku Leśnictwo.

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz działalności i komunikacji naukowej

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej i jej wykorzystanie na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie jest na wysokim poziomie. Internet jest powszechnie dostępny w pomieszczeniach użytkowanych przez pracowników dydaktycznych, naukowych i technicznych oraz w pracowniach i salach komputerowych, a także na terenie domów studenckich. Uczelnia uruchomiła dla studentów i doktorantów usługę „Office365”, która zapewnia dostęp on-line do następujących narzędzi: poczta, Word, Excel, Power Point, OneDrive, Skype, Teams oraz Outlook za pomocą przeglądarki internetowej. Została także zakupiona subskrypcja oprogramowania Statistica

Rozszerzony Pakiet Akademicki (z licencją akademicką Site License dla wszystkich pracowników, pracowni studenckich, studentów i doktorantów). Warunkiem niezbędnym do zarejestrowania kopii oprogramowania jest posiadanie adresu e-mail w domenach: up.lublin.pl, up.edu.pl, student.up.edu.pl, a z oprogramowania można korzystać bezpłatnie na terenie Uniwersytetu, jak również poza nim.

Na Uczelni i Wydziale systemowo wdrożono narzędzie do zdalnego nauczania - platformę Eduportal, której właścicielem jest Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie (<https://platformaeducacyjna.up.lublin.pl/Logowanie>). Istnieje również możliwość alternatywnego prowadzenia procesu dydaktycznego z wykorzystaniem platformy MS Teams. Dzięki temu na kierunku Leśnictwo, w sytuacji kryzysowej (np. pandemia COVID-19), część zajęć mogła być prowadzona z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Pracownicy oraz studenci zostali przeszkoleni w zakresie posługiwania się wyżej wymienionymi systemami przeznaczonymi do kształcenia on-line, dodatkowo na stronie Uczelni dostępne są informacje odnośnie ich obsługi (<https://platformaeducacyjna.up.lublin.pl/Logowanie>). Ponadto w Centrum Informatyki wyznaczono koordynatorów pakietu MS Teams, którzy służą radą w razie problemów z obsługą oprogramowania. Studenci mają ułatwiony dostęp do podręczników i innych źródeł dzięki zdalnemu dostępowi do e-książek i fachowego piśmiennictwa poprzez bibliotekę UP w Lublinie. W trakcie kształcenia na odległość wykorzystywana jest infrastruktura informatyczna i oprogramowanie umożliwiające synchroniczną i asynchroniczną interakcję między uczestnikami zajęć a nauczycielami (<https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/eduportal/>).

Studenci mają również stały i nieograniczony dostęp do komputerów i Internetu, mogą oni korzystać z pracowni ogólnouczelnianych (60 stanowisk). Dostępne są także punkty hotspot w kompleksie dydaktycznym Agro II oraz budynku Biblioteki Głównej UP. Po zarejestrowaniu komputera w sieci uczelnianej studenci mogą również korzystać z sieci internetowej w domach studenckich oraz z gniazd internetowych w budynkach Uczelni. Dodatkowo na korytarzach dostępne są interaktywne punkty informacyjne (infokioski). Biblioteka Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oferuje użytkownikom dostęp do bezpłatnej sieci Wi-Fi oraz Oddziału Informacji Naukowej, w której użytkownicy mogą uzyskać między innymi pomoc w poszukiwaniu materiałów źródłowych. Biblioteka dysponuje także 94 stanowiskami komputerowymi posiadającymi dostęp do Internetu, w tym do elektronicznej informacji naukowej.

W 2021 roku do studentów wszystkich kierunków realizowanych na Wydziale Agrobiotechnologii wysłano ankiety dotyczące jakości kształcenia zdalnego w semestrze zimowym i letnim roku akademickiego 2020/2021. Studenci wysoko ocenili poszczególne elementy składające się na nauczanie zdalne, tj. dostępność materiałów dydaktycznych, zrozumiałość przekazanych treści, ich czytelność, pomoc materiałów w utrwalaniu wiedzy oraz przygotowaniu się do zaliczenia/egzaminu czy jakość zdalnej komunikacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia i możliwość konsultacji. Również metody i narzędzia oceny uzyskania efektów uczenia się przyjęte podczas sesji egzaminacyjnej oceniono w większości pozytywnie. Za najbardziej efektywne w osiąganiu celów dydaktycznych i efektów uczenia się formy zajęć zdalnych studenci wskazali m.in. zajęcia prowadzone w czasie rzeczywistym na platformie (np. MS Teams), komunikację tekstową (mail, fora, czat), udostępnione przez prowadzącego na platformie materiały interaktywne czy nagrania audio-wideo.

Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenie dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami

Zgodnie z przyjętą na Uczelni strategią w zakresie zapewnienia bazy dydaktycznej, studenci z niepełnosprawnościami podejmujący kształcenie na Wydziale Agrobiotechnologii, jak i na innych Wydziałach UP w Lublinie, korzystają z ułatwień umożliwiających swobodne korzystanie z oferty naukowo-dydaktycznej. Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiając im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych. Większość zajęć odbywa się w budynkach wolnych od barier architektonicznych, wyposażonych w windy, platformy, natomiast korytarze, sale dydaktyczne i toalety przystosowane do poruszania się na wózkach oraz w podjazdy i miejsca parkingowe (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/udogodnienia/>). W Uczelni powołany jest Pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnościami, który prowadzi działania związane ze stwarzaniem studentom niepełnosprawnym, dogodnych warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i badaniach naukowych, w tym: likwidację barier transportowych; zapewnienie tłumaczy języka migowego, asystentów osób niewidomych lub z niepełnosprawnością ruchową; udostępnienie wypożyczalni specjalistycznego sprzętu ułatwiającego kształcenie studentom niepełnosprawnym; zapewnienie odpowiednich rozwiązań technicznych np. stanowisk komputerowych, programów komputerowych (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/kontakt/>).

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wdraża formy dostosowania procesu rekrutacji dla osób z niepełnosprawnościami będącymi kandydatami na studia. Obsługa kandydatów odbywa się w budynku Agro II w pełni dostosowanym dla osób z niepełnosprawnościami. W budynku znajdują się miejsca przyjazne osobom z niepełnosprawnościami, z których mogą skorzystać w trakcie rekrutacji. Na parterze znajduje się sala komputerowa wyposażona w 5 stanowisk komputerowych przystosowana dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami (stoliki z automatyczną regulacją, meble ergonomiczne) oraz sala aktywizacji osób z niepełnosprawnościami funkcjonująca w ramach wsparcia kandydatów na studia w obrębie Biura Rekrutacji i Promocji Kształcenia. Strony internetowe oraz internetowy system rejestracji kandydatów na studia są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością – osoby niedowidzące. Dodatkowo w budynku Agro I i Agro II zastosowano następujące udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami: dwie windy wewnętrzne, platformy elektryczne zastosowane na schodach prowadzących do szatni oraz przejściowych między budynkami, a także sanitariaty z przystosowaniem znajdujące się na każdym piętrze. Z kolei w Collegium Zootechnicum/Rektorat znajduje się winda zewnętrzna z platformą (wejście główne do budynku), drzwi wejściowe oznaczone taśmami z przystosowaniem dla osób niedowidzących, schodołaz oraz szyny na schody trzystopniowe wewnątrz budynku, winda wewnętrzna oraz sanitariaty z przystosowaniem dla osób z niepełnosprawnościami (Zal_Cz3_Z2_5c).

Gmach Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jest także przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez odpowiednie udogodnienia architektoniczne (podjazd do wejścia głównego, wejścia bez progów, winda z kabiną dostosowaną dla osób poruszających się na wózkach oraz niewidomych/niedowidzących – informacja głosowa oraz przyciski uruchamiające windę podpisane alfabetem Braille'a, toalety dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo, korytarze i pomieszczenia przystosowane do poruszania się na wózkach) oraz specjalistyczny sprzęt elektroniczny (komputer ze specjalistycznym oprogramowaniem dla osób niedowidzących i słabowidzących: JAWS, MAGic, ABBYY Fine Reader, stacjonarny powiększalnik tekstu, lupa elektroniczna RUBY, wyposażona w ekran LCD, skaner z ruchomym panelem

przeznaczony dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim, myszka dla osób z niesprawnością nadgarstka). Biblioteka Główna UP udostępnia katalog on-line, umożliwiając zamawianie książek z dowolnego komputera podłączonego do Internetu oraz bogate zasoby elektroniczne (bazy danych, czasopisma, książki) z których niepełnosprawni czytelnicy mogą korzystać z domu poprzez program HAN. Biblioteka dysponuje dodatkowymi strefami do nauki indywidualnej przeznaczonymi dla osób z niepełnosprawnościami, w których znajdują się również 4 lampy antydepresyjne. W 2018 roku w budynku Biblioteki powstała sala aktywizacyjna dla osób z niepełnosprawnościami, w której studenci mogą skorzystać z urządzeń wspomagających.

Uniwersytet Przyrodniczy oferuje także osobom z niepełnosprawnościami zajęcia sportowe, dostosowane do rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu organizuje zajęcia sportowe poprawiające kondycję i aktywność studentów niepełnosprawnych. Zajęcia w większości prowadzone są w formie indywidualnej i są to: gimnastyka korekcyjna odbywająca się w sali fitness lub gimnastycznej, ćwiczenia wzmacniające mięśnie posturalne – siłownia, pływanie oraz aqua aerobik – basen, ćwiczenia zwiększające wydolność oddechową (cardio) – sala aerobowa. Zajęcia sportowe odbywają się w dostosowanym dla osób niepełnosprawnych Centrum Kultury Fizycznej i Sportu UP w Lublinie, w którym zastosowano m.in. zewnętrzny podjazd skierowany do drzwi wejściowych, rampy wspomagające na basenie, sanitariaty oraz sale aktywizacji osób z niepełnosprawnościami.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie posiada bazę noclegową przystosowaną dla osób z niepełnosprawnościami znajdującą się w trzech domach studenckich: Dom Studencki „Broadway” przy ul. Dobrzańskiego, Dom Studencki „Cebion” i „Eskulap” przy ul. Langiewicza. Domy studenckie wyposażone są m.in. w następujące udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami: zewnętrzne podjazdy lub pochylnie prowadzące do drzwi wejściowych, windy, schodołaz na schody dwustopniowe, platformę wewnętrzną, drzwi automatyczne, pokoje mieszkalne na parterze przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Przy budynkach Uczelni znajdują się parkingi zewnętrzne z miejscami zaznaczonymi dla osób z niepełnosprawnościami.

Nauczanie w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie może być realizowane w formie dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Takie zajęcia prowadzone są indywidualnie lub grupowo w zależności od potrzeby danego studenta. Forma materiałów dydaktycznych przystosowana jest do danego rodzaju niepełnosprawności, np.: powiększona czcionka, możliwość nagrywania zajęć na dyktafon, materiały w wersji elektronicznej, możliwość skorzystania z dostępnego w wypożyczalni sprzętu technicznego Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami (notebooki, dyktafony, powiększalnik). Studenci oraz doktoranci z niepełnosprawnościami mają prawo skorzystać ze wsparcia asystenta w czynnościach związanych z nauką, których nie mogą wykonać samodzielnie, w tym pomoc w bibliotece, w przygotowaniu materiałów do zajęć, prac zaliczeniowych i projektów inżynierskich. Studenci mogą również skorzystać z pomocy tłumacza języka migowego (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/formy-wsparcia/>). Zajęcia odbywają się w salach wolnych od barier architektonicznych oraz w sali aktywizacji osób niepełnosprawnych. W 2021 roku Uczelnia podpisała porozumienie o współpracy z Fundacją Heros (organizacja pozarządowa) działającą na rzecz osób z niepełnosprawnościami, która podejmuje działania mające na celu niwelowanie barier utrudniających funkcjonowanie społeczne i zawodowe osób z niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/blog/podpisanie-porozumienia-z-fundacja-heros/>).

Fundacja Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych FAZON przyznała Uniwersytetowi Przyrodniczemu w Lublinie wyróżnienie w konkursie „Lodołamacze 2021” w dwóch kategoriach: INSTYTUCJA za „szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia”, a także PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ za „przystosowanie projektowania uniwersalnego oraz najlepszych rozwiązań urbanistycznych oraz architektonicznych w zakresie dostosowania budynków i przestrzeni dla osób z niepełnosprawnością”. Zdaniem Kapituły Konkursowej „Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie na polu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych stanowi wzór godny naśladowania” <https://up.lublin.pl/blog/universytet-przyrodniczy-w-lublinie-wyrozniony-w-konkursie-lodolamacze-2021/>.

Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

Nowoczesna infrastruktura naukowo-badawcza korzystnie wpływa na jakość prowadzonych badań naukowych oraz na realizację procesu kształcenia na kierunku Leśnictwo. Studenci ocenianego kierunku studiów mają do dyspozycji liczne laboratoria badawcze oraz pracownie wyposażone w nowoczesną aparaturę badawczą (Za1_Cz3_Z2_5b). Aparatura naukowo-badawcza jest wykorzystywana przez pracowników do prowadzenia badań naukowych i zajęć dydaktycznych, a przez studentów do działalności w ramach kół naukowych. Studenci mogą być także włączani w prace naukowe pracowników, czego efektem są wspólne publikacje naukowe i czynne uczestnictwo w konferencjach. Nowoczesna aparatura naukowo-badawcza jest na ogół umieszczona w laboratoriach specjalistycznych. Studenci kierunku Leśnictwo mogą jednak korzystać z tej aparatury w ramach pracy własnej, po wcześniejszym przeszkoleniu i pod opieką nauczycieli akademickich lub pracowników inżynierjno-technicznych.

Wyposażenie laboratoriów oraz dostępność nowoczesnej aparatury badawczej stwarza odpowiednie warunki, sprzyjające samodzielnej aktywności naukowej studentów kierunku w ramach przedmiotów objętych programem studiów oraz działalności w kołach naukowych. Studenci mają możliwość korzystania z oprogramowania Excel i Statistica Rozszerzony Pakiet Akademicki, które są pomocne przy opracowaniu wyników badań w czasie przygotowywania pracy dyplomowej. Z oprogramowania tego studenci oraz pracownicy mogą korzystać bezpłatnie na terenie Uczelni oraz poza nią.

Pracownicy Wydziału opracowują pomoce dydaktyczne w formie podręczników, skryptów, rozdziałów w podręcznikach akademickich/monografiach naukowych oraz innych materiałów dydaktycznych, w tym udostępnianych on-line. W celu ułatwienia dostępności do dorobku naukowego pracowników uczelni uruchomiono OpenUP – Otwarty Portal Wiedzy, System Informacji Naukowej UP w Lublinie (<https://open.up.lublin.pl/Uczelnia/Wyszukiwarka>). Jest to niezmiernie ważna pomoc w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów uczenia się. Osoby prowadzące zajęcia na kierunku Leśnictwo posiadają dorobek naukowy i dydaktyczny w zakresie dyscyplin, których dotyczą prowadzone zajęcia i stopniowo zamieszczają swoje publikacje naukowe na portalu OpenUP. W latach 2017-2023 pracownicy Wydziału stanowiący kadrę dydaktyczną kierunku Leśnictwo opracowali łącznie 22 monografie, 157 rozdziałów w monografiach, 667 publikacji z JCR, 338 publikacji bez IF, a także 14 patentów/wzorów użytkowych, 525 materiałów konferencyjnych oraz 138 publikacji popularno-naukowe (Za1_Cz1_04_02) z których część wykorzystywana jest w procesie dydaktycznym i polecana studentom w celu rozszerzenia wiedzy w danym zakresie. Duża część tych publikacji jest zdalnie dostępna dla studentów przez Bibliotekę Główną UP. Dodatkowo materiały

dydaktyczne są udostępniane studentom drogą elektroniczną: przesyłane pocztą e-mail, przez platformy MS Teams i Eduportal.

System biblioteczno-informacyjny Uczelni

Studenci, pracownicy oraz doktoranci Wydziału Agrobiotechnologii mają stały i nieograniczony dostęp do zasobów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (BG UP Lublin). Biblioteka gromadzi literaturę polską i obcą związaną z profilem pracy naukowej i dydaktycznej pracowników Uczelni. Księgozbiór obejmuje literaturę tematyczną z zakresu kształcenia studentów kierunku Leśnictwo. Ponadto, Biblioteka dysponuje literaturą z obszaru biologii, zoologii, ochrony środowiska, matematyki, fizyki i chemii. W Bibliotece Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zgromadzono 387762 pozycji, w tym: 247021 książek, 140741 czasopism, 396 czasopism bieżących, 5217 norm i opisów patentowych. Zasoby elektroniczne biblioteki składają się z 442951 tytułów książek w formie elektronicznej; czasopisma w formie elektronicznej obejmują 13923 tytułów. Biblioteka udostępnia również 57 baz danych oraz 1797 innych zasobów elektronicznych, na które składają się m.in. normy oraz patenty. Spośród powyższych, 1833 to książki z zakresu leśnictwa – dziedziny nauk rolniczych i leśnych (w różnych nakładach, od pojedynczych do 80 sztuk), natomiast czasopisma naukowe stanowią 51 pozycji (Zal_Cz3_Z2_5d).

Użytkownicy Biblioteki mogą zamawiać zbiory biblioteczne osobiście lub poprzez Internet. W latach 1995-2020 Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie użytkowała zintegrowany system biblioteczny VTLIS/Virtua, a od 2020 roku wdrożony został system Koha. Dzięki nowoczesnym systemom bibliotecznym istnieje możliwość korzystania z katalogu komputerowego z dowolnego miejsca na świecie (<https://katalog.bg.up.lublin.pl/>). Studenci, pracownicy oraz doktoranci Wydziału Agrobiotechnologii mają dostęp do wybranych źródeł elektronicznych za pośrednictwem komputerów znajdujących się w sieci uczelnianej, jak również posiadają możliwość zalogowania się do elektronicznych zasobów poprzez system HAN (Hidden Automatic Navigation) z dowolnego urządzenia. Studenci kierunku Leśnictwo mają dostęp do wielu baz m.in. polskich i obcojęzycznych baz bibliograficzno-abstraktowych i pełnotekstowych: ACS Publications, CAB Abstracts oraz pakiet od CABI (e-booki i zasoby na platformie CABI), Cambridge University Press -STM Collection, Ebsco Information Service, Ebsco – Academic Research Source, Ebsco – Art & Architecture Source, Ebsco – Environmental Complete, EMIS Professional – Polska, Ibuk Libra, Knovel, Oxford Journals - Life Science 2022, Science Direct, Springer, Taylor&Francis - S&T Kolekcja, Web of Science, Wiley. Biblioteka Główna UP w Lublinie promuje także dostęp do otwartych zasobów m.in. Agro, Bazekon, Baztech, Bibliografia Geografii Polskiej, Biblioteka Geologiczna Polski, Bibliografia Zawartości Czasopism, GUS, IBL, PSJD, SIGŻ, Agris (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>), wzbogaconych o narzędzia Ovid LinkSolver linkujące do pełnych tekstów oraz wydawnictw. Studenci, doktoranci i pracownicy Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mogą korzystać z dostępu do e-czasopism, e-książek i E-Norm. W uczelnianej bibliotece istnieje również możliwość korzystania, na indywidualne zamówienie, z dokumentów Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Dla grup seminaryjnych prowadzone są obowiązkowe szkolenia z zakresu metodyki wyszukiwania źródeł informacji naukowej umożliwiające efektywne korzystanie ze wszystkich dostępnych w bibliotece e-zasobów i materiałów drukowanych. Biblioteka oferuje też możliwość prowadzenia szkoleń indywidualnych.

Jednostką wspierającą przy wyszukiwaniu literatury jest Oddział Informacji Naukowej. Księgozbiory są na bieżąco aktualizowane, a brak poszukiwanej literatury można zgłosić pod adresem

gromadzenie@up.lublin.pl. Oddział Gromadzenia, Opracowywania i Automatyzacji Biblioteki UP w Lublinie przesyła informacje o nowościach, które mogłyby służyć jako podręczniki studentom Uczelni. Publikacje (książki i artykuły), które nie znajdują się w zbiorach Biblioteki Głównej UP, a które są niezbędne do prowadzenia badań i przygotowania prac dyplomowych (projektów inżynierskich), sprowadzane są w ramach Wypożyczalni Międzybibliotecznej z innych bibliotek w kraju i z zagranicy (272 zgłoszeń). Na stronie <https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/oferta-biblioteka/propozycja-zakupu/> Rada Programowa, Prodziekan kierunku, prowadzący zajęcia oraz studenci mogą zgłaszać propozycje zakupu potrzebnych w toku nauki pozycji brakujących w zasobach BG. Dzięki temu zbiory biblioteki są na bieżąco uzupełniane.

W ramach prac dokumentacyjnych pracownicy Oddziału Informacji Naukowej opracowali i na bieżąco uzupełniają bazę bibliograficzno-bibliometryczną „Bibliografia Publikacji Pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie”, która dostępna jest w Internecie pod adresem <https://publikacje.up.lublin.pl/bpp/uczelnia/UP/> i zawiera obecnie ponad 58 164 rekordów. Baza rejestruje dorobek naukowy pracowników UP zatrudnionych na pierwszym etapie oraz umożliwia studentom odnalezienie publikacji osób prowadzących z nimi zajęcia. Biblioteka Główna prowadzi też instytucjonalne Repozytorium UP w Lublinie, które gromadzi, przechowuje i udostępnia materiały o charakterze naukowym i w myśl ruchu Open Access zapewnia otwarty dostęp do publikacji naukowych. W zbiorach Repozytorium w formie cyfrowej znajdują się artykuły naukowe, materiały dydaktyczne i konferencyjne, monografie lub ich rozdziały, dane badawcze oraz rozprawy doktorskie w ilości 4 261 rekordów. Pozycje udostępniane w ramach tych dwóch baz są cennym uzupełnieniem informacji dla studentów kierunku Leśnictwo.

W Bibliotece Głównej UP w Lublinie funkcjonuje czytelnia, zlokalizowana na dwóch piętrach budynku, w której są dostępne 154 miejsca, w tym 31 miejsc to stanowiska z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line. W Informatorium BG znajduje się 37 miejsc z dostępem do stałego łącza internetowego, z czego 27 stanowią miejsca z komputerami stacjonarnymi, a 10 – „w trybie laptop”. W Wypożyczalni BG znajduje się 15 miejsc z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line. Ponadto Biblioteka dysponuje czytelnią, w której są 3 pokoje przeznaczone do pracy indywidualnej, 2 pokoje ze sprzętem multimedialnym do pracy w grupach oraz dwie kabiny akustyczne przystosowane do pracy 1-4 osób. W Bibliotece przygotowane zostały także przyjazne strefy z wygodnymi sofami, fotelami i pufami, a dla tych, którzy lubią uczyć się na świeżym powietrzu, istnieje możliwość skorzystania z zielonego tarasu. Ułatwieniem dla użytkowników Biblioteki jest możliwość skorzystania z wrzutni, do której samodzielnie zwrócić można książki oklejone etykietami RFID oraz z książkomatu, umożliwiającego odbiór zamówionych książek poza godzinami pracy Biblioteki.

Od 2012 roku Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mieści się w nowym budynku i pełni rolę Regionalnego Ośrodka Rolniczej Informacji Naukowej, a zainteresowani użytkownicy mają otwarty dostęp do pełnych zasobów i wszystkich księgozbiorów. Budynek Biblioteki Głównej UP w Lublinie, tak jak inne obiekty Uczelni, jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dodatkowo każda jednostka Wydziału udostępnia studentom własne księgozbiory, zgromadzone w bibliotekach instytutów, katedr i zakładów (zwłaszcza podczas pracy na seminariach dyplomowych). Ze względu na uniwersytecki charakter Lublina, studenci Uczelni mogą również korzystać z innych bibliotek uniwersyteckich, w tym UMCS, KUL i Politechniki Lubelskiej. Od października 2023 r.

została wdrożona Wirtualna Karta Biblioteczna (WKB), dzięki której studenci, doktoranci oraz pracownicy zrzeszonych szkół wyższych mogą korzystać z zasobów bibliotek głównych lubelskich uczelni na zasadzie wzajemności. Użytkownik WKB jest uprawniony do wypożyczania zbiorów ze wszystkich bibliotek WKB, które w swoich lokalnych systemach bibliotecznych utworzyły mu konto czytelnika, zgodnie z zasadami przyjętymi w regulaminach udostępniania zbiorów tych bibliotek.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie posiada nowoczesną i wyspecjalizowaną infrastrukturę dla potrzeb kierunku. Za ciągły jej rozwój i doskonalenie odpowiedzialni są Dziekan, Prodziekani, Dyrektorzy Instytutów, Kierownicy (katedr, zakładów), Przewodniczący oraz członkowie Rady Programowej kierunku Leśnictwo jak również pozostali pracownicy, zgodnie z zasadami opisanymi w Procedurze WA-A5 oceny bazy materialnej (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-A5-Procedura-oceny-bazy-materialnej.pdf>). Kierownicy jednostek sprawujący nadzór nad prawidłowym wykorzystaniem aparatury/przyrządów/sprzętu specjalistycznego w ramach poszczególnych modułów, przed rozpoczęciem roku akademickiego przeprowadzają ocenę stanu bazy dydaktycznej i dydaktyczno-naukowej oraz potrzebnych inwestycji (w tym naprawy, remontu, zakupu pomocy dydaktycznych i innych środków niezbędnych do realizacji zajęć dydaktycznych), które mogą być zgłaszane przez nauczycieli akademickich oraz pracowników inżynieryjno-technicznych. Kierownicy jednostek po stwierdzeniu konieczności uzupełnienia bazy materialnej lub potrzeby przeprowadzenia modernizacji składają stosowne zapotrzebowanie do JM Rektora lub Dziekana. Kierownicy jednostek informują także właściwą radę programową o warunkach studiowania i konieczności uzupełnienia zasobów bibliotecznych. Prawo do zgłaszania potrzeb w zakresie infrastruktury dydaktycznej i innych zasobów materialnych mają również studenci i mogą je kierować bezpośrednio do osób prowadzących zajęcia lub przekazywać do opiekunów roku. Pracownicy oraz studenci Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mogą również zgłaszać propozycje zakupu książek do czytelnicy bądź biblioteki. Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie: <https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/oferta-biblioteka/propozycja-zakupu/>. W ostatnich latach pracownicy Biblioteki Głównej UP w Lublinie przeprowadzili wśród studentów, doktorantów i pracowników ankietę na temat potrzeb użytkowników Biblioteki, w której można było zgłaszać swoje opinie o pracy i znajomości Biblioteki oraz dostępności zasobów bibliotecznych. Pracownicy Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Głównej organizują i/lub informują na bieżąco o dodatkowych szkoleniach z funkcjonowania baz danych, prowadzonych przez zewnętrznych wykwalifikowanych szkoleniowców, aby zwiększyć świadomość funkcjonalności oraz dostępność zawartości konkretnej bazy danych, co przekłada się na zwiększenie jej wykorzystania.

Analiza informacji nt. stanu bazy dydaktycznej i naukowej pozwoliła wyznaczyć kierunki jej udoskonalania. Dlatego w ostatnim czasie m.in. wybudowano Centrum Badawczo-Wdrożeniowe i Dydaktyczne Innowacyjnych Technologii w Ogródnictwie, zmodernizowano Gospodarstwo Doświadczalne w Czesławicach (budowa fitotronu i laboratorium do oceny odporności chwastów na herbicydy), zmodernizowano salę komputerową 112 w budynku Agro I, przeprowadzono modernizację komputerów w sali 19 w budynku przy ul Dobrzańskiego 32. W najbliższym czasie planowane jest doposażenie pracowni i laboratoriów w sprzęt dla potrzeb badań i dydaktyki m.in. funkcjonującego w Instytucie Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin, laboratorium genomiki i

transkryptomiki w nowoczesny aparat do ilościowego PCR (qPCR), pozwalający na realizację najbardziej wymagających prac z zakresu analizy ekspresji genów i genotypowania, ze szczególnym uwzględnieniem identyfikacji SNP oraz termocykler gradientowy służący do zaawansowanej optymalizacji warunków PCR. W planach jest również wymiana zestawu do wizualizacji obrazów elektroforetycznych w Pracowni analizy genomu roślinnego o wyższym poziomie ochrony przed promieniowaniem UV i umożliwiający wyeliminowanie korzystania z niebezpiecznego barwnika - bromku etydyny i większej dokładności uzyskiwanych wyników doświadczeń wymagających stosowania elektroforezy agarozowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych

Na Wydziale Agrobiotechnologii prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Przy Wydziale działa Rada Interesariuszy Zewnętrznych, powoływana przez Kolegium Wydziału. W skład Rady Interesariuszy wchodzi przedstawiciele instytucji gospodarczych, samorządowych, politycznych i społecznych zgłoszonych przez Dziekana oraz członków Kolegium Wydziału (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Sklad-Rady-Interesariuszy.pdf>).

Do zadań i kompetencji Rady Interesariuszy należy przygotowanie opinii dla Kolegium Wydziału w sprawach dotyczących: oceny programów, efektów uczenia się i planów kierunków studiów realizowanych na Wydziale; oceny możliwości osiągnięcia efektów uczenia się na kierunkach studiów i ich modyfikacji z uwzględnieniem potrzeb społeczno-gospodarczych; oceny programów, efektów uczenia się i planów nowotworzonych kierunków studiów, uwzględniających misję i strategię rozwoju Wydziału i jej powiązanie z misją i strategią Uczelni oraz potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego; wskazywanie potrzeb rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/Regulamin-Rady-Interesariuszy-2.pdf>). Oprócz tego Rada Interesariuszy może zgłaszać propozycje dotyczące rozwoju i zmian w kierunkach studiów na Wydziale Agrobiotechnologii. Zasady współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się dla kierunków studiów realizowanych na Wydziale Agrobiotechnologii określa procedura WA-S11

<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S11-Procedura-wspolpracy-z-otoczeniem-zewnetrznym....pdf>).

Pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii aktywnie współpracują z przedsiębiorstwami sektora rolniczego lub/i leśnego, o zasięgu ogólnopolskim i regionalnym, działającymi w województwie lubelskim i województwach sąsiednich, oraz innymi przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. W szczególności, Rada Programowa kierunku Leśnictwo współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, aby zebrać informacje użyteczne dla zapewniania jakości kształcenia i realizacji efektów uczenia się na kierunku, dotyczące m.in.: aktualnych potrzeb rynku pracy, przygotowania absolwentów do pracy zawodowej, określaniu tematyki projektów inżynierskich i ich realizacji. Konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi prowadzone są nie rzadziej niż raz w roku, w ramach posiedzeń Kolegium Wydziałowego i Rady Programowej kierunku oraz innych spotkań z interesariuszami zewnętrznymi. Efektem prowadzonych konsultacji jest udoskonalenie programu kształcenia na kierunku Leśnictwo, a wprowadzone zmiany zostały zatwierdzone Uchwałą Nr 51/2022-2023 Senatu UP w Lublinie z dnia 29 maja 2023 r. Spotkania z interesariuszami zewnętrznymi prowadzone są również w ramach corocznie organizowanych Dni Kierunku. Aktualny protokół z Dni Kierunku jest zamieszczony na stronie internetowej Wydziału Agrobiotechnologii w zakładce Jakość kształcenia/Dni kierunku (<https://intranet.up.lublin.pl/Dokument/Find/8b744501-a3dc-4525-be5c-a98276553b87/agrobio/Leśnictwo---sprawozdanie-z-konferencji-2023.pdf>). W latach 2022 i 2023 w ramach konsultacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzonych podczas Dni Kierunku zaproszono przedstawicieli Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie, Lubelskich Parków Krajobrazowych, Dyrektora Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym czy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (Zal_Cz1_02_02). Wymienieni Interesariusze Zewnętrzni w swoich opiniach pozytywnie ocenili plany i program studiów oraz założone efekty uczenia się na kierunku. Uznali również, że są one zgodne z oczekiwaniami i potrzebami pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem specjalistów z zakresu leśnictwa, którzy w sposób praktyczny będą wykorzystywać swoją wiedzę w praktyce leśnej.

Współpraca z otoczeniem daje możliwości studentom do realizacji praktyk w różnych przedsiębiorstwach zajmujących się leśnictwem czy obsługą około leśną (Zal_Cz1_02_05). Studenci mają możliwość odbycia praktyk m.in. w: jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych, Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Zespole Lubelskich Parków Krajobrazowych, Parkach Narodowych, Kołach Łowieckich, a także jednostkach administracji samorządowej, w celu połączenia wiedzy teoretycznej uzyskanej w toku studiów z wiedzą praktyczną oraz poszerzenia wiedzy i umiejętności praktycznego wykorzystania najnowocześniejszych technologii w leśnictwie.

Podsumowując, Wydział Agrobiotechnologii współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym zarówno w aspekcie prowadzonych badań naukowych, jak i w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w ocenie, doskonaleniu i modyfikacji planów i/lub programów studiów oraz w określaniu efektów uczenia się, a następnie weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji. Udział otoczenia społeczno-gospodarczego w tym zakresie regulują procedury:

- WA-K3 Procedura weryfikacji efektów uczenia <https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-K3-Procedura-weryfikacji-efektow-uczenia-sie.pdf>
- WA-S4 Procedura doskonalenia programu studiów <https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-S4-Procedura-doskonalenia-programu-studiow.pdf>

- WA-S11 Procedura współpracy z otoczeniem zewnętrznym https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S11_Procedura_wspolpracy_z_otoczeniem_zewnetrznym....pdf.

Harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Agrobioinżynierii UP w Lublinie w danym roku akademickim jest zamieszczany na stronie internetowej Wydziału (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/09/Harmonogram-dzialan-w-zakresie-dosknalenia-jakosci-ksztalcenia-2023-2024.pdf>).

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Zasady współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się dla kierunków studiów realizowanych na Wydziale Agrobioinżynierii określa procedura WA-S11 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-S11_Procedura_wspolpracy_z_otoczeniem_zewnetrznym....pdf). Zgodnie z tą procedurą, sprawozdania z konsultacji z podmiotami zewnętrznymi są analizowane raz w roku przez Radę Programową kierunku i przedstawiane Dziekanowi oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Analizie w szczególności podlegają uwagi formułowane przez podmioty zewnętrzne, mogące mieć znaczenie dla zapewniania jakości kształcenia na Wydziale. Efekty wprowadzonych zmian w programie studiów są w sposób ciągły monitorowane poprzez prowadzone hospitacje zajęć, ankietyzację studentów, analizę stopnia osiągania założonych efektów uczenia się oraz formalne i nieformalne konsultacje ze środowiskiem akademickim oraz potencjalnymi pracodawcami.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku

Umiędzynarodowienie i współpraca międzynarodowa są ważnymi działaniami wpisującymi się w strategię rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Strategia w zakresie współpracy międzynarodowej, w tym zwiększanie stopnia umiędzynarodowienia badań i zwiększenie mobilności kadry m.in. w ramach międzynarodowych programów wymiany, jest jedną z najważniejszych zawartych w aktualnej Strategii rozwoju Wydziału Agrobioinżynierii na lata 2021-2030 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wydzial/strategia-rozwoju/#strategia>). Zarówno w Uczelni, jak i na

Wydziale zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku Leśnictwo, mające na celu przygotowanie absolwentów do potrzeb współczesnego rynku funkcjonującego w środowisku międzynarodowym. Cel ten jest realizowany poprzez:

- efektywne nauczanie języków obcych,
- możliwość realizacji wybranych modułów w języku angielskim,
- udział w otwartych wykładach realizowanych przez naukowców z renomowanych ośrodków zagranicznych,
- możliwość realizacji pracy dyplomowej w języku obcym (Regulamin studiów UP w Lublinie, § 34 ust. 3)
- dostęp do baz danych z literaturą obcojęzyczną,
- możliwość korzystania przez studentów z oferty oraz zasobów edukacyjnych zagranicznych uczelni wyższych,
- współudział studentów w przygotowaniu publikacji naukowych do czasopism o zasięgu międzynarodowym,
- dostosowanie treści kształcenia do standardów europejskich,
- zwiększanie reprezentacji pracowników Wydziału w międzynarodowych gremiach naukowych,
- nawiązywanie współpracy międzynarodowej w zakresie poszerzania i wymiany doświadczeń oraz przepływ zdobytej wiedzy do procesu nauczania.

Warto podkreślić, że podczas opracowywania koncepcji kształcenia na kierunku Leśnictwo wzorowano się na ramach kwalifikacji opracowanych w Technische Universität München. Strategia umiędzynarodowienia zakłada również wspieranie mobilności międzynarodowej studentów i kadry naukowo-dydaktycznej w ramach dostępnych programów stypendialnych i szkoleniowych. Uczelnia i Wydział uczestniczą w unijnym programie Erasmus+, który umożliwia studentom naukę za granicą. Program ten w skuteczny sposób wspiera kształcenie i szkolenie zawodowe studentów i pracowników Uczelni, zwiększa mobilność kadry dydaktycznej, pozwala na zdobywanie doświadczenia dydaktycznego za granicą i podnoszenie kwalifikacji językowych. Udział w tym programie ma na celu utworzenie Europejskiego Obszaru Edukacji umożliwiającego dostęp do edukacji i szkoleń najwyższej jakości, zapewniając studentom swobodne przemieszczanie się między systemami edukacji w różnych krajach. Aktywność międzynarodowa studentów i pracowników przyczynia się do promocji Wydziału poza granicami kraju, co zwiększa zainteresowanie przyjazdem studentów i kadry naukowo-dydaktycznej z zagranicy.

Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

Umiędzynarodowieniu procesu kształcenia studentów na kierunku Leśnictwo w pierwszej kolejności służy uczestniczenie w obowiązkowych zajęciach z nowożytnego języka obcego (język angielski, język niemiecki, język rosyjski lub język francuski) prowadzonych przez wykwalifikowanych i doświadczonych lektorów z Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji (CNJOiC). W ramach tych zajęć studenci są przygotowani do codziennej komunikacji oraz korzystania ze słownictwa specjalistycznego dla dyscypliny nauki leśnej. Podczas opracowywania programów oparto się na wytycznych Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR), co umożliwiło określenie poziomu zaawansowania studentów w skali wyznaczonej przez Radę Europy. Zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych przez studentów na podstawie efektów uczenia się języków obcych, a także zasady ich oceny i weryfikacji, zawarte są w sylabusach. Zgodnie z opisem w karcie

przedmiotu, celem kursu języka obcego jest rozwinięcie kompetencji językowych na poziomie B2 (CEFR), podniesienie umiejętności językowych w zakresie słownictwa ogólnego i specjalistycznego, rozwijanie umiejętności poprawnej komunikacji w środowisku zawodowym oraz nabycie wiedzy niezbędnej do stosowania zaawansowanych struktur gramatycznych oraz technik pracy z obcojęzycznym tekstem źródłowym. Lektoraty na studiach stacjonarnych odbywają się w drugim, trzecim i czwartym semestrze w wymiarze odpowiednio 30, 30 i 45 godzin, a na studiach niestacjonarnych w semestrze pierwszym w wymiarze 18 godzin oraz w semestrach od drugiego do czwartego w wymiarze po 15 godzin. Ocena z zajęć z języka obcego wliczana jest do średniej oceny ze studiów.

Dużym wsparciem dla studentów w rozwijaniu ich kompetencji językowych są konsultacje lektorów CNJOiC, w trakcie których studenci mogą uzyskać pomoc w zakresie znacznie przekraczającym program lektoratów (<https://up.lublin.pl/edukacja/jezyki/#Konsultacje>). Pomocni są również nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia przewidziane programem studiów na ocenianym kierunku, którzy w większości biegle posługują się językiem obcym. Studenci są zainteresowani takim rodzajem wsparcia, szczególnie podczas przygotowywania projektów inżynierskich.

Umiejdzynarodowieniu kształcenia służy wprowadzenie do programu studiów przedmiotów w języku angielskim. Aktualnie studenci studiów stacjonarnych III roku w semestrze zimowym realizują przedmiot Nature and forest education. W planach studiów obowiązujących od naboru 2023/2024 oferowane są ponadto przedmioty specjalistyczne (jako moduły do wyboru), takie jak: Forest entomology (studia stacjonarne – 60 godzin, studia niestacjonarne – 35 godzin), Forest biotechnology (studia stacjonarne – 60 godzin, studia niestacjonarne – 35 godzin) i Forest plants (studia stacjonarne – 30 godzin, studia niestacjonarne – 20 godzin). Realizacja przedmiotów w języku angielskim sprzyja doskonaleniu znajomości języka, a wykorzystanie metod dydaktycznych aktywizujących studenta, takich jak inicjowanie dyskusji czy przygotowanie i prezentacja projektu na zadany temat, mogą stanowić formę zachęty i inspiracji studentów do podjęcia mobilności międzynarodowej. Niezależnie od tego stosowane są rozmaite formy aktywizowania studentów do rozwijania umiejętności w zakresie znajomości języka angielskiego, w tym zachęcanie do studiowania specjalistycznej literatury anglojęzycznej. Pomocne są tu bogate zasoby Biblioteki uniwersyteckiej, która umożliwia dostęp do międzynarodowych baz danych, takich jak ACS Publications, Agricola, Agris, CABI, Cambridge University Press, STM Collection, EBSCO – ACADEMIC RESEARCH SOURCE: eJournals, EBSCO: eBooks™ Open Access Monograph Collection, Europe PMC, JCR, Knovel, Oxford Journals, Life Science 2022, Science Direct, Scopus, Springer, Web of Science i in. (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>).

Ugruntowanie znajomości i umiejętności używania języka obcego jest podstawą mobilności studenckiej w ramach programu Erasmus+ oraz uczestnictwa w anglojęzycznych wykładach otwartych prowadzonych przez wykładowców z zagranicznych uczelni wyższych, a także konferencjach międzynarodowych. Studenci corocznie biorą udział m.in. w organizowanym przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie Międzynarodowym Sympozjum Studenckich Kół Naukowych (<https://up.lublin.pl/blog/miedzynarodowe-sympozjum-studenckich-kol-naukowych-oraz-ogolnopolska-konferencja-doktorantow/>), natomiast członkowie SKN corocznie uczestniczą w międzynarodowych seminariach studenckich kół naukowych w różnych ośrodkach akademickich (Poznań, Wrocław, Rogów, Białystok, Lwów).

W proces kształcenia studentów na Wydziale Agrobiżynierii włączani są pracownicy zagranicznych uczelni, realizujący zajęcia dydaktyczne w ramach pobytów krótko- i długoterminowych. Istotne znaczenie dla stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku Leśnictwo ma współpraca międzynarodowa kadry dydaktycznej, której udział w szkoleniach, stażach i konferencjach naukowych pozwala na zdobycie nowych doświadczeń wykorzystywanych do doskonalenia i uaktualniania programu kształcenia. Efektem tej współpracy jest korzystanie ze wspólnych osiągnięć naukowych i dydaktycznych, a także realizacja międzynarodowych projektów naukowo-badawczych. Warto też podkreślić, że Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie podpisuje porozumienia (umowy) z uczelniami partnerskimi z całego świata dotyczące możliwości prowadzenia wspólnych badań i doskonalenia procesu dydaktycznego. Aktualnie są to 74 umowy, których lista publikowana jest na stronie Uczelni (https://up.lublin.pl/nauka/biuro-projektow-miedzynarodowych/#umowy_miedzynarodowe). W efekcie nawiązanych kontaktów międzynarodowych nauczyciele akademicy realizują projekty naukowo-badawcze we współpracy z ośrodkami zagranicznymi. Takie doświadczenia mają przełożenie nie tylko na rozwój naukowy kadry, ale też umożliwiają poszerzenie oferty dydaktycznej o nowe przedmioty lub włączenie dodatkowych treści kształcenia w dotychczas realizowane moduły.

Wśród kadry akademickiej prowadzącej zajęcia na kierunku Leśnictwo znajdują się nauczyciele, którzy uczestniczyli w realizacji projektów międzynarodowych. Dr Magdalena Sozoniuk uczestniczy w międzynarodowym projekcie „Kluczowe, długofalowe współdziałania dla opracowania innowacyjnego, ekologicznego podejścia w produkcji biostymulatorów” realizowanym od 2022 r. w ramach programu Partnerstwa Strategiczne – NAWA, którego celem jest wzmocnienie strategicznych relacji partnerskich poprzez realizację wspólnych badań i ich upowszechnianie dla wypracowania długofalowych współdziałań na rzecz rozwoju rolnictwa zrównoważonego. Celem projektu jest również integracja środowiska naukowców dla efektywnego wykorzystania rozwiązań wykreowanych przez naukę, które mogłyby zostać zaadaptowane w gospodarce globalnej. Krajami uczestniczącymi w projekcie, poza Polską, są Słowacja, Czechy i Argentyna. Dr Łukasz Kopiński jest uczestnikiem Wielopodmiotowej Platformy Innowacji realizowanej w ramach projektu MainstreamBio w Polsce – upowszechnianie małoskalowych bio rozwiązań na europejskich obszarach wiejskich (projekt realizowany w ramach programu Horyzont Europa) oraz pełni rolę eksperta w projektach realizowanych przez IUNG-PIB w Puławach: BIORURAL, CEE2ACT (Horizon Europe), PATHWAYS (Horizon 2020). Na Wydziale Agrobiżynierii od 2023 r. realizowany jest międzynarodowy projekt „Consumer Organic V4” finansowany w ramach Grantów Wyszehradzkich z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego, którego celem jest prowadzenie wspólnych działań wraz z naukowcami z Czech, Słowacji i Węgier na rzecz rozwoju regionalnego, środowiska i turystyki oraz zaproponowanie nowych rozwiązań w walce ze zmianami klimatycznymi i podniesienie świadomości w zakresie ochrony środowiska w regionie V4 i poza nim. Kierownikiem projektu jest dr Julia Wojciechowska-Solis. Realizowano również międzynarodowy projekt we współpracy z prof. Baoshan Xingiem z University of Massachusetts, Amherst (USA), którego kierownikiem była dr hab. prof. uczelni Izabela Joško (NCN, 2021/43/B/NZ9/02857), z kolei w latach 2018-2021 dr hab. prof. uczelni Edyta Paczos-Grzęda w ramach międzynarodowego konsorcjum realizowała projekt „Oat domestication - understanding the origin of a European cereal”, BBSRC Biotechnology and Biological Sciences Research Council, Wielka Brytania (BB/S008195/1).

Pracownicy Wydziału pełnią również rolę ekspertów w instytucjach międzynarodowych. W 2021 r. dr hab. prof. uczelni Anna Nowak oraz dr Aneta Jarosz-Angowska wystąpiły w charakterze ekspertek w

Parlamencie Europejskim i zabrały głos w debacie Komisji ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi (AGRI – Committee on Agriculture and Rural Development) poświęconej porównaniu ekonomicznej wydajności, rentowności i konkurencyjności w sektorze rolno-spożywczym krajów Unii Europejskiej oraz ocenie konkurencyjności produktów rolno-spożywczych UE na arenie międzynarodowej w odniesieniu do głównych światowych producentów i eksporterów. Z kolei dr inż. Łukasz Kopiński pełni funkcję doradcy ds. rolnictwa w Komisji Rolnictwa w Parlamencie Europejskim w Brukseli.

Współpraca międzynarodowa zaowocowała ponadto zapraszaniem pracowników Wydziału Agrobiotechnologii do grona redaktorów zeszytów specjalnych uznanych czasopism zagranicznych, uwzględnionych w JCR i posiadających współczynnik wpływu IF, takich jak: *Agriculture* (dr hab. prof. uczelni Sylwia Andruszczak, dr hab. prof. uczelni Barbara Futa, dr hab. prof. uczelni Elżbieta Harasim, dr hab. prof. uczelni Mariusz Kulik, dr hab. prof. uczelni Edyta Paczos-Grzęda, dr hab. prof. uczelni Monika Skowrońska, dr Sylwia Sowa), *Agriculture and Plant Sciences: Theory and Practice* (dr hab. prof. uczelni Marusz Kulik), *Agronomy* (dr hab. prof. uczelni Małgorzata Haliniarz, dr hab. prof. uczelni Elżbieta Harasim, prof. dr hab. Cezary Kwiatkowski), *Applied Sciences* (dr hab. prof. uczelni Justyna Bohacz), *Commodities* (dr Dominika Skiba), *Environmental Pollution* (dr hab. prof. uczelni Izabela Joško), *Frontiers in Genetics* (dr inż. Kamila Rybczyńska-Tkaczyk), *Frontiers in Microbiology* (dr hab. prof. uczelni Justyna Bohacz), *International Journal of Environmental Research and Public Health* (dr hab. Grażyna Kowalska), *Pathogens* (dr inż. Kamila Rybczyńska-Tkaczyk), *Physiology and Molecular Biology of Plants* (dr hab. prof. uczelni Edyta Paczos-Grzęda), *Sustainability* (dr hab. prof. uczelni Aleksandra Głowacka, dr hab. prof. uczelni Armand Kasztelan, dr hab. prof. uczelni Anna Nowak, dr Szymon Chmielewski) oraz *Ukrainian Journal of Ecology* (dr hab. prof. uczelni Sławomir Ligęza). Kadra realizująca zajęcia na kierunku Leśnictwo pełniła lub pełni funkcję redaktorów naczelnych/pomocniczych albo członków rad redakcyjnych czasopism: *Agronomy Science*, *Ukrainian Journal of Ecology*, *North-Western Journal of Zoology*, *Polish Journal of Entomology*, *Biharean Biologist*, *Acta Agrobotanica*, *Acta Scientiarum Polonorum Hortorum Cultus*, *Frontiers in Environmental Microbiology*, *Journal of Agricultural Research*, *Journal of Basic & Applied Sciences*. Ponadto, pracownicy Wydziału są członkami międzynarodowych towarzystw naukowych, takich jak: *European Academy of Science and Arts*, *European Foundation for Plant Pathology*, *European Wheat Aneuploid Cooperative*, *EWAC – The European Cereals Genetics Co-operative*, *International Society for Plant Pathology*, *International Union of Soil Science*, *Towarzystwo Naukowe im. Tarasa Szewczenki (Lwów, Ukraina)*, *International Society for Seed Science*. Warto podkreślić, że dr hab. prof. uczelni Justyna Bohacz z Katedry Mikrobiologii Środowiskowej (2020 r.) oraz dr hab. prof. uczelni Barbara Hawrylak-Nowak z Katedry Botaniki i Fizjologii Roślin (2020 r., 2021 r., 2022 r.) znalazły się na prestiżowej liście TOP 2% najlepszych naukowców na świecie. W zestawieniu oceniona została całość dorobku naukowego badaczy według indeksu bibliometrycznego, który uwzględnia kryteria takie jak m.in: *Impact Factor*, *indeks Hirscha*, czy liczbę cytowań. Ranking obejmuje naukowców, których publikacje są najczęściej cytowane przez innych autorów. Opracowany został przez Uniwersytet Stanforda we współpracy z wydawnictwem Elsevier i przedsiębiorstwem SciTech Strategies i objął prawie 160 tysięcy badaczek i badaczy z całego świata.

Istotne znaczenie dla stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia ma realizacja pobytów dydaktycznych naukowców zagranicznych. W ostatnim czasie na Wydziale Agrobiotechnologii gościli pracownicy naukowcy z *Bingol University*, *University of Cukurova*, *SIIRT University*, *University of Foggia*, *Vytautas Magnus University Agriculture Academy*, *Isparta University of Applied Sciences*, *Lviv National Environmental University*, *Mardin Artuklu University*, *KWS SAAT SE & Co. KGaA*, Niemcy oraz

Kijowskiego Uniwersytetu Borysa Grinczenki, którzy w ramach programu Erasmus+ lub jako profesorowie wizytujący prowadzili dla studentów wykłady (Zal_Cz1_07_01). Na Wydziale organizowane są również wykłady otwarte z udziałem zaproszonych gości z zagranicy (Zal_Cz1_02_03).

Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposoby weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich ocena

Studenci kierunku Leśnictwo uczestniczą w obowiązkowych lektoratach z języka obcego. Na studiach stacjonarnych odbywają się one w semestrach od drugiego do czwartego w wymiarze łącznie 105 godzin, a na studiach niestacjonarnych w semestrach od pierwszego do czwartego w wymiarze 63 godzin. Celem tych zajęć jest doskonalenie znajomości języka obcego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR). Prowadzone w ramach modułu zajęcia obejmują rozwinięcie kompetencji językowych w zakresie słownictwa ogólnego i specjalistycznego z reprezentowanej dyscypliny naukowej oraz mają na celu rozwijanie umiejętności poprawnej komunikacji w środowisku zawodowym. Podczas zajęć studenci doskonalią umiejętności dyskusowania, argumentowania, relacjonowania i interpretowania wydarzeń z życia codziennego, rozwijają umiejętność czytania ze zrozumieniem i analizowania obcojęzycznych tekstów źródłowych z zakresu reprezentowanej dziedziny naukowej, poszerzają słownictwo ogólne w zakresie autoprezentacji, zainteresowań, życia w społeczeństwie, nowoczesnych technologii oraz pracy zawodowej. Zdobywają również umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej spraw prywatnych i służbowych. Moduł obejmuje także ćwiczenie struktur gramatycznych i leksykalnych celem osiągnięcia przez studentów sprawnej komunikacji. Weryfikacja postępów studentów w zakresie kompetencji językowych odbywa się w sposób ciągły w czasie zajęć, poprzez ocenę wypowiedzi lub/i prezentacji ustnej studenta, sprawdziany pisemne w zakresie znajomości i umiejętności stosowania słownictwa specjalistycznego oraz ocenę prac domowych w formie dłuższych wypowiedzi pisemnych.

Znajomość specjalistycznego języka obcego jest niezbędna do przygotowania projektu inżynierskiego, szczególnie podczas opracowywania wprowadzenia do projektu, stanowiącego zarys problemu badawczego i uwzględniającego dane z aktualnej literatury naukowej powiązanej z realizowanym tematem projektu. Dostęp do światowych zasobów literatury obcojęzycznej zapewnia Biblioteka Główna UP w Lublinie. Studenci mają możliwość korzystania z Wirtualnej Biblioteki Nauki (<https://wbn.icm.edu.pl/>), a po zalogowaniu indywidualnym loginem i hasłem mają dostęp do najważniejszych renomowanych baz literatury światowej (np. Elsevier, EBSCO, Oxford, Scopus, Web of Science; <https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>), co istotnie wpływa na wzbogacenie wykazu literatury cytowanej w projektach inżynierskich.

Studenci, którzy chcą aplikować na studia wymienne w ramach programu Erasmus+, powinni wykazać się znajomością języka obcego, w którym będą prowadzone zajęcia na uczelni partnerskiej. Informacje o wymaganiach odnośnie stopnia znajomości języka obcego podawane są na etapie rekrutacji. Szczegółowe zasady rekrutacji podane są w instrukcji „Zasady rekrutacji i realizacji wyjazdów studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Z uwagi na fakt, że brak odpowiednich umiejętności językowych może pozostawać jedną z głównych barier uczestniczenia w mobilności akademickiej, istotnym wsparciem językowym dla studentów wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ jest platforma Online Linguistic Support (OLS). System OLS ma za zadanie zweryfikowanie

biegłości językowej uczestnika programu Erasmus+ oraz umożliwienie nauki języka obcego poprzez dostęp do kursu obejmującego szeroką gamę interaktywnych i dostosowanych do indywidualnych potrzeb zajęć. Po wstępnej ocenie umiejętności danego uczestnika, na platformie OLS są udostępnione kursy językowe online, które umożliwiają studentom podnoszenie swoich kompetencji językowych przed i w trakcie pobytu za granicą.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oferuje studentom i pracownikom Uczelni możliwość doskonalenia umiejętności językowych w ramach specjalistycznych kursów realizowanych w Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/edukacja/jezyki/#KursyJezykowe>). W aktualnej ofercie Centrum jest 60-godzinny kurs przygotowujący do egzaminu z języka technicznego przeprowadzanego przez MONDIALE Testing – Accredited Test Centre z siedzibą w Szwajcarii. Egzaminy językowe przeprowadzane przez MONDIALE skierowane są do osób pragnących związać swą przyszłość zawodową z dziedzinami opartymi na znajomości języka technicznego. Sprawdzają wszystkie umiejętności wynikające ze znajomości języka, ujęte w Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego (CEFR): mówienie, pisanie, słuchanie i czytanie. Pracownicy i studenci mogą również uczestniczyć w 100-godzinnym kursie poszerzającym umiejętności w zakresie języka angielskiego lub niemieckiego. Kurs przygotowuje do egzaminu TELC (The European Language Certificate) i odbywa się na różnych poziomach zaawansowania (B1, B2, C1). Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie prowadzi również kursy: języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego i francuskiego, doszkalające do Egzaminu Centralnego z języków obcych oraz język obcy w środowisku zawodowym. Zaprasza również obcokrajowców studiujących na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie na bezpłatne kursy języka polskiego. W latach 2017-2018 Centrum organizowało Dzień Języków Obcych w ramach Dni Kultury Studenckiej promując nauczanie języków obcych oraz zapoznając studentów z historią i kulturą danego kraju.

Duże znaczenie dla doskonalenia swoich praktycznych umiejętności posługiwania się językiem obcym przez studentów, poza wyjazdami zagranicznymi, mają spotkania integracyjne (np. Welcome Days) organizowane m.in. przez pracowników Biura Wymiany Akademickiej oraz Biura Rekrutacji i Promocji Kształcenia, podczas których studenci z różnych stron świata, w tym z Polski, mają możliwość wzajemnego poznania się i wymiany doświadczeń (<https://up.lublin.pl/blog/galeria/welcome-days-4-5-10-2021/>). Inną formą integracji międzynarodowej jest współpraca z partnerami zagranicznymi. W ostatnim czasie realizowano projekt finansowany z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego "Visegrad encounters with national folk song & dance of Poland and Hungary", w ramach którego Zespół Pieśni i Tańca „Jawor” UP w Lublinie podjął wspólne działania z Forrás National Dance Ensemble Independent Theatre Százhalombatta z Węgier (<https://up.lublin.pl/fw-jawor/>).

Dobłą okazją dla doskonalenia umiejętności językowych jest udział studentów w organizowanych w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie Międzynarodowych Sympozjach Studenckich Kół Naukowych (<https://up.lublin.pl/skn-konferencja/>), w czasie których studenci z uczelni polskich i zagranicznych w ramach sesji posterowych i referatowych prezentują wyniki swoich. Jednocześnie, studenci Wydziału Agrobiotechnologii włączani są w organizację międzynarodowych konferencji naukowych (np. II Międzynarodowa Konferencja „Gospodarka Przestrzeni a Zasoby Przyrodnicze”, 2019 r.; 2022 r.). Studenci mogą również doskonalić swoje umiejętności językowe w trakcie przygotowywania artykułów do czasopism naukowych wydawanych w języku angielskim. Współautorami czterech prac naukowych opublikowanych w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym (Foods, 100 pkt. MEiN i

IF=5,561; Scientific Reports, 140 pkt. MEiN i IF=4,600; 2 prace w Forests, 100 pkt. MEiN i IF=3,282) są dwaj studenci ocenianego kierunku (Zal_Cz1_01_02).

Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

W podnoszeniu kompetencji studentów, ich rozwoju społecznym oraz zdobywaniu nowych doświadczeń zawodowych, istotną rolę odgrywa mobilność zagraniczna. W strukturze Uniwersytetu działem wspierającym umiędzynarodowienie jest Biuro Mobilności Akademickiej (BMA) podlegające Prorektorowi ds. Rozwoju Uczelni. Biuro wspiera, promuje i obsługuje międzynarodową wymianę akademicką studentów i pracowników, organizuje pobyty na Uczelni gości zagranicznych oraz promuje ofertę dydaktyczną UP za granicą. Pracownicy Biura organizują wyjazdy studentów UP w Lublinie na część studiów, praktyki oraz staże absolwenckie, a także wyjazdy pracowników UP w Lublinie w celach szkoleniowych i dydaktycznych. Koordynują również przyjazdy studentów i pracowników uczelni zagranicznych do UP w Lublinie.

Obecnie głównym narzędziem umożliwiającym zagraniczną mobilność jest program Erasmus+ „Szkolnictwo wyższe - Mobilność edukacyjna”; umowa 2021-1-PL01-KA131-HED-000003560 (do 31.10.2023 r.) oraz 2022-1-PL01-KA131-HED-000052187 (do 31.07.2024 r.), stwarzający studentom UP w Lublinie możliwość realizacji określonej części programu studiów na uczelni partnerskiej za granicą lub odbycie praktyki zgodnej z kierunkiem kształcenia. Studia realizowane w zagranicznej uczelni są traktowane jako integralna część studiów w uczelni macierzystej. W ramach programu Erasmus+ podpisano umowy dwustronne z ponad 130 uczelniami, z którymi prowadzona jest wymiana studentów lub pracowników. Wymiana studentów z kierunku Leśnictwo może być realizowana z uczelniami posiadającymi Subject Area ISCED nr 082 *Forestry*. W roku akademickim 2023/2024 są to następujące uczelnie: Trakiyski Universitet (Bułgaria), Mendel University in Brno (Czechy), University of South Bohemia in Ceske Budejovice (Czechy), Ceska Zemedelska Univerzita v Praze (Czechy), University of Cordoba, School of Agricultural and Forest Engineering (Hiszpania), Politechnical University of Valencia (Hiszpania), Eesti Maaulikool (Estonia), ASS Groupe Ecole Superieure Agriculture (Francja), Sveuciliste u Zagrebu (Chorwacja), Szegedi Tudományegyetem (Węgry), University of Bari (Włochy), Pisa University (Włochy), Landbunadarhaskoli Islands (Islandia), Vytauto Didžiojo Universitetas (Litwa), Sveriges Lantbruksuniversitet (Szwecja), Akdeniz University (Turcja), Ataturk University (Turcja), Kahramanmaraş Sutcu Imam Universitesi (Turcja).

Na Wydziale jest powołany Koordynator ds. programu Erasmus+, który ściśle współpracuje z Biurem Wymiany Akademickiej (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Rolą Koordynatora jest wspieranie studentów i pracowników dydaktycznych w umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Koordynator pomaga w przeprowadzeniu wśród studentów naboru na studia wymienne w ramach programu Erasmus+ oraz na wyjazdy na praktykę, pomaga studentom ułożyć program studiów na uczelni partnerskiej oraz znajduje opiekuna naukowego dla studentów z zagranicy, chcących przyjechać na Wydział w ramach odbycia praktyki.

Studenci realizujący część studiów za granicą zobowiązani są do wykazania możliwości uzyskania efektów uczenia się założonych w programie studiów w uczelni macierzystej. W celu ułatwienia wymiany studenckiej i uznania okresu studiów w uczelni partnerskiej stosuje się system transferu i akumulacji punktów (ECTS). Studia mogą być wówczas realizowane w oparciu o indywidualny program składający się z przedmiotów wybranych z programu studiów uczelni partnerskiej. W Karcie uzgodnień (Agreement card) porównuje się moduły realizowane w ramach wymiany międzynarodowej z przedmiotami objętymi planem studiów w UP, co umożliwia weryfikację

zaplanowanych przez studentów programów studiów za granicą już na etapie przygotowywania dokumentów. Koordynator wydziałowy programu Erasmus+ odpowiada za ocenę spełnienia kryteriów kwalifikujących studentów do wyjazdu (rok studiów, średnia ocen, znajomość języka itp.), wspomaga studentów przy wyborze uczelni zgodnie z kierunkiem studiów oraz ocenia poprawność wypełnienia Karty uzgodnień (między innymi poprzez analizę sylabusów przedmiotów i ich właściwy dobór, zgodny z programem studiów w UP w Lublinie).

Informacje o programach umożliwiających podjęcie studiów za granicą studenci uzyskują poprzez stronę internetową Biura Mobilności Akademickiej, kontakt bezpośredni lub za pomocą poczty elektronicznej z pracownikami Biura, a także bezpośrednią informację przekazywaną przez wydziałowego Koordynatora. Informacje o rozpoczęciu rekrutacji na wyjazdy zagraniczne na część studiów lub praktyki studenckie pojawiają się na głównej stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/>). Koordynator wydziałowy programu Erasmus+ wraz z Dziekanem Wydziału organizują spotkania ze studentami, podczas których zachęcają ich do korzystania z oferty wyjazdów zagranicznych. Na spotkania zapraszane są osoby, które korzystały z takiej formy mobilności i chcą podzielić się swoimi doświadczeniami z pobytu za granicą. Relacje z wyjazdów zamieszczane są również na stronie Wydziału w zakładce Erasmus+ (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#erasmus>) oraz na stronie Biura Mobilności Akademickiej (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/#>). Dodatkowo, informacja na temat możliwości realizowania studiów lub studenckiej praktyki zawodowej w uczelni partnerskiej jest corocznie przedstawiana w czasie Dni Kierunku.

W ostatnich pięciu latach z możliwości wyjazdu za granicę w ramach programu Erasmus+ skorzystało 25 studentów z Wydziału Agrobioinżynierii, którzy odbywali część studiów w uczelni partnerskiej (12 osób, w tym 7 wyjazdów krótkoterminowych) lub realizowali praktykę zawodową (13 osób), zaś najczęściej wybieranymi przez studentów krajami były Hiszpania i Grecja (Za1_Cz1_07_02). W roku akademickim 2022/2023 jeden student II roku kierunku Leśnictwo zrealizował trzeci semestr studiów w Mendel University w Brnie, a obecnie ten sam student przebywa w Chorwacji, realizując program kształcenia na kierunku Leśnictwo w Uniwersytecie w Zagrzebiu.

W ramach programu Erasmus+ studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej oraz studenci z niepełnosprawnością mogą otrzymać dodatkowe dofinansowanie, tzw. wsparcie dla osób z mniejszymi szansami. W przypadku mobilności długoterminowych studenci posiadający prawo do otrzymywania stypendium socjalnego w UP w Lublinie oraz studenci z orzeczeniem o niepełnosprawności są uprawnieni do uzyskania dodatkowego stypendium w kwocie 250 EUR na każdy miesiąc zaakceptowanego przez Uczelnię pobytu za granicą, a w przypadku mobilności krótkoterminowej 100 EUR lub 150 EUR (w zależności od długości pobytu). Uczelnia jednocześnie zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie pracowników Biura ds. osób z niepełnosprawnościami; <https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>).

O korzystnym trendzie stopnia umiędzynarodowienia świadczy fakt, że w ostatnich latach obserwuje się wyraźny wzrost liczby studentów zagranicznych podejmujących naukę na Wydziale Agrobioinżynierii UP w Lublinie. W latach 2019/2020 i 2020/2021 w ramach programu Erasmus+ na Wydziale studiowało po jednej osobie (odpowiednio z Hiszpanii i Turcji), w roku 2021/2022 było to dwoje studentów (z Turcji), a w roku akademickim 2022/2023 – ośmioro (1 osoba z Włoch i 7 osób z Turcji) (Za1_Cz1_07_02). Aktualnie (w semestrze zimowym 2023/2024) na Wydziale Agrobioinżynierii studia w ramach programu Erasmus+ realizuje siedmioro studentów (3 osoby z Turcji, 2 osoby z Włoch i po jednej z Hiszpanii i Portugalii). Ponadto, dziewięć osób studiujących na innych wydziałach

UP w Lublinie uczęszcza na zajęcia z jednego lub dwóch przedmiotów prowadzonych przez nauczycieli akademickich z Wydziału Agrobioinżynierii (Basics of marketing – 1 osoba, Bioengineering of microorganisms – 2 osoby, Bioinformatics – 1 osoba, General microbiology – 1 osoba, Graphic design – 2 osoby, International marketing – 1 osoba, Marketing of service – 1 osoba, Molecular genetics – 2 osoby, Plant biotechnology – 2 osoby, Plant breeding and seed production science – 2 osoby). Dodatkowo 5 kolejnych osób jest w trakcie rekrutacji na studia w semestrze letnim 2023/2024. Zwiększone zainteresowanie studentów zagranicznych takim kształceniem, szczególnie w ostatnim roku, w dużym stopniu związane jest z bogatą ofertą przedmiotów realizowanych przez kadrę akademicką w ramach programu Erasmus+. Aktualnie w ofercie Wydziału jest 55 przedmiotów, przy czym co roku lista ta jest poszerzana o kolejne moduły (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/11/Offer-Agrobioengineering_2023-2024.pdf). Wśród przedmiotów o tematyce nawiązującej do programu kształcenia na kierunku Leśnictwo znajdują się: Forest biotechnology, Forest entomology, Forest mycology and microbiology, Protecting and shaping of forest landscapes, General microbiology, Soil science, Environmental protection.

Koordinator wydziałowy odpowiada za powiadomienie jednostek dydaktycznych o osobach przyjeżdżających na Wydział, a także o organizacji takich grup studenckich w zakresie liczby osób, wybranych przedmiotów oraz godzin dydaktycznych realizowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich. W przypadku studentów zagranicznych aplikujących o możliwość realizacji praktyk na Wydziale Agrobioinżynierii, Koordynator programu Erasmus+ odpowiada za wyznaczenie opiekunów praktykantów oraz stworzenie ramowego planu realizacji ich mobilności. Wydziałowy Koordynator wspiera również organizację pobytu zagranicznych nauczycieli przyjeżdżających w celu realizacji zajęć w ramach „Staff Mobility For Teaching Assignments” (STA), aranżując wykłady, prelekcje i spotkania ze studentami.

W 2015 roku Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji poszerzyło swoją ofertę dydaktyczną o nauczanie języka polskiego dla obcokrajowców studiujących w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Rozumiejąc problemy, z jakimi stykają się na co dzień osoby przyjeżdżające do Polski oraz jak ważna jest dla nich umiejętność skutecznej komunikacji w języku polskim, w Centrum opracowano programy nauczania łączące posługiwanie się językiem polskim w codziennym funkcjonowaniu z prezentacją kultury polskiej i związanymi z nią obyczajami. Oferta skierowana jest do studentów pochodzących z różnych krajów studiujących na kierunkach anglojęzycznych oraz dla studentów przebywających w UP w Lublinie w ramach programu Erasmus+. Jako wsparcie dla studentów zagranicznych na Uczelni organizowane są również spotkania integracyjne, np. Orientation Day czy wycieczki po mieście z przewodnikiem. W ramach integracji międzynarodowej 15 grudnia 2023 r. zorganizowano Świąteczne Spotkanie Akademickie, mające na celu zapoznanie studentów zagranicznych z polskimi tradycjami świątecznymi oraz integrację z lokalną społecznością (<https://up.lublin.pl/blog/swiateczne-spotkanie-akademickie-2/>). Dodatkowo, studenci przyjeżdżający z uczelni partnerskich mogą liczyć na wsparcie ze strony studentów UP w ramach programu „Study Buddy”. W ramach projektu realizowanego przez Centrum Transferu Technologii „Let ME know YOU – Welcome to ULSL” w programie Welcome to Poland – NAWA, w 2022 r. zorganizowano międzynarodowe spotkanie integracyjne „Warsztaty kultury polskiej” z udziałem studentów, doktorantów i pracowników Uczelni. W warsztatach wzięło udział ponad 50 uczestników, w tym studenci programu Erasmus+ (<https://up.lublin.pl/blog/warsztaty-kultury-polskiej-w-projekcie-let-me-know-you-welcome-to-ulsl-nawa/>).

Mobilność zagraniczna jest istotnym czynnikiem kształtującym doświadczenie dydaktyczne oraz kompetencje naukowe nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku Leśnictwo. Pracownicy zatrudnieni na Wydziale Agrobiotechnologii chętnie uczestniczą w międzynarodowych programach edukacyjnych, badawczych i szkoleniowych, jak również odbywają wyjazdy na konferencje zagraniczne. W ramach programu Erasmus+ od 2017 roku łącznie zrealizowano 72 wyjazdy (głównie Litwa, Irlandia, Portugalia, Czechy, Bułgaria, Hiszpania i Słowacja), w tym 32 w celach dydaktycznych (STA) oraz 40 wyjazdów w celach szkoleniowych (STT) (Za1_Cz1_04_07). W roku akademickim 2023/2024 zrealizowano 1 wyjazd oraz zaplanowano 13 kolejnych mobilności, przy czym nabór na wyjazdy trwa. Ponadto, pracownicy Wydziału, korzystając również z innych źródeł finansowania, wielokrotnie prezentowali wyniki swoich badań na forum międzynarodowym, uczestnicząc w konferencjach naukowych m.in. w Australii, Austrii, Belgii, Chinach, Danii, Francji, Holandii, Irlandii, Kanadzie, Litwie, Niemczech, RPA, Rumunii, Serbii, Singapurze, Szwecji, Szwajcarii, Ukrainie, czy Wielkiej Brytanii. Dużym zainteresowaniem wśród pracowników cieszą się również staże zagraniczne, których celem jest nawiązanie współpracy międzynarodowej, a także zapoznanie się z ofertą dydaktyczną zagranicznych uczelni. Taka aktywność jest ważnym elementem strategii umiędzynarodowienia oraz daje możliwość zdobycia najnowszej wiedzy, doświadczeń i warsztatu naukowego, przyczyniając się w ten sposób do podniesienia poziomu merytorycznego oferty dydaktycznej. Społeczność Wydziału dostrzega, że tego typu inicjatywy są bezcenne w procesie dydaktycznym oraz rozwoju naukowym pracowników akademickich. W latach 2017-2023 pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii wyjeżdżali za granicę w celach służbowych ponad 150 razy, natomiast spośród nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku Leśnictwo 20 pracowników przebywało w tym okresie za granicą, realizując łącznie 41 wyjazdów służbowych (Za1_Cz1_04_08).

Znaczącym osiągnięciem w zakresie mobilności zagranicznej pracowników Wydziału było uzyskanie przez dr hab. prof. uczelni Izabelę Joško prestiżowego stypendium programu Visegrad-Taiwan Scholarship. W ramach tego programu dr hab. Izabela Joško w 2023 r. odbyła 6-miesięczny staż w National Taiwan University, gdzie dołączyła do grupy prof. Kevina C.-W. Wu z Functional Nanoporous Materials Laboratory. W trakcie pobytu realizowano prace w zakresie projektowania i syntezy nano-szkieletów metaliczno-organicznych reagujących na bodźce w celu ich zastosowania do nawożenia i ochrony roślin. Program stypendialny ułatwia mobilność akademicką pomiędzy regionem V4 (Polska, Czechy, Słowacja, Węgry) a Tajwanem, zapewniając wsparcie finansowe pracownikom naukowym, na prowadzenie badań w wybranych instytucjach szkolnictwa wyższego na Tajwanie.

Działaniami wspierającymi umiędzynarodowienie zajmuje się Biuro Projektów Międzynarodowych (BPM), które zapewnia pomoc w zakresie pozyskiwania i realizacji międzynarodowych projektów finansowanych w ramach Programów Ramowych Komisji Europejskiej, międzynarodowych konkursów Narodowego Centrum Nauki (NCN) i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR), programów Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA), Funduszu Wyszehradzkiego oraz innych międzynarodowych inicjatyw.

W celu podniesienia kwalifikacji naukowych i dydaktycznych pracownicy Wydziału chętnie uczestniczą w różnych kursach, szkoleniach i wyjazdach studyjnych do zagranicznych ośrodków. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia wspierane jest programem „Mistrzowie Dydaktyki”, realizowanym w ramach POWR.04.03.00-00-0074/17 z Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt miał na celu podniesienie kompetencji kadry akademickiej Wydziału w zakresie stosowania nowoczesnych, innowacyjnych metod dydaktycznych, takich jak formy tutoringu w kształceniu. Cechą tutoringu jest indywidualizacja programów

kształcenia z uwzględnieniem różnych grup studentów, w tym różnych narodowości. W ramach projektu 2 pracowników Wydziału Agrobiotechnologii uczestniczyło w 7-dniowych szkoleniach podczas wizyt studyjnych na wybranych renomowanych uczelniach europejskich, znajdujących się w pierwszej setce rankingu szanghajskiego (University of Groningen, Holandia; Ghent University, Belgia).

Umiejscowienie wspierają kolejne edycje bezpłatnych kursów języka angielskiego realizowane w ramach projektu „Podniesienie kompetencji kadry akademickiej i administracyjnej oraz potencjału instytucjonalnego w przyjmowaniu osób z zagranicy przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie”, realizowanego w ramach programu „Welcome to Poland” i współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (projekt nr POWR.03.03.00-00-PN14/18). W ramach tego projektu 18 nauczycieli akademickich Wydziału Agrobiotechnologii (w tym 3 osoby z kadry na kierunku Leśnictwo) w latach 2017-2022 aktywnie podnosiło swoje umiejętności językowe (Za1_Cz1_04_10). Z kolei w ramach programu „Przyrodniczy MIT – program dostosowania Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie do wyzwań Nauki 2.0” (nr projektu POWR.03.05.00-00-Z209/2018), współfinansowanego przez UE w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, dwoje pracowników Wydziału oraz jedna osoba spoza Wydziału realizująca zajęcia na kierunku Leśnictwo, uczestniczyło w specjalistycznym kursie języka angielskiego z terminologią nauk przyrodniczych (Za1_Cz1_04_09).

Ciekawą formą podnoszenia stopnia umiejscowienia jest udział kadry akademickiej w szkoleniach z zakresu edukacji międzynarodowej, realizowanych w ramach dwóch projektów finansowanych ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej: 1. „Podniesienie kompetencji kadry akademickiej i administracyjnej oraz potencjału instytucjonalnego w przyjmowaniu osób z zagranicy przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie” (Umowa nr: PPI/WTP/2019/1/00043/U/00001); 2. „Instytucjonalne wsparcie UPL w obszarze umiejscowienia poprzez niwelowanie barier komunikacyjnych w wielokulturowym środowisku akademickim „Let ME know YOU – Welcome to ULSL” (Umowa nr: PPI/WTP/2019/1/00047/U/00001). Celem projektów była integracja wielokulturowego środowiska akademickiego oparta na wzajemnym poznaniu, tolerancji wobec różnorodności oraz przeciwdziałaniu stereotypom. W ramach tych działań pracownicy Uczelni uczestniczyli m.in. w takich szkoleniach, jak: „Studenci zagraniczni w polskich uczelniach. Kompendium wiedzy obsługi studenta zagranicznego od rekrutacji po ukończenie studiów”, „Protokół dyplomatyczny i etykieta”, „Kompetencje międzykulturowe we współczesnym świecie”, Warsztaty - "Let ME know YOU", „Komunikacja międzykulturowa i efektywne sposoby komunikacji w środowisku międzynarodowym” (Za1_Cz1_04_10).

Mobilności akademickiej i nawiązywaniu nowych kontaktów służą międzynarodowe konferencje naukowe. W 2021 r. pracownicy Katedry Technologii Produkcji Roślin i Towaroznawstwa współorganizowali konferencję „Bioprotection – Global Plant Health and Product Safety”, której celem była prezentacja najnowszych osiągnięć naukowych z zakresu niechemicznych metod ochrony, ich wpływu na zdrowie roślin i jakość produktów żywnościowych. W organizacji wydarzenia uczestniczyły również: prof. Mahendra Rai (Uniwersytet Amravati, Indie), prof. Elvyra Jariene (Akademia Rolnicza im. Kazimierza Wielkiego w Kownie, Litwa), prof. Francesca Degola (Uniwersytet w Parmie, Włochy) oraz dr Irina Matsiakh (Ukraiński Państwowy Uniwersytet Leśny we Lwowie, Ukraina). Ponadto na Wydziale Agrobiotechnologii w ostatnim czasie dwukrotnie organizowano Międzynarodową Konferencję Naukową „Gospodarowanie Przestrzenią a Zasoby Przyrodnicze”. Warto podkreślić, że w Komitecie Organizacyjnym tych konferencji znalazło się 21 studentów

<https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2022/07/Przestrzen-kulturowa-i-srodowisko-przyrodnicze-na-tle-zmian-klimatu.pdf>).

Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Aktywność międzynarodowa pracowników Wydziału przyczynia się do promocji Uczelni poza granicami kraju, co zwiększa zainteresowanie przyjazdem studentów i kadry naukowo-dydaktycznej z zagranicy w ramach programów wspierających mobilność międzynarodową. W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie stworzono dogodne warunki do podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Jednym ze sposobów internacjonalizacji studiów jest zapraszanie wysokiej rangi naukowców i wykładowców z renomowanych uczelni zagranicznych. Studenci Wydziału Agrobioinżynierii korzystali z wiedzy i doświadczenia zagranicznych pracowników naukowych, którzy realizowali zajęcia dydaktyczne w ramach programu Erasmus+ lub jako profesorowie wizytujący. W latach 2018-2022 wykłady wygłosili:

- Aslan Imran z Bingol University (Turcja), 2018 r.
- Aka Kacar z University of Cukurova (Turcja), 2019 r.
- Viti Domenico z University of Foggia (Włochy), trzykrotnie w 2019, 2022 i 2023 r.
- Honorata Danilčenko z Vytautas Magnus University Agriculture Academy (Litwa), 2020 r.
- Ozdemir Fethi Ahmet z Bingol University (Turcja), 2022 r.
- Adamaviciene Aida z Vytautas Magnus University Agriculture Academy (Litwa), 2022 r.
- Taraseviiciene Živile z Vytautas Magnus University Agriculture Academy (Litwa), 2022 r.
- Yilmaz Hasan z Isparta University of Applied Sciences (Turcja), 2022 r.
- Ivan Shuvar z Lviv National Environmental University (Ukraina), 2022 r.
- Iryna Androshchuk z Kijowskiego Uniwersytetu Borysa Grinczenki (Ukraina), 2022 r.
- Jurij Huben Edwadowycz z Lviv National Environmental University (Ukraina), 2022 r.
- Karolina Rulitska z Lviv National Environmental University (Ukraina), 2022 r.
- Tetiana Datsko z Lviv National Environmental University (Ukraina), 2022 r.

Cennym poszerzeniem wiedzy studentów i uzupełnieniem treści programowych jest uczestniczenie w wykładach otwartych organizowanych z udziałem naukowców z zagranicy. Takie spotkania stanowią ważny element strategii podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia, a dodatkowo aktywizują studentów do ciągłego doskonalenia umiejętności językowych. Mogą być również szansą na zwiększenie mobilności zagranicznej studentów i pracowników. Wykłady w ramach cyklu Open Seminar prowadzone są od 2016 r. Wśród prelegentów byli m.in.:

- Prof. Robert Park z Uniwersytetu w Sydney w Australii – znany na całym świecie fitopatolog, który wygłosił wykład „The Australian Cereal Rust Control Program – integrating pathology, genetics and pre-breeding to protect Australian cereal crops”, 2016 r.
- Prof. Dr. Dr. h.c. Andreas Börner, Dyrektor Banku Genów, Leibniz Institute of Plant Genetics and Crop Plant Research (IPK) w Gatersleben, w Niemczech, który wygłosił wykład dotyczący konieczności ochrony bioróżnorodności („The Importance of Plant Genetic Resources for the future”), 2021 r.
- Prof. dr hab. Carlos Fonseca z Uniwersytetu w Aveiro w Portugalii wygłosił wykład „Wildlife Research in Portugal: current status and future perspectives”, 2018 r.

- Prof. dr hab. Honorata Danilchenko z Vytautas Magnus University Agriculture Academy, wygłosiła wykład na temat wpływu czynników biotycznych i abiotycznych na jakość zrównoważonych surowców spożywczych, 2020 r.
- Prof. Dr. Fethi Ahmet Özdemir z Bingol University w Turcji wygłosił wykład „Endemic medicinal plants to Turkey”, 2021 r.
- Dr Tetiana Datsko, As. Prof., Faculty of Agrotechnology and Ecology, Department of Ecology, Lviv National Environmental University, Dublany, Ukraine, wygłosiła wykład „Biodiversity in Ukraine: problems and prospects”, 2022 r.
- Prof. dr hab. Ivan Shuvar z Lviv National Environmental University, wygłosił wykład „Prospects for organic farming in the context of global warming”, 2022 r.
- Dr Rulitska Karolina, As. Prof., Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Economics, Lviv National Environmental University, wygłosiła wykład „Prerogatives of development of domestic agrarian enterprises”, 2022 r.
- Prof. Sergio Orlandi – główny Inżynier w międzynarodowym projekcie ITER (International Thermonuclear Experimental Reactor), wygłosił wykład „Flying into nuclear fission and fusion technologies in the short and medium term”, 2022 r.
- Dr hab. Luis Inostroza z Institute of Geography, The Ruhr-University Bochum (Niemcy), wygłosił wykład na temat identyfikacji i wyceny usług ekosystemowych dostarczanych przez zieloną i niebieską infrastrukturę miasta Lublin, 2022 r.
- Viktor Korzun z KWS SAAT SE & Co. KGaA (Niemcy), 2023 r.

Swoje dokonania naukowe przedstawiali również badacze z Indii, Irlandii, Francji i Wielkiej Brytanii (Zal_Cz1_02_03). W ramach współpracy międzynarodowej odbywają się również wizyty studyjne wykładowców z zagranicy, którzy poza spotkaniami i seminariami z pracownikami Wydziału realizują również zajęcia ze studentami. W semestrze letnim w roku akademickim 2023/2024 wykłady i ćwiczenia na kierunku Leśnictwo (studia stacjonarne i niestacjonarne I rok drugi semestr) będzie prowadził prof. dr hab. Ivan Shuvar z Lviv National Environmental University, który w ramach przedmiotu Botanika leśna zrealizuje 6 godzin zajęć.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia oraz wpływ rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Za umiędzynarodowienie procesu kształcenia na Wydziale odpowiedzialni są Dziekan i Koordynator wydziałowy programu Erasmus+, przy wsparciu Biura Wymiany Akademickiej. Wymiana międzynarodowa studentów jest objęta corocznymi sprawozdaniami, obejmującymi pełne lata akademickie. Dokumentację w tym zakresie gromadzi Biuro Mobilności Akademickiej. Ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację, odbywa się raz w roku. Dane dotyczące liczby wyjazdów nauczycieli akademickich oraz studentów w ramach programu Erasmus+ są przedmiotem analizy Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK), a wnioski są zamieszczane w Rocznym Raporcie WKdsJK, prezentowane na Kolegium Wydziału i publikowane na stronie internetowej Wydziału. Sprawozdania przygotowywane są na podstawie danych z Biura Mobilności Akademickiej. Ponadto studenci przygotowują relacje ze swoich wyjazdów, dokumentując nie tylko swoją aktywność naukową, ale również kontakty

interpersonalne oraz obserwowane różnice kulturowe (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#erasmus>).

Koordynator uczelniany Programu Erasmus+ monitoruje przepływ dokumentów pomiędzy uczelniami partnerskimi, składa również obszerny raport jakościowo-ilościowy po każdym zakończonym projekcie do Narodowej Agencji Programu Erasmus+. BWA archiwizuje dokumentację, zarówno studentów/praktykantów wyjeżdżających, jak i przyjeżdżających na Wydział, a także na wniosek Dziekana raportuje liczbę studentów danego wydziału objętych wymianą. Podobne raporty są składane na wniosek JM Rektora i/lub Kanclerza UP w Lublinie.

Studenci wracający z wyjazdów, oprócz indywidualnego raportu składanego w ramach realizacji programu wymiany, proszeni są o wypełnienie ankiety, pozwalającej na monitorowanie ich satysfakcji z wyjazdu, jak również, w przypadku osób przyjeżdżających na Wydział, atrakcyjności oferowanych przedmiotów i jakości ich realizacji. Pozwala to na dostosowanie przedmiotów oferowanych przez Wydział do potrzeb i zainteresowań studentów. Oferta taka uaktualniana jest co roku w porozumieniu z Dziekanem Wydziału.

Dodatkowe informacje, które uczelnie uznaje za ważne dla oceny kryterium 7

Aktywna mobilność pracowników i studentów, wzmocnienie współpracy z zagranicznymi partnerami oraz pozyskiwanie międzynarodowych funduszy na badania naukowe są kluczowymi czynnikami decydującymi o umocnieniu pozycji Uczelni na arenie międzynarodowej.

Realizacji celu podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia Uczelni służy wprowadzenie do oferty dydaktycznej Wydziału studiów II stopnia w języku angielskim na kierunku Agriculture (<https://up.lublin.pl/en/admission/agriculture/>). Program kształcenia obejmuje treści z zakresu nowoczesnej produkcji rolnej, przetwórstwa surowców roślinnych, postępu biologicznego czy ochrony roślin, a także czynników środowiskowych kształtujących plony roślin uprawianych na cele żywnościowe, paszowe i energetyczne. Ponadto na Wydziale Agrobiotechnologii opracowano koncepcję kształcenia nowego kierunku studiów w języku angielskim Global management in smart agriculture. Są to studia pierwszego stopnia, które będą realizowane we współpracy trzech uczelni należących do Związku Uczelni Lubelskich, tj. Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (lider), Politechniki Lubelskiej oraz Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej (członkami zespołu przygotowującego dokumentację nowego kierunku studiów były prof. dr hab. Barbara Kołodziej i dr hab. Sylwia Andruszczak, prof. uczelni).

Realizowane w Uczelni programy, a także działania w ramach zawartych umów i projektów, są ważnymi instrumentami wspierającymi mobilność studentów i kadry akademickiej, czego efektem jest odnotowywany każdego roku wyraźny wzrost zainteresowania mobilnością akademicką.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Ogólne zasady dostosowania systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Zgodnie ze Statutem UP w Lublinie § 15 (https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2020/10/statut_up.pdf) w procesie kształcenia studentów opiekę dydaktyczną w zakresie swoich kompetencji zapewniają Dziekan i Prodziekan Wydziału sprawujący bieżący nadzór nad procesem kształcenia w ramach kierunków studiów, nadzorujący proces rekrutacji, ustalający szczegółowe plany zajęć dydaktycznych, zlecający zajęcia dydaktyczne w porozumieniu z kierownikami katedr. Dziekan i Prodziekan Wydziału sprawują także nadzór nad działaniami związanymi z zapewnianiem jakości kształcenia, współuczestniczą w procesie oceny okresowej nauczycieli akademickich w ramach wykonywania przez nich obowiązków dydaktycznych. Władze dziekańskie wspierają również inicjatywy naukowe i organizacyjne zgłaszane przez Samorząd Studentów i Koła Naukowe. Prodziekan podejmujący decyzje administracyjne i pozostałe decyzje w indywidualnych sprawach studenckich związanych z tokiem studiów, wspiera studentów w rozwiązywaniu problemów pojawiających się w procesie kształcenia, odpowiada za przyznawanie warunkowych zaliczeń semestrów i określa warunki powtarzania przedmiotów lub semestrów, przewodniczy egzaminom dyplomowym, komisyjnym, zatwierdza tematy projektów inżynierskich i odpowiada za organizację indywidualnego toku studiów.

Podmiotem opiniodawczo-doradczym Dziekana w sprawach związanych z jakością kształcenia, ewaluacją zajęć dydaktycznych są Rady Programowe powoływane dla każdego kierunku studiów. Kierownicy Instytutów, Katedr i Zakładów wspierają proces organizacji i realizacji kształcenia. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia nadzoruje weryfikację efektów uczenia się i analizuje wyniki ankiet studenckich, opracowuje wydziałowy system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia.

System wspierania studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym i naukowym dostosowany jest do potrzeb różnych grup studentów, w tym z orzeczeniem o niepełnosprawności, ze szczególnymi potrzebami zdrowotnymi lub w trudnej sytuacji materialnej. Wsparcie ma zastosowanie do wszystkich kierunków, poziomów, profili i form studiów. Priorytetem władz i pracowników Uczelni jest zapewnienie studentom poczucia bezpieczeństwa oraz wsparcia finansowego w uzasadnionych sytuacjach. Studenci kształcący się na kierunku Leśnictwo otrzymują odpowiednie formy wsparcia w obszarze socjalnym, bytowym i administracyjnym. Pomoc materialną dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w roku akademickim 2023/2024 stanowią stypendia: socjalne, specjalne dla osób z niepełnosprawnością, stypendia Rektora dla najlepszych studentów, stypendia za osiągnięcia sportowe, artystyczne i zapomogi. Zasady oraz tryb przyznawania pomocy studentom określone są w Regulaminie Świadczeń dla Studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/regulamin/regulamin-swiadczen-dla-studentow-up-w-lublinie/>).

Jedną z podstawowych form systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się jest możliwość indywidualnej organizacji studiów określona w Regulaminie studiów UP w Lublinie w §18 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>). O indywidualną organizację studiów mogą wnioskować studenci wyróżniający się w działalności samorządowej, kulturalnej lub sportowej, studiujący na dwóch lub więcej kierunkach

studiów, odbywający część studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych, znajdujący się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej, studenci z niepełnosprawnością, studentki w ciąży oraz studenci będący rodzicami (www.zlobek.maluch.net). Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oferuje żłobek dla dzieci swoich pracowników, doktorantów i studentów, zlokalizowany na terenie miasteczka akademickiego. Stanowi to znaczące wsparcie umożliwiające uczenie się studentom będącym rodzicami. Studenci przyjezdni mogą korzystać z dobrze wyposażonych Domów Studenckich z możliwością uzyskania dopłaty do zakwaterowania w przypadku trudnej sytuacji materialnej (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/akademiki/>).

Studenci UP w Lublinie mają szeroką ofertę wsparcia materialnego umożliwiającego im łatwiejsze funkcjonowanie w społeczności akademickiej i skoncentrowanie się na nauce. W ramach środków funduszu stypendialnego studenci mogą ubiegać się o pomoc materialną w formie różnego rodzaju stypendiów i zapomóg. Szczegółowe informacje prezentowane są na stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/stypendia/>). System stypendialny uwzględnia także potrzeby osób z niepełnosprawnościami oraz promuje studentów wyróżniających się naukowo, sportowo i artystycznie. Zasady udzielania pomocy materialnej określone są w ogólnouczelnianym Regulaminie Świadczeń dla Studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 59 Rektora UP w Lublinie z dnia 28 kwietnia 2023 r. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/04/Regulamin.pdf>). W regulaminie określono zasady przyznawania i wypłacania pomocy materialnej dla studentów i doktorantów. Stypendia socjalne, stypendia dla osób z niepełnosprawnością i zapomogi przyznają studentom Wydziałowe Komisje Stypendialne, zaś stypendium Rektora - Odwoławcza Komisja Stypendialna. Wydziałowa Komisja Stypendialna i Odwoławcza Komisja Stypendialna (komisja rektorska) powoływane są na początku każdego roku akademickiego przez Rektora na wniosek Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego. Skład Komisji stanowią: Dziekan jako przewodniczący, studenci wybrani przez Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego oraz pracownik Biura Stypendiów Studenckich. Decyzje otrzymania stypendiów i zapomóg podejmowane są na zebraniach Komisji, przy czym każdorazowo wymagany jest przynajmniej 50% udział studentów. Stypendium Rektora może otrzymać student, który uzyskał za rok studiów, poprzedzający rok przyznania stypendium, wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym. W danym roku akademickim, zgodnie z regulaminem, tworzona jest jedna lista rankingowa dla każdego roku studiów, a stypendium Rektora przyznawane jest w takiej samej kwocie bez podziału na poszczególne osiągnięcia. Pisemne decyzje komisji stypendialnych przekazywane są studentom listownie lub odbierane są osobiście przez studentów w Biurze Stypendiów Studenckich. W latach 2018-2023 stypendium Rektora przyznano 218 studentom kierunku Leśnictwo. Stypendia socjalne pobierało łącznie 424 studentów, 32 studentów otrzymało stypendium dla osób niepełnosprawnych, ponadto 79 studentów otrzymało jednorazową zapomogę finansową (Zal_Cz1_02_04).

Wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami

Na podstawie Zarządzenia Nr 48 Rektora UP w Lublinie z dnia 24 listopada 2016 r. (<https://up.lublin.pl/rektor/2016/48/zarządzenie48.pdf>), 1 stycznia 2017 roku na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie utworzono w ramach Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich stanowisko do spraw osób z niepełnosprawnością. W trosce o dostosowywanie procesu kształcenia do potrzeb studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej, na podstawie Zarządzenia nr 44 Rektora UP w Lublinie z dnia 8 kwietnia 2022 r.

(<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/04/z-44-2022.pdf>) utworzono następną odrębną jednostkę administracji centralnej Uczelni – Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Biuro zatrudnia trzech pracowników, w tym pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami, psychologa oraz specjalistę ds. dostępności. Do obowiązków osób zatrudnionych w tej jednostce należy szeroki zakres działań mających na celu zapewnienie optymalnych warunków funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami. Biuro prowadzi liczne formy wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju i doskonaleniu zarówno naukowym, jak i społecznym. Informacje na temat wsparcia osób z niepełnosprawnościami są zamieszczone na stronie internetowej Uczelni. Można również osobiście, telefonicznie lub e-mailem skontaktować się z pracownikiem Biura. Dla osób z niepełnosprawnościami cyklicznie, raz na początku roku akademickiego oraz w zależności od potrzeb zgłaszanych przez zainteresowanych, organizowane są spotkania informacyjno-adaptacyjne. W spotkaniach biorą udział pracownicy Biura oraz Prorektor ds. studenckich i dydaktyki. Każdy przypadek osoby z niepełnosprawnością ubiegającej się o wsparcie rozpatrywany jest indywidualnie, zgodnie z ideą wyrównywania szans edukacyjnych oraz racjonalnego dostosowania do potrzeb wynikających z niepełnosprawności lub choroby przewlekłej. Każdy student z orzeczeniem o niepełnosprawności może otrzymać indywidualną pomoc adekwatną do jego potrzeb, tj. wsparcie asystenta w czynnościach związanych z nauką, których nie może wykonać samodzielnie, wypożyczanie sprzętu technicznego, indywidualny tok nauczania m.in. języków obcych, pomoc psychologiczną, dostosowanie materiałów dydaktycznych do potrzeb indywidualnych. O specyficznych potrzebach osoby z niepełnosprawnością Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych na wniosek studenta informuje Dziekana, który podejmuje odpowiednie decyzje mające na celu udzielenie studentowi wymaganego wsparcia. Systematycznie organizowane są szkolenia dla studentów z niepełnosprawnościami oraz kadry naukowej i administracyjnej, które pomagają rozwijać potencjał i zwiększać świadomość społeczną. W roku 2023 realizowana była kolejna edycja szkoleń w ramach projektu „Dostępny UPL”, w której brało udział kilkadziesiąt osób z kadry Wydziału. Informacje o terminach i tematyce szkoleń umieszczane są na stronie internetowej Uczelni. Pomoc osobom z niepełnosprawnościami na Uczelni reguluje Zarządzenie nr 109 Rektora UP w Lublinie z dnia 8 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia procedury dostosowania procesu kształcenia do potrzeb studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/11/z-109-2021.pdf>).

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wdraża formy dostosowania procesu kształcenia dla studentów oraz doktorantów z niepełnosprawnościami. Większość zajęć odbywa się w budynkach wolnych od barier architektonicznych, wyposażonych w podjazdy, windy, platformy, oraz sanitariaty dla osób z niepełnosprawnościami (Za1_Cz1_08_01). Materiały dydaktyczne są na prośbę studentów z niepełnosprawnościami udostępniane przez prowadzących w formie dostosowanej do ich potrzeb, np. powiększona czcionka, możliwość nagrywania zajęć na dyktafon, wersja elektroniczna materiałów. Studenci mogą korzystać z urządzeń wspomagających na zajęciach oraz egzaminach, np. dyktafony, notebooki, powiększalnik, lupa powiększająca, dostępnych w wypożyczalni sprzętu technicznego Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Istnieje również alternatywna forma zaliczania zajęć dydaktycznych – jest ona ustalana na prośbę studentów indywidualnie z prowadzącym przedmiot i są to, np. zmiana miejsca (jeżeli jest ono niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami), terminu i czasu trwania egzaminu, formy egzaminu lub zaliczenia, np. z pisemnej na ustną, stacjonarnej na zdalną lub odwrotnie w zależności od konkretnej sytuacji studenta z niepełnosprawnością. Studenci mogą również uzyskać zgodę na rozłożenie sesji

egzaminacyjnej w czasie lub w przypadku obszernego materiału mają możliwość zdawania go w częściach.

Na Uczelni od 2020 roku istnieje możliwość skorzystania ze wsparcia asystenta dydaktycznego lub tłumacza języka migowego, zgodnie z Zarządzeniem nr 9 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu korzystania ze wsparcia asystenta lub tłumacza języka migowego dla studenta/doktoranta w ramach wsparcia realizowanego w Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich Stanowiska ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/009/009.pdf>).

W wydzielonych pomieszczeniach Biblioteki Głównej UP, w strefie wolnej od barier architektonicznych, znajdują się stanowiska przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, m.in. stanowisko komputerowe ze specjalistycznym sprzętem i oprogramowaniem, stanowiska dla osób słabowidzących z ogólnodostępnym powiększalnikiem i sala szkoleniowa. Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na pomoc pracowników Biblioteki w korzystaniu z zasobów bibliotecznych. Biblioteka dysponuje dodatkowymi strefami do nauki indywidualnej przeznaczonymi dla osób z niepełnosprawnościami, w których znajdują się również 4 lampy antydepresyjne. W 2018 roku w budynku Biblioteki powstała sala aktywizacyjna dla osób z niepełnosprawnościami, w której studenci mogą skorzystać z urządzeń wspomagających. Kolejna sala aktywizacyjna powstała w roku 2021 w budynku Collegium Agronomicum przy ul. Akademickiej 15.

W ramach realizacji projektu „Dostępny UPL” – nr POWR.03.05.00-00-A002/21 osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności studiujące w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie mają możliwość skorzystania z indywidualnych porad psychologicznych oraz prawnych. Psycholog prowadzi konsultacje trzy dni w tygodniu, po 3 godziny w godzinach popołudniowych, w budynku Collegium Agronomicum. Informacje dotyczące konsultacji psychologicznych dostępne są na stronie Uczelni oraz plakatach umieszczonych na tablicach informacyjnych.

Nauczanie języków obcych w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie realizowane jest w formie dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zajęcia prowadzone są indywidualnie lub grupowo w zależności od potrzeby danego studenta. Forma materiałów dydaktycznych przystosowana jest do danego rodzaju niepełnosprawności, np.: możliwość nagrywania zajęć na dyktafon, materiały w wersji elektronicznej, możliwość skorzystania z dostępnych w wypożyczalni sprzętów (notebooki, dyktafony, powiększalnik). Studenci mogą również skorzystać z pomocy tłumacza języka migowego. Zajęcia odbywają się w salach wolnych od barier architektonicznych oraz w sali aktywizacji osób z niepełnosprawnościami.

W rozwoju społecznym, sportowym i artystycznym wspierają studentów pracownicy zaangażowani w funkcjonowanie Akademickiego Związku Sportowego oraz wielu agend kulturalnych działających w UP w Lublinie. Uniwersytet Przyrodniczy oferuje osobom z niepełnosprawnościami zajęcia sportowe, dostosowane do rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Studenci z niepełnosprawnościami uczestniczą w integracyjnych olimpiadach sportowych (np. Integracyjne Mistrzostwa Polski w Pływaniu i Lekkoatletyce) czy obozach edukacyjnych, także poza granicami kraju. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu organizuje zajęcia sportowe poprawiające kondycję i aktywność studentów z niepełnosprawnościami. Zajęcia w większości prowadzone są w formie indywidualnej i są to: gimnastyka korekcyjna odbywająca się w sali fitness lub gimnastycznej, ćwiczenia wzmacniające mięśnie posturalne – siłownia, pływanie oraz aqua aerobik – basen, ćwiczenia

zwiększające wydolność oddechową (cardio) – sala aerobowa. Zajęcia sportowe odbywają się w dostosowanym dla osób niepełnosprawnych Centrum Kultury Fizycznej i Sportu UP w Lublinie.

W 2021 roku Fundacja Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych FAZON przyznała Uniwersytetowi Przyrodniczemu w Lublinie wyróżnienie w dwóch kategoriach: INSTYTUCJA za „szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób z niepełnosprawnościami w różnych dziedzinach życia”, oraz PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ za „przystosowanie projektowania uniwersalnego oraz najlepszych rozwiązań urbanistycznych oraz architektonicznych w zakresie dostosowania budynków i przestrzeni dla osób z niepełnosprawnością”. Zdaniem Kapituły Konkursowej „Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie na polu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami stanowi wzór godny naśladowania”.

Na kierunku Leśnictwo w latach 2019-2023 do Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami zgłosiło się 14 osób ze zdiagnozowaną niepełnosprawnością, niemniej jednak żadna z nich nie zgłaszała szczególnych potrzeb w zakresie dodatkowej pomocy w trakcie funkcjonowania na Uczelni.

Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Priorytetem Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jest stworzenie studentom jak najlepszych warunków do zdobywania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Wsparcie studentów w procesie uczenia się przybiera różne formy, uwzględniające zróżnicowane potrzeby studentów i adekwatne do zakładanych efektów uczenia się. Sprzyja ono nie tylko rozwojowi naukowemu, ale również społecznemu i zawodowemu studentów. Pomoc naukowa i dydaktyczna realizowana jest przez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich w trybie konsultacji. Konsultacje prowadzone są regularnie przez nauczycieli akademickich w wymiarze nie mniejszym niż jedna godzina w tygodniu, a ich termin określany jest na początku każdego semestru i przedstawiany studentom podczas pierwszych zajęć, a także podawany do publicznej wiadomości na tablicach informacyjnych poszczególnych Instytutów i Katedr lub na drzwiach gabinetów. Nauczyciele akademicy mogą także prowadzić konsultacje zdalnie, np. drogą elektroniczną. Konsultacje o charakterze indywidualnym, mające na celu wyjaśnienie trudniejszych problemów związanych z treściami kształcenia, omawianie wyników oceny prac pisemnych, wskazywanie możliwości uzupełnienia niedociągnięć i braków w zakresie wiedzy i umiejętności mogą się odbywać również poza wyznaczonymi terminami, w miarę potrzeb zgłaszanych przez studentów. Ponadto studenci mogą zwrócić się o pomoc do Dziekana lub Prodziekana Wydziału Agrobioinżynierii, którzy ustalają własne godziny konsultacji w indywidualnych sprawach studentów. System opieki dydaktycznej i naukowej dopełniają bazy poszczególnych katedr. Studenci mają możliwość korzystania z bibliotek katedralnych, pracowni komputerowych, pracowni projektowych i laboratoriów. Studenci realizują projekty inżynierskie w ramach seminariów dyplomowych pod opieką odpowiedzialnego za prowadzenie danej grupy nauczyciela akademickiego, posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Studenci mogą także uczestniczyć w badaniach naukowych określonych jednostek naukowo-dydaktycznych zgodnie z ich profilem. Studenci zrzeszeni w kołach naukowych rozwijają swoje zainteresowania pod okiem opiekuna koła naukowego, będącego pracownikiem naukowym Uczelni.

Zagadnienia dotyczące procesu dydaktycznego omawiane są podczas spotkań Kolegium Dziekańskiego i studentów, organizowanych na początku roku akademickiego oraz sukcesywnie w miarę potrzeb w trakcie jego trwania, a także podczas organizowanych corocznie Dni Kierunku. Łącznikiem pomiędzy władzami Wydziału i studentami są opiekunowie lat oraz starostowie lat.

Należy także zaznaczyć, że pracownicy dziekanatu na bieżąco udzielają fachowej pomocy formalnej, a w sytuacjach, które przekraczają ich kompetencje, kierują do innych jednostek uczelnianych w pionie Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki.

Pracownicy Wydziału opracowują pomoce dydaktyczne w formie podręczników, skryptów, rozdziałów w podręcznikach akademickich/monografiach naukowych oraz inne materiały dydaktyczne, w tym udostępniane on-line. W celu ułatwienia dostępności do dorobku naukowego pracowników uczelni uruchomiono OpenUP – Otwarty Portal Wiedzy, System Informacji Naukowej UP w Lublinie (<https://open.up.lublin.pl/Uczelnia/Wyszukiwarka>). W latach 2017-2023 pracownicy Wydziału stanowiący kadrę dydaktyczną kierunku Leśnictwo opracowali łącznie 667 prac z listy JCR, 338 publikacji bez IF, 7 prac w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science oraz łącznie 179 monografii, rozdziałów w monografii, redakcji monografii naukowych wieloautorских, a także 14 patentów/wzorów użytkowych, 525 materiałów konferencyjnych oraz 138 publikacji popularno-naukowych, z których część wykorzystywana jest w procesie dydaktycznym i polecana studentom kierunku Leśnictwo w celu rozszerzenia wiedzy w danym zakresie. Podręcznik „Choroby roślin uprawianych w ogrodach i parkach. Objawy i zwalczanie”, którego drugie wydanie pojawiło się w 2023 roku, a współautorem jest Elżbieta Patkowska, jest wykorzystywany podczas zajęć z przedmiotu Fitopatologia leśna. W 2020 roku został wydany „Przewodnik do ćwiczeń z biotechnologii leśnej” Krzysztofa Kowalczyka, Magdaleny Sozoniuk, Katarzyny Masternak, Jacka Gawrońskiego, Katarzyny Głębockiej, Magdaleny Dyduch-Siemieńskiej. Kolejnymi przykładami pozycji naukowych przydatnymi studentom Leśnictwa są pozycje naukowe, których rozdziały są autorstwa lub współautorstwa pracowników stanowiących kadrę dydaktyczną kierunku Leśnictwo, m.in. „Podstawowe choroby zwierząt łownych i bezpieczeństwo żywności w obrocie dziczyzną” (2017) Mariana Flisa, rozdział „Biologiczne i antropogeniczne czynniki kształtujące zmienność genetyczną nasion”. W: Genetyczne uwarunkowania prowadzenia i wykorzystania leśnej bazy nasiennej (2022) Szymona Jastrzębowskiego czy monografia naukowa „Behawior zwierząt” (2019) współautorstwa Piotra Czyżowskiego. W 2022 roku Szymon Jastrzębowski wraz ze współautorami opracowali „Atlas nasion i siewek roślin drzewiastych” (w druku) – więcej informacji w zamieszczono w Kryterium 4.

Proces uczenia się studentów wspierają także pracownicy Biblioteki Głównej, ułatwiając korzystanie z zasobów bibliotecznych i baz literatury dostępnej on-line. Studenci UP w Lublinie, w tym kierunku Leśnictwo, mają szeroki dostęp do zasobów bibliotecznych, technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz pomocy dydaktycznych umożliwiających samokształcenie. W Bibliotece uniwersyteckiej studenci mają stały dostęp do książek i czasopism krajowych i zagranicznych (w tym dostęp cyfrowy do wydawnictw). Ze względu na akademicki charakter Lublina, studenci mogą również korzystać z innych bibliotek uniwersyteckich, w tym Biblioteki Głównej UMCS i Politechniki Lubelskiej. W Bibliotece Głównej UP w Lublinie funkcjonuje czytelnia, zlokalizowana na dwóch piętrach budynku, w której są dostępne 154 miejsca, w tym 31 miejsc to stanowiska z komputerami stacjonarnymi z dostępem do zasobów on-line. Dokładny opis Biblioteki Głównej zamieszczono w Kryterium 5.

W 2022 roku w Bibliotece przeprowadzono 18 projektów naukowych i popularnonaukowych promujących zasoby drukowane i elektroniczne. Informacje dotyczące zasobów i wydarzeń organizowanych przez Bibliotekę zamieszczane są regularnie na stronie internetowej Biblioteki, na profilach społecznościowych: Facebook i Instagram oraz w czasopiśmie Aktualności UP w Lublinie. Pracownicy Biblioteki organizują szkolenia z zakresu posługiwania się i wykorzystania baz danych dla

nauczycieli akademickich oraz studentów. W szkoleniach stacjonarnych i on-line w 2022 roku uczestniczyło około 680 studentów. Władze UP w Lublinie i dyrektor Biblioteki dbają o bezpłatny dostęp do najnowszej literatury dla wszystkich studentów i pracowników m.in. w ramach uczestnictwa w konsorcjach. Obecnie zapewniony jest pełny dostęp do 57 baz danych (bibliometryczno-abstraktowych i pełnotekstowych) oraz 1797 innych zasobów elektronicznych (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>). Doskonałym narzędziem wsparcia studentów w procesie uczenia jest całodobowy dostęp do wirtualnej czytelnicy z dowolnego miejsca przez platformę IBUK Libra (<http://han.bg.up.lublin.pl/han/ibuk-libra/>). IBUK Libra zawiera bogaty zbiór publikacji specjalistycznych, naukowych, popularnonaukowych i beletrystycznych. Platforma ta umożliwia pracę z tekstem, zaznaczanie fragmentów, tworzenie notatek czy tagowanie.

Studenci w procesie uczenia się mogą korzystać z nowoczesnych laboratoriów (Zal_Cz3_Z2_5b) wyposażonych w aparaturę analityczną i sprzęt laboratoryjny, gdzie pod opieką pracownika mogą realizować badania i eksperymenty wykorzystywane m.in. do przygotowania projektu inżynierskiego. Do dyspozycji studentów jest m.in. infrastruktura badawcza Instytutu Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin, np. pracownia kultur tkankowych *in vitro*, pracownia fenotypowania cyfrowego, laboratorium analizy genomu roślinnego, laboratorium genomiki i transkryptomiki oraz laboratorium nanobiotechnologii. Dużym zainteresowaniem cieszą się również, przeznaczone do chemicznej, biochemicznej, molekularnej i toksykologicznej analizy bakterii i grzybów, laboratoria Katedry Mikrobiologii Środowiskowej, a także laboratorium analiz fitochemicznych Katedry Roślin Przemysłowych i Leczniczych czy też laboratorium gleboznawcze Instytutu Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska. Studenci mają możliwość publikowania wyników badań prowadzonych we współpracy z naukowcami UP w Lublinie.

Działalność naukowa studentów kierunku Leśnictwo skupia się m.in. na realizacji zadań w ramach projektów inżynierskich. Swoje zainteresowania naukowe studenci mogą rozwijać uczestnicząc w zadaniach badawczych (na zasadzie „wolontariatu”) w ramach projektów NCN, ARiMR, MEiN, WFOŚiGW oraz projektów unijnych koordynowanych przez pracowników badawczo-dydaktycznych Wydziału. Efektem tej współpracy są publikacje naukowe z udziałem studentów w czasopiśmie o zasięgu krajowym i międzynarodowym (Zal_Cz1_01_02).

Studenci mają również stały i nieograniczony dostęp do komputerów i Internetu, mogą oni korzystać z pracowni ogólnouczelnianych (60 stanowisk). Dostępne są także hotspot w kompleksie dydaktycznym Agro II oraz budynku Biblioteki Głównej UP. Studenci mogą również korzystać z sieci internetowej w domach studenckich.

Praktyczne umiejętności studenci doskonalą na zajęciach terenowych realizowanych m.in. w ramach programu „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” na terenach Poleskiego i Roztoczańskiego Parku Narodowego (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/12/Wyjazdy-terenowe-studentow-kierunku-Lesnictwo.pdf>). Studenci ocenianego kierunku mogą rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności w ramach działalności wszystkich kół naukowych funkcjonujących na uczelni, w tym 10 wydziałowych studenckich kół naukowych: SKN Agronomów, SKN Analityków Środowiska, SKN Mikrobiologów ‘Mikrobios’, SKN Gospodarki Przestrzennej, SKN Turystyczno-Krajoznawcze, SKN Biologii Molekularnej BioGen, SKN Inżynierii Środowiska, SKN Leśników, SKN Rachunkowości i Finansów, SKN Biogeochemików (Zal_Cz1_01_01). Kołem naukowym szczególnie dedykowanym studentom kierunku Leśnictwo jest SKN Leśników, w ramach którego poza pracami badawczymi, organizowane są wykłady i spotkania z

osobami związanymi z leśnictwem oraz wyjazdy studyjne do przedsiębiorstw prowadzących działalność na rzecz leśnictwa.

Pracownicy i władze Wydziału organizują lub współorganizują różnego rodzaju warsztaty i szkolenia. We wrześniu 2021 r. Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oraz Poleski Park Narodowy zorganizowały dwudniowe warsztaty naukowe nt. "Różnorodność biologiczna lasów. Mszaki i porosty jako indykatory zmian w środowisku leśnym". Celem warsztatów było zapoznanie uczestników z różnorodnością biologiczną lasów Poleskiego Parku Narodowego i terenów sąsiadujących oraz szkolenie w zakresie umiejętności rozpoznawania najważniejszych gatunków mszaków i porostów występujących w zbiorowiskach leśnych. W październiku 2021 roku troje studentów Leśnictwa wzięło udział w dwudniowym szkoleniu "Terenowa Edukacja Przyrodnicza Dzieci" organizowanym przez Pracownię z Barwinkiem w Jaśle. W marcu 2020 r. SKN Leśników UP w Lublinie zorganizowało wraz z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Lublinie konkurs fotograficzny „Las Story”.

Ponadto na Wydziale Agrobiotechnologii prowadzone są wykłady otwarte w języku polskim oraz Open Seminar – wykłady w języku angielskim, w których uczestniczyć mogą studenci i pracownicy Uczelni. Rozwijają one zainteresowania i poszerzają horyzonty naukowe studentów (ZaI_Cz1_02_03). Dla przykładu, w maju 2023 r. pan Rafał Sosnowski wygłosił wykład dotyczący „Zastosowania nowoczesnych technologii do pozyskiwania i przetwarzania danych w leśnictwie”. W listopadzie 2023 r. podczas Dni Otwartych Kierunku pan Sławomir Kuśmierz (BULiGL O/Lublin) przedstawił wykład „Cele i zadania Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej”, a pan Jarosław Suski i pani Angelika Kubacka (ARiMR) poprowadzili wykład „Interwencje zalesieniowe w ramach Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027”. W 2022 r. Polskie Towarzystwo Agronomiczne wraz z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Agroleśnictwa zaprosiło do wygłoszenia wykładu „Agroleśnictwo - nowy kierunek produkcji w rolnictwie” pana doktora Roberta Borka z Zakładu Biogospodarki i Analiz Systemowych z IUNG-PIB w Puławach. W spotkaniu uczestniczyli pracownicy naukowcy oraz studenci Wydziału Agrobiotechnologii (<https://up.lublin.pl/agrobio/agrolesnictwo-nowy-kierunek-produkcji-w-rolnictwie/>). W kwietniu 2021 r. odbył się wykład otwarty pt. „Wolne stado żubrów w Lasach Jannowskich” organizowany przez Stowarzyszenie Miłośników Żubrów. Studenci mieli również możliwość uczestniczyć w debatach online nt. "W krainie bagien i moczarów", której gościem był m.in: dr hab. Grzegorz Grzywaczewski z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (2021, 2023). W 2020 r. pan Jakub Orłowski, znany jako Inspektor Bywak, przybliżył tajniki fotografii przyrodniczej podczas wykładu otwartego nt. „O fotografii przyrodniczej na poważnie i nie tylko”, a pan Bartłomiej Poniedziałek (członek PZŁ) wygłosił wykład nt. „Kilka słów o pracy sokolnika”. Również student kierunku Leśnictwo, Maciej Kołodziejczyk członek SKN Leśników zaprezentował wykład „Praca w koronach drzew, czyli kilka słów o arborystyce”. W styczniu 2024 r. planowany jest wykład otwarty pt: “Wykorzystanie technologii GIS w zarządzaniu danymi o lasach oraz inne projekty BULiGL” dla studentów Wydziału Agrobiotechnologii, w tym szczególnie studentów Leśnictwa, który poprowadzą przedstawiciele zarządu Przedsiębiorstwa Państwowego Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej pan Artur Michorczyk i pan Marcin Myszkowski.

Ciekawą formą wykładów są także webinary transmitowane on-line. Studenci Leśnictwa uczestniczyli m.in. w webinarach: Wojciecha Zarzyckiego pt. “Co lepsze: drzewo inwazyjne czy żadne?” w 2023 r. oraz Rafała Chudego pt. "Wartościowanie lasów i gospodarki leśnej na rzecz optymalizacji łagodzenia zmian klimatu" i "Studia leśne...I co dalej?" w 2022 r. W październiku i listopadzie 2020 r. Rafael Churawski z German Poland Bridge Group poprowadził dwa seminaria „Różnice kulturowe Polska-

Niemcy. Co warto wiedzieć rozpoczynając działalność gospodarczą” oraz „Jak założyć i prowadzić własną firmę w Niemczech”.

Ponadto studenci Leśnictwa biorą udział w konferencjach naukowych, m.in. Polish Scientific Conference Nature 2023, Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Funkcjonowanie populacji zwierząt dzikich i towarzyszących w zmieniających się uwarunkowaniach środowiskowych i prawnych”, Konferencji Naukowej z cyklu – „Drewno - materiał XXI wieku „Generacja 4.0 w przemyśle drzewnym i meblarskim”, Konferencji „Rynek pracy dla leśnika”, Konferencji Naukowej „Turystyka na obszarach przyrodniczo cennych”, IX Forum Młodych Naukowców, Polish Scientific Conference Nature 2022, IV Studenckim Spotkaniu Naukowym pt. „Ochrona przyrody w lasach”, Konferencji „Innowacyjne metody pomiaru drewna w leśnictwie i przemyśle drzewnym”, Międzynarodowego Sympozjum Kół Naukowych „Środowisko-Roślina-Zwierzę-Produkt”. Podczas IV edycji Międzynarodowego Sympozjum Kół Naukowych „Środowisko-Roślina-Zwierzę-Produkt” (2023) studenci Leśnictwa przedstawili cztery prace naukowe w formie referatów: Maciej Kołodziejczyk nt „Biologiczna remiza jako sposób na poprawę bioróżnorodności w miastach” (za którą otrzymał 1. miejsce w konkursie na najlepszą prezentację w sekcji Agrobioinżynierii), Miłosz Pogorzelski „Postrzeganie inwazyjnych roślin drzewiastych w Polsce przez społeczeństwo” (za którą otrzymał 2. miejsce w konkursie na najlepszą prezentację w sekcji Agrobioinżynierii), Katarzyna Staszek i Szymon Zawadzki „Wierzenia ludowe na temat drzew w opinii społeczeństwa”, a także Kamil Grzesiak z dr hab. Edytą Górską-Drabik, prof. uczelni „Ocena stanu populacji i siedliska jelonka rogacza (*Lucanus cervus* L.) w leśnictwie Trzeszczany”.

Wśród osiągnięć i zaangażowania naukowego i społecznego studentów Leśnictwa można także wyróżnić działalność związaną z upowszechnianiem wiedzy. Jest ona realizowana we współpracy z pracownikami Wydziału, m.in. przez prowadzenie warsztatów dla szkół i przedszkoli. W maju 2021 r. studenci SKN Leśników UP w Lublinie zorganizowali akcję "Przedszkolaku zrób coś dla klimatu, posadź swoje drzewko". Wraz z Nadleśnictwem Włodawa, Gminą Stary Brus oraz dziećmi z Punktu Przedszkolnego w Starym Brusie zasadzili około 40 sadzonek drzew. Studenci Leśnictwa biorą również corocznie czynny udział w Lubelskim Festiwalu Nauki, w ramach którego odbywają się warsztaty, wykłady oraz projekty naukowe. W latach 2018-2023 Wydział przedstawił w ramach festiwalu 126 takich projektów, których współautorami byli także studenci (Zal_Cz1_08_02). Okazją do zaprezentowania przez studentów swoich osiągnięć w formie warsztatów, wykładów lub pokazów są także, organizowane zazwyczaj w kwietniu, Dni Otwarte UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/blog/dzien-otwarty-2023-filmowa-relacja/>). Tylko w 2022 roku w Dniach Otwartych wzięło udział ponad 1200 osób z 67 szkół, a pracownicy, doktoranci i studenci przygotowali blisko 70 warsztatów. Studenci SKN aktywnie uczestniczą w wydarzeniach organizowanych przez UP w Lublinie. 12. grudnia 2023 r. reprezentowali kierunek podczas wydarzenia „Grunt to pole do działania”, skierowanego do uczniów szkół średnich (<https://up.lublin.pl/blog/grunt-to-pole-do-dzialania-relacja/>). Celem przedsięwzięcia było zachęcenie młodych ludzi do podjęcia studiów na uczelni wyższej. Ponadto studenci SKN przygotowali gry edukacyjne z nagrodami oraz broszury dotyczące kierunku Leśnictwo. 15 grudnia 2023 r. wystawili stoisko podczas Kiermaszu Świątecznego, mającego na celu integrację pracowników i studentów UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/blog/swiateczne-spotkanie-akademickie-2/>).

Formy wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oraz Wydział Agrobiotechnologii zapewniają szeroką ofertę mobilności studentów. Strategia w zakresie współpracy krajowej i zagranicznej zawierająca 10 celów strategicznych, w tym zwiększanie mobilności studentów w ramach krajowych i międzynarodowych programów wymiany jest jedną z najważniejszych zawartych w aktualnej Strategii rozwoju Wydziału Agrobiotechnologii na lata 2021-2030 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wydzial/strategia-rozwoju/#strategia>).

Na podstawie porozumienia zawartego między UP w Lublinie z krajowymi uczelniami partnerskimi w sprawie wymiennego kształcenia studentów Uczelnia realizuje program MostAR, w ramach którego studenci ocenianego kierunku mogą część studiów (jeden semestr lub rok) odbyć poza uczelnią macierzystą (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/mostar/>). Istnieje również możliwość studiowania wybranych przedmiotów w oparciu o istniejące programy studiów w wybranej przez siebie uczelni, czym program MostAR nawiązuje do europejskiego systemu kształcenia w ramach programu Erasmus. Studia mogą być wówczas realizowane w oparciu o indywidualny program składający się z przedmiotów wybranych z programu studiów uczelni partnerskiej. Studentom, którzy na uczelni partnerskiej nie mają możliwości osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów dla danego kierunku, stwarza się możliwość zrealizowania różnic programowych. Studenci korzystający z programu zachowują w tym czasie stypendium naukowe i pomoc materialną otrzymane na uczelni macierzystej, która dodatkowo opłaca stypendystom zakwaterowanie w domu studenckim uczelni przyjmującej w ramach wymiany. W UP w Lublinie został powołany Koordynator programu MostAR, którym jest kierownik Działu Organizacji i Toku Studiów. W latach 2017-2022 studenci Wydziału Agrobiotechnologii nie korzystali z wymiany MostAR, również żaden student z innej partnerskiej uczelni nie korzystał z tej wymiany. Należy jednak zaznaczyć, że w czasie pandemii wymiana była znacznie ograniczona.

W podnoszeniu kompetencji studentów, ich rozwoju społecznym oraz zdobywaniu nowych doświadczeń zawodowych istotną rolę odgrywa mobilność zagraniczna. W strukturze Uczelni koordynacją i obsługą administracyjną mobilności studentów oraz pracowników dydaktycznych w ramach programów finansowanych przez Unię Europejską, jak i organizacją zagranicznych zawodowych praktyk studenckich, zajmuje się Biuro Mobilności Akademickiej. Realizację programu Erasmus+ opisano w Kryterium 7.

W celu wspierania mobilności krajowej i międzynarodowej studentów organizowane są spotkania informacyjne na temat dostępnych możliwości w tym zakresie np. podczas Dni Kierunku lub Dni Kariery, a także innych wydarzeń ogólnouniwersyteckich. Informacje zamieszczane są na stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>) i Wydziału (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#erasmus>). Informacje o programach umożliwiających podjęcie studiów studenci uzyskują poprzez stronę internetową Biura Mobilności Akademickiej, kontakt bezpośredni lub za pomocą poczty elektronicznej z pracownikami Biura, a także bezpośrednią informację przekazywaną przez wydziałowego Koordynatora. Informacje o rozpoczęciu rekrutacji na wyjazdy zagraniczne na część studiów pojawiają się na głównej stronie Uczelni.

Na stronie Uczelni oraz Wydziału publikowane są również relacje studentów z wyjazdów w ramach programu Erasmus+ będące najlepszą formą zachęty i wsparcia dla potencjalnych uczestników programu (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/#>; <https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#erasmus>).

O ostatecznym zakwalifikowaniu się studentów na studia wymienne decyduje, poza znajomością języka, również średnia ocen za cały okres studiów, a warunkiem dodatkowym jest aktywność kandydatów w działalności organizacyjnej na Wydziale. Jest to jeden z elementów systemu motywacji studentów do osiągnięcia dobrych wyników w nauce i angażowania się w życie naukowe i społeczne Wydziału oraz Uczelni. Studenci kierunku są wspierani finansowo stypendiami oferowanymi w programie Erasmus+ na odbywanie za granicą praktyk zawodowych. Projekt Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, bezpośrednio powiązany z programem Erasmus+, jest istotnym elementem wsparcia zagranicznej mobilności studentów z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W ramach tego programu studenci mogą ubiegać się o wsparcie finansowe. Dzięki temu mogą oni rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności w środowisku międzynarodowym, mimo trudnej sytuacji osobistej. Z kierunku Leśnictwo z możliwości wymiany akademickiej skorzystał student, który w roku akademickim 2022/2023 wyjechał na studia na Mendel University in Brno w Czechach, a w 2023/2024 na University of Zagreb w Chorwacji. Natomiast z Wydziału w latach 2017-2023 w celu realizacji części studiów wyjechało łącznie 25 studentów (Za1_Cz1_07_02).

W trosce o rozwój kompetencji społecznych studentów, Uczelnia zabiega również o studentów z zagranicy, którzy chcieliby realizować część programu studiów w UP w Lublinie. W tym celu, dla przyjeżdżających, oferowane są bezpłatne zajęcia z języka polskiego, dostęp do siłowni, zajęć fitness i basenu, wsparcie ze strony studentów UP w ramach programu „Study Buddy”, organizacja spotkań integracyjnych np. Orientation Day czy wycieczek po mieście z przewodnikiem. W celu realizacji części studiów w ramach programu Erasmus+ w latach 2017-2023 przyjechało na Wydział 12 studentów z zagranicznych uczelni partnerskich (Turcja, Włochy, Hiszpania) (Za1_Cz1_07_02).

Formy wsparcia studentów we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

Pracownicy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego są odpowiedzialni za działania mające na celu ułatwienie startu zawodowego absolwentów oraz włączanie praktyków w proces kształcenia. Współpraca Wydziału z przedsiębiorcami umożliwia studentom odbywanie ciekawych staży zawodowych. W omawianej jednostce zatrudnionych jest dwóch doradców zawodowych. Częścią Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego jest Biuro Karier (<https://bk.up.lublin.pl/>), którego pracownicy organizują warsztaty i szkolenia przygotowujące studentów do wejścia na rynek pracy, prowadzą doradztwo zawodowe indywidualne i grupowe, pomagają określić predyspozycje zawodowe, uczą sporządzania listu motywacyjnego czy właściwego przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej. Statutowymi zadaniami Biura Karier są m.in. nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami oferującymi miejsca praktyk, staży i pracy, gromadzenie informacji o przedsiębiorstwach działających w kraju, pozyskiwanie ofert pracy, monitorowanie zmian na rynku pracy, badanie losów zawodowych absolwentów i utrzymywanie kontaktów z absolwentami (Za1_Cz1_08_03). Biuro Karier prowadzi bazę danych studentów i absolwentów szukających pracy, współpracuje również z biurami karier z innych uczelni. Pracownicy Biura Karier przekazują informacje dedykowane studentom, w tym studentom kierunku Leśnictwo, drogą mailową, poprzez Wirtualny Dziekanat, jak również udostępniają je na stronie Wydziału Agrobiotechnologii.

Studenci kierunku Leśnictwo w latach 2017-2023 mieli możliwość korzystania z wszystkich form działalności Działu. Dział cyklicznie bierze udział w targach pracy organizowanych przez Miejski oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, przedstawiając działalność Uczelni na rynku pracy. Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego reprezentuje Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie w Klubie

Pracodawców funkcjonującego pod auspicjami Miejskiego Urzędu Pracy, w którym spotykają się przedstawiciele firm zarejestrowanych na terenie województwa lubelskiego i przedstawiciele instytucji rynku pracy.

W 2014 roku Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie przystąpił do Lubelskiego Partnerstwa Publiczno-Społecznego. W ramach współpracy realizowany był między innymi projekt „Lubelskie Partnerstwo na rzecz aktywizacji osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy”. Zorganizowano również spotkanie z inspektorem Państwowej Inspekcji Pracy, który zapoznał studentów z aktualnymi problemami na rynku pracy oraz zmianami w prawie dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy. Prowadzona jest współpraca z inkubatorami przedsiębiorczości, które zachęcają studentów do korzystania ze swoich usług, w tym szkoleń z podstaw przedsiębiorczości.

Realizacja współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy została sformalizowana w porozumieniu podpisanym przez JM Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z Panią Dyrektorem WUP w Lublinie. W ramach umowy odbywają się między innymi „Warsztaty wiedzy o rynku pracy” dla studentów ostatnich lat studiów prowadzone przez specjalistów WUP w Lublinie.

W ramach współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie zorganizowano spotkania dotyczące między innymi tematyki ekonomii społecznej, jak również cykl spotkań z „praktykami” w ramach Lubelskiego Uniwersytetu Inspiracji dotyczących przedsiębiorczości. Działania obejmowały także szkolenia: „Bezpieczeństwo w sieci” we współpracy z Fundacją Sempre a Frente, „Wystąpienia publiczne” prowadzone przez trenera i coach Annę Kopciowską, „Zintegrowany system kwalifikacji” - prowadzone przez doradczynię regionalną IBE Katarzynę Zabratańską przy współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych, „Rozmowa rekrutacyjna po angielsku” prowadzoną przez specjalistów Firmy CampLeaders and Resort Leaders Poland - Work and Travel USA. W większości szkoleń uczestniczyli przedstawiciele studentów kierunku Leśnictwo.

W kwietniu 2018 r. rozpoczęto współpracę z Centrum Nauki przy realizacji Projektu: „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś priorytetowa III. Szkolnictwo Wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych. Biuro realizuje działania projektowe zawarte w dwóch modułach: Moduł Podnoszenia Kompetencji, Moduł Wsparcia Świadczenia Wysokiej Jakości Usług przez instytucje wspomagające studentów w rozpoczęciu aktywności zawodowej na rynku pracy. Okres realizacji projektu: od 2018-08-01 do 2023-10-31. W ramach tego projektu w latach 2018-2022 z doradztwa indywidualnego skorzystało 54 studentów, w tym 4 z Wydziału Agrobiotechnologii. W szkoleniach realizowanych w ramach projektu brało udział 94 studentów Wydziału. W spotkaniach z pracodawcami, które z powodu pandemii odbywały się tylko w latach 2019 oraz 2022, uczestniczyło 200 studentów Wydziału (Za1_Cz1_08_04).

W dniu 8 grudnia 2022 r. doradca zawodowy Biura uczestniczył w wydarzeniu organizowanym przez Uczelnię pod tytułem: „Dobre perspektywy na przyszłość” udzielając porad oraz informacji między innymi studentom kierunku Leśnictwo. Corocznie doradcy zawodowi są współorganizatorami ogólnopolskiego projektu „Gra o Karierę - Biuro Karier dla Ciebie” - wydarzenie przy Komisji ds. Akademickich Biur Karier przy KRASP. Projekt obejmował doradztwo zawodowe indywidualne, jak również szkolenia grupowe z zakresu rynku pracy prowadzone przez doradców zawodowych oraz trenerów zewnętrznych i przedstawicieli publicznych służb zatrudnienia. Studenci kierunku Leśnictwo cyklicznie korzystają z tego rodzaju wsparcia.

W dniach 6-10 marca 2023 r. studenci kierunku Leśnictwo uczestniczyli w kolejnej edycji „Gra o karierę – Biura Karier dla Ciebie. Celem projektu jest promocja działalności Biur Karier na uczelniach wyższych w całej Polsce, zacieśnienie współpracy między biurami karier i utrwalenie ich pozytywnego wizerunku zarówno w środowisku zewnętrznym jak i uniwersyteckim. W ramach projektu Biuro Karier zorganizowało warsztaty, szkolenia, doradztwo indywidualne oraz panele z pracodawcami specjalnie dla studentów i studentek z całego kraju. Relacja z wydarzenia pod adresem: <https://bk.up.lublin.pl/grao-kariere-2023---biura-karier-dla-ciebie>.

Dnia 25 kwietnia 2023 r., w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zorganizowano Dzień Kariery 2023 (<https://up.lublin.pl/blog/dzien-kariery-2023-relacja/>). Wydarzenie miało miejsce dzięki współpracy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie. Stoiska pracodawców i instytucji publicznych cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród poszukujących ofert staży, pracy i praktyk. Wiele firm przedstawiających swoją ofertę ma zasięg ogólnopolski a nawet międzynarodowy. W czasie Dnia Kariery 2023 absolwenci mogli uzyskać także informacje na temat możliwości pozyskania funduszy europejskich na rozwój własnej działalności gospodarczej. Studenci ostatnich lat studiów mieli możliwość porównania wielu ofert praktyk zawodowych zarówno w kraju, jak i za granicą. Porad dotyczących rynku pracy i możliwości wyboru ścieżki kariery udzielali również doradcy zawodowi. Dzień Kariery 2023 był szeroko relacjonowany w mediach (telewizja, radio, prasa) i na stronach internetowych instytucji publicznych z regionu.

W kwietniu 2021 r. został udostępniony MODUŁ KARIERA. Jest to nowoczesna platforma łącząca studentów, absolwentów i pracodawców. W skład modułu wchodzi strona internetowa: <https://bk.up.lublin.pl/> oraz PORTAL KARIERA, którego użytkownikami są: studenci i absolwenci Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, pracodawcy i absolwenci innych uczelni.

Na stronie internetowej znajdują się między innymi aktualne oferty pracy i staży w kraju i zagranicą, oferty praktyk i wolontariatu, informacje o certyfikowanych szkoleniach i warsztatach, relacje z wydarzeń i najnowsze aktualności dotyczące rozwoju zawodowego i sytuacji na rynku pracy. Studenci są informowani o bieżących konkursach, projektach stażowych i edukacyjnych dedykowanych dla kierunków studiów w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Pracownicy przekazują także powyższe informacje - dedykowane studentom kierunku Leśnictwo drogą mailową, poprzez Wirtualny Dziekanat, jak również do redaktora strony Wydziału Agrobiotechnologii. Każdy użytkownik ma możliwość założenia na PORTALU KARIERA swojego konta, dzięki temu może skorzystać z bezpłatnego generatora CV, przygotować swój zawodowy profil na podstawie posiadanego doświadczenia, kompetencji, zainteresowań i preferowanych lokalizacji. Portal składa się z następujących elementów: - badanie kompetencji, - oferty pracy, - baza rozwoju, - ankiety, - szkolenia. W celu stworzenia zawodowego profilu użytkownik, czyli student i absolwent może skorzystać ze zintegrowanego systemu badania kompetencji. Badanie składa się z trzech etapów: zalogowania na konto, badania (Test) i rozmowy z doradcą zawodowym w Dziale Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Ponadto student może otrzymać indywidualne wsparcie doradcy zawodowego po umówieniu się na spotkanie. Może również zbadać kolejne kompetencje, już indywidualnie podpinane do konta przez doradcę zawodowego, zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami studenta lub absolwenta. Test wykonywany jest za pomocą profesjonalnego Narzędzia do Badania Kompetencji. Dodatkowo oferuje się studentowi pogłębienie wiedzy o sobie za pomocą Testu Talentów załączonego na jego indywidualnym koncie. Pracodawcy mają możliwość zamieszczenia swojej wizytówki oraz oferty pracy. Oferty te dostępne są na stronie głównej MODUŁU

KARIERA, a także na indywidualnych kontaktach użytkowników, którzy samodzielnie aplikują na ofertę pracy. Student ma stały dostęp do swojego konta, podgląd procesu rekrutacji, jak również możliwość edycji danych w swoim CV. Dzięki samodzielnej rejestracji użytkowników usprawniony jest proces rekrutacji po obu stronach, tak aby Uczelnia mogła dotrzeć do zawodowych potrzeb i oczekiwań studentów UP w Lublinie.

W styczniu 2024 r. zaplanowany jest „Panel z Pracodawcami” z udziałem doradcy zawodowego, organizowany przez Biuro Karier. Panel ten dedykowany jest szczególnie studentom kierunku Leśnictwo, ponieważ wystąpią na nim m.in. pracownicy Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oraz pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Osoby z niepełnosprawnościami również mogą liczyć na wsparcie ze strony Uczelni we wchodzeniu na rynek pracy. Uczelnia popisała kilka porozumień o współpracy na rzecz osób z niepełnosprawnościami m.in. z fundacjami wspierającymi osoby z niepełnosprawnością (np. HEROS) czy instytucjami państwowymi (np. PFRON). Dzięki tym porozumieniom wspólnie z tymi instytucjami organizowane są spotkania informacyjne dla osób z niepełnosprawnościami, gdzie mogą one uzyskać informacje dotyczące ścieżki kariery zawodowej (ostatnie takie spotkanie miało miejsce 17.01.2023 r.). Osoby z niepełnosprawnościami mogą również korzystać z porad doradcy zawodowego zatrudnionego w Biurze Karier.

Absolwenci kierunku Leśnictwo I stopnia po uzyskaniu tytułu zawodowego inżyniera mogą kontynuować naukę i rozwijać swoje pasje badawcze w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie podejmując studia II stopnia na kierunku Agroleśnictwo czy Ochrona środowiska lub na kierunku Leśnictwo na innych Uczelniach w kraju. Absolwenci mają także możliwość wyboru specjalistycznego kształcenia na studiach podyplomowych oferowanych przez UP w Lublinie, jak np.: Ocena oddziaływania i zarządzanie środowiskiem, Szkody w gospodarstwach rolnych i ich szacowanie (<https://up.lublin.pl/studia-podyplomowe/>).

Formy wsparcia aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej oraz w zakresie przedsiębiorczości

Uczelnia stwarza doskonałe warunki do rozwoju kultury fizycznej studentów oraz ich uczestnictwa w życiu kulturalnym, zapewniając zaplecze techniczne i pomieszczenia do organizacji spotkań oraz wsparcie finansowe agend studenckich.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia studentom możliwość angażowania się w zarządzanie Uczelnią i jej prawidłowe funkcjonowanie. Studenci studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, prowadzonych przez Uczelnię, tworzą Samorząd Studencki, który działa zgodnie z regulaminem (<https://up.lublin.pl/bip/regulamin/regulamin-samorzadu-studenckiego-up/>). Ustalanie programu studiów wymaga zasięgnięcia opinii Samorządu Studenckiego. Przewodniczący Samorządu Studenckiego jest członkiem Rady Uczelni, która monitoruje zarządzanie uczelnią. Senat, poza Radą Uczelni, jest drugim głównym organem kolegiальnym Uczelni, a 20% jego członków stanowią studenci i doktoranci. Powołanie Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki, do którego zakresu obowiązków należą sprawy studenckie, wymaga uzgodnienia z Samorządem Studenckim. Trzej przedstawiciele studentów wskazanych przez Samorząd Studencki wchodzi w skład Kolegium Wydziału, do kompetencji którego należy m.in. ustalanie kierunków działalności dydaktycznej, opiniowanie wniosków o powołanie Dziekanów i Prodziekanów czy wniosków o utworzenie nowych kierunków studiów. Studenci wchodzi również w skład Komisji Wyborczej Uczelni, a wraz z doktorantami stanowią nie mniej niż 20% Kolegium

Elektorów Uczelni. W sprawach dyscyplinarnych dotyczących nauczycieli akademickich Senat powołuje Komisję Dyscyplinarną dla nauczycieli akademickich, w skład której wchodzi przedstawiciele samorządu studenckiego, a ich kadencja trwa dwa lata.

Studenci mają prawo zrzeszać się w uczelnianych organizacjach studenckich, szczególnie w kołach naukowych, zespołach artystycznych i sportowych. Studenci mogą się zrzeszać w organizacjach, takich jak: Akademicki Związek Sportowy, Związek Młodzieży Wiejskiej, Samorząd Studencki czy w organizacjach o profilu kulturowym, jakich działa wiele w dużym ośrodku akademickim jakim jest Lublin. Studenci są włączani również we współorganizowanie i prowadzenie największych, cyklicznych przedsięwzięć popularno-naukowych Lubelszczyzny – Nocy Uniwersytetów i Lubelskiego Festiwalu Nauki oraz kulturalnych – Feliniady, a obecnie Tygodnia Kultury Studenckiej organizowanego z innymi uczelniami Lublina. Reprezentantem ogółu studentów w Uczelni jest Samorząd Studencki. W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie funkcjonują akademickie organizacje studenckie, w których studenci mogą realizować swoje pasje, zainteresowania lub doskonalić swój talent w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Do organizacji studenckich działających w UP w Lublinie należą: Stowarzyszenie Studentów Nauk Przyrodniczych, Akademicki Związek Sportowy, Związek Młodzieży Wiejskiej, Chór Akademicki Uniwersytetu Przyrodniczego, Zespół Pieśni i Tańca „Jawor”, Duszpasterstwo akademickie (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dzialalnosc-studencka/>).

Uczelnia dysponuje nowoczesną bazą rekreacyjną i sportową, którą stanowi Centrum Kultury Fizycznej i Sportu oraz ośrodek sportów wodnych i żeglarstwa nad jeziorem Piaseczno. Centrum Kultury Fizycznej i Sportu umożliwia studentom dostęp do sal gimnastycznych, siłowni, pływalni, kortu tenisowego, sali tanecznej i sportów walki, tenisa stołowego oraz kajaków i żaglówek nad jeziorem Piaseczno. Poza treningami w kilkunastu sekcjach, rozgrywkami ligowymi, turniejami i zajęciami fakultatywnymi, organizowane są obozy jeździeckie, narciarskie, rowerowe i żeglarskie (również rejsy) w kraju i za granicą. W ubiegłym roku oddano do użytku Stację Badawczą i Ośrodek Dydaktyczno-Szkoleniowy Jeździectwa i Hipoterapii na Felinie, gdzie studenci mają możliwość korzystania z nowoczesnego hipodromu, krytej ujeżdżalni lub lonżownika. Studentom, którzy chcieliby rozwijać się w wybranych przez siebie sportach, Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego UP w Lublinie oferuje udział w zajęciach sekcji sportowych koszykówki, piłki siatkowej, piłki nożnej, piłki ręcznej, lekkiej atletyki, pływania, judo, trójboju siłowego, ergometru wioślarskiego, badmintona, rowerowej, tenisa stołowego. Zajęcia realizowane są na terenie nowoczesnego Centrum Kultury Fizycznej i Sportu UP w Lublinie (Zal_Cz1_08_05). Udział w sekcjach pozwala na rozwijanie umiejętności ruchowych i motorycznych w zakresie danej dyscypliny, wyposaża w niezbędną wiedzę na temat wybranej dyscypliny, kształtuje kompetencje społeczne. Dzięki pracy w sekcji studenci nabywają także wiedzę na temat specyfiki wysiłku fizycznego w danym sporcie, rozumieją jego wpływ na organizm i zdrowie człowieka oraz znaczenie higienicznego trybu życia w zakresie wypoczynku, diety i odnowy. Studenci zrzeszeni w KU AZS UP mają także możliwość realizowania się w działalności organizacyjnej klubu, prowadząc różnego rodzaju imprezy sportowe zarówno na terenie naszego województwa, jak również ogólnopolskie. KU AZS uczestniczy również w Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego będących ćwierćfinałami rozgrywek ogólnopolskich w poszczególnych dyscyplinach oraz Akademickich Mistrzostwach Polski, a także Ogólnopolskich Igrzyskach Studentów Pierwszego Roku, które zaczynają się od lokalnej imprezy dla studentów pierwszego roku - Uniwersjady Lubelskiej. Centrum Kultury i Folkloru Wsi pozwala studentom rozwijać swoje zdolności w Zespole Pieśni i Tańca „Jawor”, Chórze Akademickim oraz Sekcji Tańca

Towarzystwo. Zespół „Jawor” oraz Chór oferują zajęcia na różnym poziomie zaawansowania – najlepsi koncertują w kraju i za granicą.

Wsparcie dla studentów w zakresie przedsiębiorczości i doradztwa zawodowego, jak opisano wcześniej, organizuje Biuro Karier UP w Lublinie (<https://bk.up.lublin.pl/>) i jest nim obszerna oferta szkoleń, warsztatów, targów pracy, spotkań z pracodawcami oraz indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym.

System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposoby wsparcia studentów wybitnych

System motywowania studentów w UP w Lublinie jest różnorodny i składa się m.in. ze stypendiów za wyniki w nauce, zachęcania studentów do prac w kołach naukowych oraz umożliwienia uczestnictwa w realizacji badań naukowych w jednostkach organizacyjnych. Należy podkreślić, że formą motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej jest możliwość prezentowania własnych badań na konferencjach studenckich organizowanych przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, a także tworzenie możliwości uczestniczenia w konferencjach i sejmikach poza macierzystą Uczelnią. Wyjazdy na konferencje studentów wygłaszających referaty, wystąpienia lub prezentujących postery, są prawie w całości finansowane ze środków Wydziału Agrobioinżynierii lub UP w Lublinie.

Studenci kształcący się na kierunku Leśnictwo mają możliwość indywidualnej organizacji studiów (IOS) określoną w Regulaminie studiów UP w Lublinie w §18 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>). Mają również szeroką ofertę wsparcia materialnego umożliwiającego im łatwiejsze funkcjonowanie w społeczności akademickiej i skoncentrowanie się na nauce. W ramach środków funduszu stypendialnego studenci mogą ubiegać się o pomoc materialną w formie różnego rodzaju stypendiów socjalnych i zapomóg. Szczegółowe informacje prezentowane są na stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/stypendia/>).

Od roku akademickiego 2016/2017 z inicjatywy Rektora UP w Lublinie wprowadzono system nagradzania studentów z najwyższą średnią ocen za rok akademicki na każdym kierunku, poziomie i w każdej formie kształcenia. O stypendium Rektora może ubiegać się student, który uzyskał za poprzedni rok studiów średnią ocen nie niższą niż 4,0 lub posiada osiągnięcia naukowe i uzyskał w tej kategorii co najmniej 40 punktów lub posiada osiągnięcia artystyczne i uzyskał w tej kategorii co najmniej 40 punktów, lub posiada osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym i uzyskał w tej kategorii co najmniej 40 punktów oraz został wpisany na kolejny rok studiów i uzyskał wszystkie zaliczenia i egzaminy z przedmiotów objętych programem studiów w terminach określonych w Regulaminie Studiów. Stypendium może pobierać nie więcej niż 10% studentów danego kierunku studiów. Działania te sprzyjają osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się, zdobywaniu umiejętności praktycznych oraz wchodzeniu na rynek pracy. W latach 2018-2023 stypendium Rektora przyznano 218 studentom kierunku Leśnictwo (Zal_Cz1_02_04).

Bardzo zdolni studenci zamieszkujący na terenie Gminy Lublin mogą starać się o stypendium ufundowane przez Prezydenta Miasta Lublin w ramach „Miejskiego programu stypendialnego dla studentów i doktorantów” określonego Uchwałą nr 340/IX/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 5 września 2019 r. w sprawie zasad udzielania pomocy materialnej w formie stypendiów naukowych dla wybitnie uzdolnionych studentów oraz doktorantów.

Studenci zamieszkali lub studiujący w województwie lubelskim mogą również ubiegać się o stypendium Marszałka Województwa Lubelskiego (czworo studentów kierunku Leśnictwo w latach

2019 i 2020 uzyskało takie stypendium). Ponadto wybitnie uzdolnieni studenci UP mogą starać się o stypendium Ministra Edukacji i Nauki za wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe. W obszarze wspierania motywacji studentów, oprócz możliwości uzyskania stypendium Rektora za wyniki w nauce, wymienić należy również możliwość zdobycia wyróżnienia projektu inżynierskiego. Studenci mogą również ubiegać się o nagrodę dla najwybitniejszych studentów Związku Uczelni Lubelskich. Przykładowe dane dotyczące dyplomów dla wyróżniającego się studenta oraz za wyróżniającą się pracę dyplomową na kierunku Leśnictwo, przedstawiono w załączniku (Za1_Cz1_08_06).

Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Wszelkie informacje dotyczące form wsparcia studentów i pomocy materialnej dostępne są w dziekanacie, w Dziale Organizacji i Toku Studiów (a w nim w Biurze Stypendiów Studenckich), Dziale Rekrutacji i Promocji, Dziale Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, Biurze Mobilności Akademickiej, Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami oraz na stronie internetowej <https://up.lublin.pl/>. Podstawowe informacje dotyczące systemu wsparcia przekazywane są studentom na początku roku akademickiego przez opiekunów poszczególnych lat. Dużą rolę w akcji informacyjnej dla studentów I roku odgrywa Samorząd Studencki. Wiele informacji dotyczących form kształcenia, wsparcia psychologicznego czy regulamin studiów dostępnych jest na stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/>). Szczegółowe informacje dotyczące systemu wsparcia materialnego są upubliczniane na stronie internetowej UP w Lublinie w zakładce Edukacja/Student/Stypendia (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/stypendia/>). UP w Lublinie, poszczególne Wydziały, Samorząd Studencki i organizacje studenckie mają swoje profile na portalu społecznościowym Facebook, za pomocą którego w szybki sposób rozpowszechniane są stosowne informacje adresowane do studentów. Informacje dotyczące bezpośrednio danego studenta, w tym związane z pomocą materialną, przekazywane są drogą e-mailową, za pomocą systemu Wirtualny Dziekanat, a także listownie za pomocą poczty tradycyjnej.

Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz ich skuteczność

Studentom przysługuje prawo do składania skarg i wniosków w sprawach związanych z organizacją i przebiegiem procesu kształcenia, obsługą administracyjną studentów oraz w innych kwestiach bezpośrednio lub pośrednio dotyczących studentów.

Pierwszą osobą, do której mogą zwrócić się studenci danego rocznika z wnioskiem lub skargą, jest opiekun roku. Skargi i wnioski w formie pisemnej studenci mogą składać za pośrednictwem dziekanatu do Dziekana Wydziału Agrobiotechnologii lub odpowiedniego Prodziekana podejmującego działania w ramach upoważnienia udzielonego przez Dziekana. Organem jednoosobowym lub osobami uprawnionymi do rozpatrywania skarg i wniosków wnoszonych przez studentów w zakresie swoich kompetencji są odpowiednio: Rektor, Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki, Dziekan, Prodziekan. Studenci mogą składać skargi i wnioski odpowiednio w Biurze Rektora, Sekretariacie Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki lub dziekanacie. Pracownicy przyjmujący zgłoszenia są odpowiedzialni za prawidłowe wprowadzenie zgłoszenia do ewidencji i przestrzegania terminów ich rozpatrywania. Rejestr skarg i wniosków obejmuje numer sprawy, istotę sprawy, podjęte działania. Skargę lub wniosek skierowany niezgodnie z właściwością rzeczową organu jednoosobowego lub osób uprawnionych do rozpatrywania skarg i wniosków należy przekazać nie później niż w terminie 7 dni od daty wpływu właściwej stronie, zawiadamiając równocześnie studentów o tym fakcie. Skargi,

wnioski i zgłoszenia sytuacji konfliktowych powinny być szczegółowo uzasadnione. W przypadku wątpliwości co do ich treści lub konieczności złożenia dodatkowych wyjaśnień i uzupełnień wzywa się studentów w terminie 7 dni od dnia otrzymania skargi lub wniosku. Wezwanie powinno zawierać pouczenie, że nieusunięcie braków spowoduje pozostawienie skargi lub wniosku bez rozpoznania. Studentom przysługuje prawo odwołania od decyzji Dziekana do Rektora za pośrednictwem Dziekana. Jeżeli Dziekan, który wydał decyzję uzna, że odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której zmieni lub uchyli zaskarżoną decyzję. Odwołanie wraz z aktami sprawy przekazywane są do Rektora za pośrednictwem Biura Organizacji i Toku Studiów podlegającemu Prorektorowi ds. Studenckich i Dydaktyki. Decyzja Rektora jest ostateczna. W Uczelni funkcjonuje Komisja Dyscyplinarna dla studentów, która rozstrzyga spory i rozpatruje skargi zgłaszane przez studentów.

Szczegółowe zasady rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów zawiera Zarządzenie nr 52 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie zasad składania oraz rozpatrywania skarg i wniosków wnoszonych przez studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/05/z-52-2021.pdf>). Na Wydziale obowiązuje zgodny z tym Zarządzeniem sposób przyjmowania wniosków i skarg określony procedurą WA-A6 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-A6-Procedura-przyjmowania-skarg-i-wnioskow.pdf>).

Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia

Wydział Agrobiotechnologii zapewnia obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów. W strukturze funkcjonowania Wydziału jednostką nadrzędną jest Dziekan, następnie Prodziekan. W ramach funkcjonowania dziekanatu (<https://up.lublin.pl/agrobio/dziedkanat/>) prowadzona jest skuteczna i kompetentna obsługa administracyjna studentów. Informacje dotyczące programu kształcenia i procedur toku studiów kierunku są zamieszczane i sukcesywnie uzupełniane w systemie Bazus (w Wirtualnym Dziekanacie) i na stronach internetowych Wydziału. Dokumentacja dostępna jest również w aktach dziekanatu.

Zespół dziekanatu zajmuje się obsługą administracyjną studentów w zakresie: toku studiów, spraw socjalnych, dydaktyki, praktyk, jakości i akredytacji. Poszczególni pracownicy dziekanatu Wydziału Agrobiotechnologii obsługują przypisane im kierunki studiów, przy czym jeden pracownik dziekanatu obsługuje trzy kierunki studiów. Dziekanat zlokalizowany jest w budynku Rektoratu przy ul. Akademickiej 13. Dziekanat przyjmuje studentów od poniedziałku do piątku (z wyjątkiem środy), w godzinach 11-14, które zostały ustalone w porozumieniu z Samorządem Studenckim i podane do wiadomości studentów. Poza tym pracownicy dziekanatu są dostępni pod wskazanymi dla kierunków studiów numerami telefonu w godzinach pracy. W każdą sobotę z planowanymi zajęciami i podczas sesji egzaminacyjnej w godzinach 9-13 pełniony jest dyżur w celu obsługi studentów studiów niestacjonarnych. Kontakt z dziekanatem może się również odbywać za pomocą poczty e-mail pod adresem: dziedkanat.agbioinz@up.lublin.pl.

Studenci i absolwenci wyrażają opinie na temat obsługi administracyjnej wypełniając ankiety. Należy podkreślić, że respondenci regularnie wskazują w ankietach na wysokie kompetencje, przychyłność i miłą obsługę pracowników administracyjnych (pracowników Dziekanatu, Biblioteki, Działu Organizacji

i Toku Studiów, Biura Mobilności Akademickiej). Informacje uzyskane z ankiet są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, a raport oraz wnioski są przedstawiane podczas posiedzenia Kolegium Wydziału. Wnioski z raportu służą do doskonalenia jakości pracy administracji.

Podnoszenie kwalifikacji kadry administracyjnej, w tym pracowników dziekanatu, poprzez organizowanie bezpłatnych szkoleń realizowane jest m.in. w ramach projektu POWR.03.05.00-00-Z232/17 „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś priorytetowa III. Szkolnictwo Wyższe dla gospodarki i rozwoju.

Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasady reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomoc jej ofiarom

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie przeciwdziała zachowaniom mającym charakter mobbingu i molestowania seksualnego. Szczegółowe zasady postępowania, procedury oraz funkcjonowanie i tryb pracy Pełnomocnika Rektora ds. bezpieczeństwa osobistego pracowników, studentów i doktorantów, Komisji Antymobbingowej zostały określone w Zarządzeniu nr 1/2021 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 11 stycznia 2021 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/001/1.pdf>). Zgłoszenia zdarzeń mających charakter mobbingu, molestowania seksualnego powinny być kierowane do Pełnomocnika Rektora ds. bezpieczeństwa osobistego pracowników, studentów i doktorantów. Szczegółowe zasady postępowania opisane są w Regulaminie stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 1/2021 (https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/001/zal_nr_1.pdf). Regulamin dostępny jest również w zakładce Edukacja/Student/Polityka antymobbingowa (<https://up.lublin.pl/pelnomocnik-rektora-dbo/>).

Na Wydziale, w razie zaistnienia konfliktu między studentami a kadrami prowadzącą lub obsługującą kształcenie, jak również dyskryminacji, przemocy i innych sytuacji konfliktowych, studenci osobiście lub za pośrednictwem starostów roku lub Rady Samorządu Studenckiego mogą poinformować opiekunów roku. Zasady postępowania w takich sytuacjach zostały określone w procedurze „Zasady reagowania na konflikty, dyskryminację i przemoc oraz zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa” (WA-A8) (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/WA-A8-Procedura-Zasady-reagowania-na-konflikty-dyskryminacje-i-przemoc-oraz-zagrozenia-lub-naruszenia-bezpieczenstwa-1.pdf>). Opiekunowie roku podejmują próbę rozwiązania sytuacji konfliktowej w drodze rozmowy ze stronami sporu, a także z ewentualnymi świadkami sytuacji konfliktowych. W przypadku, gdy takie działania są niewystarczające, opiekun roku może powiadomić o zaistniałej sytuacji Prodziekana Wydziału Agrobioinżynierii. Prodziekan podejmuje działania mające na celu rozwiązanie konfliktu. Jeżeli sytuacja konfliktowa występuje na linii student-opiekun roku, student osobiście lub za pośrednictwem starosty roku lub Rady Samorządu Studenckiego może powiadomić o sytuacji Prodziekana Wydziału Agrobioinżynierii. Na Wydziale Agrobioinżynierii stosowane są następujące sposoby rozwiązywania konfliktów: przeprowadzenie indywidualnej rozmowy z zainteresowanymi stronami, przeprowadzenie mediacji pomiędzy stronami sporu, przeprowadzenie rozmowy ze studentami całej grupy studenckiej, której dotyczy przedmiotowy konflikt (ze wszystkimi pracownikami), jeśli jest to wskazane ze względu na przedmiot sporu. We wszystkich przypadkach

konfliktowych podejmowana jest próba rozwiązania sytuacji w sposób polubowny. W ramach działań naprawczych podejmuje się czynności zapobiegawcze w celu uniknięcia konfliktu w przyszłości. W przypadku, kiedy nie nastąpi rozwiązanie konfliktu, Prodziekan lub Dziekan Wydziału Agrobiotechnologii informuje o tym Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki. Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki rozstrzyga także sprawy dotyczące nienależytego wykonania zadań przez władze dziekańskie.

Do obowiązku osób prowadzących zajęcia należy reagowanie na przejawy przemocy, agresji lub dyskryminacji poprzez nakłanianie do zaprzestania podejmowanych działań oraz zgłaszanie Dziekanowi Wydziału zauważonych, niepokojących zachowań zagrażających lub naruszających bezpieczeństwo, zdrowie lub życie. Studenci mają możliwość skorzystania z indywidualnych, bezpłatnych konsultacji z psychologiem <https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnosprawni/porady/>. Na stronie internetowej Uczelni udostępnia się odpowiednie informacje dotyczące sposobów pomocy ofiarom konfliktów, dyskryminacji i przemocy oraz zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa (<https://up.lublin.pl/pelnomocnik-rektora-dbo/>). Ponadto działania informacyjne polegają również na przekazaniu informacji na spotkaniu inauguracyjnym studentów I roku kierunków prowadzonych na Wydziale oraz spotkaniach opiekunów roku z poszczególnymi rocznikami studentów.

W celu realizacji polityki bezpieczeństwa przez Wydział organizowane są szkolenia BHP. Studenci są zobowiązani odbyć szkolenia: BHP oraz ochrony własności intelektualnej. W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie pełnione są dyżury psychologa. Wsparcie osobom z niepełnosprawnościami zapewnia Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Samorząd Studencki szkoli nowych studentów z zakresu przysługujących im praw. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wdrożył system ochrony danych osobowych, a także powołany został Inspektor Ochrony Danych.

Współpraca z samorządem studenckim i organizacjami studenckimi

Współpraca z Samorządem Studentów i organizacjami studenckimi jest wielopłaszczyznowa, różnorodna i ścisła. Dziekan powołuje dla każdego rocznika studiów opiekuna roku, wybierając go spośród nauczycieli akademickich (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#opiekunowie>). Jego funkcja polega przede wszystkim na ułatwianiu studentom funkcjonowania w środowisku akademickim, wspomaganie w rozwiązywaniu problemów związanych z przebiegiem studiów, sprawami bytowymi i socjalnymi studentów. Opiekun roku organizuje wybory starosty roku - osoby zaangażowanej w organizację przebiegu studiów i życia studenckiego danego rocznika, reprezentującej stanowisko studentów w kwestiach wymagających interwencji władz Wydziału. Informacje na temat praw i obowiązków studentów zgodnie ze Statutem UP w Lublinie oraz Regulaminem studiów UP w Lublinie są przekazywane studentom I roku przez opiekunów na początku nowego roku akademickiego. Na każdym z siedmiu Wydziałów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie znajduje się Samorząd Wydziałowy, który działa w ramach swojej jednostki. W skład takiego samorządu wchodzi wybrani w powszechnych wyborach studenci Wydziału. Aktualny skład WRSS znajduje się w zakładce Kształcenie/ Wydziałowy Samorząd Studentów (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#wss/>). Samorząd Studencki ma swoich przedstawicieli w Senacie oraz w Komisjach Senackich. Zadaniem Samorządu Studenckiego jest dbanie o dobro społeczności studenckiej. We współpracy z Samorządem Studenckim podejmowane są najważniejsze decyzje dotyczące kwestii związanych ze sprawami socjalno-bytowymi studentów.

Studenci - członkowie Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego uczestniczą w ciałach statutowych Uczelni, zasiadają m.in. w: Senacie Uniwersytetu Przyrodniczego, Kolegiach Wydziałów, Radzie Bibliotecznej, Parlamencie Studentów Rzeczypospolitej Polskiej (PSRP), Porozumieniu Samorządów Studenckich Uniwersytetów Rolniczych (PSSUR). Studenci są też członkami Rad Programowych poszczególnych kierunków, w tym Leśnictwa, uczestniczą aktywnie w tworzeniu i doskonaleniu programów nauczania. Biorą także udział w pracach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Uczestniczą w posiedzeniach Uczelnianej Komisji Stypendialnej. Regulamin przyznawania pomocy materialnej dla studentów konsultowany jest z Uczelnianą Radą Samorządu Studenckiego.

Sposoby częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Monitorowanie i doskonalenie systemu wsparcia i motywowania studentów są stałym elementem harmonogramu prac Dziekanów, odpowiednich komisji senackich i komisji samorządu studentów, jak i władz rektorskich oraz administracyjnych. Odbývają się one zgodnie z procedurami wydziałowymi (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia) oraz odpowiednimi regulaminami (<https://up.lublin.pl/bip/regulaminy>). Pewną rolę odgrywają też opiekunowie poszczególnych roczników studiów i SKN. Wnioski służące doskonaleniu systemu wsparcia oraz motywowania pochodzą zarówno ze środowiska studenckiego, pracowniczego, jak i są wynikiem badań opinii interesariuszy zewnętrznych. Podejmowane działania doskonalenia systemu kształcenia i wsparcia studentów w ramach struktur organizacyjnych Wydziału prowadzone są zgodnie z Harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Agrobiainżynierii UP w Lublinie. Harmonogram prac na rok akademicki 2023/2024 oraz harmonogramy archiwalne dostępne są na stronie internetowej Wydziału (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia).

Nadzór nad monitorowaniem i doskonaleniem systemu opieki, wspierania i motywowania studentów sprawuje Uczelniana Komisja ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia, w skład której wchodzi przedstawiciele jednostek uczelnianych oraz studenci. Zgodnie z procedurami Wewnętrznego Systemu ds. Zarządzania Jakością Kształcenia, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przedstawia na posiedzeniu Kolegium Wydziału wyniki ankiet i przeprowadza ich analizę oraz na koniec roku akademickiego, w oparciu o zgromadzone dane, sporządza raport. Raport po przedstawieniu na Kolegium Wydziału kierowany jest do Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia oraz przedstawiany i analizowany na posiedzeniu Senatu UP w Lublinie. Roczny raport jest zamieszczany na stronie internetowej Wydziału Agrobiainżynierii (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/>). Raport jest kompleksowy i wieloaspektowy, uwzględnia bowiem wszystkie zagadnienia związane z procesem kształcenia i jego doskonaleniem oraz kompetencjami kadry uczestniczącej w procesie dydaktycznym.

Monitorowanie kadry wspierającej proces kształcenia prowadzone jest na bieżąco w każdym roku akademickim przez informacje uzyskane z hospitacji pracowników, na podstawie analizy dorobku naukowego zgodnego z prowadzonymi zajęciami, jak i uzyskiwanych wskaźników bibliometrycznych. Również studenci przez wypełnianie anonimowych ankiet oceniają merytoryczny poziom zajęć, sposób ich prowadzenia przez wykładowców oraz stosunek kadry do studentów.

Biuro Karier prowadzi także monitoring losów absolwentów Wydziału Agrobiainżynierii, w tym kierunku Leśnictwo (do absolwentów rozsyłane są ankiety, z prośbą o wypełnienie i korespondencję zwrotną).

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programach studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia i zatrudniania absolwentów. Duży nacisk kładzie się na informacje dotyczące procesu rekrutacji (m.in. zasad rekrutacji, warunków przyjęcia na studia, charakterystyki kierunku, planu studiów, efektów uczenia się), organizacji studiów, wsparcia studentów, informowania o bieżących wydarzeniach, zarządzeniach i decyzjach Rektora Uczelni oraz Dziekana Wydziału, a także o sukcesach i osiągnięciach pracowników i studentów Wydziału.

Informacje dotyczące oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur, toku studiów i planowanych efektów kształcenia są dostępne na stronach internetowych Uczelni oraz Wydziału. Informacje dotyczące rekrutacji i kształcenia oraz aktualnych aktów prawnych obowiązujących w Uczelni znajdują się na: stronach internetowych Uczelni w zakładce Edukacja (<https://up.lublin.pl/edukacja/>); stronie Wydziału Agrobiotechnologii, zakładki Kształcenie i Kierunki studiów (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/>, <https://up.lublin.pl/agrobio/kierunki-studiow/>); w Biuletynie Informacji Publicznej UP w Lublinie (<https://bip.up.lublin.pl/>). Informacje można także uzyskać bezpośrednio kontaktując się z pracownikami Uczelni i Wydziału.

Dziedkanat Wydziału prowadzi politykę dostępu do informacji przez obsługę bezpośrednią lub e-mailingową. W dziekanacie dostępne są dokumenty dotyczące procesu studiowania, a zasady przepływu informacji są zgodne z przepisami prawa o ochronie danych osobowych. Przed wejściem do dziekanatu znajdują się także tablice, na których umieszczane są aktualne informacje dotyczące procesu kształcenia i działania dziekanatu.

Dział Rekrutacji i Promocji UP w Lublinie regularnie aktualizuje i wydaje materiały promocyjne (ulotki, foldery, plakaty informacyjne) oraz informatory dla kandydatów na studia o prowadzonych na Wydziale kierunkach studiów opisujące uzyskiwane efekty uczenia się i możliwości zatrudnienia absolwentów. Materiały te rozpowszechniane są corocznie podczas różnych spotkań informacyjno-integracyjnych, np. Targów Edukacyjnych, Lubelskiego Salonu Maturzystów „Perspektywy”, Dni Otwartych Uczelni, Pikniku Naukowego organizowanego w ramach Lubelskiego Festiwalu Nauki.

Materiały promocyjne skierowane są do różnych grup odbiorców, głównie kandydatów na studia. Oferta dydaktyczna Wydziału przedstawiana jest również podczas audycji radiowych i telewizyjnych na antenach regionalnych (np. w programie „Jesień w TVP” w paśmie ogólnopolskim TVP Lublin, <https://up.lublin.pl/blog/prorektor-ds-nauki-i-wspolpracy-z-zagranica-dr-hab-bartosz-solowiej-prof-uczelni/>) lub publikowana w prasie, np. wywiady w kwartalniku Nauka Innowacje Biznes w 2021r. i miesięczniku Cogito w latach 2021-2022, dodatek specjalny do Gazety Wyborczej w 2021 r.). W maju 2023 r. w czasopiśmie branżowym Głos lasu ukazał się wywiad z Dziekan Wydziału Agrobioinżynierii prof. dr hab. Barbarą Kołodziej nt. realizowanego na Uniwersytecie Przyrodniczym kierunku Leśnictwo (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/06/26_28_kierunki_lesne.pdf).

Strona internetowa Wydziału (<https://up.lublin.pl/agrobio/>) zawiera szczegółowe i usystematyzowane informacje dla kandydatów, studentów i pracowników. Na stronie dostępne są m.in. zakładki:

- Wydział – zawiera ogólne informacje dotyczące Wydziału: władze, struktura, pracownicy, Kolegium Wydziału, strategia rozwoju, komisje wydziałowe;
- Kształcenie – zawiera informacje dotyczące jakości kształcenia, rozkłady zajęć, plany studiów, karty kierunków (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#karty_kierunkow), efekty uczenia się, informacje na temat organizacji roku akademickiego, ogólne wytyczne dla egzaminu dyplomowego i projektu inżynierskiego (https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#egzamin_dyplomowy), zestawienie procedur obowiązujących na Wydziale (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/#procedury>), dane o kołach naukowych, Wydziałowym Samorządzie Studentów, opiekunach roku i programie Erasmus+;
- Kierunki studiów – obejmuje aktualną ofertę edukacyjną Wydziału, <https://up.lublin.pl/agrobio/kierunki-studiow/>;
- Dziekanat – dane kontaktowe pracowników dziekanatu oraz informacje o pracy dziekanatu, <https://up.lublin.pl/agrobio/dziekanat/>.

Na stronie internetowej Wydziału Agrobioinżynierii w zakładce Aktualności (<https://up.lublin.pl/agrobio/category/agrobioinzynieria/>) regularnie publikowane są informacje o potencjalnych miejscach pracy lub stażu oraz szkoleniach dla absolwentów lub aktualnych studentów. Działania aktywizujące i informacyjne w tym zakresie prowadzi także Biuro Karier UP (<https://bk.up.lublin.pl/>).

Studenci kierunku, przez system Wirtualnego Dziekanatu, mają także bieżący dostęp do elektronicznego indeksu z ocenami semestralnymi, rozkładu zajęć i ankiet służących do oceny nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia (<https://wd.up.lublin.pl/cas/login?&locale=pl>).

Na stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/>), dla kandydatów ubiegających się na studia, przygotowany jest specjalny dział w zakładce Rekrutacja (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/>). Zawiera on wszystkie niezbędne informacje dla kandydatów, m.in. aktualną ofertę edukacyjną, warunki i tryb rekrutacji, kryteria kwalifikacji, informacje dla kandydatów z niepełnosprawnością, informacje o stypendiach oraz łączy do systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK, <https://irk.up.lublin.pl/irk/irk/strony/logowaniekandydat.html>). Informacje o trwającym procesie rekrutacji udostępniane są kandydatom także na głównej stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/>) oraz na portalach społecznościowym Facebook i Twitter oraz za pośrednictwem nauczycieli akademickich. Na stronie dedykowanej Leśnictwu

(<https://up.lublin.pl/rekrutacja/lesnictwo/>) znajdują się podstawowe informacje o kierunku, przygotowane z myślą o kandydatach na studia: opis kierunku, informacje rekrutacyjne, przykłady przedmiotów, sylwetka absolwenta – perspektywy zawodowe, dodatkowe informacje o kierunku. Analogiczne informacje umieszczone są także na tablicach informacyjnych dziekanatu Wydziału Agrobiotechnologii. Ponadto w zakładce Edukacja/Student (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/>) znajdują się wszystkie aktualności, komunikaty i informacje dotyczące spraw studenckich.

Biuletyn Informacji Publicznej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (BIP UP) zawiera zbiór aktów prawnych obowiązujących w Uczelni (<https://up.lublin.pl/bip/>, zakładka Akty prawne), w tym uchwały Senatu i zarządzenia Rektora UP w Lublinie oraz aktualny Regulamin studiów (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>).

Każdy pracownik UP w Lublinie bezpośrednio lub pośrednio zaangażowany w proces dydaktyczny i promocyjny oraz kontakty ze studentami bądź kandydatami posiada adres poczty elektronicznej w domenie @up.lublin.pl. Numery telefonów służbowych oraz adresy e-mail dostępne są na podstronie Wydziału w zakładce Struktura i Pracownicy. Można również do nich dotrzeć przez wyszukiwarkę dostępną na stronie głównej UP w Lublinie podstrona Uczelnia, zakładka Struktura organizacyjna.

Dostęp do najważniejszych informacji związanych z funkcjonowaniem Uczelni i Wydziału umożliwiają również media społecznościowe (Facebook <https://www.facebook.com/uplublin.wydzial.agrobiotechnologii>, Instagram <https://instagram.com/up.lublin/>, Twitter <https://twitter.com/UPLublin>) oraz kanał w serwisie YouTube (<https://www.youtube.com/user/UPLublin>), który prezentuje m.in. ofertę edukacyjną Uczelni, w tym również Wydziału Agrobiotechnologii, wykłady popularno-naukowe, ścieżki kariery absolwentów. Ponadto Studenckie Koło Naukowe Leśników UP w Lublinie prowadzi relacje ze swojej działalności na Facebooku (<https://www.facebook.com/skn.lesnikow.up.lublin>), gdzie publikowane są informacje związane z działalnością naukową studentów, jak również fotorelacje z wyjazdów edukacyjnych, konferencji, konkursów i innych wydarzeń.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia dostępność swojej strony internetowej dla szerokiego grona odbiorców zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Deklaracja dostępności znajduje się pod adresem <https://up.lublin.pl/deklaracja-dostepnosci/>, przy czym punkty 1–4 i 8–10 odnoszą się w szczególności do dostępności stron internetowych Uczelni.

Aby zapewnić aktualność informacji, w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie wyznaczony jest zespół Redaktorów (<https://up.lublin.pl/redakcja/>), który umieszcza informacje na stronach internetowych Uczelni i Wydziału. Redaktorzy Wydziałowi prowadzą strony poszczególnych Wydziałów, redaktorzy Pozawydziałowi i Administracyjni prowadzą strony jednostek o szczególnym znaczeniu dla działalności Uczelni i wybranych jednostek administracyjnych. Wszyscy redaktorzy systematycznie aktualizują i zamieszczają nowe treści w witrynach stron jednostek. Redakcją BIP UP zajmuje się Biuro Rektora (<https://up.lublin.pl/bip/obsługa-biuletynu/#redakcja>).

Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczność działań doskonalących w tym zakresie

Ocena możliwości i skuteczności publicznego dostępu do informacji odbywa się na kilku poziomach. Przewodniczący Rady Programowej kierunku Leśnictwo przesyła istotne i specyficzne dla kierunku

informacje do Redaktora Wydziałowego, który zamiesza je na stronie internetowej Wydziału. Materiały umieszczane są zgodnie z potrzebami, również w odpowiedzi na sugestie studentów kierunku, wyrażane w trakcie realizacji bieżących zajęć dydaktycznych.

Szczegółowe informacje dotyczące sposobów, częstości i zakresu oceny publicznego dostępu do informacji określa procedura WA-S12 dotycząca gromadzenia i udostępniania informacji o procesie i jakości kształcenia (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S12-Procedura-gromadzenia-i-udostepniania-informacji-o-jakosci-ksztalcenia.pdf>), która jest dostępna na stronie Wydziału w zakładce Procedury. Za kontrolę i weryfikację przepływu informacji między poszczególnymi interesariuszami odpowiada Dziekan Wydziału. Do Dziekana interesariusze mogą przekazywać informacje na temat nieprawidłowości przepływu informacji. Ponadto studenci mogą wyrażać swoje opinie m.in. w sprawach związanych z przepływem informacji w oparciu o procedurę przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków zgodnie z Zarządzeniem 52 Rektora UP w Lublinie z dnia 25 maja 2021 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-A6-Procedura-przyjmowania-skarg-i-wnioskow.pdf>). Uzyskane informacje i opinie są uwzględniane w rocznych raportach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia („Raport Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Agrobiotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z działań w zakresie zapewnienia jakości kształcenia oraz oceny jakości kształcenia w roku akademickim 2022/2023” (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/11/Raport_2022-2023_WKJK_Wydzial_Agrobiotechnologii.pdf)) i służą do doskonalenia systemu publicznego dostępu do informacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów oraz kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Polityka jakości kształcenia Uczelni opiera się m.in. na Strategii Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2019-2030, w której zawarte są zadania priorytetowe zalecające stałe doskonalenie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia (WSZJK) zgodnie z Uchwałą nr 53/2019-2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwalyl%202019-2020/053/053.pdf>). WSZJK zapewnia nadzór nad jakością kształcenia oraz kompetencjami i zakresem odpowiedzialności osób w zakresie

ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia. Działania WSZJK zawarte w Uchwale obejmują ocenę, zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia na poziomie Uczelni, Wydziałów i poszczególnych kierunków studiów poprzez ciągłe podnoszenie poziomu kształcenia studentów, doskonalenie jakości pracy dydaktycznej zatrudnionych nauczycieli akademickich oraz specjalistów spoza Uczelni oraz wykorzystywanie dorobku dydaktycznego i naukowego nauczycieli akademickich w pracy dydaktycznej. Najważniejsze zadania w zakresie działania WSZJK obejmują w szczególności analizę jakości procesu kształcenia, badanie karier zawodowych absolwentów oraz opinii interesariuszy zewnętrznych w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej i dostosowania efektów uczenia się do aktualnych potrzeb rynku pracy, analizy zgodności kierunku studiów ze strategią uczelni oraz potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni, sposobów weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów uczenia się, organizacji i warunków prowadzenia zajęć oraz opracowania metod doskonalenia programu studiów.

W celu realizacji w/w działań na poziomie uczelni Rektor powołuje Uczelnianą Komisję ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia, natomiast na Wydziale Dziekan powołuje Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK). Jednocześnie na poziomie kierunku studiów Rektor powołuje Rady Programowe. Nadzór nad funkcjonowaniem WSZJK na szczeblu Uczelni sprawuje Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki, a na szczeblu Wydziału i kierunku - Dziekan.

Do zadań WKdsJK w zakresie zapewnienia jakości kształcenia należy przede wszystkim wskazywanie metod doskonalenia kształcenia, w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, metod i form kształcenia, sposobów weryfikacji efektów uczenia się, prawidłowego stosowania i przyporządkowania punktacji ECTS, organizacji procesu dydaktycznego na wydziale, wspieranie rad programowych czy opiniowanie nowotworzonych i doskonalonych programów studiów. WKdsJK dokonuje również oceny jakości kształcenia poprzez monitoring działań wynikających z rekomendacji Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia na Wydziale, analizę dostosowania efektów uczenia się do wymogów rynku pracy, ocenę poziomu merytorycznej jakości prac dyplomowych, koordynowanie ankietyzacji dotyczącej studenckiej oceny nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne, analizę wyników oceny jakości kształcenia, w szczególności wyników przeprowadzonych egzaminów i innych form weryfikowania efektów uczenia się osiągniętych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. WKdsJK corocznie sporządza raport dotyczący rezultatów oceny jakości kształcenia na Wydziale. Raport przedstawiany jest Dziekanowi, a po zatwierdzeniu przez Kolegium Wydziału publikowany na stronie Wydziału i przekazywany Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/11/Raport_2022-2023_WKJK_Wydzial_Agrobioinzynierii.pdf).

Nadzór merytoryczny nad programem studiów na kierunku Leśnictwo sprawuje Rada Programowa, w skład której oprócz nauczycieli akademickich wchodzi przedstawiciel studentów. Rada Programowa kierunku Leśnictwo została powołana Zarządzeniem nr 20 Rektora UP w Lublinie z dnia 12 lutego 2021 r. (<https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/020/20.pdf>). W skład Rady wchodzi przewodniczący oraz sześciu członków (pięciu nauczycieli akademickich oraz jeden student). Rada Programowa wspierana jest w swoich działaniach przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i ściśle współpracuje z Dziekanem Wydziału. Do jej zadań w szczególności należy projektowanie i doskonalenie programu studiów, dbałość o właściwą realizację i wysoki poziom procesu kształcenia, kształtowanie właściwej dla kierunku Leśnictwo sylwetki absolwenta zgodnej z zakładanymi efektami uczenia się, właściwy dobór i sekwencja modułów, form zajęć dydaktycznych i ich wzajemnych

proporcji, analiza opisu poszczególnych modułów pod kątem osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się, prawidłowego przypisywania punktów ECTS, określenie zasad i kryteriów oceny prac dyplomowych i przebiegu egzaminu dyplomowego oraz współpraca z interesariuszami zewnętrznymi kierunku Leśnictwo. Rada Programowa czuwa również nad doborem tematów prac dyplomowych, zwłaszcza ich zgodnością z kierunkiem Leśnictwo.

W celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku prowadzone są także systematyczne konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Konsultacje dotyczą dostosowania programu studiów do oczekiwań pracodawców, aktualnych potrzeb i wymogów rynku pracy, przygotowania do pracy zawodowej oraz osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Konsultacje mają charakter spotkań formalnych lub nieformalnych (w tym „Dni Kierunku”) z interesariuszami zewnętrznymi, reprezentującymi różne instytucje. Wydział Agrobiologii od lat współpracuje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym PGL Lasy Państwowe, Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, administracją Poleskiego Parku Narodowego, Roztoczańskiego Parku Narodowego i Lubelskich Parków Krajobrazowych, Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Lublinie, administracją samorządową oraz firmami działającymi w obszarze leśnictwa. Uwagi i zalecenia zewnętrznych ocen w zakresie jakości kształcenia na kierunku są przekazywane Radzie Programowej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w celu oceny i doskonalenia programu kształcenia.

W procesie doskonalenia programu studiów istotne znaczenie mają także opinie studentów. Opiekunowie poszczególnych roczników organizują spotkania ze studentami, którzy przekazują uwagi odnośnie modułów zawartych w planie studiów, obciążenia dydaktycznego, treści merytorycznych oraz środków i metod dydaktycznych wykorzystywanych przez prowadzących zajęcia. Informacje te są przekazywane do Dziekana, który kieruje je do Rady Programowej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Ponadto, WKdsJK corocznie przeprowadza analizę ankiet dyplomantów zgodnie z procedurą WA-A1 (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-A1_Procedura-zasiegania-opinii-absolwentow-studiow-I-i-II-stopnia.pdf). Wnioski wynikające z analizy również zostają uwzględnione w działaniach związanych z doskonaleniem programu kształcenia.

Harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Agrobiologii UP w Lublinie ustalany jest na każdy rok akademicki w oparciu o obowiązujące na Wydziale procedury. W szczególności dotyczą one:

- doskonalenia programu studiów (Procedura WA-S4)
<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-S4-Procedura-doskonalenia-programu-studiow.pdf>
- weryfikacji efektów uczenia się (WA-K3)
<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-K3-Procedura-weryfikacji-efektow-uczenia-sie.pdf>
- hospitacji zajęć (WA-K1)
<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/WA-K1-Procedura-hospitacji-zajec-1.pdf>
- realizacji praktyk zawodowych (WA-S7)
<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S7-Procedura-realizacji-praktyk-zawodowych.pdf>

- zasad dyplomowania (WA-S8a)
<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-S8a-Procedura-dyplomowania-I-stopien.pdf>
- oceny jakości projektów inżynierskich (WA-K7)
<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-K7-Procedura-oceny-jakosci-prac-dyplomowych-1.pdf>
- oceny zajęć dydaktycznych przez studentów (WA-A4)
https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2021/04/WA-A4_Procedura-oceny-zajec-dydaktycznych-przez-studentow-i-doktorantow.pdf
- zasięgnięcia opinii absolwentów (WA-A1)
https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-A1_Procedura-zasiegania-opinii-absolwentow-studiow-I-i-II-stopnia.pdf
- zasad gromadzenia i udostępniania informacji o jakości kształcenia (WA-S12)
<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S12-Procedura-gromadzenia-i-udostepniania-informacji-o-jakosci-ksztalcenia.pdf>

Ponadto na Wydziale Agrobioinżynierii funkcjonują procedury określające zasady współpracy z otoczeniem zewnętrznym, oceny bazy materialnej, oceny mobilności studentów, zatrudniania pracowników badawczo-dydaktycznych, zatrudniania specjalistów, zapewnienia jakości kadry dydaktycznej, oceny osiągnięć pracowników do ewaluacji jakości naukowej, przyznawania nagród pracownikom naukowo-dydaktycznym i dydaktycznym. Na Wydziale przyjęto również procedurę przyjmowania skarg i wniosków oraz procedurę określającą zasady reagowania na konflikty, dyskryminację i przemoc oraz zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, a także procedurę określającą zasady rekrutacji na studia. Harmonogram działań w zakresie zapewnienia i oceny jakości kształcenia oraz poszczególne procedury zamieszczone są na stronie internetowej Wydziału Agrobioinżynierii (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/>).

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Zasady projektowania programów studiów w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie określa Uchwała nr 3/2023-2024 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 27 października 2023 r. w sprawie wytycznych dotyczących przygotowywania i doskonalenia programów studiów wyższych w Uniwersytecie Przyrodniczym (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/11/3.pdf>). Wymieniony akt prawny określa wytyczne dotyczące przygotowania i doskonalenia programów studiów I i II stopnia, jak również sporządzania dokumentacji. Dokumentację programu studiów określonego kierunku, poziomu i profilu zgodnie z wytycznymi tworzy Rada Programowa. W proces projektowania/doskonalenia programów włączani są interesariusze zewnętrzni, w szczególności przedstawiciele pracodawców. Opracowaną dokumentację programu studiów Dziekan kieruje do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Rady Samorządu Studentów. Następnie proponowany program kształcenia opiniowany jest przez Kolegium Wydziału. Po pozytywnym zaopiniowaniu Dziekan przedkłada go Rektorowi z wnioskiem o skierowanie pod obrady Senatu. Senat podejmuje uchwałę w sprawie ustalenia programu studiów dla określonego kierunku, poziomu i profilu, po uzyskaniu pozytywnej opinii Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia. Po przyjęciu programu przez Senat, Rektor w drodze zarządzenia tworzy studia, a ich program publikowany jest w BIP na stronie

internetowej UP w Lublinie. Plany studiów i opisy zajęć (sylabusy) udostępniane są na stronie internetowej Wydziału Agrobiotechnologii w zakładce „Kształcenie”.

W trakcie cyklu kształcenia mogą być wprowadzane zmiany w treściach przekazywanych studentom w ramach poszczególnych przedmiotów, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe lub związane z działalnością zawodową prowadzących zajęcia. W przypadku wprowadzenia zmian wymagających zatwierdzenia przez Senat modyfikacje dokonywane są z odpowiednio dużym wyprzedzeniem i obowiązują od nowego cyklu kształcenia. Doskonalenie programów studiów odbywa się na wniosek interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych i oparte jest na aktywnym udziale kadry dydaktycznej, studentów kierunku Leśnictwo oraz absolwentów i pracodawców. Studenci zgłaszają swoje opinie w ankietach lub bezpośrednio władzom dziekańskim, nauczycielom realizującym poszczególne moduły czy opiekunowi roku. Bardzo ważne są także opinie studentów, którzy są członkami Kolegium Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Rady Programowej. Cennym źródłem informacji są bezpośrednie kontakty pracowników Wydziału, a także studentów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, zwłaszcza z branży leśnej. Konsultacje i spotkania z interesariuszami zewnętrznymi, o charakterze spotkań formalnych lub nieformalnych, mają na celu wymianę opinii na temat programu studiów, efektów uczenia się i sylwetki absolwenta. Dziekan oraz Rada Programowa organizują również spotkania z nauczycielami akademickimi odpowiedzialnymi za przedmioty realizowane na kierunku w celu analizy uwag studentów i interesariuszy zewnętrznych.

Do najważniejszych zadań Rady Interesariuszy należy m.in. wspieranie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Programowej w zapewnieniu jakości kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy, wyrażanie opinii na temat programów kształcenia, opiniowanie efektów uczenia się, monitorowanie funkcjonowania programów kształcenia oraz analiza i wymiana doświadczeń w tym zakresie. Ostatnia modyfikacja efektów i programu studiów na kierunku Leśnictwo została przeprowadzona w 2023 r. i zatwierdzona Uchwałą nr 51/2022-2023 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 29 maja 2023 r. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/uchwala-lesnictwo.pdf>).

Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

W trosce o jakość kształcenia program studiów na kierunku Leśnictwo jest systematycznie monitorowany przez Radę Programową, zgodnie z obowiązującymi na Wydziale procedurami i harmonogramem działań, dostępnymi na stronie Wydziału Agrobiotechnologii w zakładce „Kształcenie” (<https://up.lublin.pl/agrobio/ksztalcenie/>) oraz w Wydziałowej Księdze Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia ([Ksiega-jakosci-ksztalcenia-Wydzialu-Agrobiotechnologii.pdf](#) (up.lublin.pl)). Ewaluacja odbywa się w oparciu o analizę poszczególnych modułów, a w szczególności: spójności efektów przedmiotowych z efektami uczenia się dla kierunku, odpowiedniego doboru metod kształcenia, weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, zgodności treści przedmiotowych z aktualnym stanem wiedzy. Ponadto oceniając moduły, weryfikuje się również poprawność szacowania bilansu nakładu pracy studentów.

W ramach bieżącego monitorowania Rada Programowa kierunku weryfikuje i zatwierdza proponowane tematy projektów inżynierskich. W szczególności zwraca się uwagę na ich zgodność z kierunkiem studiów. W przypadku stwierdzenia niezgodności Przewodniczący Rady Programowej przekazuje opiekunowi seminarium swoje zastrzeżenia z prośbą o dokonanie korekty. Zgodnie z

procedurą WA-K7 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-K7-Procedura-oceny-jakosci-prac-dyplomowych-1.pdf>) corocznie dla każdego kierunku studiów powoływany jest 2-3 osobowy Zespół Oceniający, którego zadaniem jest dokonanie oceny jakości prac dyplomowych pod względem formalnym i merytorycznym w zakresie ich zgodności z kierunkiem studiów, z uwzględnieniem specjalności, oryginalności rozwiązywanych problemów, właściwych metod badawczych i spełnienia kryteriów jakości oraz przestrzegania procedury dyplomowania. Opinie Zespołu Oceniającego są analizowane przez Radę Programową, która na ich podstawie formułuje wnioski końcowe i zalecenia dla władz dziekańskich, opiekunów seminarium i studentów, a następnie przedstawia je na Kolegium Wydziału.

Rada Programowa kierunku prowadzi również konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie oceny programu studiów oraz jego dostosowania do rynku pracy. W trakcie spotkań z interesariuszami zewnętrznymi przekazywane są informacje umożliwiające adaptację programu studiów do potrzeb rynku oraz aktualizację treści programowych. Efektem prowadzonych w ostatnim czasie konsultacji była dokonana zmiana w programie kształcenia, polegająca m.in. na likwidacji jednej ze specjalności na kierunku Leśnictwo, tj. Gospodarka łowiecka. Istotną grupą interesariuszy są nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku. Pracownicy mogą na bieżąco zgłaszać uwagi, które mogą wpłynąć na doskonalenie kształcenia na kierunku Leśnictwo, poprzez składanie propozycji modyfikacji programu studiów, wprowadzenie nowych przedmiotów, zmianę treści w ramach poszczególnych modułów, obsady dydaktycznej do aktualnie realizowanych lub proponowanych nowych przedmiotów oraz zmianę formy zajęć, kolejności modułów czy ich wymiaru godzinowego. Najważniejszymi interesariuszami wewnętrznymi są studenci, którzy w ramach prowadzonej ankietyzacji lub podczas spotkań z opiekunami roku czy władzami dziekańskimi mogą wyrażać swoje opinie na temat programu kształcenia. Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia na kierunku Leśnictwo wykazują się dużym zaangażowaniem w zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, reagując na potrzeby zgłaszane przez studentów. Istotny wpływ na proces doskonalenia i realizację programu studiów mają również studenci uczestniczący w pracach Rady Programowej ocenianego kierunku oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Monitorowanie programu studiów odbywa się również na podstawie analizy wniosków z hospitacji zajęć dydaktycznych, które prowadzone są zgodnie z procedurą WA-K1 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/WA-K1-Procedura-hospitacji-zajec-1.pdf>). Hospitacje dotyczą wszystkich nauczycieli akademickich, w szczególności zaś młodszej kadry dydaktycznej oraz osób spoza Uczelni realizujących zajęcia na kierunku Leśnictwo. Nadzór nad jakością zajęć dydaktycznych sprawuje kierownik jednostki, a dokumentacja każdego cyklu hospitacji podlega archiwizacji. Hospitacje przeprowadzone w poprzednim roku akademickim pozwoliły na potwierdzenie profesjonalizmu prowadzących, ich odpowiedniego przygotowania merytorycznego oraz dużego zaangażowania w realizację zajęć. Generalnie proces kształcenia przebiegał prawidłowo, a przeprowadzone zajęcia były realizowane na wysokim poziomie.

Rada Programowa ocenia także zgodność kwalifikacji nauczycieli akademickich uczestniczących w procesie dydaktycznym pod względem spójności dorobku naukowego z prowadzonymi zajęciami zgodnie z procedurą WA-S3g (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/WA-S3ga-Procedura-oceny-osiaגיע-pracownikow-do-ewaluacji.pdf>). Nauczyciel akademicki uzupełnia informacje o swoim dorobku naukowym oraz doświadczeniu zawodowym wskazując powiązanie dorobku i/lub doświadczenia zawodowego z prowadzonymi zajęciami. Nauczyciel akademicki uzupełnia swój dorobek w Karcie Nauczyciela w terminie do 30 września każdego roku. Rada

Programowa kierunku analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia związane z określoną dyscypliną naukową, posiadają udokumentowany dorobek naukowy w zakresie tej dyscypliny lub inne kwalifikacje odpowiadające prowadzonym zajęciom dydaktycznym. Analiza dorobku nauczycieli akademickich przeprowadzana jest w okresie 2-3 letnim, w terminie do połowy października. Dorobek nauczyciela zawarty jest w Karcie nauczyciela, jak również znajduje się w bazie na stronie Biblioteki w zakładce „Bibliografia publikacji pracowników” (<https://publikacje.up.lublin.pl/bpp/uczelnia/UP/>).

Zapewnienie odpowiedniej jakości kadry dydaktycznej wspomagane jest ankietyzacją studentów (zgodnie z Załącznikiem 11 do Zarządzenia Rektora Nr 20/2020 z dnia 28.02.2020 r.). Badania ankietowe w zakresie oceny nauczyciela akademickiego przez studenta przeprowadzane są dwukrotnie w ciągu roku akademickiego.

Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Ocena osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na kierunku Leśnictwo realizowana jest na bieżąco, na podstawie hospitacji zajęć, analizy ocen uzyskanych przez studentów w poszczególnych semestrach studiów, analizy średniej ze studiów, oceny z egzaminu dyplomowego, oceny na dyplomie oraz analizy ankiety dyplomanta, absolwenta i ankiety oceniającej przebieg praktyk zawodowych. Każdego roku Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia opracowuje obszerny raport obejmujący wyniki przeprowadzonych analiz w zakresie osiągania założonych efektów uczenia się oraz ich interpretację i wnioski. W okresie objętym oceną Komisja potwierdziła realizację efektów uczenia się na kierunku Leśnictwo na dość wysokim poziomie, co daje podstawę sądzić, że przyjęte metody weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są właściwie dobrane i adekwatne do założonych efektów uczenia się. Roczny raport zawierający zestawienia danych odnośnie realizacji efektów uczenia się w danym roku jest przekazywany Dziekanowi, a po zatwierdzeniu przez Kolegium Wydziału publikowany na stronie Wydziału (https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/11/Raport_2022-2023_WKJK_Wydzial_Agrobioinzynierii.pdf) i przedkładany Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia. Zbiorczy raport uwzględniający wszystkie kierunki studiów realizowane w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie przedstawiany jest na posiedzeniu Senatu i zamieszczany na stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dydaktyka/>).

Weryfikacja i ocena osiągania efektów uczenia się odbywa się w sposób ciągły, na każdym etapie procesu kształcenia, w odniesieniu do wszystkich realizowanych zajęć, w tym praktyk zawodowych i seminarium dyplomowego. Kryteria oceny przedstawiane są studentom na pierwszych zajęciach. Nauczyciele prowadzący zajęcia dokonują oceny stopnia osiągania zakładanych modułowych efektów uczenia się w czasie trwania semestru w formie sprawdzianów, zaliczeń praktycznych, sprawozdań z zadań, oceny projektów, referatów, prezentacji, oceny pracy studenta w grupie, udziału w dyskusji, czy umiejętności pracy w zespole. Po zakończeniu każdego semestru nauczyciel akademicki odpowiedzialny za dany przedmiot przeprowadza weryfikację osiągniętych efektów uczenia się zgodnie z procedurą WA-K3 (<https://up.lublin.pl/agrobio/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/WA-K3-Procedura-weryfikacji-efektow-uczenia-sie.pdf>). Przy weryfikacji efektów uczenia się przyjmuje się założenie, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego moduł, projektu inżynierskiego i egzaminu dyplomowego potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się

ustalonych dla wymienionych elementów procesu kształcenia. Stopień osiągania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określany jest w oparciu o oceny uzyskiwane przez studentów na zaliczeniu lub egzaminie. Udział ocen pozytywnych i negatywnych jest miernikiem osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Ponadto nauczyciel akademicki analizuje poprawność doboru metod weryfikowania efektów uczenia się, a także sporządza opinię dotyczącą wpływu przyjętej formy zajęć, kolejności modułów, liczebności grup czy bazy lokalowej i wyposażenia laboratoriów na prawidłowość realizowania zakładanych efektów uczenia się z uwzględnieniem specyfiki modułu. Propozycje zmian, poza kadrą realizującą zajęcia na danym kierunku, mogą zgłaszać również studenci oraz interesariusze zewnętrzni.

Ostateczną weryfikacją stopnia osiągania przez studentów założonych efektów uczenia się jest średnia ocena ze studiów oraz oceny uzyskane na egzaminie dyplomowym, uwzględniające część praktyczną (obronę projektu inżynierskiego) oraz część teoretyczną (odpowiedzi na pytania Komisji egzaminacyjnej). Weryfikację założonych efektów uczenia się przeprowadza również WKdsJK analizując protokoły z zaliczeń i egzaminów, w tym dyplomowych.

W ocenie osiągnięcia efektów uczenia się uczestniczą studenci, poprzez wypełnienie ankiety określającej satysfakcję studenta z przebiegu praktyk zawodowych, a także dyplomanci, wypełniający anonimową ankietę po zdaniu egzaminie dyplomowym. Z ankiet przeprowadzonych w poprzednim roku akademickim wynika, że studenci na ogół byli usatysfakcjonowani stopniem realizacji kierunkowych efektów uczenia się, wskazując jednocześnie, że ich oczekiwania w tym zakresie zostały spełnione przeważnie w stopniu bardzo dobrym (takiej odpowiedzi na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych udzieliło odpowiednio 57,4% oraz 66,7% ankietowanych) lub dobrym (odpowiednio 36,2% i 27,8%).

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się oraz ich przydatności w pracy zawodowej lub w dalszej edukacji przeprowadzana jest również z udziałem absolwentów tego kierunku. Badaniem losów zawodowych absolwentów zajmują się pracownicy Biura Karier funkcjonującego w strukturze Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, zgodnie z Załącznikiem Nr 15 do Zarządzenia Rektora Nr 20/2020 z dnia 28.02.2020 r. Wyniki z ostatniej ankietyzacji przeprowadzonej wśród absolwentów kierunku Leśnictwo opisano w Kryterium 3 (Wyniki monitoringu losów absolwentów).

Efekty uczenia się osiągnięte na I stopniu studiów na kierunku Leśnictwo dają możliwość kontynuacji kształcenia na II stopniu studiów oraz na studiach podyplomowych.

Zakres, formy udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów oraz sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku

Program studiów oraz efekty uczenia się na kierunku Leśnictwo są na bieżąco konsultowane i opiniowane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Istotnym mechanizmem oceny jakości kształcenia na kierunku Leśnictwo są badania ankietowe studentów, umożliwiające wyrażenie swojej opinii na temat kadry akademickiej realizującej zajęcia na ocenianym kierunku. Ankietyzacja przeprowadzana jest zgodnie z Zarządzeniem Nr 20/2020 Rektora UP w Lublinie. Ankiety są wypełniane anonimowo przez studentów po każdym semestrze studiów w wersji elektronicznej w Wirtualnym Dziekanacie (WD). Ankieta w systemie jest uruchamiana przez pracownika Biura Organizacji i Toku Studiów. Studenci uzyskują dostęp do ankiet oceniających poszczególne

przedmioty prowadzone przez konkretnych nauczycieli, z wykorzystaniem skali od 2 do 5. Ocena nauczyciela akademickiego dotyczy takich kryteriów jak: terminowość i efektywność wykorzystania czasu, dobór treści i umiejętność przekazu, przygotowanie nauczyciela do zajęć, postawa interpersonalna i stosunek nauczyciela do studenta oraz jasność kryteriów i obiektywność oceniania. Wyniki przeprowadzonych ankiet są dostępne dla nauczyciela/Dziekana/Prorektora po zalogowaniu do Wirtualnego Dziekanatu i stanowią ważny element okresowej oceny pracownika dydaktycznego i badawczo-dydaktycznego. Ankiety podlegają także analizie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, a wnioski zamieszczane są w Rocznym Raporcie dotyczącym jakości kształcenia i są podstawą doskonalenia programu kształcenia.

Na doskonalenie i realizację programu studiów istotny wpływ mają absolwenci kierunku, którzy bezpośrednio po złożeniu egzaminu dyplomowego lub najpóźniej przy odbiorze dyplomu wypełniają ankiety podsumowujące przebieg studiów. Ankiety w wersji papierowej składane są dobrowolnie i anonimowo do urn w dziekanacie Wydziału Agrobiotechnologii. Absolwenci odpowiadają na 14 pytań zamkniętych i 1 otwarte (komentarz własny) oceniając poszczególne pytania w skali od 1 do 5, przy czym 5 jest najwyższą możliwą oceną. W ankiecie znajdują się pytania dotyczące programu studiów oraz tego, w jakim stopniu kierunkowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych były dla nich przydatne i spełniły ich oczekiwania. Absolwenci mogą również wypowiedzieć się na temat zrealizowanych praktyk zawodowych czy relacji z nauczycielami akademickimi. W ankiecie uwzględniono także pytania dotyczące oceny bazy dydaktycznej, dostępu do korzystania z literatury i baz danych Uczelni, czy warunków umożliwiających rozwój kulturalny, sportowy i intelektualny. Oceniane są również kompetencje pracowników dziekanatu, biblioteki, Działu Spraw Socjalnych, Działu Organizacji i Toku Studiów czy Biura Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Szczególnie cenne są informacje przekazywane w ramach pytania otwartego – absolwenci wskazują treści nauczania, które należałoby rozszerzyć i dostosować do wymagań rynku pracy, a także takie, które wymagają udoskonalenia. Wnioski z przeprowadzonych ankiet są wnikliwie analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i przekazywane Dziekanowi oraz Radzie Programowej. Na ich podstawie na bieżąco wprowadzane są działania naprawcze lub doskonalące program studiów.

Istotny wpływ na proces doskonalenia i realizację programu kształcenia mają również studenci uczestniczący w pracach Rady Programowej kierunku Leśnictwo i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Ponadto w każdym roku akademickim Rada Programowa kierunku Leśnictwo prowadzi konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie oceny programu studiów. Konsultacje realizowane są w formie zebrań lub indywidualnych rozmów członków Rady z przedstawicielami interesariuszy. Władze Wydziału po uzyskaniu opinii interesariuszy, jeśli zachodzi taka potrzeba, wprowadzają działania doskonalące (Za1_Cz1_02_02). Konsultacje z otoczeniem zewnętrznym służą gromadzeniu informacji użytecznych dla zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Agrobiotechnologii, dotyczących m.in. aktualnych potrzeb rynku pracy, efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach, przygotowania absolwentów do pracy zawodowej, współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi przy określaniu tematyki projektów inżynierskich i ich realizacji, czy zasad udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia studentów. Konsultacje przeprowadza się w ramach posiedzenia Rady Programowej oraz innych spotkań z interesariuszami zewnętrznymi. Z formalnych spotkań sporządzane są sprawozdania oraz gromadzone są opinie wyrażone w formie pisemnej przez różne podmioty.

Rada Programowa organizuje raz w roku „Dni kierunku” w formie konferencji, podczas której wymieniane są poglądy i opinie z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie doskonalenia i modyfikacji efektów uczenia się dostosowanych do potrzeb rynku pracy. Ostatnia konferencja w ramach „Dni Kierunku” odbyła się 20 listopada 2023 roku, a jej celem było pozyskanie opinii w zakresie programu studiów, a także podtrzymanie współpracy z przedstawicielami instytucji oferujących studentom propozycje staży i praktyk. Interesariusze zewnętrzni deklarowali również chęć współpracy m.in. w formie prowadzenia działań edukacyjnych i wspólnych prac badawczych, zwłaszcza w zakresie pozyskiwania danych służących realizacji projektu inżynierskiego. Spotkanie było również doskonałą okazją do pozyskania opinii na temat oczekiwanej przez potencjalnych pracodawców sylwetki absolwenta. Istotne znaczenie dla doskonalenia i realizacji programu studiów mają także uwagi i sugestie zgłaszane przez studentów, dotyczące treści przekazywanych w ramach poszczególnych modułów, ich kolejności czy wymiaru godzinowego. Zebrane podczas „Dni Kierunku” opinie studentów zostały przekazane prowadzącym zajęcia oraz będą brane pod uwagę w procesie doskonalenia programu studiów (<https://intranet.up.lublin.pl/Dokument/Find/8b744501-a3dc-4525-be5c-a98276553b87/agrobio/Lesnictwo---sprawozdanie-z-konferencji-2023.pdf>).

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	-

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	1. Wykwalifikowana kadra dydaktyczna z udokumentowanym dorobkiem naukowym lub wieloletnim doświadczeniem zawodowym (praktycy), realizująca liczne projekty badawcze we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. 2. Program studiów dostosowany do rynku pracy i aktualnych wyzwań stojących przed leśnictwem. 3. Gwarancja zatrudnienia najlepszych absolwentów w PGL Lasy Państwowe, dość dobre perspektywy zatrudnienia w LP i działach pokrewnych dla większości absolwentów. 4. Wysoka jakość kształcenia. Znaczny udział w programie studiów zajęć o charakterze praktycznym (w tym 24-tygodniowe praktyki zawodowe, ćwiczenia terenowe) z dostępem do nowoczesnie wyposażonych laboratoriów i pomieszczeń dydaktycznych.	1. Niekorzystna struktura wiekowa pracowników przejawiająca się stopniowym zmniejszaniem liczby nowo zatrudnianych pracowników, spowodowana m.in. niesatysfakcjonującą motywacją płacową dla pracowników szkolnictwa wyższego w skali kraju i ograniczeniami formalnymi dla możliwości elastycznego pozyskiwania wyspecjalizowanych pracowników w systemie krótkoterminowych kontraktów. 2. Mała mobilność międzynarodowa studentów wynikająca z charakteru studiów leśnych i regionalnych uwarunkowań gospodarki leśnej oraz z obawy przed studium w języku obcym i wysokimi kosztami utrzymania za granicą. 3. Znaczne ograniczenie formalne i prawne dla szybkiego wprowadzenia zmian i aktualizacji przedmiotów do wyboru i wybranych treści modułów obowiązkowych w stosunku do potrzeb rynku (konieczność zatwierdzania przez Senat każdorazowej zmiany programu studiów).
Czynniki zewnętrzne	1. Dobre relacje Wydziału z podmiotami otoczenia zewnętrznego wspierających organizację praktyk, ćwiczeń terenowych i zajęć dodatkowych. 2. Stosunkowo duża łatwość (na tle innych kierunków) znalezienia przez absolwentów stabilnej pracy i perspektywy rozwoju kariery zawodowej. 3. Pozyskiwanie funduszy z projektów badawczych i prac zleconych.	1. Niezadawalające przygotowanie absolwentów szkół średnich do kontynuacji nauki na studiach wyższych. 2. Niż demograficzny i niskie zainteresowanie studiami wpływające na zmniejszenie naboru studentów. 2. Niewielkie zainteresowanie młodych pracowników pracą na uczelni. Częste wprowadzanie przez MEiN zmian w przepisach prawnych komplikujące pracę nauczycieli akademickich i pracowników dziekanatu, zwiększające obciążenie administracyjne i sprawozdawcze. 3. Wysokie koszty: utrzymania specjalistycznej aparatury badawczej, zaplecza dydaktycznego, bieżących potrzeb remontowych oraz stałej dbałości o zapewnienie BHP w kontekście nie do końca przewidywalnych możliwości pozyskania

		środków finansowych w obecnej sytuacji gospodarczej w kraju i na świecie. 4. Konkurencja w ofercie dydaktycznej, zarówno na różnych Wydziałach UP Lublin, jak i na innych Uczelniach w Lublinie i w Polsce. 5. Pogarszający się wizerunek zawodu leśnika, kształtowany przez organizacje „pseudo”ekologiczne i media, co może mieć przełożenie na spadek zainteresowania studiami na kierunku Leśnictwo.

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku¹

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	92	37	50	53
	II	59	47	39	26
	III	57	63	50	25
	IV	65	49	44	27
Razem:		273	196	183	131

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2023	70	54	60	37
	2022	108	61	80	38
	2021	98	73	80	41
Razem:		276	188	220	116

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).²

¹ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Studia stacjonarne

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	7 semestrów / 210 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2400
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	128
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	184
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	8
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	64
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	32
Wymiar praktyk zawodowych ⁴	6 miesięcy / 720 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godzin
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2400/0

Studia niestacjonarne

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	8 semestrów / 210 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	1440
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	94
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym	184

³ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁴ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁵ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

umiejętności praktyczne	
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	8
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	64
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	32
Wymiar praktyk zawodowych⁶	6 miesięcy / 720 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1440/0

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁷

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Podstawy klimatologii i meteorologii leśnej	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	48 / 28	4
Botanika leśna I	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne	45 / 25	3
Statystyka matematyczna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	35 / 20	2
Fizyka	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne	30 / 20	2
Chemia	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne	30 / 20	2
Technologie informacyjne	Ćwiczenia laboratoryjne	30 / 20	2
Hydrologia leśna /	Wykłady, ćwiczenia	30 / 20	2

⁶ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Gospodarowanie wodą w lesie	audytoryjne i laboratoryjne		
Gleboznawstwo leśne	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	73 / 43	6
Botanika leśna II	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	46 / 34	4
Dendrologia leśna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	48 / 34	4
Fitopatologia leśna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	56 / 30	4
Mykologia i mikrobiologia leśna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne	25 / 20	2
Zoologia leśna / Ekologia zwierząt leśnych	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	48 / 35	4
Język obcy I	Ćwiczenia laboratoryjne	30 / 18	2
Ogólna hodowla lasu	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne	60 / 35	5
Dendrometria	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	56 / 30	4
Geodezja leśna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	50 / 34	4
Genetyka drzew	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne	50 / 30	4
Maszyny i transport leśny	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i	41 / 25	3

	terenowe		
Fizjologia roślin drzewiastych	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne	45 / 25	3
Budownictwo leśne / Inżynieria leśna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne	45 / 25	3
Typologia leśna / Siedliskoznawstwo leśne	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	30 / 20	2
Gospodarka łowiecka / Urządzenie gospodarstw łowieckich	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne i terenowe	30 / 15	2
Język obcy II	Ćwiczenia audytoryjne	30 / 15	2
Szczegółowa hodowla lasu	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	81 / 50	6
Urządzenie lasu	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	76 / 43	6
Nasiennictwo i szkółkarstwo leśne	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	60 / 35	4
Fitosocjologia leśna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	53 / 30	3
Entomologia leśna / Forest entomology	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	60 / 35	5
Ornitologia / Monitoring ptaków	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne i terenowe	35 / 15	2
Metody ochrony przed szkodami łowieckimi / Kynologia łowiecka / Fenologia	Wykłady	15 / 10	1
Język obcy 3	Ćwiczenia laboratoryjne	45 / 15	4 / 2
Język obcy 4	Ćwiczenia laboratoryjne	- / 15	- / 2
Ochrona lasu	Wykłady, ćwiczenia	60 / 36	5

	audytoryjne, laboratoryjne i terenowe		
Uboczne użytkowanie lasu	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	49 / 30	4
Nauka o surowcu drzewnym	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne	45 / 35	3
Teledetekcja i GIS (geomatyka)	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne	45 / 25	3
Biotechnologia leśna / Forest biotechnology	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne	60 / 35	5
SILP (System Informatyczny Lasów Państwowych)	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30 / 20	2
Seminarium dyplomowe 1	Ćwiczenia laboratoryjne	30 / 20	2
Praktyka zawodowa			32
Pozyskiwanie drewna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	45 / 27	4
Zarządzanie w leśnictwie	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30 / 24	2
Finanse i ekonomika leśnictwa	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30 / 25	2
Melioracje wodne w lasach / Rekultywacja terenów zdegradowanych	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30 / 20	2
Gospodarka zadrzewieniowa / Gospodarowanie populacjami zwierzyny	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30 / 15	2
Przedmiot do wyboru dla specjalności GL / OZLiŚ Technologia drewna / Ochrona i kształtowanie krajobrazów leśnych	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	45 / 30	4
Seminarium dyplomowe 2	Ćwiczenia laboratoryjne	15 / 15	1
Projekt inżynierski i egzamin dyplomowy			6
Razem:		1965 / 1226	184

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁸

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁹
Propedeutyka leśnictwa	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30 / 20	2	Dr Zygmunt Paruch
Botanika leśna I i II	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	91 / 59	7	Dr hab. Mirosława Chwil, prof. uczelni / dr hab. Agata Konarska, prof. uczelni
Ochrona własności intelektualnej, ergonomia i BHP w leśnictwie	Wykłady	15 / 8	1	Dr Sylwia Rogala-Walczyńska
Statystyka matematyczna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	35 / 20	2	Dr Tomasz Ociepa
Technologie informacyjne	Ćwiczenia laboratoryjne	30 / 20	2	Dr Justyna Leśniowska-Nowak / dr Tomasz Ociepa
Dendrologia leśna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	48 / 34	4	Dr hab. Wojciech Durlak
Gleboznawstwo leśne	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	73 / 43	6	Dr hab. Beata Kołodziej, prof. uczelni
Podstawy klimatologii i meteorologii leśnej	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	48 / 28	4	Dr Ewelina Flis-Olszewska

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁹ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

	i terenowe			
Dendrometria	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	56 / 30	4	Dr Zdzisław Kaczmarek
Zoologia leśna/ Ekologia zwierząt leśnych	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	48 / 35	4	Dr hab. Grzegorz Grzywaczewski, prof. uczelni / dr Radosław Ścibior
Geodezja leśna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	50 / 34	4	Dr Joanna Gmitrowicz-Iwan
Fizjologia roślin drzewiastych	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	45 / 25	3	Dr hab. Barbara Hawrylak – Nowak / dr hab. Renata Matraszek- Gawron, prof. uczelni
Fitopatologia leśna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	56 / 30	4	Dr hab. Ewa Król, prof. uczelni
Mykologia i mikrobiologia leśna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	25 / 20	2	Dr hab. Justyna Bohacz, prof. uczelni
Maszyny i transport leśny	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	41 / 25	3	Dr Norbert Leszczczyński
Typologia leśna/ Siedliskoznawstwo leśne	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	30 / 20	2	Prof. dr hab. Danuta Urban
Ogólna hodowla lasu	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	60 / 35	5	Dr Katarzyna Masternak
Budownictwo leśne/ Inżynieria leśna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	45 / 25	3	Dr Adam Węgrzyn

Fitosocjologia leśna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	53 / 30	3	Prof. dr hab. Danuta Urban
Entomologia leśna/Forest entomology	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	60 / 35	5	Dr hab. Edyta Górska-Drabik, prof. uczelni
Genetyka drzew	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	50 / 30	4	Dr Magdalena Sozoniuk
Nasiennictwo i szkółkarstwo leśne	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	60 / 35	4	Dr Katarzyna Masternak
Szczegółowa hodowla lasu	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	81 / 50	6	Dr Mirosław Waniewski / Dr Zygmunt Paruch
Urządzanie lasu	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	76 / 43	6	Mgr Lesław Radzikowski
Nauka o surowcu drzewnym	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	45 / 35	3	Dr Wojciech Koryciński / Dr Andrzej Konieczny
Gospodarka łowiecka/ Urządzanie gospodarstw łowieckich	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne i terenowe	30 / 15	2	Dr hab. Piotr Czyżowski, prof. uczelni / dr hab. Marian Flis, prof. uczelni
Ochrona lasu	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	60 / 36	5	Dr Andrzej Marzęda / Dr Marek Kamola
Uboczne użytkowanie lasu	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	49 / 30	4	Dr hab. Danuta Sugier, prof. uczelni

Teledetekcja i GIS (geomatyka)	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	45 / 25	3	Dr Szymon Chmielewski
Biotechnologia leśna/Forest biotechnology	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	60 / 35	5	Dr Magdalena Sozoniuk
Pozyskiwanie drewna	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	45 / 27	4	Dr Norbert Leszczyński
Monitoring lasu (przedmiot do wyboru w ramach dwóch specjalności)	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30 / 15	2	Dr Marek Kamola
SILP (przedmiot do wyboru w ramach dwóch specjalności)	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30 / 20	2	Mgr Robert Stanik
Gospodarka zadrzewieniowa/ Gospodarowanie populacjami zwierzyny	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30 / 15	2	Dr Paweł Przybylski / dr hab. Marian Flis, prof. uczelni, dr Sławomir Beeger
Technologia drewna/Ochrona i kształtowanie krajobrazów leśnych (przedmioty obligatoryjne realizowane w ramach wybranej specjalności)	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	45 / 30	4	Dr Wojciech Koryciński / Dr hab. Grażyna Żukowska, prof. uczelni
Zarządzanie w leśnictwie	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30 / 24	2	Dr Sebastian Białoskurski / Dr Andrzej Konieczny
Finanse i ekonomika leśnictwa	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30 / 25	2	Dr Anna Kobiątka / Dr Andrzej Konieczny
Szkody łowieckie i ich szacowanie / Hodowla i restytucja gatunków zagrożonych	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30 / 15	2	Dr hab. Marian Flis, prof. uczelni
Melioracje wodne w lasach/Rekultywacja terenów zdegradowanych	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30 / 20	2	Dr hab. Grażyna Żukowska, prof. uczelni
Seminarium dyplomowe 1 i 2	Ćwiczenia laboratoryjne	45 / 35	3	Prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk, dr hab.

				Danuta Sugier, prof. uczelni, prof. dr hab. Jacek Pranagal, dr hab. Edyta Górską-Drabik, prof. uczelni, dr hab. Marian Flis, prof. uczelni
Razem:		1840 / 1136	137	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁰

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Forest biotechnology	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne	5	stacjonarne	angielski	Przedmiot nie wybrany do realizacji
Forest plants	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	5	stacjonarne	angielski	Przedmiot nie wybrany do realizacji
Nature and forest education	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	5	stacjonarne	angielski	62
Forest entomology	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe	4	stacjonarne	angielski	Przedmiot może być realizowany w roku akademickim 2024/2025

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Lista załączników do Części III Raportu Samooceny

Numer załącznika	Opis
Zal_Cz3_Z2_1	Program studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia kierunku Leśnictwo (obowiązuje od roku akad. 2023/2024)
Zal_Cz3_Z2_2	Obsada zajęć dydaktycznych na kierunku Leśnictwo, studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia w roku akademickim 2022/2023 i 2023/2024
Zal_Cz3_Z2_3a	Harmonogram zajęć w semestrze zimowym 2023/2024, kierunek Leśnictwo, studia stacjonarne pierwszego stopnia
Zal_Cz3_Z2_3b	Harmonogram zajęć w semestrze zimowym 2023/2024, kierunek Leśnictwo, studia niestacjonarne pierwszego stopnia
Zal_Cz3_Z2_4	Charakterystyka kadry prowadzącej zajęcia na kierunku Leśnictwo w roku akademickim 2023/2024
Zal_Cz3_Z2_5a	Charakterystyka bazy dydaktycznej wykorzystywanej na potrzeby kierunku Leśnictwo, na Wydziale Agrobioinżynierii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
Zal_Cz3_Z2_5b	Wyposażenie laboratoriów dostępnych dla studentów kierunku Leśnictwo
Zal_Cz3_Z2_5c	Dostosowania dla osób z niepełnosprawnościami w budynkach Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
Zal_Cz3_Z2_5d	Wykaz dostępnych zasobów bibliotecznych i informacyjnych dla kierunku Leśnictwo
Zal_Cz3_Z2_6	Wykaz tematów prac inżynierskich i projektów inżynierskich na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w latach 2022-2023

Lista załączników do Części I Raportu Samooceny

Numer załącznika	Opis
Zal_Cz1_01_01	Działalność Studenckich Kół Naukowych Wydziału Agrobioinżynierii w latach 2017-2022
Zal_Cz1_01_02	Spis prac naukowych studentów kierunku Leśnictwo
Zal_Cz1_01_03	Wybrane osiągnięcia studentów kierunku Leśnictwo
Zal_Cz1_02_01	Plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych kierunku Leśnictwo (specjalności: Gospodarka leśna, Gospodarka łowiecka, Ochrona zasobów leśnych i środowiska) obowiązujące do naboru w roku 2022/2023 (wygasający program studiów)

Zal_Cz1_02_02	Opinie i sugestie interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych dotyczące programu studiów oraz sprawozdania z „Dni Kierunku” w latach 2022 i 2023 - konferencji poświęconych kreowaniu programu kształcenia i planu studiów na kierunku Leśnictwo
Zal_Cz1_02_03	Wykłady otwarte „Open seminar” organizowane na Wydziale Agrobiżynierii
Zal_Cz1_02_04	Zestawienie wniosków stypendialnych studentów kierunku Leśnictwo w latach 2018/2019 – 2022/2023
Zal_Cz1_02_05	Wykaz możliwych miejsc realizacji studenckich praktyk zawodowych dla studentów kierunku Leśnictwo
Zal_Cz1_02_06	Porozumienie zawarte pomiędzy Generalną Dyrekcją Lasów Państwowych a Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie
Zal_Cz1_04_01	Wykaz awansów naukowych pracowników Wydziału Agrobiżynierii
Zal_Cz1_04_02	Spis publikacji kadry na kierunku Leśnictwo w latach 2017 - 2023
Zal_Cz1_04_03	Zestawienie działalności popularyzatorskiej pracowników Wydziału Agrobiżynierii tworzących kadre na kierunku Leśnictwo (wywiady, szkolenia, warsztaty, wykłady dla społeczeństwa) w latach 2017-2023
Zal_Cz1_04_04	Zestawienie działalności popularyzatorskiej osób spoza Wydziału Agrobiżynierii tworzących kadre na kierunku Leśnictwo (wywiady, szkolenia, warsztaty, wykłady dla społeczeństwa) w latach 2017-2023
Zal_Cz1_04_05	Wykaz osób z Wydziału Agrobiżynierii, które zdobyły stopień doktora, doktora habilitowanego i uzyskały tytuł profesora w latach 2017-2023
Zal_Cz1_04_06	Spis medali, odznaczeń, nagród i dodatków projakościowych pracowników Wydziału Agrobiżynierii oraz kadry na kierunku Leśnictwo w latach 2017-2022
Zal_Cz1_04_07	Wykaz wyjazdów pracowników Wydziału Agrobiżynierii w ramach programu Erasmus+ w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych (STA) oraz w celach szkoleniowych (STT) w latach 2017-2023
Zal_Cz1_04_08	Wykaz wyjazdów służbowych za granicę pracowników Wydziału Agrobiżynierii w latach 2017-2023
Zal_Cz1_04_09	Udział pracowników Wydziału Agrobiżynierii w projektach i programach szkoleniowych w latach 2018-2022
Zal_Cz1_04_10	Udział pracowników Wydziału Agrobiżynierii w Programie „Welcome to Poland” (edycje 2018 i 2019)
Zal_Cz1_04_11	Wykaz osób z Wydziału Agrobiżynierii, które skorzystały z dofinansowania szkoleń w latach 2017-2022 ze wskazaniem osób z kadry kierunku Leśnictwo
Zal_Cz1_04_12	Wykaz dotacji i projektów badawczych przyznanych na działalność służącą rozwojowi młodych naukowców z Wydziału Agrobiżynierii w latach 2019-2022

Zal_Cz1_04_13	Spis patentów, których autorami/współautorami są pracownicy Wydziału Agrobiotechnologii oraz osoby z kadry kierunku Leśnictwo (2017-2022)
Zal_Cz1_04_14	Doświadczenie zawodowe osób prowadzących zajęcia na kierunku Leśnictwo zdobyte poza Uczelnią
Zal_Cz1_07_01	Nauczyciele zagraniczni realizujący zajęcia na Wydziale Agrobiotechnologii w latach 2018-2023
Zal_Cz1_07_02	Mobilność międzynarodowa studentów na Wydziale Agrobiotechnologii w ramach programu Erasmus+
Zal_Cz1_08_01	Dostosowania dla osób z niepełnosprawnościami w budynkach Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
Zal_Cz1_08_02	Projekty zaprezentowane przez pracowników i studentów Wydziału Agrobiotechnologii podczas Lubelskiego Festiwalu Nauki w latach 2018-2023
Zal_Cz1_08_03	Informacja o wsparciu zawodowym studentów kierunku Leśnictwo oferowanym przez Dział Szkolenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie
Zal_Cz1_08_04	Informacja o wsparciu zawodowym studentów Wydziału Agrobiotechnologii w ramach programu POWER
Zal_Cz1_08_05	Centrum Kultury Fizycznej i Sportu – opis obiektu i zdjęcia infrastruktury dydaktyczno-sportowej
Zal_Cz1_08_06	Wykaz studentów kierunku Leśnictwo, którzy uzyskali dyplom wyróżniającego się studenta lub dyplom za wyróżniającą się pracę dyplomową

